78.112/VR/1-4

Vlaamse Regering

Ontwerp van decreet tot instemming met het Samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende het kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil

Op voorstel van de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestgelegenheid.

Art. 2. Instemming wordt verleend met het samenwerkingsakkoord van ..... tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende het kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil.

Brussel, ...

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Signed by:Matthias Diependaele (Signatu
Signed at:2025-07-17 09:52:39 +02:00
Reason:Ik keur dit document goed

Diependaele Matthias Vlaamse overheid

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Getekend door:Jo Brouns (Signature)
Getekend op:2025-07-16 12:48:44 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Brouns Jo Vlaamse overheid

Jo BROUNS

ONTWERP VAN DECREET TOT INSTEMMING MET HET SAMENWERKINGSAKKOORD TUSSEN HET VLAAMSE GEWEST, HET WAALSE GEWEST EN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST BETREFFENDE HET KADER VOOR DE UITGEBREIDE PRODUCENTENVERANTWOORDELIJKHEID VOOR BEPAALDE AFVALSTROMEN EN VOOR ZWERFVUIL

Samenvatting

Voorliggend Samenwerkingsakkoord heeft een tweeledige doelstelling. Ten eerste wordt een interregionaal kader gecreëerd voor het beleid rond de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Dit komt ten dele in de plaats van bestaande Vlaamse reglementering omdat een interregionale aanpak juridisch robuuster is om verplichtingen op te leggen aan producenten die op nationaal niveau hun producten op de markt zetten. Hierbij worden ook 3 nieuwe producten aangewezen waarop de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid de komende jaren van toepassing wordt: textiel, meubels en luiers.

Ten tweede wordt een regeling ingevoerd rond de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor zwerfvuil. Dit vanuit het principe dat de producenten van producten die een significante impact hebben op de zwerfvuilkosten, deze kosten moeten dragen. Dit principe ligt ook vervat in de Europese SUP (Single Use Products) richtlijn 2019/904 die hiermee gedeeltelijk wordt omgezet.

Om het Samenwerkingsakkoord uitvoerbaar te maken is een instemmingsdecreet nodig.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Het Samenwerkingsakkoord zet verdere stappen in de ontwikkeling van het beleid inzake de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (UPV) in het afvalbeleid. Het Samenwerkingsakkoord heeft een tweeledig doelstelling: (i) het deels verschuiven en aanpassen van het wettelijk kader voor UPV van aparte regionale wetgeving naar het interregionaal niveau en (ii) een regeling uitwerken voor de UPV zwerfvuil. Dit laatste komt deels ter vervanging van de vrijwillige overeenkomst openbare netheid die momenteel loopt tussen het verpakkend bedrijfsleven en de Vlaamse Regering, alsook de vrijwillige bijdrage vanuit de tabakssector.

(i) Interregionaal kader voor de UPV

De noodzaak om meer te evolueren naar een interregionale afstemming komt voort uit het gegeven dat de producenten die onderhevig zijn aan de UPV verplichtingen op Belgisch niveau opereren. Zeker die UPV-verplichtingen die impact hebben op

de modaliteiten voor het op de markt brengen van producten zijn juridisch moeilijk op regionaal niveau op te leggen. Dit op de markt brengen is immers niet regionaal te situeren. Voorliggend Samenwerkingsakkoord heeft tot doel die spelregels vast te leggen waarvoor het interregionaal niveau noodzakelijk is maar tegelijkertijd om voor andere aspecten in te kunnen spelen op gewestelijke eigenschappen en beleidsaccenten. Dit laatste heeft wel enkel betrekking op meer operationele elementen die zich in de afvalfase afspelen zoals het communicatiebeleid, de wijze van inzameling en verwerking. Dit is immers wel regionaal te situeren.

(ii) Regeling voor UPV zwerfvuil

In 2021 werd in het Materialendecreet de bepaling opgenomen dat producenten van producten die een significante impact hebben op de zwerfvuilproblematiek de gerelateerde kosten moeten dragen (art. 21, §2/1). Op dat moment was de wijze van implementatie nog niet vastgelegd. Het markeerde wel een principiële beslissing waaraan uitvoering moet gegeven worden. Via voorliggend Samenwerkingsakkoord brengen we dit beleidsprincipe, in samenwerking met de andere gewesten, in praktijk.

B. Inhoud

Dit voorstel van Samenwerkingsakkoord werd onderhandeld door de afgevaardigden van de bevoegde overheden van de drie Gewesten en de Interregionale Verpakkingscommissie. Dit voorontwerp van decreet heeft als voorwerp de instemming met het bovengenoemd Samenwerkingsakkoord.

Voor een algemene toelichting van het Samenwerkingsakkoord wordt verwezen naar de memorie van toelichting bij het Samenwerkingsakkoord.

Hieronder geven we een aanvullende toelichting met klemtoon op de Vlaamse beleidscontext.

Het ontwerp van Samenwerkingsakkoord omvat 4 boekdelen.

Boek I – Gemeenschappelijke bepalingen

Dit deel omvat enerzijds een aantal algemene bepalingen zoals het juridisch kader, definities en algemene doelstellingen. Anderzijds regelt dit deel ook de beleidsstructuur die de uitvoering van het Samenwerkingsakkoord moet verzekeren. Hiertoe wordt de bestaande Interregionale Verpakkingscommissie hervormd. Vooreerst wordt de naam gewijzigd naar de 'Interregionale Commissie voor de UPV'. Daarbij wordt het bestaande Beslissingsorgaan opgedeeld in 2 afdelingen: het Beslissingsorgaan Verpakkingen en het Beslissingsorgaan UPV met beide hun specifieke bevoegdheden. Het Permanent Secretariaat ondersteunt beide beslissingsorganen. Daarbij vervult het Permanent Secretariaat een uitgebreide rol voor het verpakkingsbeleid. Het Permanent Secretariaat heeft de afgelopen decennia ruime ervaring en expertise opgebouwd in het verpakkingsbeleid en specifiek in de controle op de terugnameplicht verpakkingsafval. Beslissingsvoorstellen ter zake worden voorbereid door het Permanent Secretariaat. Voor de andere UPV stromen zit de kennis en expertise bij de gewestelijke administraties. Dit blijft ook zo in de toekomst. Het is vanuit Vlaanderen niet de intentie om de inhoudelijke beleidsmedewerkers door de schuiven naar de Interregionale Commissie voor de UPV. Hierdoor kan de additionele taakbelasting voor het Permanent Secretariaat voor het Beslissingsorgaan UPV relatief beperkt blijven met een klemtoon op coördinatie en administratieve ondersteuning en kan dit met beperkte personeelsuitbreiding opgenomen worden.

Boek II – Bepalingen betreffende het interregionaal kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid van bepaalde afvalstromen

Met uitzondering van verpakkingen werd het beleid rond de UPV steeds regionaal vastgelegd. Dit maakt dat producenten die op Belgisch niveau opereren met 3 regionale wetgevingen worden geconfronteerd. Dit is problematisch indien het aspecten betreft die een impact hebben op het op de markt brengen van een product. Een regionaal beleid laat niet steeds toe om een juridisch sluitend beleid te voeren ten aanzien van producenten die hun producten op de Belgische markt brengen. Er kan gewezen worden op diverse arresten van het Grondwettelijk Hof waarbij bepalingen van regionale wetgeving werden vernietigd, zowel in het Vlaamse Gewest (Arrest 58 van 18 mei 2017 mbt de Vlaamse vermogensheffing van 2015 op Recupel en Bebat) als Waalse Gewest. Boek II van voorliggend Samenwerkingsakkoord heeft bijgevolg tot doel om een sluitend wettelijk kader op interregionaal niveau op te maken. Voor de afval gerelateerde aspecten is de gewestelijke context wel een mogelijk aangrijpingspunt om divergerende bepalingen op te leggen. Operationele elementen als het communicatiebeleid of de wijze van inzameling en verwerking moeten adaptief zijn aan gewestelijke eigenschappen en beleidsvorming.

Dit impliceert ook dat een belangrijk deel van de regelgeving rond de UPV verschuift van het Materialendecreet en Vlarema naar dit interregionaal Samenwerkingsakkoord. Elementen waarvoor het duidelijk is dat gemeenschappelijk optreden noodzakelijk is, zijn dus opgenomen. Dit betreft onder andere de aanduiding voor welke afvalstromen een UPV wordt ingesteld, registratie van producenten, voorwaarden voor de werking van collectieve UPV-systemen en de financiële aspecten die hiermee verband houden.

Naast de verschuiving van het regelgevend kader wordt ook nieuw beleid geïntroduceerd. Zo wordt een kader gecreëerd om 3 nieuwe afvalstromen onder een UPV te onderwerpen: luiers, textiel en meubels. Het betreft 3 grote afvalstromen die aldus het potentieel hebben om uit te groeien tot belangrijke UPV-systemen en een significante impact kunnen realiseren op de bestaande afvalroutines voor die stromen.

De sterkere juridische inbedding laat ook toe om sancties te koppelen aan de verplichtingen die opgelegd worden. Zo wordt een heffing ingevoerd indien de inzamel- en/of verwerkingsdoelstelling niet wordt gehaald. Daarnaast wordt ook een heffing voorzien ingeval de beheersorganismen te hoge reserves (>18 maand werkingskost) aanhouden. De heffing bedraagt 10% op de reserves die de norm overschrijden.

Om het beleid van de gewesten inzake de preventie en het beheer van de betrokken afvalstoffen te financieren wordt een heffing opgelegd aan de UPV-systemen. De heffing is uitgedrukt als een bedrag per inwoner, gelijkaardig als de bestaande halve euro bijdrage van Fost Plus. De opbrengst van de heffing voor het Vlaamse Gewest bedraagt grootte orde € 2,5 miljoen euro. Deze opbrengst moet gebruikt worden voor o.a. beleid tegen zwerfvuil en sluikstort, aanwezigheid van de afvalstoffen in het restafval, versterken van terreincontroles, stimuleren van preventie en hergebruik en van lokale en hoogwaardige verwerking in het kader van de circulaire economie. De ontvangsten van de heffing zullen door de OVAM beheerd worden om dit beleid vorm te geven en in belangrijke mate worden aangewend om de kosten van bijkomend personeel te financieren.

Tot slot nog belangrijk te noteren is dat dit boek II nog voor een groot deel verder moet aangevuld worden via uitvoerende Samenwerkingsakkoorden per afvalstroom. Daarin zullen de specifieke bepalingen per afvalstof worden

vastgelegd. Dit omvat onder andere de inzamel- en verwerkingsdoelstelling en de rapportageverplichtingen. Bepalingen van het interregionaal Samenwerkingsakkoord die hierop steunen (bv. de heffing op het niet bereiken van de inzamel- en/of verwerkingsdoelstelling), treden daarom pas in werking wanneer het uitvoerend Samenwerkingsakkoord voor die afvalstroom is ingevoerd.

Het interregionaal kader vormt een duidelijke verstrenging van het wettelijk kader in vergelijking met de huidige bepalingen in het Materialendecreet en Vlarema. Het interregionaal kader biedt de mogelijkheid om een strikter en meer afdwingbaar beleid te voeren. Zeker naar afdwingbaarheid van de doelstellingen en het opleggen van een algemene heffing geeft dit invulling aan Vlaamse beleidseisen. Anderzijds moet ook erkend worden dat de resultaten die worden geboekt door de bestaande UPV-schema's goed zijn. We hebben toonaangevende schema's op EU-niveau. Het nieuwe kader mag dus zeker de werking van de bestaande systemen niet in de weg staan. Dit moet gezien worden in een context waarbij het Waalse Gewest en meerdere beheersorganismen reeds jaren op gespannen voet staan tegen over elkaar. Het Samenwerkingsakkoord is een evenwichtsoefening in enerzijds een robuuster juridisch kader en anderzijds het behouden van gedreven en goed werkende UPV-systemen.

Boek III – Bepalingen betreffende de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid inzake zwerfvuil

Boek III geeft invulling aan de bepaling die reeds sinds 2021 in het materialendecreet ingeschreven is, maar waaraan nog geen concrete uitvoering is gegeven. Gegeven de beperkingen van regionale wetgeving inzake UPV-beleid, lijkt een interregionale aanpak hier noodzakelijk. Het uitgangspunt van de UPV-zwerfvuil is dat zwerfvuilkosten van overheidsinstanties (o.a. opruiming van zwerfvuil, lediging van publieke vuilnisbakken, sensibiliseringsbeleid, algemene beleidskosten) worden gedragen door de relevante producenten. Het Samenwerkingsakkoord voorziet hierbij in 2 mogelijkheden: (i) een financiële optie en (ii) een organisatorische en financiële optie.

In de financiële optie blijven de terrein beherende overheidsinstanties de volledige verantwoordelijkheid behouden voor het zwerfvuilbeleid op hun grondgebied. De inbreng van de producenten beperkt zich louter tot een financiële verantwoordelijkheid. Het samenwerkingsakkoord legt de hoogte van de zwerfvuilheffing per sector en per gewest vast. De steden en gemeenten zijn vragende partij voor deze aanpak en willen maximaal hun autonomie behouden.

In de organisatorische en financiële optie worden de producenten mee betrokken in de organisatie en aansturing van het zwerfvuilbeleid. De producenten zijn vragende partij voor dit model dat in het verlengde ligt van de principes van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Zij willen inspraak op de wijze waarop hun middelen worden ingezet en aangewend. De samenwerking tussen de producenten enerzijds en de betrokken overheidsinstantie anderzijds moet dan worden vastgelegd in een overeenkomst. Deze overeenkomst vertrekt van een aantal basisprincipes maar biedt de nodige flexibiliteit om in te spelen op de lokale context en beleidsinsteek. Het is daarbij belangrijk dat lokale besturen die voor deze optie kiezen, de nodige onderhandelingsruimte hebben om te streven naar maatwerk en om rekening te houden met de specifieke situatie van de gemeente in kwestie. De globale aanpak en modaliteiten voor deze samenwerking worden gekaderd binnen een erkenning die de producenten moeten aanvragen.

De keuze tussen beide opties wordt genomen door de producenten in samenspraak met de betrokken overheidsinstanties. Het moet duidelijk zijn dat elke overheidsinstantie hierbij onafhankelijk en autonoom kan beslissen. Zij kunnen op vrijwillige basis een samenwerking aangaan met Fost Plus voor hun zwerfvuilbeleid

maar kunnen eveneens opteren voor een louter financiële vergoeding. Dit maakt dat de gekozen optie voor elke overheidsinstantie kan verschillen.

Niettegenstaande het Samenwerkingsakkoord op dit ogenblik de keuzemogelijkheid voorziet tussen de financiële en de financieel-organisatorische optie voor alle overheden, waaronder ook de lokale besturen, is het aangewezen om op een langere termijn deze keuzemogelijkheid te evalueren (zie hiervoor de studie voorzien in artikel 40). De opportuniteit wordt dan onderzocht om tot een meer gestroomlijnde aanpak voor zwerfvuilbeheer door terrein beherende overheden te komen. Een dergelijke gestroomlijnde aanpak is op korte termijn niet haalbaar maar het Vlaams Gewest engageert zich ertoe om hiervoor in overleg en samenwerking met minstens producenten en lokale besturen een traject te starten. Het doel van dit samenwerkingstraject is om te komen tot een uniformere aanpak die stoelt op twee basisprincipes, met name een optimale verhouding tussen inzet van middelen en bereikte resultaten enerzijds, maar ook het respecteren van de autonomie van lokale besturen anderzijds. De studie voorzien in Artikel 40 van het Samenwerkingsakkoord en waarbij minstens het Vlaamse Gewest, de producenten en de lokale besturen betrokken worden heeft als eigenheid om binnen de twee jaar volgend op de inwerkingtreding van het samenwerkingsakkoord een onafhankelijke evaluatie van het gehele systeem uit te voeren en kan de aanleiding vormen om in het Samenwerkingsakkoord een concrete timing te verankeren om deze gestroomlijnde aanpak gebied dekkend te kunnen toepassen.

Boek IV – Eindbepalingen en inwerkingtreding

Dit laatste deel regelt onder andere de bevoegdheid van het beslissingsorgaan UPV en de datum van inwerkingtreding. Het bevat tevens een artikel dat de rechtsgrond creëert om ook aan andere betrokken actoren dan de producenten (bv. eindverkopers, lokale besturen, kringloopcentra) bepaalde verplichtingen op te leggen. Op die manier kunnen de rollen en verantwoordelijkheden vastgelegd worden van actoren die een belangrijke bijdrage leveren tot het goed functioneren van UPV-systemen. Tot slot bevat dit deel ook enkele bepalingen in het kader van de bescherming van persoonsgegevens.

C. Totstandkomingsprocedure

Het wetgeving technisch en taalkundig advies is niet van toepassing voor interregionale samenwerkingsakkoorden (omzendbrief wetgevingstechniek, aanwijzing 293).

De Inspectie van Financiën heeft op 5.07.2022 gunstig advies gegeven.

Het Begrotingsakkoord werd verleend op 28.11.2022.

De Minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke kansen verleende op 12 december 2022 een akkoord zonder compensaties met betrekking tot de personeelsimpact bij de OVAM. Op 15 december 2022 werd een aanvullend akkoord toegevoegd aan het initieel akkoord. Op 14 juli 2023 werd een nieuw akkoord afgeleverd.

Het dossier werd op 16 december 2022 voor de eerste keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering.

VVSG, de SERV en de Minaraad leverden hun advies respectievelijk op 20 januari 2023, 30 januari 2023 en 21 februari 2023.

Het dossier werd op 14 juli 2023 voor de tweede keer principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering en voor advies voorgelegd aan de Raad van State en de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA). Het advies van de Raad van State werd verleend op 30 november 2023, het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit op 19 januari 2024.

Het samenwerkingsakkoord is op 7 augustus 2023 meegedeeld aan de Europese Commissie, met toepassing van artikel 5 van richtlijn (EU) 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij. De status-quo periode van 3 maanden liep tot 8 november 2023. Er werden in dit kader 5 uitvoerig gemotiveerde meningen ontvangen (Tsjechië, Roemenië, Bulgarije, Griekenland, Slovakije) en 1 opmerking (Portugal). Na deze deadline werd tevens nog een opmerkingen ontvangen van Hongarije. Hierdoor werd de status-quo periode met 2 maanden verlengd tot 8 februari 2024.

C1. Bespreking adviezen SERV, VVSG en Minaraad

Hieronder gaat een overzicht van de op hoofdlijnen geformuleerde opmerkingen die werden gegeven door de 3 instanties die door de Minister werden verzocht om een advies te verlenen na de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering. Voor een overzicht van de meer gedetailleerde opmerkingen en de concrete verwerking ervan in het dossier voor tweede lezing verwijzen we graag naar het dossier voor tweede lezing.

1. ALGEMEEN

Algemeen kan gesteld worden dat de adviezen zich positief uitspreken over het voornemen om de bestaande UPV's meer op interregionaal niveau te organiseren alsook over de invoering van een UPV voor zwerfvuil. Over de wijze waarop dit concreet is ingevuld in voorliggend ISA zijn echter vele vragen, kanttekeningen, opmerkingen en uiteenlopende standpunten geformuleerd.

SERV

De samenvatting van het advies van de SERV gaat als volgt:

"De SERV is voorstander van een uniforme regeling inzake UPV in heel België en pleitte eerder al om dit uit te werken in een interregionaal Samenwerkingsakkoord. De raad heeft evenwel nog een aantal vragen bij de integratie van de bestaande UPV regelingen in boek II van dit Samenwerkingsakkoord. Zo heeft de SERV vragen bij de complexiteit van de regelgeving, de autonomie van de producenten bij de uitvoering van de UPV en bij de bijkomende financiële lasten die wellicht zullen doorgerekend worden naar de consumenten. De SERV beveelt aan om het Samenwerkingsakkoord bij te stellen en de UPV zwerfvuil (boek III) pas in werking te laten treden samen met het statiegeld in 2025."

VVSG

De omvorming van een regionaal UPV-beleid naar een interregionale aanpak (Boek II) is voor de VVSG een logische stap. VVSG vraagt om snel werk te maken van de effectieve invoering van de UPV voor wegwerpluiers en om meer duidelijkheid te

verstrekken over de nog op te maken uitvoerende Samenwerkingsakkoorden. Inzake de UPV zwerfvuil (Boek III) zijn 2 kernelementen af te leiden uit het advies: (i) de vraag naar een correcte vergoeding van de zwerfvuilkosten gemaakt door lokale besturen (in kaart brengen van de werkelijke kosten, consistente verdeling van geïnde zwerfvuilvergoedingen op Vlaams niveau en indexering) en (ii) de autonomie van de lokale besturen in hun zwerfvuilbeheer (financiële optie is absoluut voorkeursscenario).

Minaraad

De hoofdlijnen van het advies van de Minaraad zijn:

Wat de geharmoniseerde UPV-regeling voor tien afvalstromen aangaat (Boek II)…

- *… stelt de Minaraad de vraag hoe het bereik van deze regeling – welke afvalstromen vallen hieronder – in de toekomst zal worden gemanaged.*
- *… pleit de Raad ervoor om de harmonisatiedoelstelling van dit akkoord goed voor ogen te houden en wijst de Raad op het belang van de uitvoerende samenwerkingsakkoorden.*
- *… oordeelt de Raad dat 'preventie' als trap in de materialencyclus zo goed mogelijk moet ingebracht worden in de UPV-systemen.*
- *… stelt de Minaraad vragen bij de proportionaliteit, de berekeningsmethode en de wijze van het terugploegen van de voorziene heffingen, evenals bij de heffingsplicht op verpakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong en bij de sanctionerende heffingen.*

Wat de geharmoniseerde UPV-regeling voor zwerfvuil betreft (Boek III)…

- *… vraagt de Minaraad naar een duidelijker impactinschatting van het probleem en pleit de Raad voor een geïntegreerde en omvattende aanpak.*
- *… heeft de Raad kritische vragen bij het systeem van keuzemogelijkheden, de onduidelijkheid over wie nu welke keuzeruimte heeft, en het hybride karakter van het totaalplaatje dat hieruit kan voortvloeien.*
- *… wijst de Minaraad op het in hoofdzaak financierend karakter van de heffingen, op de nood aan een betere inschatting van de kosten die gedekt zouden worden, en op de nood aan een verbeterde verdelingswijze van de geïnde opbrengsten.*

Verwerking adviezen

Boek II – Bepalingen betreffende het interregionaal kader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid van bepaalde afvalstromen

Niettegenstaande ook de producenten veeleer positief staan ten opzichte van een interregionaal wettelijk kader, plaatsen zij diverse kritische kanttekeningen. De diverse heffingen en mogelijke sancties worden verworpen. Daarnaast uiten ze ook hun bezorgdheid over verminderde autonomie en wendbaarheid van de door hen opgezette UPV-systemen. Dit heeft bijvoorbeeld betrekking op de bepalingen die beperkingen of strengere voorwaarden opleggen inzake de uitvoering van operationele activiteiten, de aanleg van voorzieningen of de procedure voor de aanbesteding van opdrachten. Ook het instrument van de erkenning wordt als een verstrenging beschouwd.

Een kader voor de UPV vergt echter een afweging tussen regelgeving enerzijds en autonomie voor de producenten anderzijds. Een UPV kan niet zonder verplichtingen voor producenten en regels voor het bewaken van belangen van algemene aard en betrokken actoren. De Europese kaderrichtlijn afvalstoffen legt ook een set aan regels en minimumvereisten op aan UPV systemen. Naar onze inschatting biedt het voorliggende Samenwerkingsakkoord inderdaad een strenger, maar eveneens

een werkbaar kader waarbinnen het voor de producenten mogelijk moet zijn om succesvol invulling te geven aan hun verplichtingen. Derhalve zijn slechts een beperkt aantal kleinere wijzigingen doorgevoerd aan het Samenwerkingsakkoord. Het betreft in hoofdzaak verduidelijkingen.

Boek III – Bepalingen betreffende de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid inzake zwerfvuil

De diverse opmerkingen rond de UPV zwerfvuil zijn grotendeels terug te brengen tot 2 thema's: de hoogte van de zwerfvuilkosten en de wijze van invulling van de UPV. Met betrekking tot de zwerfvuilkosten is iedereen het eens dat het belangrijk is dat dit correct in kaart wordt gebracht. Niettegenstaande er voor de Vlaamse cijfers een zeker draagvlak bestaat, is de boodschap dat hierin verder moet geïnvesteerd worden. Verbonden hieraan zijn ook aspecten als de scope (enkel SUP producten of ook andere zwerfvuilgevoelige producten), timing van invoering en de relatie met de invoering van statiegeld. Met betrekking tot de wijze van invoering van de UPV is er minder eensgezindheid. Enerzijds bepleiten de lokale besturen hun autonomie in het zwerfvuilbeheer op hun grondgebied. De producenten anderzijds vragen inspraak over de aanwending van de middelen die van hen worden gevraagd.

Wat betreft de hoogte van de zwerfvuilkosten zijn een aantal significante wijzigingen doorgevoerd in het ISA ten opzichte van de versie in eerste lezing. De Regering begrijpt dat de financiële impact op de diverse producenten aanzienlijk is en heeft vastgesteld dat de ons omliggende landen voor een minder uitgebreide implementatie van de SUP-Richtlijn opteren wat aanleiding zou geven tot een negatieve impact op het concurrentievermogen van onze bedrijven. Derhalve werden enkele aanpassingen doorgevoerd om de zwerfvuilkost voor de bedrijven te verminderen:

- Voor verpakkingen werd het toepassingsgebied beperkt tot de scope van de SUP-Richtlijn met de toevoeging van blik en sigarettendoosjes. Dit impliceert dat er geen zwerfvuilkost meer wordt doorgerekend voor verpakkingen uit bv glas, papier/karton en verpakkingen van niet-voedingsproducten.
- Voor drankverpakkingen wordt een progressieve daling voorzien van de zwerfvuilheffing vanaf het jaar na invoering van statiegeld of een gelijkwaardig systeem.
- Voor de kauwgomsector worden een alternatieve invulling voor de zwerfvuilheffing voorzien waarbij de sector zelf een actieprogramma moet opmaken voor een vastgelegd budget van 3,5 miljoen euro gespreid over 5 jaar.

Op die manier is er voor de sector van de verpakkingen en de kauwgom een aanzienlijke daling van de financiële impact. Uiteraard vertaalt zich dit rechtstreeks in de vergoedingen waarop de diverse overheidsinstanties aanspraak kunnen maken. Het Vlaams Gewest neemt hierbij het uitgangspunt van een proportionele daling van de vergoedingen voor de diverse overheidsinstanties in vergelijking met de bedragen vermeld in de nota in eerste lezing. Dit gaat in tegen het advies van VVSG. We benadrukken evenwel het principe om op regelmatige basis een grondige studie van de zwerfvuilkosten op te maken en om desgevallend de zwerfvuilheffingen hierop af te stemmen. Dit is ook zo ingeschreven in het ISA, te beginnen met een studie in 2024-2025 waarna het uitdrukkelijk de bedoeling is om de heffing te verbreden tot alle significante stromen.

Wat betreft de wijze van invulling van de UPV zwerfvuil zijn geen wijzigingen aangebracht.

2. BESPREKING IN DETAIL

Voor een overzicht van de gedetailleerde opmerkingen en de concrete verwerking ervan in het dossier voor tweede lezing verwijzen we graag naar het dossier voor tweede lezing.

C2. Bespreking advies Vlaamse Toezichtcommissie voor verwerking van persoonsgegevens

Op vraag van de Raad Van State werd het ontwerp van samenwerkingsakkoord voor advies voorgelegd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit. Op de zitting van 19 januari 2024 besliste het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit om voor het bovenvermelde onderwerp te verwijzen naar het standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023 betreffende de redactie van normatieve teksten. Het ontwerp van samenwerkingsakkoord werd vervolgens nagekeken door de DPO verbonden aan de OVAM.

Naar aanleiding hiervan werden in het laatste deel van het samenwerkingsakkoord een aantal artikels toegevoegd. Deze artikels beschrijven de doelstelling waarom de gegevens noodzakelijk zijn en de maximale duurtijd waarin deze bijgehouden worden. Er wordt ook verzekerd dat de nodige informatie zal verstrekt worden aan de betrokkenen die persoonsgegevens overmaken over de reden en de wijze waarop de gegevens worden verwerkt. We gaan er van uit dat er slechts in beperkte gevallen sprake is van persoonsgegevens. In principe worden enkel gegevens van producenten bijhouden. Er kunnen evenwel raakvlakken zijn met de wetgeving op de bescherming van persoonsgegevens waar het eenmanszaken betreft of waar de gegevens van een contactpersoon binnen een bedrijf gevraagd worden. Vandaar de toevoeging van deze artikels.

C3. Bespreking advies Raad van State

Hieronder volgt een samenvatting van de opmerkingen van de Raad van State en een beschrijving van de wijze waarop deze in rekening werden genomen.

- Voorafgaande vormvereiste: De Raad merkt op dat er nog geen advies werd ingewonnen bij de Gegevensbeschermingsautoriteit.
    - **Antwoord**: Dit advies werd ingewonnen en verwerkt.

Algemene opmerkingen

- Omzettingstabellen: De Raad merkt op dat niet alle benodigde omzettingstabellen werden overgemaakt. Hierdoor was het voor de Raad niet mogelijk om volledig te kunnen nagaan in hoeverre precies het voorliggende samenwerkingsakkoord effectief bijdraagt tot de omzetting van het relevante Europees recht noch of die omzetting correct is. Het spreekt vanzelf dat in de genoemde omstandigheden niets afgeleid mag worden uit het feit dat in dit advies over sommige bepalingen of kwesties geen opmerkingen gemaakt worden in verband met de omzetting van de richtlijn.
    - **Antwoord**: we nemen akte van deze opmerking.

- Afstemming met bestaande wet- en regelgeving: De Raad wijst op het gegeven dat er reeds verschillende gewestelijke wet- en regelgeving inzake afvalstoffen bestaat rond de thema's die het voorwerp vormen van

voorliggend Samenwerkingsakkoord. De Raad wijst er dan ook op dat de partijen bij het samenwerkingsakkoord er zich van moeten vergewissen dat hun respectieve wet- en regelgeving niet strijdig of moeilijk verenigbaar zijn met de bepalingen van het samenwerkingsakkoord.

- **Antwoord**: Het Samenwerkingsakkoord vormt een nieuw kader voor het beleid rond de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Dit zal op termijn aanleiding geven tot diverse aanpassingen in de Vlaamse wetgeving (in concreto in Vlarema, hoofdstuk 3). Hierbij moet evenwel opgemerkt worden dat dit voornamelijk zal samenlopen met de uitwerking van de uitvoerende samenwerkingsakkoorden per afvalstroom. Het komt ons voor dat de elementen die rechtstreeks van kracht worden via het samenwerkingsakkoord niet strijdig of moeilijk verenigbaar zijn met de Vlaamse wet- en regelgeving.

- Legaliteitsbeginsel: De Raad stelt vast dat het samenwerkingsakkoord dat voorligt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 23 van de Grondwet regelt, namelijk het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu. Hierdoor geldt het legaliteitsbeginsel. Dit wordt versterkt door het feit dat een aantal bijdragen worden opgelegd die als belasting kunnen worden begrepen. Om te voldoen aan het legaliteitsbeginsel moet het samenwerkingsakkoord bijgevolg zelf de essentiële elementen bepalen van de UPV regeling die het invoert. De Raad stelt dat wat dat betreft, verscheidene bepalingen van het samenwerkingsakkoord vragen doen rijzen ten aanzien van het legaliteits- en het voorzienbaarheidsbeginsel, en dat die bepalingen dus opnieuw onderzocht zullen moeten worden. Naast aanvullende opmerkingen die aan bod komen in de bijzondere opmerkingen per artikel van dit advies, worden onder dit algemeen deel reeds volgende elementen aangehaald:
  - Het vaststellen van het marktaandeel door een coördinatie-organisme: De Raad geeft aan dat het vast te leggen marktaandeel een impact heeft op de verplichtingen die aan producenten of beheersorganismen worden opgelegd. Derhalve zou dit niet aan een private actor overgelaten moeten worden.
    - **Antwoord**: Dit wordt aangepast in die zin dat de methode voor het bepalen van het marktaandeel wordt vastgelegd in het samenwerkingsakkoord zelf (artikel 7, §2). Een coördinatie-organisme kan dan enkel nog, passief, kennis nemen van het marktaandeel, maar heeft geen impact meer op de wijze waarop dit tot stand komt.
  - Vermindering heffing op reserves: De Raad stelt dat de machtiging die aan de regeringen wordt toegekend om middels een uitvoerend samenwerkingsakkoord het percentage van de heffing op de reserves tijdelijk te verminderen te ruim is.
    - **Antwoord**: De machtiging zal worden beperkt door (i) de tijdelijke vermindering te beperken in de tijd (tot 3 jaar), (ii) het niveau van vermindering vast te leggen (5% ipv 10%) en (iii) het toepassingsgebied te omschrijven (enkel producten met levensduur langer dan 15 jaar).

- Verordenende bevoegdheid beslissingsorgaan UPV: De Raad stipt aan dat verschillende bepalingen in het samenwerkingsakkoord vragen doen rijzen bij de verordenende bevoegdheid die aan het beslissingsorgaan UPV wordt toegekend. Delegatie van regelgevende bevoegdheid aan personeelsleden van een administratie, of instellingen bestaande uit personeelsleden en derden die aan de volksvertegenwoordigers geen politieke verantwoording verschuldigd zijn, is alleen bij uitzondering toegestaan als ze betrekking heeft op het vaststellen van maatregelen van louter bestuur of van in hoofdzaak technische maatregelen.

- Kostenindicatoren voor zwerfvuilvergoeding: In het samenwerkingsakkoord is voorzien dat de Interregionale Commissie voor de UPV kostenindicatoren zal bekendmaken die nodig zijn om te bepalen welke vergoeding wordt toegekend aan alle overheidsinstantie die instaan voor het beheer van zwerfvuil. Dit heeft een impact op de omvang van de verplichtingen die aan de betrokken producenten wordt opgelegd. De Raad stelt dat dit geen maatregel van louter bestuur lijkt te zijn, noch een maatregel die hoofdzakelijk van technische aard is.
    - **Antwoord**: Het samenwerkingsakkoord is aangepast zodat de kostenindicatoren niet meer nodig zijn om de verantwoordelijkheid te bepalen van producenten. Dit is vervangen door een heffing die volledig in het samenwerkingsakkoord wordt vormgegeven en waarbij de omvang van de verschuldigde heffing bepaald wordt door het marktaandeel van een producent.
- Aanslagformulier: Ook hier stelt zich de vraag of het beslissingsorgaan UPV, via de opmaak van een aanslagformulier, niet een te ruime verordenende bevoegdheid krijgt.
    - **Antwoord**: Het formulier dat door het Beslissingsorgaan UPV ter beschikking zal worden gesteld betreft een loutere vormvereiste bij het betalen van de heffing en heeft geen enkele impact op de essentiële kenmerken van de bijdrageverplichting. Dit betreft dan ook een louter administratief-technische aangelegenheid. Om die reden wordt de naamgeving ook aangepast van 'aanslagformulier' naar 'formulier'.
- Heffing inzake zwerfvuil: de Raad merkt ten slotte op dat, mocht blijken dat aan het beslissingsorgaan UPV bevoegdheden van verordenende aard worden verleend zonder dat er kan worden vastgesteld of het om een in hoofdzaak technische aangelegenheid gaat, de artikelen 22, 27, 28 en 39 van het samenwerkingsakkoord moeten worden herzien teneinde die bevoegdheden middels een uitvoerend samenwerkingsakkoord op te dragen aan de regeringen.
    - **Antwoord**: De artikelen 22, 27 en 28 handelen over de verantwoordelijkheid die aan producenten wordt opgelegd in het kader van de UPV zwerfvuil. Naar onze inschatting zijn de doorgevoerde aanpassingen in het samenwerkingsakkoord, waarbij de heffing eenduidig werd vastgelegd op basis van het marktaandeel, van die aard dat er geen bevoegdheid van verordenende aard meer wordt toegekend aan het beslissingsorgaan UPV. Artikel 39 betreft een oplijsting van de taken en bevoegdheden van het beslissingsorgaan UPV. Naar onze inschatting zijn deze aan te merken als in hoofdzaak technische aangelegenheden. Daarbij kan ook verwezen worden naar de bestaande praktijk waarbij het beslissingsorgaan Verpakkingen reeds decennia soortgelijke taken uitoefent in het kader van het samenwerkingsakkoord Verpakkingsafval.

Bijzondere opmerkingen

- Artikel 1: Gelet op de plaats die samenwerkingsakkoorden bekleden in de hiërarchie der normen, verdient het aanbeveling om de bespreking van het artikel aldus aan te vullen dat daarin nauwkeuriger aangegeven wordt wat de strekking is van de bewoordingen volgens welke "[b]ehoudens andersluidende bepalingen" het samenwerkingsakkoord "geen afbreuk" doet aan de geldende gewestelijke wetgeving.

- **Antwoord**: De artikelsgewijze bespreking werd op dit punt aangevuld, waarbij wordt aangegeven dat de "behoudens andersluidende bepalingen" moet gelezen worden als "behoudens andersluidende bepalingen in het Samenwerkingsakkoord".

- Artikel 2: definities:
  - Producent van batterijen: De Raad merkt op dat de definitie van producent van batterijen niet volledig overeenstemt met de definitie van de batterijrichtlijn 2006/66.
    - **Antwoord:** Na de goedkeuring in 2de lezing van het samenwerkingsakkoord op 14 juli 2023, werd op Europees niveau de batterijrichtlijn 2006/66 vervangen door de batterijverordening 2023/1542. Derhalve wordt nu in het samenwerkingsakkoord geen definitie meer opgenomen voor producent van batterijen gezien de verordening rechtstreeks van toepassing is.
  - Producent van andere producten: de Raad merkt op dat het begrip producent "van andere producten" niet overeenstemt met het begrip "producent" in artikel 3, 11), van richtlijn 2019/904.
    - **Antwoord**: de definitie van producent die overeenstemt met de richtlijn 2019/904 is voorzien onder 24°. Het komt ons voor dat de Raad mogelijks over het hoofd heeft gezien dat de definitie waarvan sprake enkel van toepassing is op Boek II van het samenwerkingsakkoord, terwijl richtlijn 2019/904 wordt omgezet in boek III (en waar dus 24° geldt als definitie van producent).
  - Gewestelijke administratie: De wetgever mag niet rechtstreeks bepaalde uitvoeringstaken opdragen aan een administratie of een welbepaalde dienst binnen die administratie. Het komt immers aan de uitvoerende macht toe om de werkwijze en de organisatie van haar diensten te regelen.
    - **Antwoord**: De definitie is aangepast waarbij ze algemeen wordt geformuleerd en er geen specifieke administratie meer wordt aangewezen.
  - Zwerfvuil: De Raad is van oordeel dat de definitie volstrekt onduidelijk is en moet worden herzien teneinde de kwalificatie "klein" te verduidelijken.
    - **Antwoord**: De definitie is herzien, waarbij het begrip klein niet meer wordt opgenomen in de definitie. In de artikelsgewijze bespreking wordt toegevoegd dat sluitstorten niet geviseerd worden en wordt een omschrijving van sluikstort gegeven.

- Artikel 4: De tweede zin van het derde lid van de nieuw ontworpen §1 is gebrekkig geformuleerd.
  - **Antwoord**: deze zin werd aangepast.

- Artikel 7: Zoals ook in de algemene opmerking werd gesteld, lijkt een dergelijke machtiging veel te ruim te zijn in het licht van het legaliteitsbeginsel dat vervat ligt in artikel 23 van de Grondwet. Artikel 7 moet worden herzien en aangevuld. Dit geldt eveneens voor artikel 9, §7 en artikel 10, §3.
  - **Antwoord**: De Raad van State oordeelt dus dat de machtiging aan de uitvoerende macht die voortvloeit uit deze artikels niet in de lijn ligt met het legaliteitsbeginsel. Artikel 7 heeft betrekking op de doelstellingen en verplichtingen die de regeringen door middel van een uitvoerend samenwerkingsakkoord kunnen opleggen aan de producenten. Artikel 9, §7 betreft de modaliteiten voor het indienen van de erkenningsaanvragen door de beheersorganismen en artikel

10, §3 de modaliteiten voor de rapportering door de producenten. Het klopt dat in het samenwerkingsakkoord slechts een kader wordt gecreëerd, dat verder zal ingevuld worden via een uitvoerend samenwerkingsakkoord per afvalstroom. Dit om bij de concrete invulling van het principe van de UPV rekening te kunnen houden met de specifieke eigenschappen van de sector en de afvalstof.
Naar onze inschatting kan dit uitgangspunt behouden blijven, en worden slechts beperkte wijzigingen in de artikels aangebracht. Uit vaste rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake regelingen betrekking hebbende op artikel 23 van de Grondwet blijkt dat deze bepaling zich geenszins ertegen verzet dat de wetgever aan de Gewestregeringen de bevoegdheid opdraagt een bepaalde aangelegenheid waarvan hij het onderwerp aanduidt nader te regelen. Daarbij kan o.a. worden verwezen naar de volgende arresten: GwH 17 april 2008, nr. 64/2008, nr. B.32.2 en B.54.2; GwH 10 juli 2008, nr. 101/2008, overw. B.40.2; GwH 12 juli 2012, nr. 88/2012, overw. B.13.3; GwH 30 april 2015, nr. 47/2015, overw. B.8; GwH 21 juni 2018, nr. 77/2018, overw. B.5.4; GwH 4 oktober 2018, nr. 125/2018, overw. B.12.3.
Bovendien bevat de bestaande gewestelijke regelgeving gelijkaardige machtigingen. Zeker in de Vlaamse regelgeving is inzake UPV op decretaal niveau een zeer ruime machtiging verleend aan de regering. Artikel 21 van het Materialendecreet bevat slechts een beperkt aantal algemene uitgangspunten en machtigt de Vlaamse regering de UPV verder vorm te geven. Dit is uitgewerkt in hoofdstuk 3 van het Vlarema. Zelfs het aanduiden van de afvalstromen waarop de UPV van toepassing is, wordt in het Vlaamse kader overgelaten aan de Regering. Het samenwerkingsakkoord is in vergelijking met artikel 21 van het materialendecreet een veel meer stringent en uitgewerkt kader. We gaan er dan ook van uit dat wat voorligt voldoet aan het legaliteitsbeginsel.
De bepaling dat de Gewesten nog afzonderlijke aanvullende doelstellingen en verplichtingen kunnen opleggen wordt in dit kader wel geschrapt.

- Artikelen 8, 13, 14, 18 en 32: Deze artikelen voeren nieuwe belastingen in die moeten "bijdragen tot de financiering van het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betrokken afvalstoffen". De Raad geeft hierbij aan dat indien het de bedoeling is om de ontvangsten van deze heffingen aan te wenden voor specifieke uitgaven, hiertoe in elk gewest een begrotingsfonds dient te worden opgericht. Het oprichten van een dergelijk fonds strekt ertoe af te wijken van het beginsel van de niet-affectatie van de ontvangsten door, in een organieke wettekst tot oprichting van het begrotingsfonds, sommige op de middelenbegroting aangerekende ontvangsten te bestemmen voor uitgaven waarvan die wettekst het voorwerp vaststelt.
    - **Antwoord**:Om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State zal een apart begrotingsfonds worden opgericht bij Programmadecreet Begroting 2026 zodat voor Vlaanderen vanaf 2026 de inning van de heffingen ihkv UPV (zwerfvuil en voor diverse producten) via dit fonds kan verlopen.

- Artikelen 8 en 9, §9: Deze bepalingen leggen voor gespecifieerde afvalstromen een financiële verplichting op in de vorm van een heffing voor de beheersorganismen (art. 8) en producenten die op individuele basis invulling geven aan hun UPV (art. 9, §9, intussen gewijzigd naar §10). Deze financiële verplichting moet bijdragen tot de financiering van het beleid van

de gewesten inzake de preventie en het beheer van de betrokken afvalstoffen.

- Belasting: De Raad beoordeeld deze financiële verplichting als een belasting, waarvoor bijgevolg het fiscale legaliteitsbeginsel moet nageleefd worden. Indien voor eenzelfde afvalstroom meerdere beheersorganismen bestaan, wordt de heffing door elk beheersorganisme gedragen ten belope van zijn "marktaandeel". Dat marktaandeel wordt berekend door het coördinatie-organisme, op basis van de door de leden van elk beheersorganisme op de markt gebrachte eenheden. In dit geval rijst, in het licht van het fiscale legaliteitsbeginsel, de vraag naar de rechtszekerheid omtrent het ogenblik waarop elk element dat deel uitmaakt van de belastbare grondslag van deze heffing wordt bepaald. Het begrip "marktaandeel" is immers door zijn kenmerkende fluctuatie en periodiciteit een onvoorzienbaar element. Om tegemoet te komen aan het fiscale legaliteitsbeginsel is het raadzaam het begrip "marktaandeel" minstens temporeel nader te bepalen. Dit geldt eveneens voor de hypothese waarin voor eenzelfde stroom er één of meerdere beheersorganismen zijn met minstens één producent die zijn UPV-verplichting niet aan één van hen heeft overgedragen. Meer nog, de regeling inzake de heffing die deze producent dient te betalen is in het licht van het fiscale legaliteitsbeginsel zelfs in zijn geheel lacunair. In het samenwerkingsakkoord is wel de belastingplichtige aangewezen, maar de bepaling van de overige essentiële elementen van de heffing ontbreekt. In het licht van het fiscale legaliteitsbeginsel moet deze lacune dan ook worden weggewerkt, en dient het samenwerkingsakkoord te worden herbekeken en aangevuld. Tot slot wordt nog gewezen op het fiscale gelijkheidsbeginsel. Volgens de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof is een verschil in behandeling slechts verenigbaar met de grondwettelijke beginselen van gelijkheid en niet-discriminatie, wanneer dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. In zoverre de producenten die aangesloten zijn bij een beheersorganisme verschillend worden behandeld in vergelijking met de producenten die zelf instaan voor hun UPV verplichting, dient dit verschil in behandeling in het licht van het fiscale gelijkheidsbeginsel afdoende te worden verantwoord.
    - **Antwoord**: De opmerking van de Raad heeft aanleiding gegeven tot een grondige herwerking van deze financiële verplichting. De wijze waarop het marktaandeel wordt berekend, is nu vastgelegd in het samenwerkingsakkoord zelf. Het coördinatie-organisme of het beslissingsorgaan UPV kunnen op basis van deze vastgelegde methode en de verzamelde gegevens kennis nemen van het marktaandeel. Ze hebben echter geen impact op de wijze waarop deze tot stand komt, op het bepalen van het marktaandeel. Er is daarbij voorzien in de nodige procedures om de heffing per belastingplichtige te bepalen. Hiertoe zal elke belastingplichtige voor heffingsjaar N tegen 1 maart van jaar N+1 de nodige gegevens moeten aanleveren over de door hem, in het jaar N-1 op de markt gebrachte producten. Dit maakt dat de heffing voor het jaar N pas in het jaar N+1 kan worden geïnd.

      De heffing is in het aangepaste samenwerkingsakkoord op precies dezelfde wijze vormgegeven voor beheersorganismen als voor producenten die op individuele basis aan hun UPV verplichtingen voldoen. Ook zij worden belast op basis van hun marktaandeel, waarvan de berekening dus eenduidig in het samenwerkingsakkoord is bepaald. Op die manier worden

alle essentiële elementen van de heffing vastgelegd en kan er geen sprake meer zijn van discriminatie tussen producenten die lid zijn van een beheersorganisme en producenten die op individuele basis uitvoering geven aan hun UPV verplichtingen. We merken hierbij op dat er een minimumdrempel van 500 euro is ingesteld. Wanneer de heffing lager is dan dit bedrag is de heffing niet verschuldigd. Dit om administratieve kosten zowel bij de bedrijven als bij de overheid te beperken. Dit geldt uiteraard eveneens voor beheersorganismen als voor individuele bedrijven.

- Aangiftejaar: De Raad wijst erop dat er diverse begrippen worden gehanteerd in artikel 8: aangiftejaar, heffingsjaar, aangifteperiode en "jaar dat volgt op het aangiftejaar". Al deze termen dienen omwille van de rechtszekerheid te worden gedefinieerd in het samenwerkingsakkoord teneinde iedere onduidelijkheid hieromtrent weg te nemen.
  - **Antwoord**: Aan deze opmerking is gevolg gegeven door enkel nog te spreken over kalenderjaar. Waarbij telkens duidelijk wordt aangegeven wat de verplichting is in het kalenderjaar, het vorig kalenderjaar en in het jaar volgend op het kalenderjaar.
- Timing heffing: De Raad wijst tenslotte op de onduidelijkheid met betrekking tot de datum waarop de heffing verplicht is voor producenten die op individuele basis uitvoering geven aan hun UPV. De koppeling met het van kracht gaan van het uitvoerend samenwerkingsakkoord zorgt voor rechtsonzekerheid die moet verholpen worden. Temeer daar dit aanleiding zou kunnen geven tot een verschillende behandeling van producenten, waarbij producenten aangesloten bij een beheersorganisme direct heffing plichtig zijn, daar waar producenten die op individuele basis uitvoering geven aan hun UPV slechts bij het van kracht gaan van het uitvoerend samenwerkingsakkoord heffing plichtig worden.
  - **Antwoord**: het Samenwerkingsakkoord is in die zin aangepast dat het in werking treden van de heffing gelijk is getrokken. In beide gevallen is de heffing is, voor een bepaalde afvalstroom, voor de eerste keer verschuldigd in het kalenderjaar volgend op het kalenderjaar waarin het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1 in werking is getreden.

- Artikelen 9 en 26: In beide artikelen wordt volgende voorwaarde opgelegd aan UPV-organismen: "de beheerders of de personen die de vereniging kunnen verbinden, mogen tijdens de laatste 5 jaar niet veroordeeld zijn voor een inbreuk op de milieuwetgeving van de Gewesten of van een lidstaat van de Europese Unie". De Raad geeft aan dat deze voorwaarde buitenmatig ruim is. De voorliggende bepaling moet bijgevolg worden verduidelijkt of aangevuld zodat de onverenigbaarheid in kwestie wordt beperkt tot wat in het licht van de nagestreefde doelstelling strikt noodzakelijk is, en zodat de inachtneming van het evenredigheidsbeginsel gegarandeerd wordt.
  - **Antwoord**: De voorwaarde is minder stringent geworden door enerzijds enkel Gewestelijke milieuwetgeving te bekijken en anderzijds door enkel zwaarwichtige inbreuken in beschouwing te nemen (met een effectieve gevangenisstraf of een bestuurlijke of strafrechtelijke geldboete hoger dan 10.000 euro).

- Artikel 11: De Raad ziet niet in hoe de mogelijkheid die in paragraaf 2, tweede lid, wordt gelaten aan de beheerder van een online marktplaats, kan samengaan met de verplichting die hem zou worden opgelegd met

toepassing van paragraaf 2, vierde lid. In dat verband rijst de vraag of die twee leden in werkelijkheid tegenstrijdig zijn dan wel, integendeel, elkaar overlappen. De bepaling moet in het licht van deze opmerking worden herzien en indien nodig verduidelijkt.

- **Antwoord**: We erkennen dat er inderdaad sprake is van overlapping dan wel tegenstrijdigheid tussen de genoemde leden. Het vierde lid van paragraaf 2 is bijgevolg geschrapt.

- Artikel 12: De Raad ziet niet in wat men moet verstaan onder het begrip "milieubijdragen", noch welke criteria het beheersorganisme moet toepassen om te komen tot een aanwending van die bijdragen "die evenredig moet zijn in de 3 Gewesten". De Raad merkt ook op dat de terminologie in de Frans- en Nederlandstalige versie niet altijd eenduidig is.
  - **Antwoord**: Onder het begrip milieubijdrage begrijpen we de bijdrage die de leden aan het beheersorganisme betalen ter financiering van de activiteiten van het beheersorganisme. Veelal is deze bijdrage uitgedrukt als een bedrag per eenheid op de markt gezet product. Dit is een gekend gegeven bij de betrokken actoren. Naar aanleiding van de Batterijverordening is de terminologie in het samenwerkingsakkoord aangepast naar de "financiële bijdrage van de leden". De bepaling dat de aanwending "evenredig moet zijn in de 3 Gewesten" werd geschrapt.

- Artikel 16: In paragraaf 1, tweede lid, dienen de woorden "zoals omschreven in artikel 2, 4°" te worden geschrapt en dienen de woorden "op afstand" te worden ingevoegd tussen de woorden "die in België producten rechtstreeks" en het woord "verkoopt".
  - **Antwoord**: Deze aanpassing is doorgevoerd.

- Boek III, Afdeling 2.1 en 2.2: In de tekst van het samenwerkingsakkoord dient men de "afdelingen" 2.1 en 2.2 van afdeling 2 van boek III te hernoemen tot "onderafdelingen".
  - **Antwoord**: Deze aanpassing is doorgevoerd.

- Artikelen 19 en 22:
  - Toevoeging tabaksproducten, vochtige doekjes en ballonnen: Overeenkomstig de richtlijn (EU) 2019/904, dient artikel 19, § 2, 2°, van het samenwerkingsakkoord te bepalen dat het opruimen van het zwerfvuil ook slaat op tabaksproducten, vochtige doekjes en ballonnen.
    - **Antwoord**: Dit is toegevoegd.
  - Individueel beheersplan zwerfvuil: Artikel 22 van het samenwerkingsakkoord betreft de UPV inzake zwerfvuil voor de producent die op individuele basis uitvoering wil geven aan zijn UPV-verplichting. Hiertoe dient hij een "individueel beheersplan zwerfvuil" ter goedkeuring in bij het beslissingsorgaan UPV. De UPV-verplichting betreft het dekken van de totale en reële kosten voor de in artikel 19, §2 genoemde kosten. De Raad argumenteert dat, in zoverre deze kosten neerkomen op de financiering van het beleid en de controle, maar niet op de vergoeding van een effectieve dienst aan de heffing plichtige, deze vergoedingen dan ook lijken te kwalificeren als een belasting waarvoor het legaliteitsbeginsel uit de artikelen 170 en 172 van de Grondwet moet worden nagekomen. In zoverre bovendien artikel 22, § 2, 2°, b, van het samenwerkingsakkoord voor de uitvoering hiervan de keuze laat tussen twee modellen, zal in het licht van deze twee modellen moeten worden nagegaan of deze ontworpen bepaling aan het fiscale legaliteitsbeginsel beantwoordt. In zoverre het om belastingen gaat, mogen geen essentiële elementen in het

"individueel beheersplan zwerfvuil", dat wordt goedgekeurd door het beslissingsorgaan UPV, worden bepaald.

- **Antwoord**: In de tweede optie (de financiële optie) bestaat er geen twijfel dat deze als belasting kwalificeren is. Het samenwerkingsakkoord werd dan ook aangepast om het legaliteitsbeginsel te respecteren. Hiertoe wordt eenzelfde methodiek ontwikkeld als bij de heffing in artikel 8 waarbij de belasting plichtige wordt belast in functie van zijn marktaandeel en waarbij de bepaling van het marktaandeel eenduidig wordt vastgelegd in het samenwerkingsakkoord.
  In de eerste optie (de organisatorische en financiële optie) staat de producent zelf in voor de operationele organisatie en de financiering van de terugname van de totaliteit van het zwerfvuil afkomstig uit zijn producten. Daarbij kan dan ook onmogelijk sprake zijn van enige belasting. Datgene wat de producent financiert stemt immers louter overeen met de milieukosten die hij zelf veroorzaakt, wat het wezenskenmerk van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid uitmaakt. Binnen deze eerste optie is dan ook geen verdere wijziging aan het samenwerkingsakkoord nodig.

- Artikelen 23 en 24: Het begrip "beveiligde zending", dat in artikel 23, § 1, 4°, en in artikel 24, tweede lid, wordt gebruikt, moet worden gedefinieerd.
  - **Antwoord**: het samenwerkingsakkoord werd aangepast in die zin dat in artikel 23 geen "beveiligde zending" meer gevraagd wordt en in artikel 24 "beveiligde zending" vervangen is door "aangetekende zending met ontvangstbewijs".

- Artikel 24:
  - Schorsing of opheffing individueel beheersplan zwerfvuil: Het eerste lid, 2°, maakt het mogelijk dat de goedkeuring van het "individueel beheersplan zwerfvuil" "ambtshalve", en mogelijk automatisch, wordt geschorst of opgeheven ingeval een "misdrijf" wordt vastgesteld, zonder dat er sprake is van een strafrechtelijke veroordeling. Als een dergelijke regeling inzake schorsing of opheffing automatisch of "ambtshalve" wordt toegepast, zonder dat het dossier of de feiten zijn beoordeeld en zonder dat de betrokkenen de mogelijkheid hebben hun standpunt uiteen te zetten, is ze niet verenigbaar met het beginsel van behoorlijk bestuur en met het algemene rechtsbeginsel audi alteram partem, aangezien een dergelijke principiële uitsluiting niet steunt op een objectieve en redelijke verantwoording. Het woord "ambtshalve" moet worden weggelaten, en de bepaling moet worden herzien zodat met name de inachtneming van het beginsel audi altera partem wordt gewaarborgd.
    - **Antwoord**: Het woord ambtshalve werd geschrapt en er werd toegevoegd dat de betrokken producent moet gehoord worden alvorens kan worden overgegaan tot schorsing of opheffing van het individueel beheersplan zwerfvuil.
  - Misdrijf buitenmatig ruim omschreven: Voorts is de verwijzing naar "een misdrijf", zonder dat de aard en het voorwerp van het misdrijf worden gespecificeerd, buitenmatig ruim. Ter inachtneming van het evenredigheidsbeginsel dienen de misdrijven in kwestie te worden beperkt tot die waarvoor een specifiek en redelijk verband bestaat tussen de aard van de strafrechtelijke feiten in kwestie en de schorsing of de opheffing van de goedkeuring van het individueel beheersplan zwerfvuil door het beslissingsorgaan UPV. Bovendien dient de maatregel waartoe wordt besloten, in verhouding te staan tot de feiten in kwestie.

        - **Antwoord**: Gegeven dat is toegevoegd dat de producent moet gehoord worden alvorens eventueel over te gaan tot een schorsing op opheffing, lijkt dit voldoende ondervangen.

- Artikel 27:
    - Kwalificatie als belasting: De Raad verwijst hier opnieuw naar de kwalificatie van de vergoeding als een belasting waarbij bijgevolg aan het fiscale legaliteitsbeginsel moet worden voldaan.
        - **Antwoord**: We verwijzen naar het antwoord bij artikel 8 en artikel 22 gezien hier eenzelfde aanpassing werd doorgevoerd.
    - Aanpassing zwerfvuilheffing: Het zevende lid van paragraaf 1 betreft de evaluatie van de bedragen van de zwerfvuilheffing. Deze evaluatie gebeurt met het oog op een aanpassing van deze bedragen ten laatste vanaf het aangiftejaar 2027 *(intussen gewijzigd naar 2028)*, om vervolgens elke vijf jaren een dergelijke evaluatie door te voeren. De draagwijdte van deze evaluatieplicht ("op basis van dezelfde hypotheses in de 3 Gewesten") en waaraan deze evaluatie dient te verhelpen, zijn evenwel onduidelijk. Bovendien dient bij gevolgen voortvloeiend uit een evaluatie er steeds over te worden gewaakt dat het fiscale legaliteitsbeginsel wordt gerespecteerd. Deze bepaling dient te worden herbekeken.
        - **Antwoord**: De evaluatie heeft tot doel na te gaan of de bedragen van de zwerfvuilheffing nog valabel zijn. Hierbij spelen 2 elementen: (i) de totale zwerfvuilkost en (ii) de verdeling van deze kost over de diverse producten. Hierbij zal eenzelfde onderzoek aanpak (methodologie, omvang steekproef, wijze van telling…) gevolgd worden in de 3 gewesten ("op basis van dezelfde hypotheses"). De evaluatie heeft tot doel om periodiek na te gaan of er nood is aan een aanpassing van de bedragen van de zwerfvuilheffing. In voorkomend geval zal dit gebeuren door een formele wijziging van het Samenwerkingsakkoord waarbij dan andere bedragen worden ingeschreven in dit artikel. Deze paragraaf werd verder verduidelijkt in de artikelsgewijze bespreking.

- Artikel 36: Alle opmerkingen die de Raad op dit artikel formuleert, zijn identiek aan de opmerkingen die op eerdere artikels reeds werden geformuleerd. Er werd dan ook op gelijkaardige manier omgegaan met de opmerkingen zoals in de antwoorden hierboven beschreven.

- Artikel 37:
    - Bewijskracht proces-verbaal: Doordat paragraaf 1, eerste lid, laatste zin, bijzondere bewijskracht verleent aan de processen-verbaal die in geval van overtreding worden opgesteld door de ambtenaren en personeelsleden, wordt hier een uitzondering gemaakt op de algemene regel volgens welke een proces-verbaal louter als inlichting geldt, en wordt bijgevolg afgeweken van de vrije bewijslevering in strafzaken waarbij de rechter naar eigen overtuiging de bewijswaarde van een bepaald element beoordeelt. In de memorie van toelichting dient te worden uitgelegd op grond waarvan die uitzondering gerechtvaardigd lijkt.
        - **Antwoord**: Concreet doelt de Raad op volgende zin: "Hun processen-verbaal hebben bewijskracht tot bewijs van het tegendeel". Er werd beslist om deze zin te schrappen uit het samenwerkingsakkoord.
    - Recht op bescherming van woning: De derde paragraaf van dit artikel stelt dat elke producent en elk organisme is gehouden om "op elk tijdstip en zonder voorafgaande verwittiging, vrije toegang te

verlenen tot de ruimten waar de activiteit wordt uitgeoefend, voor zover deze ruimten niet gebruikt worden voor bewoning, teneinde de in de eerste paragraaf vernoemde personen in staat te stellen de naleving van de verplichtingen van huidig Samenwerkingsakkoord en de Verordening (EU) 2023/1542 te controleren". De Raad merkt hierover op dat de voorliggende bepaling weliswaar een legitiem doel nastreeft, namelijk het toezicht op het nakomen van de verplichtingen die uit het samenwerkingsakkoord voortvloeien. Er wordt evenwel op gewezen dat het bedoelde onderzoek "geen huiszoeking vormt, beslist in het kader van een gerechtelijk onderzoek, noch zelfs een huisvisitatie, daar hij niet het voorwerp uitmaakt van enige voorafgaande machtiging van een onderzoeksrechter". In tegenstelling tot wat een huiszoeking in de context van een gerechtelijk onderzoek mogelijk maakt, mag een dergelijke maatregel, om verenigbaar te zijn met het ruim geïnterpreteerde recht op de bescherming van de woning, geen vrijgeleide zijn om, indien de betrokkenen niet meewerken, met geweld of dwang beroepslokalen te betreden.

- **Antwoord**: Aan de paragraaf werd volgende bepaling toegevoegd: "Als deze verrichtingen de kenmerken van een huiszoeking dragen, mogen ze alleen worden uitgevoerd op voorwaarde dat de onderzoeksrechter daarvoor een machtiging heeft verstrekt."

- Artikel 40: Er dient te worden gedefinieerd wat de partijen verstaan onder "onafhankelijke evaluatie van het gehele systeem".
  - **Antwoord**: Dit artikel heeft tot doel een evaluatie te voorzien 2 jaar na de implementatie van het samenwerkingsakkoord. Het samenwerkingsakkoord creëert een nieuw wettelijk kader om op interregionale basis uitvoering te geven aan de UPV. Dit is een belangrijke beleidswijziging. Het lijkt dan ook aangewezen om de resultaten hiervan te evalueren. Hierbij zal de klemtoon in eerste instantie liggen op boek III (de UPV zwerfvuil) gezien dit nieuw beleid betreft. Specifieke aandacht zal daarbij gegeven worden aan de keuzemogelijkheid die is voorzien tussen de financiële en de financieel-organisatorische optie. De vraag stelt zich of het aangewezen is om op een langere termijn deze keuzemogelijkheid te behouden of om eerder te evolueren naar een meer gestroomlijnde aanpak voor zwerfvuilbeheer door terrein beherende overheden. In reactie op de opmerking van de Raad Van State werd in het betrokken artikel het woord "onafhankelijke" geschrapt en werd de doelstelling van het artikel ruimer toegelicht in de artikelsgewijze bespreking.

- Artikel 41: Bij artikel 41 worden de regeringen van de partijen, die optreden door middel van een uitvoerend samenwerkingsakkoord, gemachtigd "om eenduidig de rollen en verantwoordelijkheden te bepalen van alle betrokken actoren, met inbegrip van de producenten, de beheersorganismen en de collectieve organismen, de publieke of private operatoren voor het beheer van afvalstoffen, de lokale autoriteiten en, desgevallend, de operatoren voor het hergebruik en de voorbereiding met het oog op hergebruik en de bedrijven van de sociale en de solidaire economie". In het licht van het legaliteitsbeginsel is die machtiging buitenmatig ruim: het kader en het voorwerp zelf van de machtiging die verleend wordt aan de regeringen die optreden via een uitvoerend samenwerkingsakkoord worden daarbij niet afdoend omschreven. Artikel 41 moet opnieuw onderzocht en, in voorkomend geval, aangevuld worden in het licht van die opmerking.
  - **Antwoord**: Artikel 41 is grondig herzien in het licht van de opmerking van de Raad van State. Enerzijds is het begrip "alle

betrokken actoren” geschrapt waardoor enkel nog de actoren die worden opgesomd, geviseerd worden. Anderzijds is ook invulling gegeven aan de omschrijving “de rollen en verantwoordelijkheden”. De invulling is geïnspireerd op wat er momenteel in het materialendecreet op dat vlak opgenomen is en betreft: (i) het als inzamelpunt bijdragen tot correcte inzameling (bv. gratis inzameling bij eindverkopers mogelijk maken), (ii) de inzameling via recyclageparken vormgeven, (iii) de rapportering, (iv) het stimuleren van herstel en hergebruik en (v) het verstrekking van informatie, met inbegrip van het vermelden van de milieubijdrage op de factuur. Tenslotte wijzen we er nog op dat dit artikel enkel de mogelijkheid voorziet om dit soort maatregelen te nemen. In voorkomend geval zullen deze nog steeds moeten uitgewerkt worden door de regeringen door middel van een uitvoerend samenwerkingsakkoord.

- Artikel 42: Artikel 42 van het samenwerkingsakkoord bepaalt dat het akkoord in werking treedt “op 31 december 2023”. De Raad wijst op diverse problemen indien aan dit samenwerkingsakkoord terugwerkende kracht verleend wordt. Bijgevolg verdient het aanbeveling om artikel 42 weg te laten dan wel aldus te wijzigen dat daarin een datum van inwerkingtreding vastgelegd wordt die voldoende ver in de toekomst ligt om er met zekerheid voor te zorgen dat alle drie de wetgevende handelingen waarbij instemming verleend wordt aan het akkoord, in werking zijn kunnen treden vóór dat akkoord.
    - **Antwoord**: Er wordt geopteerd voor de eerste mogelijkheid, namelijk het weglaten van dit artikel. Het samenwerkingsakkoord zal dus van kracht worden na publicatie in het Belgisch Staatsblad.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Het instemmingsdecreet is een gewestaangelegenheid. Het Samenwerkingsakkoord waarvoor instemming wordt gegeven, heeft wel een interregionale uitwerking.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

De artikelen van het voorontwerp van instemmingsdecreet spreken voor zich. Voor een bespreking van de artikelen van het Samenwerkingsakkoord wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij het Samenwerkingsakkoord.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Signed by:Matthias Diependaele (Signatu
Signed at:2025-07-17 09:52:43 +02:00
Reason:Ik keur dit document goed

Diependaele Matthias Vlaamse overheid

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw,

Getekend door:Jo Brouns (Signature)
Getekend op:2025-07-16 12:49:13 +02:0
Reden:Ik keur dit document goed

Jo BROUNS

Avant-projet de décret portant assentiment à l'accord de coopération du (date) entre la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale concernant le cadre de la Responsabilité Elargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages

Le Gouvernement,

Vu les lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, l'article 3, §§ 1er et 2;

Vu l'avis 74.614/VR/ du Conseil d'État, donné le 30 novembre 2023.

Sur la proposition du Ministre-Président et du Ministre de l'Environnement,

Après délibération,

ARRÊTENT :

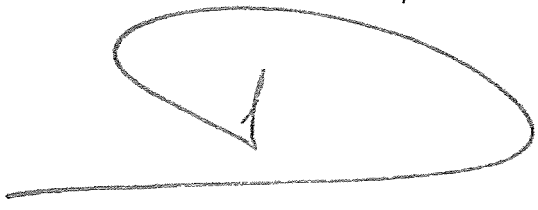
Le Ministre de l'Environnement est chargé de présenter au Parlement le projet de décret dont la teneur suit:

Article unique. Assentiment est donné à l'accord de coopération du (date) entre la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale concernant le cadre de la Responsabilité Elargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages.

Namur, le (date)

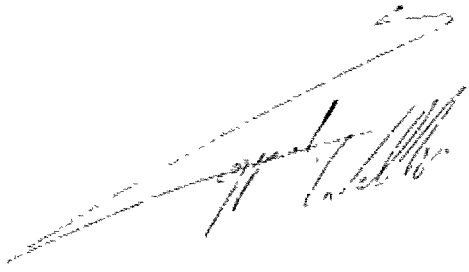
Pour le Gouvernement :

Le Ministre-Président,

Adrien DOLIMONT

Le Ministre de l'Environnement,

Yves COPPIETERS

Avant-projet d'Ordonnance portant assentiment à l'Accord de coopération concernant le cadre de la Responsabilité Elargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages et portant modification de l'Ordonnance du 12 décembre 1991 créant des fonds budgétaires.	**Voorontwerp van Ordonnantie houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil en houdende wijziging van de Ordonnantie van 12 december 1991 houdende oprichting van begrotingsfondsen.**
Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,	De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
Sur la proposition du Ministre chargé de la Transition climatique, de l'Environnement, de l'Energie et de la Démocratie participative;	Op voordracht van de Minister belast met Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie en Participatieve Democratie;
Après délibération,	Na beraadslaging,
Arrête	**Besluit**
Le Ministre chargé de la Transition climatique, de l'Environnement, de l'Energie et de la Démocratie participative, est chargé de présenter au Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale, le projet d'ordonnance dont la teneur suit:	De Minister belast met Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie en Participatieve Democratie, is ermee belast bij het Brussels Hoofdstedelijk Parlement de ontwerpordonnantie in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:
Chapitre 1er. Assentiment à l'Accord de coopération concernant le cadre de la Responsabilité Elargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages	**Hoofdstuk 1. Instemming met het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil**
Article 1er La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.	**Artikel 1** Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.
Article 2 Assentiment est donné à l'accord de coopération du / / / concernant le cadre de la Responsabilité Elargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages.	**Artikel 2** Instemming wordt verleend met het in bijlage bij deze ordonnantie gevoegde Samenwerkingsakkoord van / / betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil.
Chapitre 2. Modification de l'Ordonnance du 12 décembre 1991 créant des fonds budgétaires	**Hoofdstuk 2. Wijziging van de Ordonnantie van 12 december 1991 houdende oprichting van begrotingsfondsen**

Article 3	**Artikel 3**
Dans l'article 2 de l'ordonnance du 12 décembre 1991 créant des fonds budgétaires, le 17° est remplacé par ce qui suit ·	In artikel 2 van de ordonnantie van 12 december 1991 houdende oprichting van begrotingsfondsen wordt de bepaling onder 17° vervangen als volgt
« 17° Le " Fonds pour la prévention, le tri, le réemploi, le recyclage et la valorisation des déchets " Sont affectées au Fonds 1° les recettes de la taxe à l'incinération des déchets établie par les articles 40 et 41 de l'ordonnance du 14 juin 2012 relative aux déchets , 2° les recettes visées aux articles 8, 13, 14 et 27 de l'Accord de Coopération du xxxx concernant le cadre de la Responsabilité Elargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages , 3° les recettes visées aux articles 13, §1, 12° et 14°, et 14bis de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages	"17° het " Fonds voor de preventie, sortering, hergebruik, recycling en nuttige toepassing van afvalstoffen " Worden bestemd voor het Fonds 1° de ontvangsten die voortvloeien uit de belasting op het verbranden van afvalstoffen die door de artikelen 40 en 41 van de ordonnantie van 14 juni 2012 betreffende afvalstoffen wordt ingevoerd, 2° de ontvangsten bedoeld in artikelen 8, 13, 14 en 27 van het Samenwerkingsakkoord van xxxx betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil, 3° de ontvangsten bedoeld in artikelen 13, §1, 12° en 14°, en 14bis van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval
Les recettes de la taxe visée à l'article 40 de l'ordonnance du 14 juin 2012 relative aux déchets sont réparties entre l'Agence Régionale pour la Propreté à concurrence de 96 % et à Bruxelles Environnement à concurrence de 4 % des montants disponibles. Le Gouvernement peut déroger à la répartition visée à l'alinéa précédent moyennant justification Les produits de la taxe visée à l'article 40 de l'ordonnance du 14 juin 2012 relative aux déchets sont affectés par l'Agence Régionale pour la Propreté exclusivement aux dépenses se rapportant aux investissements supplémentaires favorisant la prévention, le tri, le réemploi ou le recyclage, à savoir 1° la construction et la rénovation de déchetteries ou de parcs à conteneurs , 2° la mise en place d'unité(s) de démantèlement multi-matières en vue du réemploi et du recyclage, tel que l'Ecopôle , 3° la construction de l'unité de biométhanisation, 4° l'acquisition de véhicules, matériel et équipements destinés à des collectes sélectives , 5° l'acquisition et la mise en place de matériel de collecte sélective en voirie et dans les bâtiments publics , 6° le développement d'actions de communication relatives à la prévention, au tri, au réemploi, au recyclage , 7° l'Ecole de propreté	De ontvangsten uit de belasting bedoeld in artikel 40 van de ordonnantie van 14 juni 2012 betreffende afvalstoffen worden verdeeld tussen het Gewestelijk Agentschap voor Netheid ten bedrage van 96 % en Leefmilieu Brussel ten bedrage van 4 % van de beschikbare bedragen. De Regering kan afwijken van de verdeling bedoeld in het vorige lid mits een rechtvaardiging De opbrengsten van de belasting bedoeld in artikel 40 van de ordonnantie van 14 juni 2012 betreffende afvalstoffen worden door het Gewestelijk Agentschap voor Netheid enkel aangewend voor de uitgaven met betrekking tot bijkomende investeringen ten voordele van preventie, sortering, hergebruik of recycling, met name 1° de bouw en vernieuwing van containerparken, 2° de installatie van units voor het demonteren van voorwerpen die uit meerdere materialen bestaan met het oog op hergebruik en recycling, zoals de Ecopool, 3° de bouw van de biomethaanvormingseenheid, 4° de aankoop van voertuigen, materiaal en uitrustingen bestemd voor selectieve ophaling of inzameling, 5° de aankoop en de plaatsing van materiaal voor de selectieve ophaling op wegen en in openbare gebouwen; 6° de ontwikkeling van communicatieacties rond preventie, sortering, hergebruik, recycling, 7° de Netheidsschool
Le cas échéant, si un solde de budget reste disponible, ce solde peut être affecté aux frais de fonctionnement et de personnel qui sont liés à ces investissements Lorsque les objectifs de recyclage définis à l'article 22, § 2, de l'ordonnance du 14 juin 2012 relative aux déchets sont atteints, l'Agence Régionale pour la Propreté peut également allouer les moyens du Fonds à des investissements destinés à améliorer la valorisation des déchets Les moyens du Fonds ne peuvent être alloués à des dépenses se rapportant à l'incinération	In voorkomend geval, als een saldo van het budget beschikbaar blijft, kan dit saldo worden aangewend voor de werkings- en personeelskosten die verband houden met deze investeringen Wanneer de doelstellingen inzake recycling uit artikel 22, § 2 van de ordonnantie van 14 juni 2012 betreffende afvalstoffen worden bereikt, kan het Gewestelijk Agentschap voor Netheid de middelen van het Fonds ook aanwenden voor investeringen bestemd voor de nuttige toepassing van afvalstoffen

Les moyens du Fonds sont affectés par Bruxelles Environnement exclusivement aux dépenses supplémentaires se rapportant

1° au développement d'actions visant à promouvoir la réduction et le tri des déchets ainsi que la consommation durable ,
2° aux actions en vue de lutter contre les gaspillages ,
3° aux actions pour la promotion d'achats durables par les pouvoirs publics et par les citoyens ,
4° à la promotion du compostage décentralisé ,
5° au développement et au soutien de services encourageant la réutilisation et le réemploi ,
6° au développement de ressourceries ,
7° aux actions en vue de lutter contre le suremballage et les emballages superflus ,
8° au développement de programmes d'éducation à la réduction et au tri des déchets,
9° à la participation à la Semaine européenne de Réduction des Déchets ,
10° à la rémunération du personnel en charge du contrôle des obligations de tri et de contrat visées aux articles 19 et 23 de l'ordonnance du 14 juin 2012 relative aux déchets et de la mise en œuvre et du suivi des actions susmentionnées

L'Agence Régionale pour la Propreté et Bruxelles Environnement communiquent chaque année, en octobre, au Gouvernement, un rapport reprenant l'affectation précise des moyens du Fonds au cours de l'année écoulée ainsi que les affectations projetées pour les deux années suivantes et leur contribution à l'atteinte des objectifs européens et régionaux tels que visés à l'article 22

Le Fonds est géré par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale

La totalité des recettes de la taxe visée à l'article 41 de l'ordonnance du 14 juin 2012 relative aux déchets est allouée à l'Agence Régionale pour la Propreté Les produits de cette taxe sont affectés exclusivement aux dépenses se rapportant

- à des investissements supplémentaires en matière de collecte sélective en ce compris les déchetteries ,
- aux frais de fonctionnement et de personnel se rapportant à ces investissements.

La totalité des recettes visées aux articles 8, 13 et 14 de l'Accord de Coopération du xxxx concernant le cadre de la Responsabilité Elargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages, et à l'article 14bis de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, est allouée à Bruxelles Environnement

Les produits des recettes visées aux articles 8, 13 et 14 de l'Accord de Coopération du xxxx concernant le cadre de la Responsabilité Elargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages, et à l'article 14bis de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, sont affectés aux dépenses se rapportant à

1° la prévention et le réemploi des déchets concernés ,
2° la lutte contre la présence des déchets concernés dans les déchets sauvages, les dépôts clandestins et les déchets résiduels ,

De middelen van het Fonds mogen niet worden aangewend voor uitgaven die verband houden met verbranding.

De middelen van het Fonds worden door Leefmilieu Brussel enkel en alleen aangewend voor bijkomende uitgaven met betrekking tot

1° de ontwikkeling van acties om de vermindering en de sortering van afvalstoffen en duurzame consumptie te bevorderen,
2° acties met het oog op de strijd tegen verspillingen,
3° acties ter bevordering van duurzame aankopen door de overheden en de burgers,
4° de bevordering van gedecentraliseerd composteren,
5° de ontwikkeling van en de steun aan diensten die hergebruik aanmoedigen,
6° de ontwikkeling van kringloopwinkels,
7° acties met het oog op de strijd tegen oververpakking en overbodige verpakkingen,
8° de ontwikkeling van voorlichtingprogramma's op het gebied van afvalsortering en -vermindering,
9° deelname aan de Europese Week van de Afvalvermindering,
10° de betaling van het personeel belast met de controle van de sorteer- en contractverplichtingen bedoeld in de artikelen 19 en 23 van de ordonnantie van 14 juni 2012 betreffende afvalstoffen en de uitvoering en de opvolging van de voormelde acties

Het Gewestelijk Agentschap voor Netheid en Leefmilieu Brussel bezorgen de Regering elk jaar, in oktober, een verslag dat de aanwending van de middelen van het Fonds aangeeft in de loop van het afgelopen jaar, alsook de geplande bestemmingen voor de twee volgende jaren en de bijdrage ervan tot het halen van de Europese en gewestelijke doelstellingen zoals bedoeld in artikel 22

Het Fonds wordt beheerd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering

Alle ontvangsten uit de belasting bedoeld in artikel 41 van de ordonnantie van 14 juni 2012 betreffende afvalstoffen worden toegekend aan het Gewestelijk Agentschap voor Netheid. De opbrengsten van deze belasting worden enkel aangewend voor uitgaven met betrekking tot ·

- bijkomende investeringen inzake selectieve ophaling, met inbegrip van containerparken,
- de werkings- en personeelskosten met betrekking tot deze investeringen

Alle ontvangsten uit de belasting bedoeld in artikelen 8, 13 en 14 van het Samenwerkingsakkoord van xxxx betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil, en in artikel 14bis van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, worden toegekend aan Leefmilieu Brussel

De opbrengsten van de ontvangsten bedoeld in artikelen 8, 13 en 14 van het Samenwerkingsakkoord van xxxx betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil, en in artikel 14bis van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, worden

3° la recherche et le développement aux fins d'améliorer la qualité des produits concernés et principalement leur recyclabilité ,

4° l'amélioration des résultats et/ou de la qualité des collectes sélectives des déchets concernés ,

5° la collecte non sélective et le traitement des déchets concernés ;

6° la rémunération et aux moyens de fonctionnement du personnel chargé du contrôle, la mise en œuvre et le suivi des actions susmentionnées ,

7° le rapportage et l'évaluation concernant ces déchets ,

8° la promotion d'un traitement local et de qualité, dans le cadre de l'économie circulaire

Les recettes visées à l'article 27 de l'Accord de Coopération du xxxx concernant le cadre de la Responsabilité Elargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages et à l'article 13, §1, 14° de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages 'sont réparties entre les communes et la Région à concurrence de 54% pour les communes et 46% pour la Région en vue de l'accomplissement des tâches définies ci-dessous.

Le Gouvernement peut déroger à la répartition visée à l'alinéa précédent moyennant justification

Les recettes doivent être prioritairement affectées aux dépenses se rapportant

1° à la rémunération du personnel et aux moyens de fonctionnement de Bruxelles Environnement et de la Commission Interrégionale de la REP en charge d'organiser la mise en œuvre, le suivi et le contrôle des nouvelles obligations prévues par l'Accord de Coopération du xxxx concernant le cadre de la Responsabilité Elargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages ,

2° à la rémunération du personnel et aux moyens de fonctionnement de l'Agence Régionale pour la Propreté en charge de la redistribution des recettes et l'octroi de subventions aux bénéficiaires communaux ainsi que de leur contrôle.

Le solde des recettes doit être affecté par les communes et la Région aux dépenses se rapportant

1° au développement d'actions de communication et de sensibilisation relatives à la prévention et à la lutte contre les déchets sauvages conformément à l'Article 33 de l'Accord de Coopération du xxxx concernant le cadre de la Responsabilité Elargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages, en ce compris dans les espaces verts ,

2° à l'élimination des déchets sauvages ainsi que du transport et du traitement ultérieurs de ces déchets sauvages, conformément aux dispositions régionales , en ce compris dans les espaces verts ,

3° la collecte de déchets de produits, abandonnés dans des systèmes publics de collecte, y compris les coûts d'infrastructure et d'exploitation

toegekend aan Leefmilieu Brussel, worden aangewend voor bijkomende uitgaven met betrekking tot

1° de preventie en het hergebruik van de betrokken afvalstoffen,

2° de strijd tegen de aanwezigheid van de betrokken afvalstoffen in het zwerfvuil, sluikstort en restafval,

3° onderzoek en ontwikkeling om de kwaliteit van de betrokken producten en met name hun recycleerbaarheid te verbeteren,

4° de verbetering van de resultaten en/of de kwaliteit van de selectieve inzamelingen van de betrokken afvalstoffen,

5° de niet-selectieve inzameling en verwerking van de betrokken afvalstoffen;

6° de vergoeding en de werkingsmiddelen van het personeel belast met de controle, uitvoering en opvolging van de voormelde acties,

7° de rapportering over en de evaluatie van deze afvalstoffen,

8° het stimuleren van lokale en hoogwaardige verwerking, in het kader van de circulaire economie

De ontvangsten bedoeld in artikel 27 van het Samenwerkingsakkoord van xxxx betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil, en in artikel 13, §1, 14° van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval worden verdeeld tussen de gemeenten en het Gewest ten bedrage van 54% voor de gemeenten en 46% voor het Gewest, met het oog op het vervullen van de hierna bepaalde taken

De Regering kan afwijken van de verdeling bedoeld in het vorige lid mits een rechtvaardiging

De ontvangsten moeten prioritair worden bestemd voor uitgaven met betrekking tot

1° de vergoeding en de werkingsmiddelen van het personeel van Leefmilieu Brussel en de Interregionale Commissie voor de UPV belast met de organisatie van de uitvoering, de opvolging en de controle van de nieuwe verplichtingen opgenomen in het Samenwerkingsakkoord van xxxx betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil,

2° de vergoeding en de werkingsmiddelen van het personeel van het Gewestelijk Agentschap voor Netheid belast met de herverdeling van de ontvangsten en de toekenning van subsidies aan de gemeentelijke begunstigden, alsook de opvolging ervan

Het saldo van de ontvangsten moet door de gemeenten en het Gewest worden bestemd voor uitgaven met betrekking tot

1° de ontwikkeling van communicatie- en sensibiliseringsacties met betrekking tot de preventie en de bestrijding van zwerfvuil overeenkomstig artikel 33 van het Samenwerkingsakkoord van xxxx betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde

desdits systèmes, ainsi que du transport et du traitement ultérieurs de ces déchets. Ces coûts peuvent également porter sur la mise en place d'une infrastructure spécifique pour la collecte, sélective ou non, de déchets de ces produits, telle que des récipients appropriés dans les endroits où l'on retrouve fréquemment des déchets sauvages, en ce compris dans les espaces verts ; 4° à la rémunération et aux moyens de fonctionnement du personnel communal et régional chargé de la mise en œuvre et du suivi des actions visées aux points 1° à 3°. Le Gouvernement arrête les modalités de répartition des recettes entre les entités régionales et interrégionale concernées. ».	afvalstromen en voor zwerfvuil, inclusief in de groene ruimten; 2° de verwijdering van zwerfvuil en het aansluitende transport en de verwerking van zwerfvuil, in overeenstemming met de gewestelijke bepalingen, inclusief in de groene ruimten; 3° het inzamelen van afval van producten dat in openbare inzamelsystemen wordt achtergelaten, inclusief de kosten voor de infrastructuur en de exploitatie ervan en voor het daaropvolgende vervoer en verwerking van dat afval. Deze kosten kunnen ook betrekking hebben op het opzetten van specifieke infrastructuur voor het, al dan niet selectief, inzamelen van afval van deze producten, zoals passende afvalrecipiënten op plekken waar frequent zwerfvuil wordt aangetroffen, inclusief in groene ruimten; 4° de vergoeding en de werkingsmiddelen van het gemeentelijk en gewestelijk personeel dat belast is met de uitvoering en de opvolging van de acties bedoeld in de punten 1° tot 3°. De Regering bepaalt hoe de inkomsten worden verdeeld over de betrokken gewestelijke en interregionale instanties.”.
Annexe	**Bijlage**
Accord de coopération du concernant le cadre de la Responsabilité Elargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages.	Samenwerkingsakkoord van betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil.
Bruxelles, 17 JUIL. 2025	Brussel, 17 JUIL. 2025
Pour le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,	Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale	De Minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering
Rudi VERVOORT	
Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé de la Transition climatique, de l'Environnement, de l'Energie et de la Démocratie participative	De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering belast met Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie en Participatieve Democratie
Alain MARON	

Avant-projet d'Ordonnance portant assentiment à l'Accord de coopération concernant le cadre de la Responsabilité Elargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages et portant modification de l'Ordonnance du 12 décembre 1991 créant des fonds budgétaires.	Voorontwerp van Ordonnantie houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil en houdende wijziging van de Ordonnantie van 12 december 1991 houdende oprichting van begrotingsfondsen.
COMMENTAIRES DES ARTICLES	TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Article 3	Artikel 3
L'accord de coopération auquel il est donné assentiment par l'avant-projet d'ordonnance prévoit la perception de différentes cotisations auprès des producteurs visés par les REP Ces cotisations vont être versées à la Région de Bruxelles-Capitale et il était donc nécessaire de prévoir une destination pour ces fonds C'est pourquoi l'avant-projet d'ordonnance modifie l'ordonnance du 12 décembre 1991 créant des fonds budgétaires afin d'affecter ces nouvelles recettes au Fonds pour la prévention, le tri, le réemploi, le recyclage et la valorisation des déchets Cette modification permet aussi de réglementer l'allocation de ces fonds entre la Région et les communes et les dépenses qui sont autorisées grâce à ces recettes En ce qui concerne les cotisations visées aux articles 8 (cotisation par flux et par habitant), 13 (atteinte des objectifs de collecte et de traitement) et 14 (régulation des réserves) de l'accord de coopération REP Déchets sauvages, ainsi que la cotisation visée à l'article 14bis (cotisation par flux et par habitant pour les emballages industriels) de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, la totalité des recettes est allouée à Bruxelles Environnement. La liste des dépenses pouvant être couvertes par ces recettes est désormais reprise dans l'ordonnance créant des fonds budgétaires, conformément à celle prévue à l'article 8, §2, de l'ACI REP Déchets sauvages. En ce qui concerne les produits des recettes visées à l'article 27 de l'ACI REP-Déchets sauvages, ainsi que les recettes visées à l'article 13, §1, 14°, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, elles sont réparties entre les communes et la Région à concurrence de 54% pour les communes et de 46% pour la Région. Il est à noter que l'entièreté des recettes sera affectée au Fonds pour la prévention, le tri, le réemploi, le recyclage et la valorisation des déchets, qui est géré par la Région Par conséquent, la part des recettes réservée aux communes sera distribuée à celles-ci par l'intermédiaire de l'Agence Régionale pour la Propreté Le Gouvernement devra également définir les modalités de répartition des recettes entre les entités régionales et interrégionale concernées Les recettes totales doivent être prioritairement affectées aux dépenses se rapportant à la rémunération et aux moyens de fonctionnement du personnel régional d'abord pour le personnel de Bruxelles Environnement et de la CIREP en charge d'organiser la mise en œuvre, le suivi et le contrôle des nouvelles obligations prévues par l'Accord de Coopération, ensuite celui de Bruxelles Propreté en charge de redistribuer des recettes et d'octroyer des subventions aux communes ainsi que de leur contrôle. Sachant qu'a priori l'engagement d'une dizaine d'ETP au total dans les entités visées serait suffisant pour mener à bien ces missions, un solde subsistera nécessairement. Ce solde de recettes doit être affecté par la Région et les communes à diverses dépenses sans qu'un ordre de priorité ne doive être suivi A noter que ces dépenses devront intégrer également les actions menées dans les espaces verts La rémunération et les moyens de fonctionnement du personnel chargé de ces actions peut également être couverte par ces recettes	Het samenwerkingsakkoord waarmee het voorontwerp van ordonnantie instemt, voorziet in de inning van verschillende bijdragen van de producenten die onder de UPV vallen. Deze bijdragen zullen worden gestort aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en er moest dus een bestemming voorzien worden voor deze middelen. Daarom wijzigt het voorontwerp van ordonnantie de ordonnantie van 12 december 1991 houdende oprichting van begrotingsfondsen teneinde deze nieuwe inkomsten toe te wijzen aan het Fonds voor de preventie, sortering, hergebruik, recyclage en nuttige toepassing van afvalstoffen. Deze wijziging maakt het ook mogelijk om de verdeling van deze fondsen tussen het Gewest en de gemeenten en de uitgaven die met deze inkomsten worden toegestaan, te regelen. Wat betreft de bijdragen die in artikel 8 (heffing per stroom en per inwoner), artikel 13 (het halen van de inzamel- en verwerkingsdoelstellingen) en artikel 14 (regeling van de reserves en provisies) van dit Samenwerkingsakkoord worden beoogd, alsook de bijdrage bedoeld in artikel 14bis van het Interregionale Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, zullen alle inkomsten aan Leefmilieu Brussel worden toegewezen De lijst van de uitgaven die door deze ontvangsten kunnen worden gedekt, is voortaan opgenomen in de ordonnantie houdende oprichting van begrotingsfondsen, in overeenstemming met wat is bepaald in artikel 8, §2, van het ISA UPV-Zwerfvuil. De opbrengst van de inkomsten bedoeld in artikel 27 van het ISA UPV-Zwerfvuil, alsook de inkomsten bedoeld in artikel 13, §1, 14°, van het samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, worden als volgt verdeeld tussen de gemeenten en het Gewest 54 % voor de gemeenten en 46 % voor het Gewest. Er moet worden opgemerkt dat alle inkomsten worden toegewezen aan het bovengenoemde fonds dat door het Gewest wordt beheerd Bijgevolg zal het deel voor de gemeenten worden verdeeld via het Gewestelijk Agentschap voor Netheid. De Regering bepaalt hoe de inkomsten worden verdeeld over de betrokken gewestelijke en interregionale instanties. De totale inkomsten moeten prioritair worden bestemd voor de uitgaven in verband met de vergoeding en de werkingsmiddelen van het gewestelijk personeel· enerzijds voor het personeel van Leefmilieu Brussel en het ICUPV dat belast is met de organisatie van de uitvoering, de opvolging en de controle van de nieuwe verplichtingen die in het samenwerkingsakkoord zijn opgenomen, en anderzijds voor het personeel van Net Brussel dat belast is met de herverdeling van de inkomsten en de toekenning van subsidies aan de gemeenten en de controle daarop Wetende dat a priori de aanwerving van een tiental VTE's in de betrokken entiteiten voldoende zou zijn om deze taken uit te voeren, zal er noodzakelijkerwijs een saldo overblijven. Het Gewest en de gemeenten moeten dit saldo van de ontvangsten besteden aan verschillende uitgavenposten, zonder bepaalde volgorde van prioriteit Opgelet, deze uitgaven dienen ook de acties in de groene ruimten te omvatten De bezoldiging en de werkingsmiddelen van het personeel dat met deze acties belast is, kan ook gedekt worden door deze inkomsten

Avant-projet d'Ordonnance portant assentiment à l'Accord de coopération *[date d'adoption par le Gouvernement en 3ème lecture]* concernant le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages et portant modification de l'Ordonnance du 12 décembre 1991 créant des fonds budgétaires.	**Voorontwerp van Ordonnantie houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord *[datum van goedkeuring door de Regering in 3de lezing]* betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil en houdende wijziging van de Ordonnantie van 12 december 1991 houdende oprichting van begrotingsfondsen.**
EXPOSÉ DES MOTIFS	**MEMORIE VAN TOELICHTING**
Concernant l'assentiment à l'Accord de coopération concernant le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages	**Met betrekking tot de instemming met het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil**
1. Le régime de la Responsabilité élargie des Producteurs (ci-après « REP ») a été instauré et est défini comme suit par la Directive cadre 2008/98 relative aux déchets[1] : « Un ensemble de mesures prises par les États membres pour veiller à ce que les producteurs de produits assument la responsabilité financière ou la responsabilité financière et organisationnelle de la gestion de la phase « déchet » du cycle de vie d'un produit. » La Directive 2008/98/CE confirme ainsi le principe du pollueur-payeur selon lequel les coûts de la gestion des déchets sont supportés par le producteur de déchets initial. Depuis plus de 20 ans, ce mécanisme a permis de mettre en place des systèmes de collecte, de traitement, et de sensibilisation pour quelques flux de déchets importants : les déchets d'emballages, les véhicules hors d'usage, les piles et accumulateurs, les déchets d'équipements électriques et électroniques (ci-après « DEEE »), les huiles usagées, les pneus, ... En 2018 et 2019, le mécanisme de la REP a été renforcé par l'Union européenne confirmant ainsi l'utilité et l'efficacité de cet outil de gestion des déchets.	1. De regeling van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (hierna 'UPV') werd ingevoerd en is als volgt gedefinieerd door de Kaderrichtlijn 2008/98 betreffende afvalstoffen[2] : "Een reeks door de lidstaten vastgestelde maatregelen om ervoor te zorgen dat producenten van producten de financiële of financiële en organisatorische verantwoordelijkheid dragen voor het beheer van de afvalfase van de levenscyclus van een product." Richtlijn 2008/98/EG bevestigt op die manier het principe 'de vervuiler betaalt' dat stelt dat de kosten van het afvalbeheer door de oorspronkelijke afvalproducent worden gedragen. Sinds meer dan 20 jaar maakt dit mechanisme het mogelijk om systemen in te voeren voor de inzameling en de verwerking van, en de bewustmaking voor enkele belangrijke afvalstromen: verpakkingsafval, autowrakken, batterijen en accu's, afgedankte elektrische en elektronische apparaten (hierna "AEEA"), afgedankte oliën, banden, … In 2018 en 2019 werd het UPV-mechanisme versterkt door de Europese Unie die op die manier het nut en de efficiëntie van dit instrument voor afvalbeheer bevestigde.
D'une part, la Directive (UE) 2018/851[3] a modifié la Directive cadre 2008/98 relative aux déchets en prévoyant notamment une harmonisation des régimes de REP afin de remédier aux disparités existantes entre les différents Etats membres. Ainsi, elle fixe des exigences minimales applicables aux régimes de REP, qui s'appliquent également aux REP établies en vertu d'autres actes législatifs de l'Union, à savoir les régimes de REP pour les véhicules hors d'usage, les déchets de piles et d'accumulateurs et les déchets d'équipements électriques et électroniques, sauf disposition contraire expresse. Ces exigences visent à :	Enerzijds wijzigt Richtlijn (EU) 2018/851[4] de Kaderrichtlijn 2008/98 betreffende afvalstoffen door in het bijzonder een harmonisatie van de UPV-regelingen in te voeren, met als doel de bestaande ongelijkheden tussen de verschillende lidstaten aan te pakken. Zo stelt zij minimale vereisten vast voor de UPV-regelingen, die ook van toepassing zijn op UPV-regelingen die in het kader van andere EU-wetgeving zijn vastgesteld, namelijk UPV-regelingen voor autowrakken, afgedankte batterijen en accu's en afgedankte elektrische en elektronische apparatuur, tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald. De vereisten in kwestie moeten:

[1] Article 3, 21° de la Directive 2008/98/CE du 19 novembre 2008 relative aux déchets et abrogeant certaines directives, JO L 312 du 22.11.2008, p. 3).
[2] Artikel 3, 21° van de Richtlijn 2008/98/EG van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (PB L 312 van 22.11.2008, p. 3).
[3] Directive (UE) 2018/851 du Parlement européen et du Conseil du 30 mai 2018 modifiant la Directive 2008/98/CE relative aux déchets (JO L 150 du 14.6.2018, p. 109).
[4] Richtlijn (EU) 2018/851 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen (PB L 150 van 14.06.2018, p. 109).

- Réduire les coûts et augmenter les performances ; - Garantir des conditions de concurrence équitables ; - Éviter les entraves au fonctionnement du marché intérieur ; - Contribuer à l'incorporation des coûts liés à la fin de vie des produits dans le prix de ceux-ci ; - Inciter les producteurs à mieux en tenir compte, lors de la conception des produits, de leur recyclabilité, des possibilités de réutilisation, de leur réparabilité et de la présence de substances dangereuses. Ces exigences doivent donc dans l'ensemble contribuer à l'amélioration de la gouvernance et la transparence des régimes de REP et à la limitation des conflits d'intérêt entre les organismes mettant en œuvre les obligations de REP pour le compte des producteurs de produits et les opérateurs de gestion de déchets avec lesquels les organismes collaborent.	- Leiden tot lagere kosten en betere prestaties; - Zorgen voor gelijke mededingingsvoorwaarden; - Belemmeringen voor de goede werking van de interne markt voorkomen; - Ertoe bijdragen dat kosten betreffende het einde van de levensduur van producten worden meegenomen in de prijs ervan; - Producenten stimuleren om bij het ontwerpen van hun producten meer rekening te houden met recycleerbaarheid, herbruikbaarheid, repareerbaarheid en aanwezigheid van gevaarlijke stoffen. Over het geheel genomen moeten deze vereisten dus de governance en de transparantie van de regelingen voor UPV verbeteren en de mogelijkheid beperken dat er belangenconflicten ontstaan tussen organismen die verplichtingen uit hoofde van de UPV nakomen namens producenten van producten en de afvalverwerkers met wie die organismen samenwerken.
D'autre part, la Directive (UE) 2018/849[5] a modifié quant à elle des directives visant des flux spécifiques soumis à la REP : la Directive 2000/53/CE relative aux véhicules hors d'usage, la Directive 2006/66/CE relative aux piles et accumulateurs ainsi qu'aux déchets de piles et d'accumulateurs, et la Directive (UE) 2012/19 relative aux déchets d'équipements électriques et électroniques. Ces modifications concernent donc la gestion de flux soumis à Responsabilité élargie des Producteurs. Elle vise à alléger les contraintes réglementaires qui pèsent sur les petites entreprises, et abroge également le rapport de mise en œuvre établi tous les trois ans par les Etats membres. La Directive (UE) 2018/849 met également l'accent sur l'application de la hiérarchie des déchets. Certains pouvoirs sont octroyés à la Commission afin qu'elle puisse adopter des actes délégués et d'exécution pour modifier et/ou compléter les Directives 2000/53 et 2012/19. Le 12 juillet 2023, l'Union européenne a adopté le Règlement 2023/1542/UE relatif aux batteries et aux déchets de batteries modifiant la directive 2008/98/CE et le règlement (UE) 2019/1020, et abrogeant la directive 2006/66/CE relative aux piles et accumulateurs. Ce règlement est directement applicable dans l'ordre juridique des Etats membres et ne nécessite en principe pas de transposition, sauf pour les dispositions spécifiques qu'il contient. La législation nationale ne peut pas être en contradiction avec l'instrument juridique supérieur qu'est le règlement et, en principe, il est également interdit de le retranscrire. C'est pourquoi l'accord de coopération a été rédigé de façon à ce qu'il soit juridiquement conforme au règlement en ce qui concerne le flux de déchets de batteries.	Richtlijn (EU) 2018/849[6] wijzigt van haar kant richtlijnen die betrekking hebben op specifieke stromen die onderworpen zijn aan de UPV: Richtlijn 2000/53/EG betreffende autowrakken, Richtlijn 2006/66/EG inzake batterijen en accu's, alsook afgedankte batterijen en accu's, en Richtlijn (EU) 2012/19 betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur. Deze wijzigingen hebben dus betrekking op het beheer van stromen die onder de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid vallen. Ze heeft tot doel de administratieve belasting van kleine ondernemingen te verlichten, en schaft ook de uitvoeringsverslagen die de lidstaten om de drie jaar moeten opstellen, af. Richtlijn (EU) 2018/849 legt ook de nadruk op de toepassing van de afvalhiërarchie. Bepaalde bevoegdheden worden verleend aan de Commissie zodat zij gedelegeerde en uitvoeringshandelingen kan vaststellen om de Richtlijnen 2000/53 en 2012/19 te wijzigen en/of aan te vullen. Op 12 juli 2023 heeft de Europese Unie de Verordening 2023/1542/EU inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG en Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG goedgekeurd. Deze verordening is direct van toepassing in de rechtsorde van de lidstaten en behoeft in principe geen omzetting tenzij voor specifieke bepalingen die erin zijn aangegeven. Nationale wetgeving mag niet in strijd zijn met het hogere rechtsinstrument van de verordening en in principe is er tevens een overschrijfverbod. Daarom is het Samenwerkingsakkoord zo opgesteld dat dit juridisch in overeenstemming is met de verordening voor zover het de stroom afgedankte batterijen betreft.
En ce qui concerne les déchets d'emballages, la Directive 94/62/CE a également été modifiée en 2018 pour y ajouter des mesures concernant le réemploi, de nouvelles définitions et de nouveaux objectifs de recyclage. Elle a été transposée en droit belge par l'accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages. Le système de REP sur les déchets d'emballages ménagers et industriels mis en place par cet Accord de coopération est, à ce jour, le seul qui soit géré au niveau interrégional en Belgique.	Met betrekking tot het verpakkingsafval werd ook Richtlijn 94/62/EG gewijzigd in 2018, om er maatregelen op het vlak van hergebruik, nieuwe definities en nieuwe doelstellingen voor recyclage aan toe te voegen. Ze werd omgezet in Belgisch recht door het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval. De UPV-regeling voor huishoudelijk en industrieel verpakkingsafval die dit Samenwerkingsakkoord invoert, is tot vandaag de enige die op interregionaal niveau wordt beheerd in België.

Par ailleurs, en 2019, la Directive relative à la réduction de l'incidence de certains produits en plastique sur l'environnement[7] (ci-après « Directive SUP » pour « Single-use-Plastics ») a été adoptée et a introduit de nouvelles REP pour certains flux de produits : les récipients pour aliments et pour boissons, les sachets et emballages souples d'aliments, les gobelets, les sacs en plastique légers, les lingettes humides, les ballons de baudruche, les engins de pêche en plastiques, les produits du tabac avec filtres et les filtres vendus séparément. Pour la première fois, cette REP introduite par la Directive SUP va viser également les coûts afférents à la propreté publique. La Directive SUP ne précise pas en détails comment ces coûts doivent être calculés ou quelle méthodologie de calcul des données doit être mise en place. Néanmoins, la Directive décrit déjà les différents coûts que l'on doit prendre en compte et les principes généraux. La Directive stipule également que la Commission va publier des orientations pour le calcul des coûts. Le 1er juin 2023, la Commission a publié une première version de celles-ci. La version définitive n'est pas encore disponible. La Directive SUP prévoit que les mesures concernant les nouvelles REP doivent être d'application au plus tard le 5 janvier 2023 pour les emballages à usage unique et pour les produits du tabac, et au plus tard le 31 décembre 2024 pour les ballons de baudruche et les lingettes humides.	Bovendien werd in 2019 de Richtlijn betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu[8] (hierna 'SUP-Richtlijn', voor 'Single Use Plastics') goedgekeurd, die nieuwe UPV's invoerde voor bepaalde productstromen: voedsel- en drankverpakkingen, zakjes en wikkels gemaakt van flexibel materiaal voor voedingsmiddelen, drinkbekers, lichte plastic draagtassen, vochtige doekjes, ballonnen, plastic vistuig, tabaksproducten met filters en afzonderlijk verkochte filters. Voor het eerst zal deze UPV, die werd ingevoerd door de SUP-Richtlijn, ook betrekking hebben op de kosten die verband houden met de openbare netheid. De SUP-Richtlijn vermeldt niet in detail hoe deze kosten moeten worden berekend of welke methode voor berekening van de gegevens moet worden ingevoerd. De Richtlijn geeft desalniettemin al een beschrijving van de verschillende kosten die in aanmerking moeten worden genomen en van de algemene beginselen. In de Richtlijn is ook bepaald dat de Commissie richtsnoeren voor de berekening van de kosten zal bekendmaken. Op 1 juni 2023 heeft de Commissie een eerste ontwerpversie hiervan uitgebracht. Een definitieve versie is nog niet beschikbaar. De SUP-Richtlijn bepaalt dat de maatregelen die betrekking hebben op de nieuwe UPV's, uiterlijk op 5 januari 2023 van toepassing moeten zijn voor verpakkingen voor eenmalig gebruik en voor tabaksproducten, en uiterlijk op 31 december 2024 voor ballonnen en vochtige doekjes.
2. Des discussions entre les trois régions ont donc lieu depuis 2020 au sein de la Commission interrégionale de l'Emballage (CIE), et plus précisément au sein de la Plateforme Interrégionale de la REP (PIREP), au sujet de la transposition de cette Directive SUP. La rédaction d'un Accord de Coopération Interrégional (ACI) pour introduire un mécanisme de REP pour les nouveaux flux visés par cette Directive SUP a été la piste choisie pour transposer la Directive. Cette approche interrégionale est motivée (i) parce que la Directive SUP porte sur les emballages et donc il est logique de réviser l'ACI Emballages et (ii) parce cela donne une base légale plus robuste qu'une transposition (similaire) dans chacune des trois régions. Sachant que ces mécanismes de REP imposent aux producteurs de couvrir les coûts de propreté publique, les trois régions ont donc pris les mesures nécessaires pour estimer les coûts envisagés sur leur territoire respectif. Lors de ces discussions interrégionales sur la Directive SUP, les régions se sont attelées à analyser ce qu'elles pourraient faire ensemble pour contribuer à harmoniser davantage les mécanismes de REP dans les trois régions. Elles ont donc saisi l'opportunité de cet ACI pour y intégrer également un cadre général sur les REP, intégrant les REP déjà existantes (DEEE, panneaux photovoltaïques, piles et batteries, pneus, VHU,	2. Sinds 2020 vonden dus besprekingen plaats tussen de drie Gewesten, binnen de Interregionale Verpakkingscommissie (IVC), en meer bepaald binnen het Interregionaal Platform UPV (IPUP), over de omzetting van deze SUP-Richtlijn. Er werd voor geopteerd de Richtlijn om te zetten aan de hand van de opmaak van een interregionaal Samenwerkingsakkoord (ISA) om een UPV-mechanisme in te voeren voor de nieuwe stromen waarop deze SUP-Richtlijn betrekking heeft. Deze interregionale aanpak is ingegeven (i) omdat de SUP-Richtlijn betrekking heeft op verpakkingen en het dus zinvol is het ISA Verpakkingen te herzien en (ii) omdat deze aanpak een meer solide rechtsgrondslag biedt dan een (soortgelijke) omzetting in elk van de drie Gewesten. Aangezien deze UPV-mechanismen de producenten ertoe verplichten de kosten van openbare netheid te dekken, hebben de drie Gewesten derhalve de nodige stappen ondernomen om de op hun respectieve grondgebied voorziene kosten te ramen. Tijdens deze interregionale besprekingen over de SUP-Richtlijn bekeken de Gewesten ook wat ze gezamenlijk zouden kunnen doen om bij te dragen aan een betere harmonisatie van de UPV-mechanismen in de drie Gewesten. Ze hebben dit ISA dus aangegrepen om er ook een algemeen kader in op te nemen voor de UPV's, waaronder de bestaande UPV's (AEEA, fotovoltaïsche zonnepanelen, batterijen en accu's, banden,

[5] Directive (UE) 2018/849 du Parlement européen et du Conseil du 30 mai 2018 modifiant la directive 2000/53/CE relative aux véhicules hors d'usage, la directive 2006/66/CE relative aux piles et accumulateurs ainsi qu'aux déchets de piles et d'accumulateurs, et la directive 2012/19/UE relative aux déchets d'équipements électriques et électroniques (JO L 150 du 14.6.2018, p. 93).

[6] Richtlijn (EU) 2018/849 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2018 tot wijziging van de Richtlijnen 2000/53/EG betreffende autowrakken, 2006/66/EG inzake batterijen en accu's, alsook afgedankte batterijen en accu's, en 2012/19/EU betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (PB L 150 van 14.6.2018, p. 93).

[7] Directive 2019/904/UE du 5 juin 2019 relative à la réduction de l'incidence de certains produits en plastique sur l'environnement, JO L 155 du 12 juin 2019.

[8] Richtlijn (EU) 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu (PB L 155 van 12.6.2019, p. 1).

huiles minérales usagées et les matelas), mais également celles à venir : les meubles, les textiles et les langes. Ce nouveau cadre interrégional permet d'une part d'uniformiser les règles applicables aux systèmes REP dans les trois régions, et d'autre part de mettre sur pied un système de sanctions inexistant à l'heure actuelle et impossible à mettre en œuvre au seul niveau régional. Cette approche de créer une base légale au niveau interrégional était déjà annoncée dans certains accords de gouvernement en 2018.	autowrakken, afgewerkte minerale olie en matrassen), maar ook de toekomstige UPV's: meubelen, textiel en luiers. Dit nieuwe interregionale kader standaardiseert enerzijds de regels die van toepassing zijn op de UPV's in de drie Gewesten, en zet anderzijds een sanctiesysteem op dat op dit moment nog niet bestaat en dat onmogelijk kan worden ingevoerd op gewestelijk niveau. Deze aanpak om op interregionaal niveau een rechtsgrondslag te creëren, werd in 2018 al aangekondigd in bepaalde regeerakkoorden.
En effet, bien que les REP aient permis de grandes avancées dans la gestion des déchets ces vingt dernières années, les trois régions constatent que ce mécanisme doit évoluer vers une gestion interrégionale. C'est certainement le cas pour les aspects qui impactent la mise sur le marché des produits. En effet, les producteurs sont organisés au niveau belge et non au niveau régional et, dans le respect de l'union économique et monétaire belge, une approche strictement régionale n'est plus tenable. Quelques arrêts de la Cour constitutionnelle ces dernières années ont démontré les limites de la base légale régionale. Dans ce contexte, une approche interrégionale offre une possibilité d'améliorer la gestion des REP : - les objectifs de collecte, définis en termes de pourcentage de la quantité mise sur le marché, sont seulement mesurables au niveau belge. Cela permet un contrôle plus strict et des possibilités de sanction en cas de non atteinte des objectifs. Un tel mécanisme parait pourtant essentiel dans le cadre d'un dispositif dont l'essence même est de laisser le choix des moyens aux producteurs pour autant qu'ils atteignent les objectifs qui leur ont été fixés ; - les définitions, les rôles et les responsabilités des organismes de gestion en charge des REP doivent être uniformisés entre les régions ; - il faut renforcer les démarches en faveur de la prévention ou du réemploi de la part des organismes de gestion ; - avec l'augmentation des ventes en ligne, il est nécessaire de mettre en place un cadre pour les producteurs qui vendent leurs produits sur des plateformes de commerce en ligne et qui ne respectent pas leurs obligations en matière de REP ; - un cadre réglementaire pour la gestion financière des organismes de gestion orienté vers l'éco-modulation des contributions, des réserves et des provisions, qui soit en accord avec le but REP de l'organisme de gestion. Il apparait que réguler la REP sans coopération interrégionale, sans leviers coercitifs et avec des effectifs limités se révèle extrêmement difficile. L'objectif de cet Accord de coopération est donc de fixer les éléments essentiels à réglementer au niveau interrégional, tout en respectant autant que possible la compétence régionale en matière de politique des déchets. Le présent ACI indique que les régions peuvent toujours prendre des dispositions distinctes en ce qui concerne la stratégie de communication, le système de collecte, l'organisation du traitement des déchets et la stratégie en matière de prévention. Après tout, la politique des déchets est une compétence régionale. Il est possible qu'une région souhaite mettre l'accent sur sa propre politique en plus de l'accord interrégional. Toutefois, il est important de souligner que les trois régions ont l'intention de réglementer autant	Hoewel de UPV's voor grote verbeteringen hebben gezorgd op het vlak van afvalbeheer in de voorbije twintig jaar, stellen de drie Gewesten vast dat dit mechanisme moet evolueren naar een interregionaal beheer. Dit is zeker het geval voor de aspecten die een impact hebben op het op de markt brengen van producten. De producenten zijn immers op Belgisch niveau georganiseerd en niet op gewestelijk niveau, waardoor, rekening houdend met de Belgische economische en monetaire unie, een strikt gewestelijke benadering niet langer houdbaar is. Enkele arresten van het Grondwettelijk Hof van de voorbije jaren hebben de beperkingen van de gewestelijke wettelijke grondslag aangetoond. Binnen deze context biedt een interregionale benadering een mogelijkheid om het beheer van de UPV's te verbeteren: - de inzameldoelstellingen die gedefinieerd zijn in termen van een percentage van de op de markt gebrachte hoeveelheid, zijn slechts meetbaar op Belgisch niveau. Dit maakt een strengere controle mogelijk, alsook sancties indien de doelstellingen niet worden gehaald. Een dergelijk mechanisme lijkt immers essentieel in de context van een systeem dat er net op gericht is de keuze van de middelen aan de producenten over te laten, zolang zij de hen opgelegde doelstellingen halen; - de definities, rollen en verantwoordelijkheden van de beheersorganismen die belast zijn met de UPV's, dienen gestandaardiseerd te worden tussen de Gewesten; - de beheersorganismen moeten nog meer inzetten op preventie en hergebruik; - door de toename van de onlineverkoop is het noodzakelijk een kader in te voeren voor de producenten die hun producten op handelsplatformen online verkopen, en die zich niet houden aan hun verplichtingen op het vlak van UPV; - een regelgevend kader voor het financieel beheer van de beheersorganismen gericht op de eco-modulatie van de bijdragen, de reserves en de voorzieningen, dat overeenkomt met het UPV-doel van het beheersorganisme. Het blijkt een uiterst moeilijke opdracht om de UPV te reguleren zonder interregionale samenwerking, zonder sanctiemiddelen, en met een beperkt personeelsbestand. Vandaar het doel om met dit Samenwerkingsakkoord de essentiële elementen vast te leggen die op interregionaal niveau moeten geregeld worden, mits het maximaal respecteren van de gewestelijke bevoegdheid inzake het afvalbeleid. Dit ISA geeft aan dat de gewesten nog afzonderlijke regelingen kunnen treffen rond het communicatiebeleid, het inzamelsysteem, de organisatie van de verwerking van het afval en het preventiebeleid . Het afvalbeleid is immers een regionale bevoegdheid. De mogelijkheid bestaat dat een gewest eigen

que possible au niveau interrégional par le biais de l'ACI, des Accords de coopération d'exécution et des agréments, et qu'il ne s'agit que de questions plus opérationnelles qui peuvent être spécifiées dans les lois et règlementations régionales. En vertu de cet ACI, les gouvernements régionaux sont habilités à adopter des Accords de coopération d'exécution par flux de déchets concernés par la REP imposant des objectifs et des obligations supplémentaires aux producteurs. De surcroit, ces accords d'exécution permettront de définir les rôles et les responsabilités d'autres acteurs concernés par la REP pour permettre une bonne mise en œuvre de celle-ci. Les réglementations REP existantes au niveau régional seront en grande partie supprimées et les éventuelles conventions séparées seront abandonnées. Enfin, il convient de noter que les différences régionales peuvent également être intégrées au niveau interrégional et n'impliquent pas nécessairement une législation supplémentaire au niveau régional. Ainsi, l'agrément négocié avec les producteurs peut laisser place à des scénarios régionaux spécifiques. En tout état de cause, en l'absence d'Accords de coopération d'exécution pour un flux de déchets déterminé, toute réglementation régionale concernant la responsabilité élargie des producteurs de ce flux reste en vigueur.	beleidsaccenten wenst te nemen aanvullend op de interregionale regeling. Het is echter belangrijk om te benadrukken dat de drie Gewesten de intentie hebben om zoveel mogelijk op interregionaal niveau te regelen via het ISA, de uitvoerende Samenwerkingsakkoorden en de erkenningen en het enkel meer operationele zaken betreft die in gewestelijke wet- en regelgeving kan gespecifieerd worden. Krachtens dit ISA zijn regionale regeringen gemachtigd om Uitvoerende Samenwerkingsakkoorden per UPV-afvalstroom aan te nemen die producenten aanvullende doelstellingen en verplichtingen opleggen. Daarnaast worden in deze uitvoerende akkoorden de rollen en verantwoordelijkheden van andere UPV-belanghebbenden vastgelegd om een goede toepassing van UPV te waarborgen. De bestaande UPV-regelgeving op gewestelijk niveau zal grotendeels opgeheven worden en de eventuele aparte overeenkomsten zullen stopgezet worden. Tenslotte kan aangestipt worden dat regionale verschillen ook op interregionaal niveau kunnen ingebed worden en dus niet noodzakelijk aanvullende wetgeving op regionaal niveau impliceert. Zo kan de met de producenten onderhandelde erkenning ruimte voorzien voor specifieke gewestelijke scenario's. In elk geval blijft, bij gebrek aan Uitvoerend Samenwerkingsakkoord voor een bepaalde afvalstroom, de toepasselijke gewestelijke regelgeving inzake de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor deze stroom van toepassing.
3. Par ailleurs, il était nécessaire de mettre en place un organisme interrégional permettant de chapeauter les aspects interrégionaux de ces REP. Ceci doit compléter la gestion des REP à l'échelon régional avec une gestion des REP à l'échelon interrégional pour les aspects qui sont réglés par le présent accord interrégional. En effet, les administrations régionales continuent de jouer un rôle important. Elles disposent de l'expérience et de l'expertise en matière de gestion des REP. Ceci doit être maintenu à ce niveau en raison de son lien avec la politique régionale des déchets au sens large (par exemple, l'élaboration de plans de gestion des déchets, le suivi de la législation européenne, les conseils en matière d'autorisations, le contrôle, ...). L'Organe de décision REP est chargé de coordonner la politique de la REP et de prendre des décisions, mais le travail préparatoire reste de la responsabilité des administrations régionales. C'est pourquoi le présent Accord de coopération non seulement crée un nouveau cadre pour les REP, mais modifie également l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 afin de renommer la CIE en « Commission Interrégionale de la REP » (ci-après CIREP), et de lui confier les missions du présent Accord de coopération. Cette CIREP sera composée d'un Secrétariat permanent et d'un Organe de décision composé de deux sections : un Organe de décision Emballages similaire à l'organe de décision actuel, chargé d'exécuter les missions de l'ACI Emballages et un Organe de décision REP, chargé d'exécuter les missions du présent Accord de coopération. Les membres du Secrétariat permanent de la CIREP se voient également dotés d'un pouvoir de contrôle des dispositions des Livres II et III du présent Accord de coopération. Cette disposition s'applique également aux fonctionnaires et agents de chaque administration compétente des régions désignés par leur Gouvernement et, sans préjudice des compétences des officiers de police judiciaire.	3. Overigens was het noodzakelijk een interregionale instantie aan te stellen om de interregionale aspecten van deze UPV's te leiden. Dit moet het beheer van de UPV's op gewestelijk niveau aanvullen met een beheer van de UPV's op interregionaal niveau voor de aspecten die worden geregeld door het huidige interregionale akkoord. Er blijft immers een belangrijke rol weggelegd voor de gewestelijke administraties. Zij bezitten de ervaring en expertise rond het UPV-beleid. Dit moet op dat niveau behouden worden omwille van de link met het ruimere gewestelijke afvalbeleid (o.a. de opmaak van afvalbeheerplannen, het opvolgen van de EU-wetgeving, de advisering van vergunningen, de handhaving, …). Het Beslissingsorgaan UPV staat in voor een coördinatie van het beleid inzake UPV en het nemen van beslissingen, maar het voorbereidende werk blijft de verantwoordelijkheid van de gewestelijke administraties. Daarom creëert dit nieuwe Samenwerkingsakkoord niet alleen een nieuw kader voor de UPV's, maar wijzigt het ook het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 met het doel de naam van de IVC te wijzigen in 'Interregionale Commissie voor de UPV' (hierna ICUPV), en de opdrachten van dit Samenwerkingsakkoord eraan toe te vertrouwen. Deze ICUPV is samengesteld uit een Permanent Secretariaat en een Beslissingsorgaan dat bestaat uit twee afdelingen: een Beslissingsorgaan Verpakkingen dat vergelijkbaar is met het huidige Beslissingsorgaan en belast is met de uitvoering van het ISA Verpakkingen, en een Beslissingsorgaan UPV dat de opdrachten van het huidige Samenwerkingsakkoord uitvoert. De leden van het Permanent Secretariaat van de Interregionale Commissie voor de UPV worden ook belast met het toezicht op de bepalingen van Boek II en III van dit Samenwerkingsakkoord. Dit geldt eveneens voor de ambtenaren en personeelsleden van elke bevoegde administratie van de Gewesten die zijn aangewezen door hun Regering en onverminderd de bevoegdheden van de officieren van gerechtelijke politie.

4. Cet Accord de coopération sur les REP permet de mettre en œuvre des actions qui respectent davantage la hiérarchie des déchets, et qui sont donc dédiées à la prévention et à la promotion de la préparation au réemploi. En effet, s'inspirant du mécanisme déjà existant pour les déchets d'emballages ménagers, le présent Accord de coopération met en place une cotisation automatique à charge des organismes de gestion et des producteurs non affiliés à un organisme de gestion. Les montants de la cotisation sont perçus par flux soumis à REP, par habitant et sont adaptés annuellement à l'indice santé des prix à la consommation. Ces montants sont calculés de manière à ce qu'ils aient un impact similaire à la cotisation financée par Fost Plus depuis 2008, soit 50 centimes d'euro par habitant par an. Concrètement, l'idée est d'imposer un impact similaire sur les couts opérationnels pour chaque organisme de gestion. Les couts opérationnels sont mesurés sur base des comptes annuels des organismes de gestion (poste 60/61 « Achats auprès de tiers »). Pour des raisons juridiques, la contribution est finalement exprimée par flux de déchet et pas par organisme de gestion. Par conséquence, l'impact budgétaire n'est pas totalement similaire pour les déchets qui sont gérés par plusieurs organismes de gestion. L'impact est plus élevé pour les organismes qui gèrent plusieurs flux, et moins élevé pour les organismes qui ne gèrent qu'un seul flux. Dans le cas où il y a plusieurs organismes de gestion pour un même flux, la redevance sera facturée au prorata de la part de marché de chaque organisme de gestion, selon la méthodologie de détermination de la part de marché prévue à l'article 7 §2 (sur base du nombre d'unités commercialisées). L'impact total de la cotisation est d'environ € 4,2 millions par an à payer par les organismes de gestion et par les producteurs qui ne sont pas affiliés à un organisme de gestion. Cette cotisation est directement due aux Régions selon les statistiques de population les plus récentes de la Direction générale Statistique et Information économique du SPF Economie, disponibles au 1er janvier de l'année où a lieu la période de déclaration. Ce financement régional doit être utilisé pour soutenir des politiques régionales en matière de prévention, de réemploi, de lutte contre les déchets sauvages et d'amélioration des collectes sélectives, mais également de financer la rémunération du personnel chargé du contrôle, de la mise en œuvre et du suivi des REP dans les trois régions. Parmi ces politiques, les régions auront la liberté de choisir celle qui sera financée par ces cotisations, en visant un équilibre entre les dépenses et les redevances perçues par flux de déchets. En ce qui concerne le producteur qui n'est pas affilié à un organisme de gestion et qui remplit individuellement ses obligations liées à la REP, il doit également participer chaque année civile à la politique des Régions en matière de prévention et de gestion des déchets concernés. Sa cotisation est calculée en fonction du nombre de produits qu'il met sur le marché et sur la base des montants par habitant, mais proportionnellement à sa part de marché pour l'année civile précédente, conformément à la méthodologie de détermination de la part de marché inscrite à l'article 7, §2. Que ce soit pour les organismes de gestion ou pour les producteurs individuels, un seuil minimum de 500 euros a été fixé concernant cette cotisation dans l'Accord de coopération. Si la cotisation est inférieure à ce montant, celle-ci ne sera pas	4. Dit Samenwerkingsakkoord over de UPV's maakt het mogelijk om acties te voeren die de afvalhiërarchie beter respecteren, en die dus gericht zijn op preventie en op het aanmoedigen van de voorbereiding op hergebruik. Het voorliggende Samenwerkingsakkoord is geïnspireerd op het bestaande mechanisme voor huishoudelijk verpakkingsafval, en voert een automatische bijdrage in voor de beheersorganismen en de producenten die niet zijn aangesloten bij een beheersorganisme. De bijdragen worden geïnd per stroom die valt onder toepassing van de UPV, zijn uitgedrukt per inwoner en worden jaarlijks aangepast naargelang aan de gezondheidsindex der consumptieprijzen. Deze bedragen worden zo berekend dat ze een vergelijkbare impact hebben als de bijdrage die sinds 2008 wordt gefinancierd door Fost Plus, namelijk 50 eurocent per inwoner per jaar. Concreet betekent dit dat voor elk beheerorganisme een gelijkaardige impact op de operationele kosten wordt opgelegd. De operationele kosten worden gemeten op basis van de jaarrekeningen van de beheerorganismen (post 60/61 'Aankopen bij derden'). Om juridische redenen wordt de bijdrage uiteindelijk uitgedrukt per afvalstroom en niet per beheersorganisme. Bijgevolg zijn de gevolgen voor de begroting niet geheel vergelijkbaar voor afval dat door verschillende beheersorganismen wordt beheerd. Het effect is groter voor organismen die verschillende stromen beheren, en kleiner voor organismen die slechts één stroom beheren. Ingeval er meerdere beheersorganismen zijn voor één stroom wordt de heffing aangerekend in verhouding tot het marktaandeel van elk beheersorganisme, volgens de methodologie voor het bepalen van het marktaandeel bepaald in artikel 7, §2 (op basis van het aantal op de markt gebrachte eenheden). De totale impact van de heffing bedraagt ongeveer 4,2 miljoen euro per jaar, te betalen door de beheersorganismen en de producenten die niet zijn aangesloten bij een beheersorganisme. Deze bijdrage is rechtstreeks verschuldigd aan de Gewesten volgens de meest recente bevolkingsstatistieken van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie, die beschikbaar zijn op 1 januari van het jaar waarbinnen de aangifteperiode valt. Deze gewestelijke financiering moet gebruikt worden ter ondersteuning van het gewestelijke beleid inzake preventie, hergebruik, de strijd tegen zwerfvuil en de verbetering van selectieve inzamelingen, maar ook voor het financieren van de vergoeding van het personeel dat belast is met de controle, de uitvoering en de follow-up van de UPV's in de drie Gewesten. De Gewesten hebben de vrijheid om hieruit het beleid te kiezen dat door deze bijdragen zal worden gefinancierd, waarbij evenwel gestreefd wordt naar een evenwicht tussen de uitgaven en de ontvangen heffingen per afvalstroom. De producent die zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid niet heeft overgedragen aan een beheersorganisme en die individueel aan zijn verplichtingen verbonden aan de UPV voldoet, moet eveneens elk kalenderjaar bijdragen aan het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betroffen afvalstoffen. Zijn bijdrage wordt berekend op basis van het aantal producten die hij op de markt brengt en op basis van de bedragen per inwoner, maar in verhouding tot zijn marktaandeel voor het voorgaande kalenderjaar, volgens de methodologie voor het bepalen van het marktaandeel bepaald in artikel 7, §2. Zowel voor de beheersorganismen als voor de individuele producenten is voor deze bijdrage in het Samenwerkingsakkoord

due et ce, afin d'éviter des coûts administratifs tant pour les entreprises que pour les pouvoirs publics.	een minimumdrempel van 500 euro vastgelegd. Als de bijdrage lager is dan dit bedrag is ze niet verschuldigd, om administratieve kosten voor zowel de bedrijven als de overheid te vermijden.
5. Dans un souci d'harmonisation entre les régions, les obligations minimales des organismes de gestion sont reprises dans le présent Accord de coopération, identiques à celles déjà en vigueur dans chaque région. Les régions apportent par ailleurs des dispositions complémentaires aux missions confiées aux organismes de gestion. Ainsi, les producteurs peuvent s'associer par flux en un ou plusieurs organismes de gestion, qui assument la REP pour les producteurs qui sont affiliés chez eux. Lorsque plusieurs organismes de gestion sont créés pour un même flux, ces derniers sont tenus de mettre en place un organisme coordonnateur, qui a notamment pour mission de prendre connaissance de la part de marché de chaque organisation compétente en matière de REP pour une année donnée. La méthodologie utilisée pour déterminer cette part de marché est décrite dans l'accord, à l'article 7 §2. En outre, certains organismes de gestion prennent part à des activités de nature commerciale ou qui ne relèvent pas de la stricte mise en œuvre de la REP. Ces activités ont soulevé dans le chef des régions des questions relatives au respect du droit de la concurrence par rapport aux opérateurs publics et privés de gestion des déchets. De par leurs activités de gestion des REP, les organismes de gestion ont en effet accès à des informations sensibles et confidentielles relatives à la collecte et au traitement du flux de déchets dont ils organisent la gestion, et peuvent par ailleurs influencer directement les marchés de collecte et de traitement. Afin de s'assurer du respect du droit de la concurrence, un organisme de gestion ne pourra exercer ces activités accessoires que dans la mesure où il n'abuse pas de son éventuelle position dominante sur le marché. Il devra présenter une description précise de ces activités à l'Organe de décision REP, et justifier sa décision en effectuant et fournissant une étude de marché. L'organisme de gestion doit tenir compte des remarques de l'Organe de décision REP, qui peut demander les avis nécessaires. Chaque année, l'organisme de gestion soumet à l'Organe de décision REP une vue d'ensemble de ses activités, inclues les activités exercées qui relèvent du présent paragraphe, y compris un état de la situation de cette activité sur le marché mondial. Enfin, une autre disposition concerne l'éventualité où l'organisme de gestion attribue lui-même des marchés de collecte ou de traitement. Afin d'associer davantage les parties prenantes de ce marché aux discussions concernant les conditions et la procédure d'attribution du marché, l'organisme de gestion doit consulter les parties prenantes, et pour ce faire peut constituer un « comité mixte » composé de représentants de l'organisme, des personnes morales de droit public territorialement compétentes, des fédérations représentant des entreprises de gestion des déchets, des fédérations des entreprises de l'économie sociale actives dans le réemploi et la préparation en vue du réemploi, et d'associations de consommateurs. Dans le cadre des déchets industriels, l'organisme de gestion doit veiller à ce que le marché libre soit le moins possible	5. Met het oog op harmonisatie tussen de Gewesten, worden in dit Samenwerkingsakkoord de minimumverplichtingen voor de beheersorganismen opgenomen die identiek zijn aan deze die reeds in elk Gewest van kracht zijn. De Gewesten brengen bovendien bijkomende bepalingen aan in de taken die aan de beheersorganismen zijn toevertrouwd. Zo kunnen producenten zich verenigen door per stroom aan te sluiten bij één of meer beheersorganismen, die de UPV op zich zullen nemen voor de bij hen aangesloten producenten. Indien voor eenzelfde stroom meerdere beheersorganismen worden opgericht, hebben deze laatsten de verplichting om een coördinatie-organisme op te richten, dat onder meer tot taak heeft om kennis te nemen van het marktaandeel van elk beheersorganisme voor een bepaald kalenderjaar. De methode die wordt gebruikt om dit marktaandeel te bepalen, wordt beschreven in artikel 7, §2, van het akkoord. Bovendien zijn sommige beheersorganismen betrokken bij activiteiten met een commercieel karakter of activiteiten die niet onder de strikte uitvoering van de UPV vallen. Deze activiteiten hebben in hoofde van de Gewesten vragen doen rijzen met betrekking tot de naleving van het mededingingsrecht ten opzichte van openbare en private afvalbeheerders. De beheersorganismen hebben door hun activiteiten omtrent het beheer van de UPV's, immers toegang tot gevoelige en vertrouwelijke informatie met betrekking tot de inzameling en verwerking van de afvalstroom waarvoor zij het beheer organiseren, en kunnen bovendien rechtstreeks invloed uitoefenen op de markten voor de inzameling en verwerking. Om de naleving van het mededingingsrecht te waarborgen, mag een beheersorganisme deze additionele activiteiten slechts uitoefenen op voorwaarde dat het geen misbruik maakt van zijn eventuele dominante positie op de markt. Het beheersorganisme moet een duidelijke beschrijving van deze activiteiten voorleggen aan het Beslissingsorgaan UPV en verantwoordt zijn beslissing door het uitvoeren en voorleggen van een marktstudie. Het beheersorganisme moet rekening houden met de opmerkingen van het Beslissingsorgaan UPV dat de nodige adviezen kan inwinnen. Jaarlijks bezorgt het beheersorganisme aan het Beslissingsorgaan UPV een globaal overzicht van zijn activiteiten, met inbegrip van de uitgevoerde activiteiten die onder deze paragraaf vallen, met inbegrip van een overzicht van de situatie van deze activiteit op de mondiale markt. Een andere bepaling ten slotte betreft het geval dat het beheersorganisme zelf instaat voor de gunning van markten betreffende de inzameling en de verwerking. Om de belanghebbenden bij deze opdracht nauwer te betrekken bij de besprekingen over de voorwaarden en de procedure voor de gunning van de opdracht, moet het beheersorganisme de belanghebbenden raadplegen en kan het daartoe een "gemengd comité" oprichten dat bestaat uit vertegenwoordigers van het beheersorganisme, van de territoriaal bevoegde rechtspersonen van publiekrecht, van de federaties die de bedrijven voor het beheer van afvalstoffen vertegenwoordigen, van de federaties van de bedrijven van de sociale economie die actief zijn in het hergebruik en in de voorbereiding met het oog op hergebruik, en van de consumentenorganisaties.

perturbé. Cela ne signifie pas que le marché libre doit être « absolument » garanti, mais que toute distorsion doit être aussi limitée que possible.	In het kader van bedrijfsafval moet het beheersorganisme ervoor zorgen de vrije markt zo min mogelijk te verstoren. Dat wil niet zeggen dat de vrije markt "absoluut" moet gegarandeerd worden, maar wel dat een eventuele verstoring zo beperkt mogelijk dient te zijn.
6. Plus généralement, la gestion des REP sans coordination interrégionale est juridiquement moins robuste. La conséquence est une difficulté d'imposer la législation et de sanctionner en cas d'infractions. La Flandre et la Wallonie ont tenté en 2015 et 2018 de réguler davantage la gestion des réserves engrangées par certains organismes de gestion en mettant sur pied une taxe à l'égard de ceux-ci lorsque leurs fonds propres excèdent les besoins nécessaires à l'accomplissement de l'obligation de reprise[9]. En outre, la Région wallonne avait également édicté une définition du producteur pour délimiter le champ d'application de la Responsabilité élargie des Producteurs au sein de la Région wallonne[10]. Ces initiatives législatives ont été rejetées. Concernant la taxe, la Cour constitutionnelle a jugé que « toute norme adoptée par un législateur doit pouvoir être localisée dans le territoire de sa compétence, de sorte que toute relation et toute situation concrètes soient réglées par un seul législateur. Le point de rattachement de la taxe, tel qu'il est conçu par la disposition attaquée, ne peut être localisé à l'intérieur du territoire de compétence de la Région wallonne. La taxe vise en effet tous les organismes de gestion, quel que soit leur lieu d'établissement, et frappe l'ensemble de leurs fonds propres et pas seulement certains fonds de l'association qui permettraient de déterminer l'origine géographique des moyens qui les composent.[11] » La Cour constitutionnelle jugeait encore que « Compte tenu du fait qu'il n'y a pas de sous-marchés régionaux pour les produits visés, que les taux de collecte imposés par les directives européennes doivent être atteints sur l'ensemble du territoire belge et que l'obligation de reprise doit s'imposer à tous les producteurs, il apparaît inévitable que les régions adoptent de manière concertée des définitions de la personne considérée comme le producteur, … [12]» Un mécanisme de sanction sur les taux de collecte ou sur les réserves et provisions n'est donc possible qu'à une échelle interrégionale. En effet, si les taxes sont imposées seulement sur le territoire régional, elles concernent néanmoins des fonds qui sont constitués sur le territoire national. Or, le critère de rattachement d'une taxe doit pouvoir être localisé précisément sur un territoire. Il en est de même si des sanctions sont basées sur la non-atteinte des objectifs de collecte : le calcul des objectifs est basé sur la mise sur le marché des produits qui, elle, est nationale. La Cour constitutionnelle indique bien qu'il n'existe pas de sous marchés régionaux d'un point de vue juridique et	6. Meer in het algemeen is het beheer van de UPV's zonder interregionale coördinatie minder solide op juridisch vlak. Dit heeft tot gevolg dat het moeilijk is de wetgeving op te leggen en overtredingen te bestraffen. Vlaanderen en Wallonië hebben in 2015 en 2018 getracht om het beheer van de door bepaalde beheersorganismen vergaarde reserves beter te reguleren door hiervoor een belasting in te voeren wanneer de eigen middelen groter zijn dan nodig is voor de uitvoering van de terugnameplicht.[13] Bovendien had het Waalse Gewest ook een definitie van de producent vastgelegd om het toepassingsgebied van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid binnen het Waalse Gewest af te bakenen[14]. Deze wetgevende initiatieven werden verworpen. Met betrekking tot de belasting heeft het Grondwettelijk Hof geoordeeld dat "elke regeling die een wetgever uitvaardigt, moet kunnen worden gelokaliseerd binnen het gebied waarvoor hij bevoegd is, zodat iedere concrete verhouding of situatie slechts door één enkele wetgever wordt geregeld. Het aanknopingspunt van de belasting, zoals het in de bestreden bepaling is opgevat, kan niet worden gelokaliseerd binnen het grondgebied waarvoor het Waalse Gewest bevoegd is. De belasting beoogt immers alle beheersorganismen, ongeacht waar zij zijn gevestigd, en treft hun gehele eigen vermogen en niet slechts sommige fondsen van de vereniging die zouden toelaten de territoriale herkomst van de erin vervatte middelen vast te stellen.[15]" Het Grondwettelijk Hof oordeelde nog dat "Rekening houdend met het feit dat er voor de beoogde producten geen gewestelijke submarkten zijn, dat de door de Europese richtlijnen opgelegde inzamelingspercentages op het gehele Belgische grondgebied moeten worden bereikt en dat de terugnameplicht voor alle producenten moet gelden, lijkt het onvermijdelijk dat de gewesten in overleg definities aannemen van de als producent beschouwde persoon … [16]" Een sanctiemechanisme voor de inzamelpercentages of voor de reserves en provisies is dus slechts mogelijk op interregionaal niveau. Indien de belastingen slechts op gewestelijk niveau worden opgelegd, hebben ze immers betrekking op fondsen die op nationaal grondgebied zijn gevormd. Het criterium van aanknoping van een belasting moet dus nauwkeurig kunnen worden gelokaliseerd binnen een grondgebied. Hetzelfde geldt indien sancties worden opgelegd omdat doelstellingen niet werden gehaald: de berekening van de doelstellingen is gebaseerd op het op de markt brengen van producten, wat een nationaal gegeven is.

[9] Voir C. const., Arrêt n° 58/2017 du 18 mai 2017, et Arrêt n° 25/2018 du 1er mars 2018.
[10] C. const., Arrêt n° 37/2018 du 22 mars 2018.
[11] C. const., Arrêt n° 25/2018 du 1er mars 2018.
[12] C. const., Arrêt n° 37/2018 du 22 mars 2018.
[13] Zie GwHof, Arrest nr. 58/2017 van 18 mei 2017, en Arrest nr. 25/2018 van 1 maart 2018.
[14] GwHof, Arrest nr. 37/2018 van 22 maart 2018.
[15] GwHof, Arrest nr. 25/2018 van 1 maart 2018.
[16] GwHof, Arrest nr. 37/2018 van 22 maart 2018.

économique. En d'autres termes, il n'existe pas de « producteur régional ». Et les compétences des régions sont des compétences territoriales exclusives : on ne peut fixer des sanctions régionales que sur le territoire de la Région. C'est pourquoi un système coercitif pour tendre vers l'atteinte des objectifs ne peut s'envisager qu'au niveau interrégional. Le présent Accord de coopération met en place deux systèmes de sanction afin d'une part de stimuler l'atteinte des objectifs de collecte, et d'autre part de réguler les réserves et provisions financières accumulées par les organismes de gestion. Le premier système de sanction concerne l'atteinte des objectifs de collecte et de traitement par les producteurs. Chaque année, les organismes de gestion rapporteront les chiffres de collecte et de traitement de l'année précédente à la CIREP. L'atteinte des objectifs de collecte et de traitement sera stimulée par le fait qu'une cotisation sera perçue par tonne entamée pour laquelle l'objectif de collecte ou de traitement n'est pas atteint : 50 €/tonne la première année, 100 €/tonne la deuxième année et 150 €/tonne la troisième année. Cette cotisation contribuera au financement de politiques régionales en matière de prévention et de promotion du réemploi, de lutte contre les déchets sauvages, d'amélioration des collectes sélectives, mais également de financer la rémunération du personnel chargé du contrôle, de la mise en œuvre et du suivi des REP dans les trois régions. Le deuxième système de sanction tend à réguler les réserves et provisions des organismes de gestion. D'une part les réserves seront comparées aux frais de fonctionnement de l'organisme de gestion sur une période de 18 mois, et d'autre part les provisions devront faire l'objet d'un rapport du réviseur d'entreprise. Des provisions sont possibles quand elles sont suffisamment motivées. S'il ressort du contrôle des comptes annuels de l'organisme de gestion effectué par le réviseur, complété, le cas échéant, par une évaluation complémentaire d'un autre réviseur d'entreprises externe désigné par l'Organe de décision REP, que certaines provisions ne se justifient pas d'un point de vue de droit comptable ou que la justification de certaines provisions ne peut être établie en l'absence de motivation suffisante, l'Organe de décision REP peut procéder à la suspension ou au retrait de l'agrément selon une procédure de concertation prévue à l'article. Si un dépassement des normes relatives aux réserves est identifié par l'Organe de décision REP, une cotisation supplémentaire de 10% est imposée pour la partie des réserves dépassant cette norme. Cette cotisation peut être éventuellement réduite à 5% pour une durée maximale de 3 ans dans les Accords de coopération d'exécution qui seront adoptés par flux, et ce uniquement pour les flux dont la durée de vie moyenne est supérieure à 15 ans. La cotisation sur les réserves contribuera également au financement des politiques régionales mentionnées plus haut.	Het Grondwettelijk Hof wijst erop dat er geen gewestelijke submarkten zijn vanuit juridisch en economisch oogpunt. Met andere woorden, er bestaat geen 'gewestelijke producent'. De bevoegdheden van de Gewesten zijn exclusieve territoriale bevoegdheden: gewestelijke sancties kunnen slechts worden vastgelegd op het grondgebied van het Gewest. Daarom kan een sanctiesysteem dat erop gericht is de doelstellingen te halen, slechts worden overwogen op interregionaal niveau. Dit Samenwerkingsakkoord voert twee sanctiesystemen in met het doel enerzijds het bereiken van de vastgelegde inzameldoelstellingen te stimuleren, en anderzijds de door de beheerorganismen vergaarde reserves en financiële provisies te reguleren. Het eerste sanctiesysteem betreft het bereiken van inzamel- en verwerkingsdoelstellingen door de producenten. Ieder jaar geven de beheerorganismen de cijfers van de inzameling en de verwerking van het voorgaande jaar door aan de ICUPV. Het halen van de doelstellingen op het vlak van inzameling en verwerking zal worden gestimuleerd aan de hand van een bijdrage per begonnen ton waarvoor de inzamel- of verwerkingsdoelstelling niet werd gehaald: € 50/ton het eerste jaar, € 100/ton het tweede jaar en € 150/ton het derde jaar. Deze heffing zal bijdragen aan de financiering van het gewestelijke beleid op het vlak van preventie en het promoten van hergebruik, de strijd tegen zwerfvuil, de verbetering van de selectieve inzamelingen, maar ook van de financiering van de vergoeding van het personeel dat belast is met de controle, de uitvoering en de follow-up van de UPV's in de drie Gewesten. Het tweede sanctiesysteem heeft als doel de reserves en provisies van beheersorganismen te regelen. Enerzijds zullen de reserves worden vergeleken met de werkingskosten van het beheerorganisme over een periode van 18 maanden, en anderzijds zullen de provisies moeten verantwoord worden door een rapport van de bedrijfsrevisor. Provisies zijn mogelijk indien deze voldoende gemotiveerd zijn. Indien uit de controle op de jaarrekening van het beheersorganisme door de revisor, desgevallend aangevuld door een aanvullende beoordeling van een andere externe bedrijfsrevisor, aangeduid door het Beslissingsorgaan UPV, zou blijken dat bepaalde provisies niet verantwoord zijn vanuit het boekhoudrecht of dat het verantwoord zijn van bepaalde provisies niet kan worden vastgesteld omwille van een gebrekkige motivering, kan het Beslissingsorgaan UPV overgaan tot de schorsing of de intrekking van de erkenning volgens een consultatieprocedure voorzien in het artikel. Indien een overschrijding van de normen met betrekking tot de reserves wordt vastgesteld door het Beslissingsorgaan UPV, dan wordt een bijkomende heffing van 10% opgelegd voor het gedeelte van de reserves dat deze norm overschrijdt. Deze heffing kan worden verminderd tot 5% voor maximaal 3 jaar in de Uitvoerende Samenwerkingsakkoorden die per stromen zullen worden aangenomen, en alleen voor stromen met een gemiddelde levensduur van meer dan 15 jaar. Deze heffing zal ook bijdragen tot de financiering van de bovengenoemde regionale beleidsmaatregelen.
7. Dans les six mois suivant l'entrée en vigueur des Accords de coopération d'exécution pour le flux de déchets concerné, chaque organisme de gestion devra introduire une demande	7. Binnen de zes maanden na het van kracht worden van de uitvoerende Samenwerkingsakkoorden voor de betreffende afvalstroom moet elk beheerorganisme een erkenningsaanvraag

d'agrément auprès de l'Organe de décision REP décrivant la manière dont il entend répondre aux conditions prévues à l'article 9 du présent Accord de coopération. S'il est accordé par l'Organe de décision REP, cet agrément peut contenir des valeurs cibles complémentaires vers lesquelles l'organisme de gestion doit tendre. Chaque agrément fera l'objet d'une évaluation intermédiaire par l'Organe de décision REP deux ans après son entrée en vigueur. Un rapport d'évaluation sera également adressé aux représentants des Gouvernements régionaux. Quatre ans après l'entrée en vigueur de chaque agrément, l'Organe de décision REP réalisera une note d'évaluation synthétique de l'agrément ainsi qu'une note d'orientation stratégique en vue d'un éventuel nouvel agrément. Ces notes seront également adressées à l'attention des représentants des Gouvernements régionaux.	indienen bij het Beslissingsorgaan UPV waarin wordt beschreven op welke manier het wil voldoen aan de voorwaarden van artikel 9 van dit Samenwerkingsakkoord. Indien het Beslissingsorgaan UPV de erkenning toekent, kan deze bijkomende streefwaarden bevatten voor het beheerorganisme. Elke erkenning is het voorwerp van een tussentijdse evaluatie door het Beslissingsorgaan UPV twee jaar na het van kracht worden ervan. Dit evaluatierapport zal bezorgd worden aan de vertegenwoordigers van de Gewestregeringen. Vier jaar na het van kracht worden van elke erkenning dient het Beslissingsorgaan UPV een samenvattende evaluatienota op te stellen van de erkenning, alsook een strategische oriëntatienota met het oog op een eventuele nieuwe erkenning. Deze nota's zullen ook overgemaakt worden aan de vertegenwoordigers van de Gewestregeringen.
8. En ce qui concerne les REP en matière de déchets sauvages introduits par la Directive SUP (certains emballages plastiques, lingettes humides, ballons de baudruche, produits du tabac avec filtres et filtres vendus séparément), la gestion des fractions d'emballages sera intégrée dans l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 relatif aux déchets d'emballages puisque ceux-ci concernent des déchets d'emballages : récipients pour aliments et pour boissons, sachets et emballages souples pour aliments, gobelets pour boissons et sacs plastique. Il faut noter que les régions ont décidé d'élargir le champ d'application de la REP déchets sauvages aux cannettes, aux paquets de cigarettes et leurs films plastiques et donc pas seulement aux emballages en plastique identifiés par la Directive SUP. Pour les autres nouveaux flux REP, à savoir les lingettes humides, les ballons de baudruche et les produits du tabac, les régions se sont accordées pour organiser la gestion de ces REP au niveau interrégional. Elles ont également décidé d'y ajouter un autre flux problématique en termes de déchets sauvages : les chewing-gums. La REP en matière de déchets sauvages est une nouvelle politique. La Directive SUP impose que les producteurs couvrent les coûts suivants : - les coûts de la collecte des déchets issus de ces produits qui sont jetés dans les systèmes publics de collecte, y compris les coûts d'infrastructures et d'exploitation desdits systèmes, ainsi que du transport et du traitement ultérieurs de ces déchets ; - les coûts du nettoyage des déchets sauvages issus de ces produits, ainsi que du transport et du traitement ultérieurs de ces déchets sauvages ; - les coûts des mesures de sensibilisation en ce qui concerne ces déchets. Pour les produits du tabac, la directive précise également que les producteurs couvriront également les coûts relatifs à la mise en place d'infrastructures spécifiques pour la collecte des déchets pour ces produits, telles que des réceptacles appropriés dans les lieux où les déchets font le plus fréquemment l'objet d'un dépôt sauvage. Le 1er juin 2023, la Commission européenne a publié un projet de lignes directrices visant à déterminer les coûts des déchets sauvages susmentionnés.	8. Met betrekking tot de UPV inzake zwerfvuil die is ingevoerd door de SUP-Richtlijn (bepaalde plastic verpakkingen, vochtige doekjes, ballonnen, tabaksproducten met filter en afzonderlijk verkochte filters), zal het beheer van de verpakkingsfracties worden opgenomen in het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende verpakkingsafval, aangezien het hier om verpakkingsafval gaat: voedsel- en drankverpakkingen, zakjes en wikkels gemaakt van flexibel materiaal voor voedingsmiddelen, drinkbekers en plastic draagtassen. De Gewesten hebben beslist het toepassingsgebied van de UPV zwerfvuil voor verpakkingen uit te breiden met drankblikjes, sigarettendoosjes en hun plastic folies, en dus niet alleen voor de plastic verpakkingen die zijn vermeld in de SUP-Richtlijn. Voor de andere nieuwe UPV-stromen, namelijk vochtige doekjes, ballonnen en tabaksproducten, zijn de Gewesten overeengekomen samen het beheer van deze UPV's op interregionaal niveau te organiseren. Ze hebben ook besloten er een andere stroom aan toe te voegen die problemen stelt op het vlak van zwerfvuil: kauwgom. De UPV op het vlak van zwerfvuil is een nieuw beleid. De SUP-Richtlijn bepaalt dat de producenten de volgende kosten moeten dekken: - de kosten van het inzamelen van afval van die producten die in de openbare inzamelsystemen worden afgedankt, inclusief de kosten voor de infrastructuur en de exploitatie ervan en voor het daaropvolgende vervoer en verwerking van dat afval; - de kosten voor het opruimen van het zwerfvuil van deze producten, en voor het daaropvolgende vervoer en verwerking van dat zwerfvuil; - de kosten van de bewustmakingsmaatregelen betreffende die afvalstoffen. Voor de tabaksproducten bepaalt de richtlijn bovendien dat de producenten ook de kosten moeten dekken van het opzetten van specifieke infrastructuur voor het inzamelen van afval van deze producten, zoals passende afvalcontainers op plekken waar frequent zwerfvuil wordt aangetroffen. Op 1 juni 2023 heeft de Europese Commissie ontwerp richtsnoeren gepubliceerd om bovengenoemde zwerfvuilkosten te bepalen. In België zijn het vooral de steden en de gemeenten die de netheid van de openbare ruimte organiseren en financieren. Ook andere gewestelijke overheidsinstanties houden zich, maar dan

En Belgique, ce sont principalement les villes et les communes qui organisent et financent le nettoyage de l'espace public. D'autres instances publiques régionales s'en occupent également mais dans une moindre mesure, notamment pour le nettoyage des voiries, des cours d'eau, des domaines naturels,... Lors des discussions régionales, deux visions se sont imposées pour gérer ce nouveau type de REP. D'une part, on peut maintenir le fait que la gestion du domaine public doit rester exclusivement une tâche et une compétence des autorités publiques. Les producteurs auraient ainsi une obligation purement financière de supporter les coûts de cette gestion sans intervenir d'une quelconque manière dans cette gestion. D'autre part, dans une logique de REP organisationnelle, les producteurs pourraient se regrouper et intervenir collectivement dans l'organisation et le financement de cette gestion des déchets sauvages. Cette action collective pourrait soit prendre la forme d'un nouvel organisme de gestion qui gèrerait alors un ou plusieurs déchets sauvages visés par le présent Accord de coopération ; soit un organisme existant, agréé au sens de l'Accord de coopération concernant les déchets d'emballages, pourrait remplir ce rôle d'organisme collectif pour ces nouveaux flux. Cet Accord de coopération facilite les deux modèles. Le choix pour l'un ou l'autre modèle est à prendre conjointement par l'organisme collectif et les instances publiques responsables de la propreté publique. Cela peut impliquer que dans certains territoires un modèle organisationnel et financier sera installé, tandis que dans d'autres territoires seul un modèle financier sera installé dont l'organisation de la propreté publique restera assurée par les instances publiques qui recevront un financement de la part des producteurs.	in mindere mate, hiermee bezig, in het bijzonder voor de reiniging van het wegennet, de waterlopen, de natuurdomeinen, ... De besprekingen op gewestelijk niveau hebben geleid tot twee visies voor dit nieuwe type van UPV. Enerzijds kan men de redenering handhaven dat het beheer van het openbare domein uitsluitend een taak en een bevoegdheid van de overheid moet blijven. De producenten zouden dus een louter financiële verplichting hebben om de kosten van dit beheer te dragen zonder dat ze op enige manier tussenkomen in dit beheer. Anderzijds, vanuit een logica van organisatorische UPV, zouden de producenten zich kunnen groeperen en collectief kunnen optreden in de organisatie en de financiering van dit beheer van zwerfvuil. Deze collectieve actie zou de vorm kunnen aannemen van ofwel een nieuw beheersorganisme dat één of meerdere soorten zwerfvuil die in dit Samenwerkingsakkoord worden bedoeld, zou beheren, ofwel een bestaand organisme, dat erkend is in de zin van het Samenwerkingsakkoord betreffende verpakkingsafval, dat deze rol van collectief organisme zou kunnen vervullen voor deze nieuwe afvalstromen. Dit Samenwerkingsakkoord maakt beide modellen mogelijk. De keuze voor het ene of het andere model moet gezamenlijk worden gemaakt door het collectief organisme en de overheidsinstanties die verantwoordelijk zijn voor de openbare netheid. Dit kan inhouden dat in bepaalde regio's een organisatorisch en financieel model zal worden ingevoerd, terwijl er in andere regio's enkel een financieel model zal ingevoerd worden waarbij de organisatie van het zwerfvuilbeheer verzekerd blijft door de overheidsinstanties die een financiering van de producenten zullen ontvangen.
9. Les déchets sauvages constituent un problème sociétal et environnemental majeur, et leur élimination impose un coût financier important à la communauté. Il est approprié que les producteurs de produits contribuent à la problématique des déchets sauvages provenant de leurs produits et financent les coûts de prévention et de collecte de ces derniers. Pour ce faire, les autorités régionales ont estimé les coûts relatifs aux déchets sauvages sur leur territoire respectif. Trois études ont donc été menées, en 2019 pour la Région wallonne et pour la Région flamande et en 2021 pour la Région de Bruxelles-Capitale. Pour pouvoir fixer proportionnellement les coûts de gestion des déchets sauvages par groupe de produits, les régions se sont basées sur les données de composition des déchets sauvages reprises dans l'étude effectuée en Région flamande (2019-2022). La répartition entre les groupes de produits est fixée par la moyenne de proportion en termes de nombre, de poids et de volume. Des coûts ont donc été définis dans le présent Accord de coopération pour les déchets sauvages de certains emballages, de produits du tabac usagés, de chewing-gum usagés, de lingettes humides usagées et de ballons de baudruche usagés. Chaque montant est réparti ensuite pour les trois régions. Ces montants constituent l'obligation financière définie par et pour les régions à charge des producteurs. Il convient de noter qu'une correction a été appliquée à la part calculée du coût des déchets sauvages pour le chewing-	9. Zwerfvuil vormt een groot probleem voor het milieu en de samenleving, en het verwijderen ervan heeft een hoge kostprijs voor de gemeenschap. Het spreekt voor zich dat de producenten van producten die bijdragen aan de problematiek van het zwerfvuil de kosten van preventie en inzameling ervan financieren. Hiervoor hebben de gewestelijke overheden een raming gemaakt van de kosten van het zwerfvuil op hun respectieve grondgebied. Derhalve werden drie studies uitgevoerd, in 2019 voor het Waalse Gewest en het Vlaamse Gewest, en in 2021 voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Om de kosten van het beheer van zwerfvuil per productgroep verhoudingsgewijs te kunnen vastleggen , hebben de Gewesten zich gebaseerd op de gegevens over de samenstelling van het zwerfvuil opgenomen in de studie uitgevoerd in het Vlaamse Gewest (2019-2022). De verdeling tussen de productgroepen is vastgelegd door het proportioneel gemiddelde in termen van aantal, gewicht en volume. In dit Samenwerkingsakkoord worden dus kosten vastgelegd voor het zwerfvuil van bepaalde verpakkingen, gebruikte tabaksproducten, gebruikte kauwgom, gebruikte vochtige doekjes en gebruikte ballonnen. Elk bedrag wordt vervolgens verdeeld voor de drie Gewesten. Deze bedragen vormen de financiële verplichting die door en voor de Gewesten is vastgelegd ten laste van de producenten. Hierbij moet worden opgemerkt dat voor kauwgom een correctie werd toegepast op het berekende aandeel in de zwerfvuilkost. Omdat de financiële draagkracht van de sector beperkt is in

gum. La capacité financière du secteur étant limitée par rapport au coût calculé des déchets sauvages, une réduction a été accordée. Avec cet argent, le secteur s'engage à mettre en œuvre un programme d'actions et de campagnes de sensibilisation et de nettoiement. Les modalités de cet engagement ainsi que la répartition équilibrée des actions au niveau national et régional seront discutées et approuvées par l'Organe de décision REP. Une deuxième correction s'applique aux emballages de boissons. Une diminution progressive du coût des déchets sauvages est prévue à partir de l'année qui suit l'introduction d'un système de consigne ou d'un système équivalent. Les producteurs pourront remplir leurs obligations de manière individuelle ou collective. Dans chaque option, il y a le choix entre le modèle organisationnel ou financier. Dans le modèle financier, ils devront rembourser les coûts de gestion des déchets sauvages provenant de ses produits mis sur le marché, à toutes les autorités publiques supportant ces coûts. Dans le modèle organisationnel, ils devront conclure des conventions avec les personnes morales de droit public territorialement compétentes en matière de propreté publique, et avec les autres autorités publiques chargées de gérer des déchets sauvages. Si le producteur met en œuvre sa Responsabilité élargie de Producteur pour les déchets sauvages à titre individuel, ce producteur doit effectuer une demande auprès de l'Organe de décision REP, et lui présenter son plan de gestion individuel déchets sauvages. Dans l'éventualité où le producteur choisit d'agir collectivement, l'organisme collectif devra introduire une demande d'agrément auprès de l'Organe de décision REP. Le producteur peut également choisir de confier cette action collective à un organisme déjà agréé au sens de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008. Dans le modèle organisationnel, l'organisme collectif est exempté de l'obligation financière envers les autorités publiques pour le montant qui correspond avec le territoire où le modèle organisationnel est mis en œuvre. Il est censé couvrir les coûts de gestion des déchets sauvages en concluant des contrats avec les autorités concernées. Dans ce cas, les montants correspondant à la part des coûts totaux couverte par les autorités publiques qui ont conclu un tel contrat seront déduits de l'obligation financière. L'organisme collectif est tenu à un devoir de rapportage et d'information de l'Organe de décision REP : sur les quantités de produits mises sur le marché, de déchets sauvages collectés, triés, recyclés, valorisés. Il doit informer l'Organe de décision REP sur la liste des contrats conclus avec les autorités, des producteurs adhérents, et des données financières intervenant dans le calcul des cotisations.	vergelijking met de berekende zwerfvuilkost werd een vermindering toegekend. Met dit geld verbindt de sector zich ertoe een programma van bewustmakings- en schoonmaakacties en -campagnes uit te voeren. De details van deze verbintenis en de evenwichtige verdeling van de acties op nationaal en regionaal niveau zullen worden besproken en goedgekeurd door het Beslissingsorgaan UPV. Een tweede correctie is van toepassing op de drankverpakkingen. Er wordt voorzien in een progressieve daling van de zwerfvuilheffing vanaf het jaar na invoering van een statiegeldsysteem of van een gelijkwaardig systeem. De producenten zullen individueel of collectief invulling kunnen geven aan hun verplichtingen. In elke optie is er de keuze tussen het organisatorische en het financiële model. In het financiële model moeten ze de kosten van het beheer van zwerfvuil van hun op de markt gebrachte producten, terugbetalen aan alle overheidsinstanties die deze kosten dragen. In het organisatorische model moeten zij overeenkomsten sluiten met de territoriaal bevoegde rechtspersonen van publiek recht inzake openbare netheid, en met de andere overheidsinstanties die instaan voor het beheer van zwerfvuil. Indien de producent op individuele basis uitvoering geeft aan zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid inzake zwerfvuil, moet deze producent een aanvraag indienen bij het Beslissingsorgaan UPV, en het zijn individueel beheersplan zwerfvuil voorleggen. In het geval de producent kiest voor een collectieve benadering, zal het collectieve organisme een erkenningsaanvraag moeten indienen bij het Beslissingsorgaan UPV. De producent kan er ook voor kiezen deze collectieve actie toe te vertrouwen aan een organisme dat reeds erkend is in de zin van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008. In het organisatorische model is het collectieve organisme vrijgesteld van de financiële verplichting tegenover de overheidsinstanties voor het bedrag dat overeenkomt met het grondgebied waarin het organisatorische model wordt toegepast. Het wordt geacht de beheerkosten voor het zwerfvuil te dekken door contracten te sluiten met de betrokken overheden. In dat geval zullen de bedragen die overeenkomen met het deel van de totale kosten dat wordt gedekt door de overheidsinstanties die een dergelijk contract hebben gesloten, in mindering gebracht worden van de financiële verplichting. Het collectieve organisme is gehouden om verslag uit te brengen en informatie te verstrekken aan het Beslissingsorgaan UPV: over de hoeveelheden op de markt gebrachte producten, en ingezameld, gesorteerd, gerecycleerd en gevaloriseerd zwerfvuil. Het moet het Beslissingsorgaan UPV informeren over de lijst van de contracten die werden gesloten met de overheden, de aangesloten producenten, en de financiële gegevens die werden gebruikt bij de berekening van de bijdragen.
10. Les montants de l'obligation financière pour les déchets sauvages sont adaptés annuellement en fonction de l'indice santé des prix à la consommation. Vu la nouveauté de ce système REP sur les déchets sauvages et l'ampleur des montants, ces derniers feront l'objet d'une évaluation par les trois régions dans les deux ans à compter de l'entrée en vigueur du présent Accord de coopération. Cette évaluation sera ensuite répétée tous les cinq ans.	10. De bedragen van de financiële verplichting voor zwerfvuil worden jaarlijks aangepast volgens de gezondheidsindex der consumptieprijzen. Gelet op de nieuwheid van dit UPV-systeem voor zwerfvuil en de omvang van de bedragen, zullen deze laatsten het voorwerp zijn van een evaluatie door de drie Gewesten, binnen de twee jaar na de inwerkingtreding van huidig Samenwerkingsakkoord. Deze evaluatie wordt vervolgens om de vijf jaar herhaald.

Les contrats-types conclus entre l'organisme collectif et les autorités concernées seront également soumis à l'approbation de l'Organe de décision REP de la CIREP. Les régions déterminent de manière autonome les dépenses et affectations concrètes des montants perçus, en vue d'un remboursement équitable des coûts liés aux activités menées par ou pour le compte des autorités publiques, dans le cadre de la politique relative aux déchets sauvages. Afin de garantir une utilisation efficace des cotisations versées, les régions s'engagent également à développer des indicateurs de performance. Les régions prennent également les mesures nécessaires pour informer les consommateurs sur la problématique des déchets sauvages en promouvant les alternatives réutilisables, les systèmes de gestion de ces déchets, les meilleures pratiques pour une gestion adéquate des déchets, en sensibilisant sur les impacts négatifs de ces déchets sur l'environnement, et sur les conséquences d'une élimination inappropriée de ceux-ci.	Standaardcontracten tussen het collectieve organisme en de betrokken overheden zullen eveneens ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Beslissingsorgaan UPV van de ICUPV. De Gewesten bepalen volledig autonoom de concrete bestemmingen en besteding van de geïnde bedragen, met het oog op een billijke terugbetaling van de kosten die verband houden met de activiteiten uitgevoerd door of voor rekening van de overheidsinstanties, in het kader van het beleid betreffende zwerfvuil. Om de efficiënte inzet van betaalde heffingen te garanderen, verbinden de Gewesten zich er ook toe om prestatie-indicatoren te ontwikkelen. De Gewesten nemen ook de nodige maatregelen om de consumenten te informeren over de problematiek van het zwerfvuil door de promotie van herbruikbare alternatieven, systemen voor het beheer van dit afval, de beste praktijken voor een adequaat afvalbeheer, door de bewustmaking van de negatieve impact van deze afvalstoffen op het leefmilieu, en over de gevolgen indien ze op ongepaste manier worden afgevoerd.
Concernant la modification de l'Ordonnance du 12 décembre 1991 créant des fonds budgétaires	**Met betrekking tot de wijziging van de Ordonnantie van 12 december 1991 houdende oprichting van begrotingsfondsen**
11. La modification de l'article 2 de l'Ordonnance du 12 décembre 1991 créant des fonds budgétaires, vise à ce que les recettes visées aux articles 8, 13, 14 et 27 de l'Accord de Coopération du xxxx concernant le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages, ainsi que les recettes visées à l'article 13, §1, 12° et 14° et l'article 14bis, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, soient affectées au Fonds pour la prévention, le tri, le réemploi, le recyclage et la valorisation des déchets. L'utilisation des produits des recettes susmentionnées est également précisée, conformément aux dispositions de l'Accord de Coopération du xxxx concernant le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages et de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages. Bruxelles Environnement reçoit 100 % du produit des recettes visées aux articles 8, 13 et 14 de l'Accord de Coopération du xxxx concernant le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages et l'article 14bis de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, car les utilisations prévues sont des missions qui relèvent de la Région. En ce qui concerne les produits des recettes visées l'articles 27 de l'Accord de Coopération du xxxx concernant le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages, ainsi que les recettes visées à l'article 13, §1, 14°, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, elles sont réparties entre les communes et la Région à concurrence de 54% pour les communes et de 46% pour la Région. Le Gouvernement peut déroger à cette répartition moyennant une motivation dument justifiée. Cette dérogation ne peut porter que sur la répartition des recettes entre les communes et la Région et non sur le budget des dépenses. Le Fonds dont il est question est un fond régional. Il est important de noter que l'allocation de la part réservée aux	11. De wijziging van artikel 2 van de Ordonnantie van 12 december 1991 houdende oprichting van begrotingsfondsen, strekt ertoe te verzekeren dat de ontvangsten bedoeld in de artikelen 8, 13, 14 en 27 van het Samenwerkingsakkoord van xxxx betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil, alsmede de ontvangsten bedoeld in artikel 13, §1, 12° en 14° en artikel 14bis, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, worden toegewezen aan het Fonds voor de preventie, sortering, hergebruik, recycling en nuttige toepassing van afvalstoffen. De bestemming van de opbrengst van bovengenoemde inkomsten wordt eveneens gespecificeerd, overeenkomstig de bepalingen van het Samenwerkingsakkoord van xxxx betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil en het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval. Leefmilieu Brussel ontvangt 100% van de inkomsten bedoeld in de artikelen 8, 13 en 14 van het Samenwerkingsakkoord van xxxx betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil, en artikel 14bis van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, omdat de beoogde bestemmingen taken zijn die tot de bevoegdheid van het Gewest behoren. Wat betreft de ontvangsten bedoeld in artikel 27 van het Samenwerkingsakkoord van xxxx betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil, alsmede de ontvangsten bedoeld in artikel 13, §1, 14°, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, zullen deze verdeeld worden tussen de gemeenten en het Gewest ten bedrage van 54% voor de gemeenten en 46% voor het Gewest. De Regering kan van deze toewijzing afwijken, mits naar behoren gemotiveerde redenen. Deze afwijking kan alleen betrekking hebben op de verdeling van de ontvangsten tussen de gemeenten en het Gewest en niet op de uitgavenbegroting.

communes (54%) sera redistribuée aux communes par l'intermédiaire de l'Agence Régionale pour la Propreté. Le Gouvernement devra également définir les modalités de répartition des recettes entre les entités régionales et interrégionale concernées. Les recettes totales doivent être prioritairement affectées aux dépenses se rapportant à la rémunération du personnel de Bruxelles Environnement et de la CIREP en charge d'organiser la mise en œuvre, le suivi et le contrôle des nouvelles obligations prévues par l'Accord de Coopération. Ensuite, elles seront affectées à la rémunération du personnel de Bruxelles Propreté en charge de redistribuer des recettes et d'octroyer des subventions aux communes ainsi que de leur contrôle. Sachant qu'a priori l'engagement d'une dizaine d'ETP au total dans les entités visées serait suffisant pour mener à bien ces missions, un solde subsistera nécessairement. Ce solde de recettes doit être affecté par la Région et les communes aux dépenses se rapportant, sans ordre de priorité, à des actions de sensibilisation, de collecte et de traitement des déchets sauvages, y compris dans les espaces verts. La rémunération du personnel chargé de ces actions peut également être couverte par ces recettes.	Het fonds in kwestie is een gewestelijk fonds. Het is belangrijk op te merken dat de toewijzing van het voor de gemeenten gereserveerde deel (54%) via het Gewestelijk Agentschap voor Netheid aan de gemeenten zal worden herverdeeld. De Regering bepaalt hoe de inkomsten worden verdeeld over de betrokken regionale en interregionale instanties. De totale ontvangsten moeten in de eerste plaats worden gebruikt voor de vergoeding van het personeel van Leefmilieu Brussel en het ICUPV dat belast is met de organisatie van de uitvoering, de opvolging en de controle van de nieuwe verplichtingen die in het samenwerkingsakkoord zijn vastgesteld. Vervolgens zullen ze worden gebruikt voor de vergoeding van het personeel van Net Brussel dat belast is met de herverdeling van de inkomsten en de toekenning van subsidies aan de gemeenten, alsook de controle daarvan. Wetende dat a priori de aanwerving van een tiental VTE's in de betrokken entiteiten voldoende zou zijn om deze taken uit te voeren, zal er noodzakelijkerwijs een saldo overblijven. Dit saldo van inkomsten moet door het Gewest en de gemeenten worden besteed aan uitgaven, in willekeurige volgorde van prioriteit, voor sensibilisering, ophaling en behandeling van zwerfvuil, ook in groene ruimten. De vergoeding van het personeel dat met deze acties belast is, kan ook door deze inkomsten worden gedekt.

Commentaire article par article

Livre I – Dispositions communes

Section 1 – Dispositions générales

Article 1er

Le premier article décrit le cadre juridique. Le premier paragraphe énumère les Directives européennes qui sont partiellement transposées dans cet Accord de coopération : la Directive-cadre sur les déchets et la Directive SUP. Le deuxième paragraphe indique que cet Accord de coopération a force de loi dans les trois Régions et que, sauf disposition contraire dans l'Accord de coopération, il ne peut porter préjudice à la législation régionale en vigueur ou aux compétences des autorités locales. Cet Accord de coopération s'ajoute donc à la législation régionale déjà existante. Le dernier paragraphe indique que cet Accord de coopération met également partiellement en œuvre le chapitre VIII du Règlement 2023/1542/UE relatif aux batteries et aux déchets de batteries. Un règlement européen est d'application immédiate et ne nécessite en principe pas de transposition dans l'ordre juridique des Etats membres, sauf pour les dispositions pour lesquelles le règlement le prévoit explicitement. L'une d'elles prévoit la désignation de l'autorité compétente dans l'Etat membre. C'est pourquoi l'organe de décision REP et les administrations régionales sont désignés comme autorités compétentes.

Article 2

L'article 2 contient les définitions nécessaires. La grande majorité des définitions sont tirées des Directives européennes et/ou de la législation régionale existante sur les déchets et les matériaux. Les nouvelles définitions pertinentes sont les suivantes :

- 5° Organe de décision REP : un deuxième Organe de décision est créé dans cet Accord de coopération au sein de la Commission interrégionale de l'Emballage (dont le nom est changé en Commission interrégionale de la REP). Cet Organe de décision REP devrait être chargé des tâches qui lui sont confiées dans le cadre de cet Accord de coopération en vue d'assurer la bonne application de la réglementation.
- 7° Commission interrégionale de la REP : c'est le nouveau nom de la Commission interrégionale de l'Emballage. Le nouveau nom indique que les activités sont élargies pour inclure des flux de déchets autres que les emballages et que l'accent est mis sur une politique interrégionale en matière de REP.
- 29° Déchets sauvages : les déchets sauvages sont décrits comme tout déchet abandonné, rejeté ou géré en méconnaissance des règles en vigueur. Il convient de noter que le terme déchet sauvage fait ici référence aux petits déchets sur le domaine public, excluant ainsi le "dépôt clandestin", c'est-à-dire l'abandon illégal de déchets volumineux ou groupés. Par déchets volumineux, il est entendu un déchet encombrant dont les dimensions extérieures sont égales ou supérieures à quarante centimètres ou dont le volume est égal ou supérieur à soixante décimètres cubes ainsi que tous les matelas usagés et tout le mobilier usagé indépendamment de la taille de leurs dimensions extérieures ou de leur volume.

Enfin, cet article indique que les définitions du Règlement 2023/1542/UE relatif aux batteries et aux déchets de batteries s'appliquent. Il indique également que le terme "organisme de gestion", utilisé

dans l'Accord de coopération pour décrire une organisation collective de producteurs, doit être interprété comme "organisation compétente en matière de responsabilité des producteurs" pour les batteries et les déchets de batteries. En effet, c'est le terme utilisé à cette fin dans le Règlement.

Article 3

Cet article esquisse les objectifs généraux. L'Accord de coopération présente deux objectifs généraux. Tout d'abord, un cadre légal national pour la Responsabilité élargie des Producteurs est créé. Deuxièmement, une réglementation est en train d'être mise en place pour une responsabilité des producteurs en matière de déchets sauvages. L'objectif est de réduire les déchets sauvages, de faire porter la responsabilité financière des coûts liés aux déchets sauvages aux producteurs et de sensibiliser la population à la prévention des déchets sauvages.

Section 2 – L'Organe de décision REP

Article 4

Cet article présente un certain nombre de modifications à l'Accord de coopération interrégional existant sur les déchets d'emballages. Le premier paragraphe modifie la définition de la Commission interrégionale de l'Emballage dans l'Accord de coopération sur les déchets d'emballages. Comme indiqué, le nom de la « Commission interrégionale de l'Emballage » change en « Commission interrégionale de la REP », pour indiquer que ses travaux ne sont plus limités aux emballages.

Le deuxième paragraphe garantit que ce nouveau nom est utilisé de manière cohérente dans l'Accord de coopération sur les déchets d'emballages.

Le troisième paragraphe donne une interprétation modifiée de l'article 23, §1, de l'Accord de coopération sur les déchets d'emballages. Ceci introduit la nouvelle structure de la Commission interrégionale de la REP. La Commission interrégionale de l'Emballage était composée d'un Organe de décision et d'un Secrétariat permanent. Au sein de la Commission interrégionale de la REP, deux sections seront créées au sein de l'Organe de décision : un Organe de décision Emballages et un Organe de décision REP. L'Organe de décision Emballages continue à mettre en œuvre les tâches qui lui sont assignées dans l'Accord de coopération sur les déchets d'emballages. L'Organe de décision REP, quant à lui, s'acquittera des tâches qui lui sont confiées dans ce nouvel Accord de coopération. La distinction entre les deux Organes de décision est nécessaire, car, d'une part, le soutien apporté par le Secrétariat permanent est différent pour les deux Organes de décision. L'expertise et la connaissance des dossiers pour les sujets qui sont réglementés par le nouvel Accord de coopération, restent en effet principalement entre les mains des administrations régionales, tandis que pour les déchets d'emballages une expérience et une expertise considérables ont été accumulées au sein du Secrétariat permanent et le soutien de l'Organe de décision Emballages va au-delà de ce qui peut être compris comme un travail de secrétariat. Ainsi, les propositions de décision sont préparées par le Secrétariat permanent. D'autre part, la répartition entre les Organes de décision est également importante afin qu'elle puisse être assurée par différentes personnes, en fonction des connaissances et des compétences nécessaires.

Article 5

Cet article apporte quelques modifications mineures à l'article 24 de l'Accord de coopération interrégional sur les déchets d'emballages pour adapter le fonctionnement aux subdivisions de

l'Organe de décision en une section pour les déchets d'emballages et une section REP. Les principes existants seront maintenus : il y a une présidence annuelle tournante entre les Régions, le règlement d'ordre intérieur fixe les règles de fonctionnement interne et les décisions sont prises par consensus.

Article 6

Cet article présente un certain nombre de modifications nécessaires à l'article 26 de l'Accord de coopération interrégional sur les déchets d'emballages.

Le second paragraphe indique en des termes généraux que l'Organe de décision REP doit reprendre les tâches qui lui sont attribuées dans cet Accord de coopération concernant le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages. La description détaillée des tâches est incluse dans le livre IV de cet Accord de coopération.

Enfin, le §5 de l'article 26 est supprimé. Ce paragraphe réglementait la coopération entre la Commission interrégionale de l'Emballage et la PIREP (Plateforme interrégionale de la Responsabilité élargie des Producteurs). Suite à l'intégration de la PIREP (en tant qu'Organe de décision REP) au sein de la CIE (avec le nouveau nom de Commission interrégionale de la REP), ce paragraphe devient superflu.

Livre II – Dispositions relatives au cadre interrégional pour la Responsabilité élargie des Producteurs de certains flux de déchets

Section 1 - Responsabilité élargie des Producteurs

Article 7

Le premier paragraphe énumère les flux de déchets pour lesquels la Responsabilité élargie des Producteurs est établie. Outre les REP déjà existantes (électros, panneaux solaires, batteries, véhicules, huile, pneus et matelas), trois nouveaux flux de déchets sont également inclus : les meubles, les textiles et les langes jetables. Il est important de noter que les modalités de la Responsabilité élargie des Producteurs seront définies plus précisément par un Accord de coopération d'exécution spécifique pour chaque flux. Il s'agira entre autres de la fixation d'objectifs concrets de collecte et de traitement pour chaque flux de déchets mais également l'imposition de mesures concernant la prévention et le réemploi. Cet Accord de coopération d'exécution déterminera également la date à partir de laquelle un certain nombre d'obligations du présent Accord de coopération prendront effet, en particulier les obligations qui sont liées aux objectifs de collecte et de traitement. Les autres dispositions entrent en vigueur immédiatement. Pour les batteries, le nouveau Règlement 2023/1542/UE fournit le cadre de base pour la responsabilité élargie du producteur. Le présent Accord de coopération et l'accord de coopération d'exécution ne doivent pas aller à l'encontre de ce cadre. Néanmoins, pour les batteries également, un accord de coopération d'exécution devrait être conclu pour prendre les dispositions nécessaires laissées à l'appréciation des États membres en vertu du Règlement et pour pouvoir imposer des dispositions et conditions supplémentaires pour autant qu'ils soient compatibles avec le Règlement.

Comme d'habitude, les producteurs pourront se regrouper dans un organisme de gestion pour l'exécution collective de leurs obligations.

Le paragraphe 2 s'appuie sur ce principe et prévoit qu'un organisme coordonnateur soit mis en place si plusieurs organismes de gestion sont actifs pour un même flux de déchets. L'organisme coordonnateur doit contribuer à ce que les organismes de gestion remplissent leurs obligations de manière coordonnée, tant en ce qui concerne l'identification des producteurs affiliés et des produits déclarés qu'en ce qui concerne la collecte et le traitement des produits en fin de vie. L'une des tâches de l'organisme coordonnateur à cet égard est de prendre connaissance de la part de marché de chaque organisme de gestion. La détermination de la part de marché suit la formulation présentée dans ce paragraphe : la part de marché d'un organisme de gestion au cours d'une année civile N donnée est déterminée en divisant la somme du nombre de produits mis sur le marché par ses membres par le nombre total de produits mis sur le marché par l'ensemble des producteurs au cours de l'année civile précédente N-1. Le choix est donc fait d'exprimer le marché en nombre et non en poids par exemple. Les organismes coordonnateurs peuvent ainsi prendre connaissance de la part de marché des organismes de gestion qui leur sont affiliés. Cependant, ils n'ont pas d'influence décisive sur ce calcul étant donné que la manière dont la part de marché est déterminée est fixée dans le présent Accord de coopération. Dans le cas où des producteurs mettent en œuvre leur responsabilité de producteur sur une base individuelle, ils seront bien entendu pris en compte dans le nombre total de produits mis sur le marché.

Ce paragraphe précise également que les activités d'un organisme de gestion doivent couvrir l'ensemble du territoire.

Le troisième paragraphe traite de la relation entre le producteur individuel et un organisme de gestion. L'adhésion à un organisme de gestion se fait par le biais d'un contrat d'adhésion qui est conclu entre le producteur et l'organisme de gestion. Ce contrat d'adhésion est assorti d'un certain nombre de conditions visant à prévenir la discrimination et la distorsion de la concurrence entre les producteurs. Le contrat-type d'adhésion doit également être soumis à l'Organe de décision REP pour avis.

Le quatrième paragraphe établit un lien avec l'obligation financière introduite à l'article 8.

Article 8

Cet article introduit une obligation financière pour les organismes de gestion. La cotisation est exprimée en un montant par habitant et est différenciée par flux de déchets pour lesquels une Responsabilité élargie du Producteur s'applique. La cotisation doit contribuer au financement de la politique des Régions pour les déchets concernés. Il s'agit d'une obligation financière similaire à l'obligation d'un demi-euro pour Fost Plus introduite en 2009 dans l'Accord de coopération sur les déchets d'emballages. Le niveau de la cotisation est également basé sur ce précédent. Concrètement, le montant de la cotisation par flux de déchets est proportionnel au montant de la redevance d'un demi-euro sur le coût opérationnel de Fost Plus pour les déchets d'emballages ménagers. La cotisation est ajustée chaque année en fonction de l'indice santé des prix à la consommation. En outre, le premier paragraphe stipule que si plusieurs organismes de gestion sont actifs pour un même flux de déchets, ou s'il existe des producteurs qui exécutent leurs obligations sur base individuelle, la cotisation sera calculée au prorata de la part de marché, comme cela est prévu à l'article 7, §2 (exprimée en nombre d'unités mises sur le marché). Enfin, un seuil minimum de 500 euros est fixé. Pour les montants inférieurs, la cotisation ne sera pas due, ceci afin de réduire les charges administratives tant pour l'autorité que pour les entreprises.

La cotisation doit contribuer au financement de la politique des Régions en matière de la prévention et la gestion des flux de déchets concernés. Le deuxième paragraphe donne une liste non exhaustive

d'actions politiques possibles, telles que : la stimulation de la prévention, de la réutilisation, de la transformation de haute qualité et de l'économie circulaire locale, la lutte contre les déchets sauvages, les dépôts sauvages, la collecte non sélective, le traitement illégal et l'exportation illégale, ainsi que le financement du personnel chargé de ces tâches politiques. Il convient de noter que les initiatives politiques seront conçues pour cibler les flux de déchets pertinents, en visant un équilibre entre les cotisations perçues et les dépenses politiques par flux de déchets au fil des ans. Les recettes de la cotisation sont réparties entre les Régions en fonction du nombre d'habitants. Chaque région transmet aux organismes de gestion concernés un état annuel des dépenses réelles.

Le dernier paragraphe règle le mode de paiement. Compte tenu du lien avec la part de marché, il est nécessaire que la Commission interrégionale de la REP reçoive d'abord les données relatives aux quantités mises sur le marché. Les rapports antérieurs sur la part de marché dans le cadre de la responsabilité élargie des producteurs nous ont appris qu'il faut du temps pour effectuer un calcul correct. Les producteurs ont besoin de temps pour fournir leurs chiffres aux organismes de gestion. En outre, les audits et les contrôles donnent lieu à des ajustements ultérieurs. Par conséquent, le prélèvement pour une année N est calculé sur les quantités mises sur le marché au cours de l'année N-1. Ces quantités doivent être transmises à la Commission interrégionale de la REP au plus tard le 1er mars de l'année N+1.

Ensuite, la Commission interrégionale de la REP peut déterminer la part de marché de chaque organisme de gestion et communiquer le montant exact de la cotisation due.

La cotisation pour un flux de déchets déterminé doit alors être payée pour la première fois au cours de l'année suivant l'année civile durant laquelle l'accord de coopération d'exécution pour ce flux est entré en vigueur..

Article 9

L'article 9 est un article détaillé qui fixe les obligations des organismes de gestion. Le premier paragraphe énonce les conditions que doit remplir un organisme de gestion. Il s'agit d'exigences standard habituellement imposées à ces personnes morales, telles que : être constitué en association sans but lucratif, avoir pour seul objectif statutaire de mettre en œuvre les obligations de la REP et disposer des ressources nécessaires pour le faire. L'objectif statutaire est donc limité à la mise en œuvre des obligations de la REP pour les membres. Toutefois, cette notion doit être comprise au sens large et peut inclure diverses activités visant à gérer et à optimiser le cycle des matériaux du produit concerné et le flux de déchets correspondant.

Le deuxième paragraphe traite des possibilités pour les organismes de gestion d'exercer eux-mêmes des activités commerciales, soit directement, soit par le biais d'une participation dans une autre entreprise. Les activités qui ne relèvent pas du champ strict des obligations de la REP, sont également mentionnées. Étant donné que l'objectif statutaire d'un organisme de gestion se limite à la mise en œuvre des obligations de la REP, les activités qui se situent à la limite de l'objectif statutaire sont donc visées ici. Deux éléments incitent à la prudence à cet égard. Tout d'abord, le statut d'asbl peut donner lieu à un avantage concurrentiel en exerçant des activités commerciales par rapport aux opérateurs privés. Deuxièmement, l'organisme de gestion peut avoir une position dominante du fait qu'il est une association d'un groupe d'entreprises. Il faut, bien sûr, empêcher l'abus d'une éventuelle position dominante. Par conséquent, il est souligné ici qu'un organisme de gestion doit toujours respecter le droit de la concurrence s'il entreprend des activités commerciales. À cette fin, les organismes de gestion doivent décrire précisément la nature des activités envisagées à l'Organe de décision REP.

L’organisme de gestion doit tenir compte des observations de l’Organe de décision REP, qui peut demander les avis nécessaires à cette fin. En outre, l'organisme de gestion doit présenter un relevé annuel et global à l'Organe de décision de la REP sur les activités exercées et un état de la situation de cette activité sur le marché mondial.

Le paragraphe 3 énumère les tâches d'un organisme de gestion :

1° la gestion des déchets ;
2° la fourniture d'informations sur la prévention, la réparation et le réemploi ;
3° l'adoption de mesures pour encourager la conception de produits respectueux de l'environnement ;
4° la promotion de la prévention, la réparation et le réemploi auprès de ses membres ;
5° la réalisation d'un monitoring des actions de prévention, de réparation et de réemploi menées par ses membres ;
6° l'organisation d'un réseau de réparation et de collecte performant ;
7° la conclusion d'un contrat d’adhésion avec tout producteur qui le demande ;
8° la conclusion d'un contrat d'assurance ;
9° la perception de la cotisation des membres et, si possible, la différenciation de la cotisation entre les produits sur la base de critères orientés vers l'économie circulaire ;
10° la garantie du traitement qualitatif des déchets au moyen de contrôles effectués par un organisme de contrôle indépendant ;
11° le rapportage des objectifs atteints et la justification des résultats par un audit indépendant ou une certification indépendante ;
12° la couverture de façon homogène de l'intégralité du territoire belge ;
13° la réalisation annuelle des objectifs de collecte et de traitement ;
14° privilégier les filières courtes de traitement ;
15° l'assurance d'une reprise gratuite en cas de catastrophes naturelles et accidentelles reconnues comme telles par les autorités ;
16° poser une responsabilité financière. Pour les déchets de batteries, il est fait référence à la garantie qui doit être fournie conformément à l’article 58 (7) du Règlement (UE) 2023/1542 et il est également imposé que cette garantie couvre les coûts estimés de la prise en charge de la responsabilité élargie du producteur, en fixant une couverture minimale d'au moins 9 mois.

Le paragraphe 4 énumère les principes généraux qui encadrent l’exercice de la Responsabilité élargie des Producteurs par l’organisme de gestion :

- exercer les activités comme le ferait une personne prudente et raisonnable ;
- documenter la programmation, la gestion et l'évaluation des activités ;
- lorsque différents acteurs pour la gestion des activités doivent collaborer, cette gestion est encadrée par des accords équilibrés entre les parties ;
- les administrations régionales sont invitées au comité d’accompagnement des études qui sont pertinentes pour la politique ;
- les réunions du Conseil d’administration et de l'Assemblée générale de l’organisme de gestion sont ouvertes à un poste d’observateur pour les administrations régionales ;
- la mise en œuvre des procédures de contrôle de la qualité via des tiers et la formulation de propositions d'amélioration sur :
    - la qualité des données ;
    - l’objectivité et l’impartialité des études qui sont réalisées par l’organisme de gestion ;
    - le respect de la Responsabilité élargie des Producteurs ;
    - les données financières ;

- la mise en œuvre d'une politique de gestion des conflits d'intérêts potentiels dans le cadre des procédures d'attribution des marchés ;
- l'organisation d'un forum de discussion annuel avec les administrations régionales et avec toutes les parties prenantes concernées ;
- la participation au comité de suivi organisé, le cas échéant, par l'Organe de décision REP et qui vise à examiner la bonne exécution de la Responsabilité élargie des Producteurs ;
- si un organisme de gestion organise l'attribution des marchés, il doit le faire sur la base d'un cahier des charges et d'une procédure d'attribution soumis à l'approbation de l'Organe de décision REP. La procédure de sélection doit être non discriminatoire et l'attribution doit s'opérer sur base de critères d'attribution transparents. Il s'agit généralement de l'attribution de contrats de collecte, de logistique et de traitement par le biais d'un appel d'offres. Lors de l'élaboration du cahier des charges et de la procédure d'attribution, l'organisme de gestion doit consulter les acteurs concernés. À cette fin, un comité mixte peut être facultativement mis en place par l'organisme de gestion. Outre l'organe de gestion, ce comité mixte est composé de représentants des personnes morales de droit public concernées, des fédérations des secteurs d'activité concernés, des fédérations des entreprises de l'économie sociale actives dans le réemploi et des associations de consommateurs. Le comité mixte fixe ses règles de fonctionnement dans un règlement d'ordre intérieur. Les procès-verbaux des réunions de consultations ou du comité mixte sont transmis à l'Organe de décision REP.

Le paragraphe 5 énumère les obligations qui s'appliquent lorsque la Responsabilité élargie des Producteurs couvre les déchets ménagers :

1° desservir l'ensemble de la population dans chaque Région ;
2° conclure un contrat uniforme avec chaque personne morale de droit public territorialement responsable des déchets ménagers et le modèle de contrat étant soumis pour avis à l'administration régionale compétente ;
3° mettre gratuitement à la disposition de tous les points de collecte les emballages et autres récipients de collecte nécessaires ;
4° établir un réseau suffisamment étendu de points de collecte et prévoir la collecte gratuite à ces points de collecte, sauf disposition contraire de l'Accord de coopération d'exécution ;
5° garantir que le citoyen puisse toujours déposer gratuitement son produit usagé dans un point de collecte ;
6° optimiser le transport des déchets ;
7° garantir l'accès au réseau de collecte pour la réutilisation des déchets et faciliter l'emploi dans les associations ou sociétés à finalité sociale ;
8° prendre en compte l'impact du vandalisme aux points de collecte.

Le paragraphe 6 énumère les obligations qui s'appliquent lorsque la Responsabilité élargie des Producteurs couvre les déchets industriels :

1° perturber le moins possible le libre marché de la collecte sélective, du recyclage et de la valorisation ;
2° respecter l'égalité entre les opérateurs privés et publics ;
3° assurer la transparence de la filière de traitement ;
4° mettre en place un observatoire du marché libre ;
5° établir un plan PME pour stimuler la collecte sélective ;
6° conclure des contrats avec des négociants pour assurer la traçabilité des déchets ;
7° mettre en place un mécanisme de financement incitatif en vue de favoriser le recyclage en Belgique.

Dans le cadre des déchets industriels, l'organisme de gestion doit veiller à ce que le marché libre soit perturbé le moins possible. Cela ne signifie pas que le marché libre doit être « absolument » garanti, mais que toute distorsion doit être aussi limitée que possible.

Le paragraphe 7 impose l'obligation d'agrément aux organismes de gestion. Cela implique qu'un organisme de gestion qui souhaite assumer la Responsabilité élargie des Producteurs pour un flux de déchets, doit soumettre une demande d'agrément à l'Organe de décision REP. La demande doit être introduite dans les 6 mois suivant l'entrée en vigueur de l'Accord de coopération d'exécution. Cette demande d'agrément doit indiquer comment les conditions et obligations imposées aux paragraphes précédents du présent article seront respectées. L'Organe de décision REP statue dans un délai de six mois et, le cas échéant, accorde l'agrément. L'agrément peut être accordé pour un maximum de 5 ans, et des conditions supplémentaires et des valeurs cibles complémentaires peuvent être imposées afin d'assurer la bonne mise en œuvre de la Responsabilité élargie des Producteurs par l'organisme de gestion. Enfin, le paragraphe impose à l'Organe de décision REP l'obligation de soumettre un rapport d'évaluation intermédiaire aux Gouvernements régionaux deux ans après l'entrée en vigueur d'un agrément. Après quatre ans, l'Organe de décision REP établit une deuxième évaluation accompagnée d'une note d'orientation stratégique en vue d'un nouvel agrément.

Le paragraphe 8 régit un aspect que les États membres doivent développer plus avant dans le cadre du Règlement 2023/1542/UE relatif aux batteries et aux déchets de batteries, à savoir les modalités d'octroi de l'autorisation à une organisation compétente en matière de responsabilité des producteurs. Conformément aux autres flux, l'agrément, tel qu'il est défini au paragraphe précédent, est indiqué comme l'instrument par lequel l'autorisation sera accordée. Les règles administratives et procédurales imposées par le Règlement seront précisées dans l'accord de coopération d'exécution.

Le paragraphe 9 traite de la supervision des organismes coordonnateurs. Aucune obligation d'agrément n'est applicable à ce niveau vu que les activités d'un tel organisme sont limitées par rapport à celles d'un organisme de gestion. Toutefois, il est demandé à l'organisme coordonnateur de soumettre tous les deux ans à l'Organe de décision REP un plan décrivant comment les obligations seront mises en œuvre.

Enfin, le paragraphe 10 établit le règlement applicable aux producteurs qui n'appartiennent pas à un organisme de gestion. Ce producteur doit établir un plan indiquant comment il mettra en œuvre sur une base individuelle les obligations relatives à la Responsabilité élargie des Producteurs. L'Organe de décision REP vérifie si le plan remplit les conditions et peut, le cas échéant, formuler des mesures correctives. Le plan a une durée maximale de cinq ans. Le paragraphe impose également la condition qu'en aucun cas les coûts ne peuvent être répercutés sur d'autres producteurs et que le producteur doit également prévoir une contribution à la politique des Régions. Cette contribution sera en principe mise en œuvre en imposant une cotisation au producteur, à l'instar de celle imposée aux organismes de gestion. Les principes définis à l'article 8 valent ici également. La cotisation du producteur est également proportionnelle à sa part de marché et n'est due qu'à partir d'un montant minimum de 500 euros. Les obligations de rapportage et les délais de paiement sont également identiques.

Le dernier paragraphe vise à nouveau une règle technique en ligne avec le Règlement 2023/1542/UE relatif aux batteries et aux déchets de batteries. Dans ce cas, il s'agit de l'autorisation des producteurs qui souhaitent remplir leurs obligations sur une base individuelle. La procédure du plan de gestion individuel est désignée comme l'autorisation visée par le Règlement.

Article 10

Cet article impose une obligation de rapportage annuel sur la quantité de produits mis sur le marché d'une part et sur les résultats obtenus en matière de collecte et de traitement d'autre part. Sur la base de ce rapportage, l'Organe de décision REP vérifie si les objectifs de collecte et de traitement sont atteints. L'obligation de rapportage s'applique à la fois aux organismes de gestion (paragraphe 1) et aux producteurs qui assument leur responsabilité des producteurs sur une base individuelle (paragraphe 2). S'il s'avère qu'un producteur n'atteint pas les objectifs, ce dernier est obligé d'adhérer à un organisme de gestion.

Le paragraphe 3 indique que les modalités du rapportage par flux seront précisées via l'Accord de coopération d'exécution. Ce paragraphe prévoit également la possibilité d'imposer une obligation de rapportage à des acteurs autres que les producteurs ou les organes de gestion. Ces rapportages supplémentaires et leurs modalités doivent être prévus dans l'Accord de coopération d'exécution et doivent être liés à la Responsabilité élargie des Producteurs. Cela concerne, par exemple, les rapportages des opérateurs de gestion des déchets sur les flux de déchets couverts par la Responsabilité élargie des Producteurs, qui ont été collectés et traités sans coopération avec le producteur ou l'organe de gestion.

Le paragraphe 4 est à nouveau un paragraphe applicable uniquement aux batteries. Il s'agit d'aligner les obligations de rapportage sur le Règlement 2023/1542/UE. Les règles administratives et procédurales seront définies dans le cadre d'un accord de coopération d'exécution. Conformément au Règlement, un système de rapportage électronique doit être mis en place. Grâce à ce système, tous les acteurs (et pas seulement les producteurs) devront rendre compte de la gestion des (déchets de) batteries. Il est stipulé que les producteurs, par l'intermédiaire ou non d'une organisation de responsabilité des producteurs, supportent le financement de ce système électronique.

Article 11

Cet article impose des obligations aux gestionnaires de places de marché en ligne. Selon le premier paragraphe, le gestionnaire doit informer les producteurs, qui vendent des produits via sa plateforme aux consommateurs en Belgique, de la Responsabilité élargie des Producteurs qui leur est applicable.

Deuxièmement, le gestionnaire doit veiller à ne pas accorder l'accès aux producteurs qui ne respectent pas leur Responsabilité élargie des Producteurs. Il est toutefois possible que la place de marché en ligne prenne en charge les responsabilités du producteur. Dans ce cas, le producteur peut évidemment continuer à utiliser le marché en ligne. Une obligation de rapportage à l'Organe de décision REP est prévue pour les places de marché en ligne, afin de contrôler le respect de cette disposition.

Le paragraphe 3 précise que si le gestionnaire d'une place de marché en ligne lui-même agit en tant que producteur (c'est-à-dire qu'il vend des produits aux consommateurs en son propre nom), il est tenu à toutes les obligations imposées aux producteurs dans le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs.

Enfin, le paragraphe 4 prévoit une période transitoire d'un an avant que cet article n'entre en vigueur. Ceci permet de laisser le temps nécessaire aux places de marché en ligne pour se mettre en règle.

Article 12

L'article 12 traite des obligations financières. Le premier paragraphe impose aux organismes de gestion l'obligation d'établir un plan financier et en définit le contenu minimal. Cela concerne le budget, le calcul et l'utilisation des contributions financières des membres, la politique en matière de réserves et de provisions, le mode de financement des pertes éventuelles et des produits usagés dont le producteur n'est plus actif ou ne peut plus être identifié et, enfin, la politique d'investissement. Il est important qu'une limite soit imposée au niveau des réserves et des provisions, en vue d'empêcher les organismes de gestion de détenir des ressources financières excédentaires. Pour les réserves, un maximum de 18 mois de coût total de fonctionnement de l'organisme de gestion est fixé. Les provisions doivent faire l'objet d'un rapport spécifique par le réviseur d'entreprise. L'Organe de décision REP peut, s'il le juge nécessaire, demander une évaluation complémentaire à un réviseur d'entreprise externe. Une procédure équitable de dialogue entre l'organisme de gestion et l'Organe de décision est établie. Si l'organe de gestion ne parvient pas à justifier des provisions excessives, son agrément peut être suspendu ou retiré par l'Organe de décision REP.

Le paragraphe 2 stipule que le budget doit indiquer quel budget l'organisme de gestion prévoit pour stimuler l'économie circulaire en plus des objectifs de collecte et de traitement fixés. Les organismes de gestion sont censés investir dans l'économie circulaire en plus de leurs activités habituelles et des politiques des Régions. Aucun montant n'est avancé pour cela, mais il est demandé que cela soit visible dans le budget.

Enfin, le dernier paragraphe règle la méthode de suivi du plan financier. Il est prévu que le plan financier doive être soumis annuellement pour avis à l'Organe de décision REP. L'Organe de décision REP doit accorder à ce niveau une attention particulière au montant des réserves et aux provisions. En outre, l'Organe de décision REP est autorisé à interroger les réviseurs d'entreprise de l'organisme de gestion, et de faire examiner les comptes par un réviseur externe. S'il apparaît que certaines provisions ne se justifient pas d'un point de vue comptable ou que la justification de certaines provisions ne peut être établie en l'absence de motivation suffisante, l'organe de décision REP peut suspendre ou retirer l'agrément. Toutefois, il est prévu qu'un premier avertissement soit préalablement émis et que l'organisme de gestion ait la possibilité d'annuler les provisions problématiques dans les plus brefs délais. Ce n'est que si cette proposition n'est pas présentée par l'organisme de gestion ou si elle n'est pas acceptée par l'organe de décision REP qu'il peut être procédé à la suspension ou au retrait de l'agrément. L'organisme de gestion doit être entendu avant que la décision finale ne soit prise.

Article 13

L'article 13 prévoit l'imposition d'une cotisation si un organisme de gestion n'atteint pas l'objectif de collecte et/ou de traitement imposé. La cotisation est conçue comme un instrument directeur pour inciter les organismes de gestion à atteindre les objectifs et non comme un instrument de financement. L'inclusion d'un taux croissant souligne également cet aspect. Le montant de la cotisation commence à 50 €/tonne, facturé par tonne entamée pour laquelle l'objectif n'a pas été atteint. La cotisation augmente de 50 €/tonne à chaque fois au cours des deux années consécutives où l'objectif n'est pas atteint, pour atteindre 150 €/tonne la troisième année. Cela augmente systématiquement la pression sur le secteur si les objectifs ne sont pas atteints. Les modalités de la cotisation sont similaires à celles de l'article 8. Les recettes éventuelles sont réparties entre les Régions en fonction du nombre d'habitants et doivent être utilisées pour la politique régionale en matière de déchets.

Le deuxième paragraphe réglemente la perception de la cotisation. L'Organe de décision REP est chargé de l'organiser pour le compte des Régions.

Article 14

L'article 14 prévoit également un mécanisme de sanction sous la forme d'une cotisation pour un organisme de gestion qui dépasse les limites des réserves. La valeur limite est fixée à l'article 12. Il s'agit du coût total de fonctionnement d'un organisme de gestion pendant 12 mois. La sanction s'élève à 10 % du montant des réserves dépassant cette norme.

Il existe toutefois la possibilité, dans le cadre de l'Accord de coopération d'exécution, de réduire ce pourcentage à 5% pendant maximum 3 ans pour les produits qui ont une longue durée de vie (au moins 15 ans). Cela se justifie comme suit : la promotion de produits à longue durée de vie est conforme aux objectifs poursuivis par le présent Accord de coopération. Il s'agit notamment de l'utilisation efficace des matières premières, de la prévention et de la limitation de la production de déchets. En outre, le respect de la limitation des réserves est plus difficile à obtenir pour les produits à longue durée de vie qui n'ont été mis sur le marché que récemment et qui n'entrent donc pas encore dans la phase déchets en nombre raisonnable. Les faibles taux de collecte sont associés à de faibles coûts d'exploitation, ce qui peut rendre le seuil des réserves excessivement bas. C'est pourquoi il est permis que les gouvernements régionaux imposent une cotisation plus souple pour ce type de produits.

Les fonds provenant de cette cotisation seront également répartis entre les Régions pour le financement des politiques régionales.

Le paragraphe deux règle la perception de la cotisation par analogie avec l'article 13.

Section 2 – Registre et mandataire

Article 15

L'article 15 organise la tenue d'un registre répertoriant tous les producteurs relevant de la Responsabilité élargie des Producteurs. Le registre doit être librement accessible en ligne dans un délai de 6 mois à compter de l'entrée en vigueur de cet Accord de coopération et il appartient à l'Organe de décision REP de déterminer qui doit le mettre à disposition. À cette fin, les organismes de gestion seront considérés en premier lieu, du moins en ce qui concerne leurs membres.

Le paragraphe deux décrit les informations à inclure dans le registre pour chaque producteur. Il s'agit de données de base imposées par les Directives européennes et déjà appliquées.

Le dernier paragraphe concerne à nouveau une règle technique applicable uniquement aux batteries qui vise à aligner les dispositions relatives au registre des producteurs avec le Règlement 2023/1542/UE.

Article 16

Le premier paragraphe réglemente la manière dont les producteurs établis en dehors de la Belgique, peuvent s'acquitter de leur Responsabilité élargie des Producteurs. Le premier alinéa permet à tout producteur étranger de désigner un mandataire en Belgique. Ce mandataire doit veiller au respect des

obligations du producteur. Le deuxième alinéa rend cette méthode de travail obligatoire pour les producteurs étrangers qui vendent directement aux consommateurs en Belgique via la vente en ligne.

Le deuxième paragraphe précise que la désignation d'un mandataire doit se faire par mandat écrit et que les autorités doivent être informées.

Le troisième paragraphe stipule que tout producteur établi en Belgique, mais qui commercialise des produits en dehors du territoire, doit également désigner un mandataire dans ces pays pour remplir les obligations qui incombent au producteur en vertu de la Responsabilité élargie des Producteurs de ce pays. De cette façon, le troisième paragraphe assure la réciprocité. Le premier paragraphe permet aux entreprises étrangères de désigner un mandataire dans notre pays, le troisième paragraphe oblige les entreprises nationales ayant des ventes à l'étranger à le faire. Avec la législation similaire dans les autres pays, cela constitue un système complet.

Le dernier paragraphe renvoie à nouveau au Règlement 2023/1542/UE relatif aux batteries où la désignation d'un mandataire est obligatoire pour ce type de producteurs.

Section 3 – Compétences régionales

Article 17

L'article 17 précise la répartition des compétences entre l'Organe de décision REP et les Régions en ce qui concerne la manière dont les producteurs remplissent leurs obligations en matière de Responsabilité élargie des Producteurs. Toutes les tâches qui ne sont pas explicitement attribuées à l'Organe de décision REP, restent de la compétence exclusive des Régions. Dans la mesure où ils ne sont pas réglementés dans un Accord de coopération d'exécution, les éléments opérationnels suivants sont mentionnés : la politique de communication, le système de collecte, la méthode de traitement, la politique de prévention et l'utilisation des revenus des cotisations.

Section 4 – Modifications à l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages

Article 18

Cet article prévoit une modification de l'Accord de coopération sur les déchets d'emballages. Cette modification impose une cotisation à l'organisme agréé (Valipac), qui est responsable de l'obligation de reprise des déchets d'emballages d'origine industrielle. De sorte que cet organisme sera traité de la même manière que les autres systèmes REP. Pour Fost Plus (emballages ménagers), cette obligation financière existe depuis des années. Via l'article 8, une obligation financière est introduite pour les autres systèmes REP (Febelauto, Valorlub, Bebat, ...). Les mêmes principes sont appliqués ici. Le prélèvement est exprimé en un montant par habitant, dont l'ampleur vise le même impact financier que pour les autres REP. La cotisation pour l'organisme de gestion est également calculée au prorata de la part de marché de l'organisme de gestion. Les recettes sont réparties entre les Régions sur la base du nombre d'habitants et sont utilisées par les Régions pour la politique en matière de déchets d'emballages.

Livre III – Dispositions relatives à la Responsabilité élargie des Producteurs pour les déchets sauvages

Section 1ère - Champ d'application

Article 19

Le premier paragraphe de cet article identifie les groupes de produits auxquels s'applique la Responsabilité élargie des Producteurs en matière de déchets sauvages. En premier lieu, il s'agit des groupes de produits couverts par la Directive SUP (Produits du tabac, lingettes humides et ballons). Tous les produits du tabac sont ici visés, les mégots et par corrélation leurs emballages.

Les chewing-gums ne sont pas repris dans le champ d'application de la Directive SUP mais ils sont ajoutés dans cet article parce qu'ils constituent une part importante des déchets sauvages. Les emballages visés par la Directive SUP, les emballages de cigarettes (paquets et films plastiques) ainsi que les cannettes de boisson d'origine ménagère ne sont pas inclus dans cette liste, car la Responsabilité élargie des Producteurs en matière de déchets sauvages pour les emballages est inscrite via une modification à l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages. Ce point est inclus dans la section 4. Bien entendu, les mêmes principes sont suivis ici.

Le deuxième paragraphe énonce les coûts que les producteurs doivent au moins couvrir dans le cadre de cette responsabilité des producteurs. Il s'agit des coûts pour (i) les mesures de sensibilisation, (ii) le nettoyage des déchets sauvages, (iii) la gestion et le vidage des poubelles publiques, (iv) l'établissement de rapports et (v) une contribution aux coûts généraux de la politique des autorités en matière de déchets sauvages.

Le troisième paragraphe souligne que cet Accord de coopération n'affecte pas les compétences des autorités locales en matière de propreté publique.

Article 20

Cette Responsabilité élargie des Producteurs en matière de déchets sauvages s'applique à tous les produits mis sur le marché belge, tant via les magasins physiques que via les ventes à distance. Conformément à la Directive SUP, l'article 20 contient des dispositions sur la manière dont un producteur qui met des produits sur le marché dans un autre État membre, doit s'acquitter de sa Responsabilité élargie des Producteurs. Le premier paragraphe permet aux producteurs étrangers de désigner un représentant autorisé dans notre pays à cette fin. Le deuxième paragraphe contient la disposition liée pour les producteurs établis en Belgique : ils sont tenus de désigner un représentant autorisé dans les pays où ils commercialisent leurs produits.

Section 2 – Obligations des producteurs

Article 21

Comme pour toute Responsabilité élargie des Producteurs, un producteur peut remplir ses obligations sur une base individuelle ou sur une base collective. Si un producteur choisit l'option individuelle, il doit en faire la demande et obtenir une approbation. L'option collective consiste à adhérer à un système collectif qui reprend les obligations du producteur.

Section 2.1 – Mise en œuvre individuelle

Article 22

Le premier paragraphe stipule qu'un producteur qui souhaite mettre en œuvre ses obligations concernant la REP déchets sauvages sur une base individuelle, doit soumettre à cet effet un « plan de gestion individuel déchets sauvages ». L'Organe de décision REP doit décider d'accorder ou non l'approbation.

Le deuxième paragraphe énumère les informations qui doivent être incluses dans la demande d'un « plan de gestion individuel déchets sauvages ». Il s'agit d'un certain nombre de données d'identification, de l'objet de la demande et d'un engagement écrit. Sous l'objet, le producteur doit décrire comment il remplira ses obligations. Deux possibilités sont envisagées : soit la reprise organisationnelle et financière de tous les déchets sauvages provenant des produits du producteur, soit la compensation financière des autorités publiques pour les coûts des déchets sauvages, que ces autorités publiques supportent pour les produits du producteur. La première option comprend, outre un plan d'action pour l'enlèvement des déchets sauvages concernés, les actions nécessaires pour les autres aspects de la REP déchets sauvages. En effet, le producteur doit également contribuer, par exemple, à des mesures pour la prévention des déchets sauvages, à la vidange et à la gestion des poubelles publiques et à la politique générale en la matière. Enfin, il convient de souligner ici que l'option organisationnelle et financière n'est possible que si les autorités publiques compétentes en matière de la gestion des déchets sauvages, l'acceptent. Dans le cadre de la deuxième option, le producteur doit prévoir une compensation pour les coûts supportés par les autorités publiques en raison de la mise au rebut des déchets sauvages de son produit. À cette fin, une cotisation est imposée au producteur. La concrétisation de la cotisation est similaire à celle imposée par les articles 8 et 9, § 10 : le montant de la cotisation est déterminé en fonction de la part de marché du producteur concerné par rapport au marché total ; une obligation de rapportage est introduite pour collecter les données nécessaires par rapport au marché total ; la cotisation n'est due qu'à partir de 500 euros ; et la date limite de paiement est fixée au 15 avril de l'année N+1. La cotisation est payable par région, mais elle reviendra en fin de compte à tous les organismes publics qui supportent des coûts des déchets sauvages et qui choisissent l'option financière. Chaque région est responsable de la distribution ultérieure de la cotisation à ces organismes publics sur son territoire. Pour ce faire, il n'est pas exclu qu'une région fournisse à un producteur les données nécessaires des différents organismes publics et les montants correspondants afin de procéder à un paiement direct.

Le dernier paragraphe impose une obligation de rapport annuel sur le nombre de produits mis sur le marché et sur la manière dont les obligations ont été mises en œuvre l'année précédente.

Article 23

L'article 23 décrit la procédure selon laquelle une demande de plan de gestion individuel déchets sauvages sera traitée par l'Organe de décision REP. Tout d'abord, l'exhaustivité est évaluée. Si la demande est complète, l'Organe de décision REP dispose alors de quatre mois pour se prononcer sur la demande. Pour chaque demande, le producteur individuel doit payer des frais de dossier de 250 euros. L'approbation d'un plan de gestion individuel est valable pour une période maximale de cinq ans, mais peut être accordée pour une période plus courte sur justification.

Article 24

L'article 24 indique quand l'approbation décrite à l'article 23 peut être retirée ou suspendue. Cela peut être fait, d'une part, à la demande du producteur individuel et, d'autre part, d'office par les autorités suite au constat d'une violation des prescriptions de l'Accord de coopération. Dans ce cas, le producteur individuel est informé au préalable et a la possibilité de se défendre ou de se mettre en règle.

Article 25

L'article 25 précise les modifications qui doivent être immédiatement communiquées à l'Organe de décision REP. Cela concerne les données administratives telles que le nom et la forme juridique d'une part, mais aussi les modifications de l'objet de la demande et les modifications des engagements pris d'autre part.

Section 2.2 – Mise en œuvre collective

Article 26

Le premier paragraphe établit le principe de base d'une mise en œuvre collective : l'adhésion à un organisme collectif en tant que producteur.

Le deuxième paragraphe énonce les exigences que doit remplir un tel organisme collectif. Il s'agit d'exigences standard habituellement imposées à ces personnes morales, telles que : être constituée en association sans but lucratif, avoir pour seul objectif statutaire de mettre en œuvre les obligations de la REP et disposer des ressources nécessaires pour le faire.

Enfin, le troisième paragraphe énonce les conditions dans lesquelles un tel organisme collectif doit fonctionner :

1° conclure un contrat d'adhésion avec tout producteur qui le demande ;
2° mettre la liste des producteurs affiliés à la disposition de l'Organe de décision REP ;
3° exclure toute discrimination dans l'acceptation ou l'exclusion des membres ;
4° garantir que les données individuelles ou individualisables sont traitées de manière confidentielle ;
5° fournir un accès en ligne aux données pour l'Organe de décision REP ;
6° remplir les obligations pour les producteurs affiliés ;
7° collecter la contribution des producteurs affiliés, en tenant éventuellement compte de la nocivité des produits pour l'environnement. Par exemple, une distinction pourrait être envisagée entre les filtres à cigarettes en plastique et les filtres sans plastique ;
8° soumettre à l'Organe de décision REP les comptes annuels et le budget.

Article 27

Cet article prévoit de même deux possibilités pour un organisme collectif de se conformer à la REP déchets sauvages. La base est toujours que les coûts des tâches mentionnées à l'article 19, §2, doivent être supportés par les producteurs pour les déchets causés par les produits commercialisés par les membres de l'organisme collectif. Cela peut se faire, d'une part, en reprenant ces tâches, en coopération avec les instances publiques qui choisissent cette option. Il s'agit de l'option

organisationnelle et financière. D'autre part, cela peut également se faire en indemnisant les coûts liés à l'exécution de ces tâches par les instances publiques (l'option financière). L'option choisie peut varier selon l'autorité publique concernée, qui reste libre de choisir l'option qui lui convient le mieux. L'option organisationnelle et financière nécessite une coopération entre l'organisme agréé et les instances publiques responsables de la propreté publique et de la gestion des déchets sauvages. Dans le cadre de cette coopération, des accords sont conclus sur la manière dont les tâches et les activités sont réalisées et sur les indemnités associées. Le choix de cette option présuppose donc que les instances publiques concernées soient disposées à s'engager dans une telle coopération. Cela implique également que l'option choisie peut varier d'une autorité publique à l'autre et peut également évoluer dans le temps. Si aucun accord n'est trouvé ou conclu, l'option financière est de facto toujours applicable.

Le deuxième alinéa définit les montants qui doivent être payés par groupe de produits et par Région par l'organisme collectif dans l'option financière. Ces montants sont dérivés des études des coûts des déchets sauvages réalisées par les Régions, et s'appliquent donc si seule l'option financière devait être choisie. Lorsque l'option organisationnelle et financière s'applique à une ou plusieurs autorités publiques, ces montants sont réduits en conséquence. En effet, l'organisme collectif est alors exonéré de l'option financière pour ces autorités publiques. À cette fin, la Commission interrégionale de la REP assure la publication, par Région, des autorités publiques concernées et de la part des coûts de chacune de ces autorités, afin d'identifier les autorités publiques avec lesquelles une coopération peut être mise en place et leur part correspondante dans les coûts des déchets sauvages.

Ces montants sont indexés annuellement en fonction de l'indice santé des prix à la consommation. Les principes de cette cotisation sont identiques à ceux prévus à l'article 8. Lorsque, pour un groupe de produits donné, plusieurs organismes de gestion existent ou lorsqu'un ou plusieurs producteurs appliquent la REP à titre individuel, la cotisation est alors calculée proportionnellement à la part de marché de l'année N-1 et la cotisation n'est due qu'à partir de 500 euros.

Afin d'assurer une utilisation efficace des ressources vis-à-vis des produits, les régions s'engagent également à développer des indicateurs de prestations pour mesurer l'efficacité des actions menées avec les cotisations payées.

En outre, ce paragraphe stipule que ces montants seront réexaminés dans les deux ans suivant l'entrée en vigueur du présent accord et seront ajustés sur la base de ce réexamen à partir de l'année civile 2028 au plus tard. Par la suite, ce réexamen a lieu tous les cinq ans. L'adaptation des montants de la cotisation s'effectuera systématiquement via une modification formelle de l'Accord de coopération.

L'option organisationnelle et financière sera ensuite développée. L'organisme collectif doit soumettre les détails concrets à cet égard à l'Organe de décision REP dans une demande d'agrément. La possibilité est également prévue que Fost Plus soumette la demande d'agrément au nom du secteur. En principe, un agrément a une durée de 5 ans. L'Organe de décision REP vérifie le respect de l'agrément par l'organisme collectif et, après quatre ans, procède à une évaluation en vue d'un éventuel nouvel agrément. Si la demande d'agrément concerne les produits du tabac, l'organe de décision REP demandera l'avis de l'Alliance pour une société sans tabac.

La demande d'agrément doit contenir les documents suivants :

- les statuts ;
- un plan financier et un budget pour la durée de l'agrément ;
- la nature des déchets ;
- un projet de contrat d'adhésion entre l'organisme collectif et les producteurs ;

- un modèle de convention entre les personnes morales de droit public territorialement compétentes en matière de propreté publique et les autres instances publiques responsables de la gestion des déchets sauvages ;
- un plan opérationnel pour la gestion des déchets sauvages ;
- la progression pour élargir davantage le système ;
- la mise en place de nouveaux modèles ;
- la méthode de rapportage et de contrôle pour évaluer l'efficience du système mis en place.

Enfin, pour éviter que la co-organisation de la politique en matière de déchets sauvages par les producteurs ne contrecarre les efforts politiques, il est stipulé que cela ne doit pas avoir pour conséquence de violer la convention-cadre de l'Organisation mondiale de la santé pour la lutte antitabac, ou contrecarrer la politique de prévention en matière d'emballages et de tabagisme, ni de donner aux producteurs un droit de regard sur la politique en matière de déchets sauvages.

Le paragraphe 2 du même article fixe le mode de calcul et de perception de la cotisation, selon les mêmes principes que l'article 8. Les montants dus sont communiqués aux organismes collectifs par la Commission interrégionale de la REP au moyen d'un formulaire. Ce formulaire constitue une simple exigence formelle lors du paiement de la cotisation et n'a aucune incidence sur les éléments essentiels de l'obligation de contribution. Il s'agit donc d'une question purement administrative et technique. La cotisation est due par région, mais elle est en fin de compte due à toutes les autorités publiques qui supportent les coûts des déchets sauvages et qui choisissent l'option financière. Chaque région est responsable de la distribution ultérieure de la cotisation à ces organismes publics sur son territoire. Pour ce faire, il n'est pas exclu qu'une région fournisse à un producteur les données nécessaires des différents organismes publics et les montants correspondants. Spécifiquement pour l'année 2025, il est prévu que les montants mis à disposition par les producteurs dans le cadre d'une contribution financière volontaire à la politique des régions en matière de déchets sauvages soient déduits des montants de la cotisation visés au paragraphe 1, afin d'honorer l'engagement de ces secteurs et d'éviter un double paiement.

Le paragraphe 6 traite de la responsabilité des producteurs de chewing-gums. Il s'agit également d'un flux de déchets que l'on retrouve souvent dans les déchets sauvages. Toutefois, compte tenu de la capacité financière limitée de l'industrie, il a été décidé de mettre en place un programme distinct et de l'aborder par un engagement du secteur à mener un programme d'actions, de campagnes de sensibilisation et de nettoiement pour un montant total de 3,5 millions d'euros répartis sur 5 ans. Les modalités de cet engagement ainsi que la répartition équilibrée des actions au niveau national et régional seront discutées et approuvées par l'Organe de décision REP.

Article 28

L'article 28 détermine les modalités dans lesquelles un organisme agréé pour les déchets d'emballages (Fost Plus) peut intervenir en tant qu'organisme collectif pour ces autres flux. Étant donné que Fost Plus est également soumis à des obligations relatives aux déchets sauvages pour les emballages ménagers, et que les emballages sont le type de produit qui représente la plus grande proportion des coûts des déchets sauvages, il semble logique de prévoir cette possibilité. Cela permet à un seul système collectif d'être responsable de la mise en œuvre de la REP déchets sauvages. L'organisme agréé pour les déchets d'emballages peut le faire soit en s'acquittant de l'obligation financière pour ce flux, telle que visée à l'article 27, paragraphe 1, soit en concluant des contrats avec des instances publiques supportant des coûts liés à la politique en matière de déchets sauvages. Les contrats règlent la coopération entre les deux parties en ce qui concerne les actions et les coûts énumérés à l'article

19, paragraphe 2. Lorsque de tels contrats sont conclus, le montant de l'option financière visée à l'article 27, premier paragraphe, est réduite de la part dans les coûts des instances publiques avec lesquelles un contrat est conclu. À cette fin, l'Organe de décision REP assure la publication des autorités publiques concernées et de leur part dans les coûts totaux des déchets sauvages.

Pour la conclusion de ces contrats, un contrat-type devra être approuvé par l'Organe de décision REP, après consultation de l'Organe de décision Emballages.

Article 29

L'article 29 garantit le suivi des indicateurs de propreté publique lors de l'application de l'option organisationnelle et financière. Elles seront incluses dans l'agrément de l'organisme collectif sur proposition de l'Organe de décision REP et devraient permettre de suivre l'évolution de la propreté publique.

Article 30

L'article 30 réglemente la vérification de la comptabilité de l'organisme collectif. Il autorise l'Organe de décision REP à interroger le réviseur d'entreprise, ainsi qu'à désigner un réviseur d'entreprise externe pour un contrôle indépendant.

Article 31

L'article 31 oblige un organisme collectif qui met en place des actions de sensibilisation couvrant l'ensemble d'une région, à les soumettre à l'administration régionale. Ceci afin de garantir que les campagnes restent conformes à la politique régionale.

Section 3 – Missions des autorités

Article 32

L'article 32 indique que chaque Région décide de manière autonome de l'utilisation des ressources financières qu'elle reçoit. Naturellement, cette utilisation doit viser un maximum à rembourser les frais engagés par les autorités publiques concernées pour lutter contre les déchets sauvages.

Article 33

Cet article charge les administrations régionales d'organiser des actions de sensibilisation. Ceci ne s'applique évidemment que si les Régions obtiennent des producteurs les moyens financiers nécessaires à cette fin dans le cadre de l'option financière. Si une administration régionale opte pour l'option organisationnelle et financière, cette tâche est assumée en consultation avec les producteurs concernés. Les actions de sensibilisation traitent des thèmes prévus par la Directive SUP :

- des alternatives réutilisables et des bonnes pratiques de gestion des déchets ;
- les effets des déchets sauvages sur l'environnement (marin) ;
- les conséquences d'une élimination inappropriée sur le réseau d'égouts (y compris les lingettes humides).

Article 34

L'article 34 impose une obligation de rapportage à l'organisme collectif sur :

- les contrats conclus avec les instances publiques compétentes et le cas échéant, les compensations payées ;
- les producteurs affiliés ;
- la méthode de calcul des contributions environnementales des membres ;
- les quantités de déchets sauvages collectés et le type de traitement (dans le cas de l'option organisationnelle et financière).

Section 4 – Modifications à l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages

La Responsabilité élargie des Producteurs en matière de déchets sauvages pour les emballages est inscrite dans l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages. À cet effet, le présent Accord de coopération comporte une section 4, qui reprend les modifications de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages.

Article 35

L'article 10 de l'Accord de collaboration sur les déchets d'emballages énumère les éléments qui doivent être inclus dans la demande d'agrément. Cet article 35 ajoute un élément supplémentaire à cette liste : la manière dont la REP déchets sauvages sera mise en œuvre. Les mêmes informations sont demandées ici que pour tout système similaire à l'article 27 (notamment un plan financier, la nature des déchets, un contrat type, un plan opérationnel, etc.) Cette harmonisation est d'autant plus nécessaire que Fost Plus peut également jouer le rôle d'organisme collectif dans la REP déchets sauvages pour les flux autres que les déchets d'emballages (notamment le tabac, les chewing-gums, les lingettes humides et/ou les ballons). Une condition supplémentaire est imposée, afin de prévenir les déchets sauvages d'emballages : le renforcement de la collecte sélective des emballages ménagers auprès des ménages et out of home.

Article 36

Le paragraphe 1 de cet article régit les obligations des producteurs de déchets d'emballages qui souhaitent s'acquitter de leur responsabilité élargie du producteur pour les déchets sauvages sur une base individuelle. Ces dispositions sont similaires à celles de l'article 22 pour les producteurs d'autres flux de déchets qui rempliront la responsabilité élargie du producteur sur une base individuelle. Ce point est régi par un ajout à l'article 7 de l'accord de coopération sur les déchets d'emballages. Enfin, l'attention est attirée sur le champ d'application. Cette obligation ne s'applique qu'aux responsables d'emballages qui mettent sur le marché les emballages suivants : les emballages visés par la directive SUP, les emballages de cigarettes et les canettes de boissons d'origine ménagère.

Le paragraphe 2 impose l'obligation d'une cotisation pour la contribution à la politique des Régions en matière de prévention et de gestion des déchets d'emballages aux producteurs qui s'acquittent de leur responsabilité de producteur sur une base individuelle. L'article 18 de cet Accord de coopération a introduit cette cotisation pour l'organisme agréé pour les déchets d'emballages d'origine industrielle.

Tant les producteurs individuels que l'organisme agréé doivent supporter cette cotisation proportionnellement à leur part de marché. Il s'agit d'un régime identique à celui des autres flux de produits, tel qu'imposé par les articles 8 et 9, §10. A titre d'information, il s'agit ici d'une obligation de contribution similaire à celle en place depuis de nombreuses années pour les emballages d'origine ménagère (voir également le paragraphe 4).

Le paragraphe 3 impose à l'organe de décision en matière d'emballages l'obligation de préparer, tous les quatre ans après l'entrée en vigueur de chaque agrément, une note d'évaluation synthétique et une note d'orientation stratégique à l'intention des représentants des gouvernements régionaux.

Le paragraphe 4 traite du demi-euro. L'Accord de coopération sur les déchets d'emballages oblige donc Fost Plus à apporter une contribution financière à la politique des Régions (le demi-euro). L'article 13 §1, 12°, indique ce que l'on peut entendre par cette politique. À cela s'ajoute : la lutte contre la présence d'emballages dans les décharges sauvages, le contrôle des objectifs et des coûts de personnel.

Le reste de l'article régit la mise en œuvre collective de la REP déchets sauvages. La réglementation sur les déchets sauvages pour le flux des emballages est réglée par l'ajout des points 14° et 15° à l'article 13, §1, de l'Accord de coopération sur les déchets d'emballages. Ceci se déroule suivant les mêmes principes que pour les autres flux couverts par la REP déchets sauvages (à l'article 27 du livre III de cet Accord de coopération). Deux options sont proposées : l'option financière et l'option organisationnelle et financière. Le choix entre les deux est fait par Fost Plus et les instances publiques concernées et peut donc être différent pour chaque instance publique concernée. Il est important de noter qu'au départ, le champ d'application est limité aux types d'emballages qui entrent dans le champ d'application de la directive SUP, ainsi qu'aux canettes de boissons et aux paquets de cigarettes. Toutefois, il est explicitement prévu d'étendre le champ d'application de la redevance aux déchets provenant de tous les emballages ménagers. Cela devrait prendre effet à partir de l'année fiscale 2028 au plus tard, sur la base de l'étude d'évaluation des montants de la cotisation.

Dans l'option financière, prévue au 14°, une cotisation est définie, exprimée en un montant par région. Comme pour les autres flux, cette cotisation est diminuée des montants payés par les producteurs qui remplissent la Responsabilité élargie des Producteurs sur une base individuelle, et des montants qui correspondent à l'indemnisation pour les instances publiques qui ont conclu un contrat de coopération avec Fost Plus concernant les déchets sauvages. En outre, il est également possible pour les membres de Fost Plus de remplir leur obligation par l'intermédiaire d'une autre entité juridique créée à cet effet. Le calcul et la perception de la cotisation suivent les mêmes principes que pour les autres flux de déchets de l'article 27. Ici aussi, il est prévu que, pour l'année 2025, la contribution volontaire versée par Fost Plus dans le cadre de la politique régionale en matière de déchets sauvages soit déduite de la cotisation due. De plus, les emballages sont également soumis à des dispositions relatives à l'indexation, au délai de paiement, au contrôle, aux conséquences d'un paiement incorrect ou tardif. Un ajustement du montant de la cotisation est prévu pour tenir compte de l'effet de la consigne. À partir de l'année de déclaration suivant l'introduction d'un système de consigne ou d'un système équivalent, le prélèvement sera réduit de 25 %, puis annuellement de 5 % (pendant 6 ans). Pour les emballages, comme pour les autres flux, les Régions s'engagent également à mesurer l'efficacité des cotisations perçues. À cette fin, des indicateurs de performance seront développés.

L'option organisationnelle et financière, par laquelle une coopération est conclue entre l'organisme agréé pour les déchets d'emballages et les instances publiques concernées portant des coûts liés aux déchets sauvages, est élaborée au 15°. Les contrats types qui encadrent cette coopération, doivent être soumis à l'Organe de décision Emballages pour approbation. Les contrats ont pour objet

d'organiser et de financer les actions visées à l'article 19 : mesures de sensibilisation, enlèvement des déchets sauvages, gestion et vidage des poubelles publiques, et une contribution aux coûts généraux de la politique en matière de déchets sauvages des autorités. Avec les institutions publiques avec lesquelles un tel contrat a été conclu, les dispositions organisationnelles et financières s'appliquent, et Fost Plus bénéficie d'une exemption proportionnelle de l'obligation financière.

Section 5 – Contrôle et dispositions pénales

Article 37

L'article 37 définit les personnes habilitées à effectuer le contrôle des dispositions relatives à la Responsabilité élargie des Producteurs de déchets sauvages, les pièces justificatives qu'elles peuvent demander aux producteurs ou aux organismes collectifs, ainsi que les modalités de présentation et de contrôle des documents.

Article 38

L'article 38 prévoit les sanctions en cas de non-respect des dispositions de cet Accord de coopération.

Livre IV – Dispositions finales et entrée en vigueur

Article 39

L'article 39 énumère les tâches confiées à l'Organe de décision REP :

1° approuver la proposition annuelle de budget aux Gouvernements régionaux ;
2° approuver le programme de travail annuel du Secrétariat permanent, la description de fonction et les objectifs annuels du Directeur et des chefs de service et assurer l'évaluation annuelle du Directeur et des chefs de service du Secrétariat permanent ;
3° déterminer l'organigramme et les règles de fonctionnement interne de la Commission interrégionale de la REP ;
4° approuver la manière dont un producteur s'acquitte de sa Responsabilité élargie de Producteur sur une base individuelle ;
5° conseiller sur le modèle de la convention d'adhésion entre le producteur et l'organisme de gestion ;
6° vérifier et superviser l'agrément des organismes de gestion et des organismes collectifs dans le cadre de l'option organisationnelle et financière ;
7° donner son avis sur le plan financier des organismes de gestion ;
8° informer les Régions si des prélèvements sont applicables parce que les objectifs n'ont pas été atteints ;
9° communiquer les autorités publiques concernées qui supportent les coûts résultant des déchets sauvages, ainsi que les coûts à couvrir par elles et tout autre indicateur pertinent ;
10° établir les formulaires d'imposition pour la perception de la cotisation sur les déchets sauvages ;
11° exécuter toutes les autres tâches qui lui sont imposées par le présent Accord de coopération.

Article 40

Cet article vise à dresser un bilan deux ans après la mise en œuvre de l'Accord de coopération. L'Accord de coopération crée un nouveau cadre juridique pour la mise en œuvre de la REP sur une base interrégionale. Il s'agit d'un changement politique important. Il semble donc approprié d'en évaluer les résultats. L'accent sera mis ici sur le livre III (REP sur les déchets sauvages) car il s'agit d'une nouvelle politique. Une attention particulière sera accordée au choix offert entre l'option financière et l'option organisationnelle. La question est de savoir s'il convient de conserver cette possibilité d'option à long terme ou plutôt d'évoluer vers une approche plus rationnelle de la gestion des déchets sauvages par les autorités chargées de leur gestion sur le terrain.

Article 41

Le présent accord de coopération impose diverses obligations aux producteurs dans le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs. Toutefois, les autres acteurs concernés (par exemple les vendeurs intermédiaires et finaux, les opérateurs publics ou privés de gestion des déchets) ont souvent un rôle à jouer dans la gestion des déchets. Cet article crée une base juridique permettant de définir les rôles et les responsabilités de ces autres acteurs dans le cadre d'un Accord de coopération d'exécution, afin de permettre une bonne mise en œuvre de la responsabilité élargie des producteurs. Il pourrait s'agir, par exemple :

- des modalités de collecte et de reprise des déchets concernés (par exemple la collecte obligatoire des déchets par les vendeurs finaux) ;
- de la coopération entre les producteurs et les personnes morales de droit public territorialement responsables de la collecte des déchets ménagers (par exemple les modalités de collecte dans les parcs de recyclage) ;
- du rapportage concernant la collecte et le traitement des déchets par les gestionnaires de déchets ;
- de la promotion des possibilités de réparation, de réemploi et de traitement de haute qualité des déchets concernés lors de leur collecte, de leur stockage et leur transport ;
- de la communication d'informations aux détenteurs de déchets (par exemple en ce qui concerne l'élimination correcte ou la prévention des déchets) ;
- de la mention de la contribution environnementale sur la facture.

Article 42

Dans le cadre de la mise en œuvre de l'Accord de coopération, la Commission interrégionale de la REP demande un certain nombre de données qui peuvent être considérées comme des données à caractère personnel (données d'entreprise des entrepreneurs individuels et personnes de contact des producteurs). Compte tenu de la protection des données à caractère personnel, cet article définit la raison pour laquelle ces données sont collectées (vérification du respect des obligations des producteurs) ainsi que la durée maximale de conservation de ces données (5 ans).

Article 43

Comme l'article 42, cet article encadre la protection des données à caractère personnel et plus particulièrement les données demandées aux producteurs qui remplissent individuellement leurs obligations dans le cadre de la responsabilité élargie des producteurs en matière de déchets sauvages. Là encore, la finalité et la durée de conservation des données sont définies.

Article 44

Cet article concerne également la protection des données à caractère personnel. Il précise que la Commission interrégionale de la REP doit prendre les mesures nécessaires pour informer les personnes concernées de la finalité et des modalités du traitement de leurs données à caractère personnel. Ce faisant, la Commission interrégionale de la REP doit agir en conformité avec le Règlement 2016/679/UE relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données.

Artikelsgewijze bespreking

Boek I – Gemeenschappelijke bepalingen

Afdeling 1 – Algemene bepalingen

Artikel 1

Het eerste artikel schetst het juridische kader. De eerste paragraaf somt de Europese Richtlijnen op die in dit Samenwerkingsakkoord gedeeltelijk worden omgezet: de Kaderrichtlijn afvalstoffen en de SUP-Richtlijn. De tweede paragraaf geeft aan dat dit Samenwerkingsakkoord de kracht van wet heeft in de drie Gewesten, en dat behoudens andersluidende bepalingen in het Samenwerkingsakkoord, het geen afbreuk kan doen aan de geldende gewestelijke wetgeving of aan de bevoegdheden van lokale besturen. Dit Samenwerkingsakkoord komt dus naast de reeds bestaande gewestelijke wetgeving te staan. De laatste paragraaf geeft aan dat dit Samenwerkingsakkoord ook gedeeltelijk uitvoering geeft aan Hoofdstuk VIII van de Verordening 2023/1542 inzake batterijen en afgedankte batterijen. Een Europese verordening is direct van toepassing en vereist in principe geen omzetting in de rechtsstelsels van de lidstaten, met uitzondering van die bepalingen waarvoor dit expliciet is voorzien in de verordening. Een eerste element daarbij is het aanwijzen van de bevoegde autoriteit in de lidstaat. In uitvoering daarvan worden het Beslissingsorgaan UPV en de Gewestelijke administraties aangewezen als bevoegde autoriteit.

Artikel 2

Artikel 2 bevat de nodige definities. Het overgrote deel van de definities is overgenomen uit Europese Richtlijnen en/of bestaande gewestelijke wetgeving rond afval en materialen. De relevante nieuwe definities zijn de volgende:

- 5° Beslissingsorgaan UPV: er wordt in dit Samenwerkingsakkoord een tweede Beslissingsorgaan gecreëerd binnen de Interregionale Verpakkingscommissie (waarvan de naam wordt gewijzigd naar Interregionale Commissie voor de UPV). Dit Beslissingsorgaan UPV moet instaan voor de taken die het in dit Samenwerkingsakkoord worden opgedragen met als doel een goede uitvoering van de regelgeving te verzekeren.
- 7° Interregionale Commissie voor de UPV: dit is de nieuwe benaming voor de Interregionale Verpakkingscommissie. De nieuwe naam geeft aan dat de werkzaamheden worden verruimd naar andere afvalstromen dan verpakkingen en dat de klemtoon ligt op een interregionaal beleid inzake de UPV.
- 29° Zwerfvuil: zwerfvuil wordt omschreven als elke afvalstof die wordt achtergelaten, weggeworpen of beheerd, zonder de toepasselijke regels na te leven. Hierbij moet opgemerkt worden dat onder het begrip zwerfvuil klein afval op het openbaar domein wordt geviseerd, dus exclusief sluikstort, zijnde het illegaal achterlaten van grote of gegroepeerde afvalstoffen. Grote afvalstoffen zijn grofvuil met een buitenafmeting van veertig centimeter of meer of een volume van zestig kubieke decimeter of meer, evenals alle gebruikte matrassen en gebruikt meubilair, ongeacht hun buitenafmetingen of volume.

Tot slot wordt in dit artikel nog aangegeven dat de definities uit de Verordening 2023/1542 inzake batterijen en afgedankte batterijen van toepassing zijn. Daarnaast wordt aangegeven dat het begrip

"Beheersorganisme", dat in het Samenwerkingsakkoord wordt gebruikt om een collectieve organisatie van producenten te omschrijven, voor batterijen en afgedankte batterijen moet gelezen worden als "Organisatie voor producentenverantwoordelijkheid". Dit is immers de term die hiervoor in de Verordening wordt gehanteerd.

Artikel 3

Dit artikel schetst de algemene doelstellingen. Het Samenwerkingsakkoord heeft 2 algemene doelstellingen. Ten eerste wordt een nationaal wettelijk kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid gecreëerd. Ten tweede wordt een regelgeving opgezet voor een producentenverantwoordelijkheid voor zwerfvuil. Het doel is om zwerfvuil te verminderen, de financiële verantwoordelijkheid voor de zwerfvuilkosten bij de producenten te leggen en het sensibiliseren van de bevolking om zwerfvuil te voorkomen.

Afdeling 2 – Het Beslissingsorgaan UPV

Artikel 4

Dit artikel brengt een aantal wijzigingen aan in het bestaande Interregionaal Samenwerkingsakkoord voor verpakkingsafval. De eerste paragraaf wijzigt de definitie van de Interregionale Verpakkingscommissie in het Samenwerkingsakkoord voor verpakkingsafval. Zoals aangegeven wijzigt de naam van de "Interregionale Verpakkingscommissie" naar de "Interregionale Commissie voor de UPV", om aan te geven dat de werkzaamheden niet langer beperkt zijn tot verpakkingen.

De tweede paragraaf zorgt ervoor dat deze nieuwe naam consequent wordt gehanteerd in het Samenwerkingsakkoord voor verpakkingsafval.

De derde paragraaf geeft een gewijzigde invulling aan artikel 23, §1, van het Samenwerkingsakkoord voor verpakkingsafval. Hiermee wordt de nieuwe structuur van de Interregionale Commissie voor de UPV ingevoerd. De Interregionale Verpakkingscommissie was samengesteld uit een Beslissingsorgaan en een Permanent Secretariaat. Binnen de Interregionale Commissie voor de UPV worden binnen het Beslissingsorgaan 2 afdelingen gecreëerd: een Beslissingsorgaan Verpakkingen en een Beslissingsorgaan UPV. Het Beslissingsorgaan Verpakkingen blijft uitvoering geven aan de taken haar opgelegd in het Samenwerkingsakkoord voor verpakkingsafval. Het Beslissingsorgaan UPV daarentegen zal uitvoering geven aan de taken die het zijn toegewezen in dit nieuwe Samenwerkingsakkoord. Het onderscheid tussen beide Beslissingsorganen is nodig omdat enerzijds de ondersteuning door het Permanent Secretariaat verschillend is voor beide Beslissingsorganen. De expertise en dossierkennis voor de thema's die via het nieuwe Samenwerkingsakkoord worden geregeld, blijven immers hoofdzakelijk bij de gewestelijke administraties aanwezig, daar waar voor verpakkingsafval een ruime ervaring en expertise is opgebouwd binnen het Permanent Secretariaat en de ondersteuning van het Beslissingsorgaan Verpakkingen verder gaat dan wat kan begrepen worden onder secretariaatswerk. Zo worden beslissingsvoorstellen voorbereid door het Permanent Secretariaat. Anderzijds is de opdeling tussen de Beslissingsorganen ook belangrijk zodat dit door verschillende personen kan worden ingevuld, afhankelijk van de nodige kennis en vaardigheden.

Artikel 5

Dit artikel brengt enkele kleine wijzigingen aan artikel 24 van het Interregionaal Samenwerkingsakkoord voor verpakkingsafval aan om de werking aan te passen aan de onderverdelingen van het Beslissingsorgaan in een afdeling voor verpakkingsafval en een afdeling UPV. De bestaande principes blijven hierbij behouden: er is een jaarlijks roterend voorzitterschap met beurtrol tussen de Gewesten, het reglement van inwendige orde legt de regels voor interne werking vast en beslissingen worden genomen op basis van consensus.

Artikel 6

Via dit artikel worden nog een aantal noodzakelijke wijzigingen aan artikel 26 van het Interregionaal Samenwerkingsakkoord voor verpakkingsafval aangebracht.

De tweede paragraaf geeft in algemene bewoordingen aan dat het Beslissingsorgaan UPV de taken moet opnemen die het worden toegewezen in dit Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil. De uitgebreide taakbeschrijving is opgenomen in boek IV van dit Samenwerkingsakkoord.

Ten slotte wordt §5 van artikel 26 geschrapt. Deze paragraaf regelde de samenwerking tussen de Interregionale Verpakkingscommissie en het IPUP (Interregionaal Platform Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid). Door de integratie van het IPUP (als Beslissingsorgaan UPV) binnen de IVC (met nieuwe naam Interregionale Commissie voor de UPV) wordt deze paragraaf zonder voorwerp.

Boek II – Bepalingen betreffende het interregionaal kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid van bepaalde afvalstromen

Afdeling 1 – Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid

Artikel 7

De eerste paragraaf somt de afvalstromen op waarvoor een Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid wordt ingesteld. Naast de reeds lopende UPV's (elektro, zonnepanelen, batterijen, voertuigen, olie, banden en matrassen) worden ook 3 nieuwe afvalstromen opgenomen: meubelen, textiel en wegwerpluiers. Belangrijk is dat de modaliteiten van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid verder zal vastgelegd worden via een uitvoerend Samenwerkingsakkoord, specifiek voor elk stroom. Hierin zullen per afvalstroom onder andere de concrete doelstellingen naar inzameling en verwerking vastgelegd worden en kunnen ook maatregelen inzake preventie en hergebruik opgelegd worden. Dit uitvoerend Samenwerkingsakkoord zal ook bepalen vanaf welke datum een aantal verplichtingen uit voorliggend Samenwerkingsakkoord in werking treden, met name die verplichtingen die samenhangen met de inzamel- en verwerkingsdoelstellingen. De andere bepalingen treden direct in werking. Voor de batterijen vormt de nieuwe Verordening 2023/1542 het basiskader voor de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Zowel dit Samenwerkingsakkoord als het uitvoerend Samenwerkingsakkoord mag hier niet tegenstrijdig aan zijn. Toch moet ook voor batterijen een uitvoerend Samenwerkingsakkoord gesloten worden om de nodige regelingen te treffen die uit hoofde van de Verordening aan het oordeel van de lidstaten worden overgelaten en kunnen aanvullende bepalingen en voorwaarden worden opgelegd in de mate dat deze compatibel zijn met de Verordening.

Zoals gebruikelijk zullen producenten zich kunnen verenigen in een beheersorganisme voor een collectieve uitvoering van hun verplichtingen.

Paragraaf twee bouwt hierop verder en legt op dat een coördinatie-organisme moet worden opgericht wanneer voor één afvalstroom meerdere beheersorganismen actief zouden zijn. Het coördinatie-organisme moet ertoe bijdragen dat de beheersorganismen hun verplichtingen op gecoördineerde wijze nakomen en dit zowel met betrekking tot de identificatie van de aangesloten producenten en de aangegeven producten alsook inzake de inzameling en verwerking van de afgedankte producten. Het coördinatie-organisme heeft hierbij onder andere als taak om kennis te nemen van het marktaandeel van elk beheersorganisme. Het bepalen van het marktaandeel verloopt zoals de formulering die in deze paragraaf is weergegeven: het marktaandeel van een beheersorganisme in een bepaald kalenderjaar N wordt bepaald door de som van het aantal producten op de markt gebracht door haar leden te delen door het totaal aantal op de markt gebrachte producten door alle producenten gedurende in het voorgaande kalenderjaar N-1. Er wordt dus gekozen om de markt uit te drukken in aantallen en bijvoorbeeld niet in gewicht. De coördinatie-organismen kunnen op die manier kennis nemen van het marktaandeel voor de bij hen aangesloten beheersorganismen. Zij hebben evenwel geen bepalende invloed op deze berekening gegeven dat de wijze waarop het marktaandeel wordt bepaald, in dit Samenwerkingsakkoord is vastgelegd. Ingeval er ook producenten zijn die op individuele basis uitvoering geven aan hun producentenverantwoordelijkheid, zullen die uiteraard ook meetellen bij het totaal aantal op de markt gebrachte producten.

In deze paragraaf staat ook aangegeven dat de activiteiten van een beheersorganisme het gehele grondgebied moeten dekken.

De derde paragraaf behandelt de relatie tussen de individuele producent en een beheersorganisme. Het aansluiten bij een beheersorganisme verloopt via een toetredingsovereenkomst die wordt gesloten tussen de producent en het beheersorganisme. Er worden een aantal voorwaarden opgelegd aan deze toetredingsovereenkomst om discriminatie en concurrentievervalsing tussen producenten te voorkomen. De type-toetredingsovereenkomst moet tevens voor advies worden voorgelegd aan het Beslissingsorgaan UPV.

In de vierde paragraaf wordt een link gelegd met de financiële verplichting die in artikel 8 wordt ingevoerd.

Artikel 8

Dit artikel voert een financiële verplichting in voor beheersorganismen. De heffing is uitgedrukt als een bedrag per inwoner en is gedifferentieerd per afvalstroom waarvoor een Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid geldt. De heffing moet bijdragen tot de financiering van het beleid van de Gewesten voor de betrokken afvalstoffen. Dit is een gelijkaardige financiële verplichting als de halve euro verplichting voor Fost Plus die in 2009 werd ingevoerd in het Samenwerkingsakkoord voor verpakkingsafval. De hoogte van de heffing is ook gebaseerd op dit precedent. Meer bepaald is de hoogte van de heffing per afvalstroom proportioneel met de verhouding van de halve euro heffing op de operationele kost van Fost Plus voor huishoudelijk verpakkingsafval. De heffing wordt jaarlijks aangepast aan de gezondheidsindex der consumptieprijzen. Verder bepaalt de eerste paragraaf dat indien meerdere beheersorganismen actief zijn voor eenzelfde afvalstroom of indien er ook producenten zijn die op individuele basis uitvoering geven aan hun verplichtingen, de heffing wordt aangerekend in verhouding tot het marktaandeel, zoals bepaald in artikel 7, §2 (uitgedrukt in aantal eenheden op de markt gezet). Ten slotte wordt een minimum drempel van 500 euro ingesteld. Voor

lagere bedragen is de heffing niet verschuldigd, dit om administratieve lasten bij zowel de overheid als het bedrijfsleven te beperken.

De heffing moet dienen voor de financiering van het beleid van de Gewesten inzake preventie en beheer voor de betrokken afvalstromen. Paragraaf twee geeft een niet-limitatieve opsomming van mogelijke beleidsacties zoals: het stimuleren van preventie, van hergebruik, van hoogwaardige verwerking en van lokale circulaire economie, de strijd tegen het zwerfvuil, het sluikstorten, de niet-selectieve inzameling en de illegale verwerking en export, alsook de financiering van personeel belast met deze beleidstaken. Hierbij kan opgemerkt worden dat beleidsinitiatieven zullen opgezet worden gericht op de betrokken afvalstromen, waarbij wordt gestreefd naar een evenwicht tussen de ontvangen heffingen en beleidsuitgaven per afvalstroom over de jaren heen. De ontvangsten van de heffing worden toegewezen aan de Gewesten op basis van het inwonersaantal. Elk Gewest bezorgt jaarlijks aan de betrokken beheersorganismen een overzicht van de effectieve bestedingen.

De laatste paragraaf regelt de wijze van betaling. Gegeven de link met het marktaandeel is het noodzakelijk dat de Interregionale Commissie voor de UPV eerst de gegevens ontvangt over de op de markt gebrachte aantallen. Uit vroegere rapporteringen van het marktaandeel in het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid weten we een correcte berekening enige tijd nodig heeft. Producenten moeten de tijd krijgen om hun aantallen te bezorgen aan de beheersorganismen. Bovendien gebeuren er achteraf nog aanpassingen naar aanleiding van audits en controles. Daarom wordt de heffing voor een jaar N berekend op de aantallen die in jaar N-1 op de markt zijn gezet. Deze aantallen moeten tegen uiterlijk 1 maart van het jaar N+1 aan de Interregionale Commissie voor de UPV worden bezorgd.

Vervolgens kan de Interregionale Commissie voor de UPV het marktaandeel van elk beheersorganisme vaststellen en vervolgens het concrete bedrag van de verschuldigde heffing communiceren.

De heffing voor een bepaalde afvalstroom moet dan een eerste keer betaald worden in het jaar volgend op het kalenderjaar waarin het uitvoerend samenwerkingsakkoord voor die stroom in werking is getreden..

Artikel 9

Artikel 9 is een uitgebreid artikel dat de verplichtingen van de beheersorganismen vastlegt. De eerste paragraaf legt de voorwaarden vast waaraan een beheersorganisme moet voldoen. Dit zijn standaard vereisten die gebruikelijk aan dergelijke rechtspersonen worden opgelegd zoals: opgericht zijn als vereniging zonder winstgevend doel, als uitsluitend statutair doel hebben om uitvoering te geven aan de UPV-verplichtingen en over de nodige middelen beschikken om dit te realiseren. Het statutair doel wordt dus beperkt tot het uitvoeren van de UPV-verplichtingen voor de leden. Dit moet evenwel in ruime zin begrepen worden en kan betrekking hebben op diverse activiteiten die tot doel hebben om de materialenkringloop van het betrokken product en de gerelateerde afvalstroom te beheren en te optimaliseren.

De tweede paragraaf gaat in op de mogelijkheden voor beheersorganismen om zelf commerciële activiteiten uit te oefenen, hetzij direct hetzij via participatie in een ander bedrijf. Ook activiteiten die buiten de strikte uitoefening van de UPV-verplichtingen vallen, worden genoemd. Gegeven dat het statutaire doel van een beheersorganisme beperkt is tot het uitvoering geven aan de UPV-verplichtingen, worden hier bijgevolg die activiteiten geviseerd die op het grensvlak van het statutaire doel vallen. Twee elementen nopen tot voorzichtigheid op dit vlak. Ten eerste kan het statuut van vzw

aanleiding geven tot een concurrentievoordeel bij uitoefening van commerciële activiteiten ten opzichte van private marktpartijen. Ten tweede kan het beheersorganisme een dominante machtspositie bezitten doordat het een vereniging van een groep bedrijven is. Misbruik van een mogelijk dominante positie moet uiteraard tegengegaan worden. Derhalve wordt hier benadrukt dat een beheersorganisme steeds het concurrentierecht moet respecteren indien het dergelijke activiteiten opneemt. Hiertoe moeten de beheersorganismen duidelijk de aard van deze activiteiten beschrijven aan het Beslissingsorgaan UPV. Het beheersorganisme moet rekening houden met de opmerkingen van het Beslissingsorgaan UPV dat steeds de nodige adviezen kan inwinnen. Daarnaast moet het beheersorganisme jaarlijks een globaal overzicht bezorgen aan het Beslissingsorgaan UPV over de uitgeoefende activiteiten en een overzicht van de situatie van deze activiteit op de mondiale markt.

Paragraaf 3 lijst de taken van een beheersorganisme op:

1° het beheer van de afvalstoffen;
2° het verstrekken van informatie over preventie, herstel en hergebruik;
3° het nemen van maatregelen om milieuverantwoord productdesign te stimuleren;
4° het bevorderen bij zijn leden van preventie, herstel en hergebruik;
5° de monitoring van de acties inzake preventie, herstel en hergebruik die door zijn leden worden genomen;
6° het organiseren van een performant herstelnetwerk en een performante inzameling;
7° het sluiten van een toetredingsovereenkomst met elke producent die daarom verzoekt;
8° het sluiten van een verzekeringscontract;
9° het innen van de bijdrage van de leden en waar mogelijk de bijdrage differentiëren tussen de producten op basis van criteria gericht op de circulaire economie;
10° de kwalitatieve verwerking van de afvalstoffen garanderen via controles uitgevoerd door een onafhankelijk controleorganisme;
11° het rapporteren over de behaalde resultaten en de staving van de resultaten met een onafhankelijke audit of certificering;
12° het bestrijken op homogene wijze van het gehele Belgische grondgebied;
13° het jaarlijks bereiken van de inzamel- en verwerkingsdoelstellingen;
14° het bevoordelen van korte verwerkingsketens;
15° het zorgen voor gratis terugname bij natuurrampen of calamiteiten die als dusdanig erkend zijn door de autoriteiten;
16° het stellen van een financiële verantwoordelijkheid. Voor afgedankte batterijen wordt verwezen naar de garantie die moet worden gesteld overeenkomstig artikel 58(7) van de Verordening 2023/1542 en wordt opgelegd dat de garantie de geschatte kosten moet dekken voor het ten laste nemen van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, waarbij een minimum dekking van minstens 9 maanden wordt ingesteld.

Paragraaf 4 lijst algemene principes op die de uitvoering van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid door het beheersorganisme omkaderen:

- de activiteiten uitvoeren zoals een voorzichtig en redelijk persoon dat zou doen;
- de planning, het beheer en de evaluatie van de activiteiten documenteren;
- wanneer verschillende actoren voor het beheer van de activiteiten dienen samen te werken, wordt dit beheer omkaderd door evenwichtige akkoorden tussen de partijen;
- de gewestelijke administraties worden uitgenodigd in het begeleidingscomité voor studies die relevant zijn voor het beleid;
- de vergaderingen van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering van het beheersorganisme staan open voor een waarnemerspost voor de gewestelijke administraties;
- het implementeren van kwaliteitscontroleprocedures via derden en formuleren van voorstellen ter verbetering van:

    - de kwaliteit van de gegevens;
    - de objectiviteit en de onpartijdigheid van de studies die uitgevoerd worden door het beheersorganisme;
    - de naleving van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid;
    - de financiële gegevens;
- het implementeren van een beleid voor het beheer van potentiële belangenconflicten in het kader van gunningsprocedures van opdrachten;
- het organiseren van een jaarlijks discussieforum met de gewestelijke administraties en met alle betrokken stakeholders;
- het deelnemen aan het opvolgingscomité dat desgevallend door het Beslissingsorgaan UPV wordt georganiseerd en dat tot doel heeft de goede uitvoering van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid na te gaan;
- indien een beheersorganisme een gunning van markten organiseert, moet dit gebeuren aan de hand van een bestek en een procedure voor toewijzing die ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Beslissingsorgaan UPV. De selectieprocedure mag niet-discriminerend zijn en de toewijzing moet gebeuren via transparante gunningscriteria. In het algemeen betreft dit het toewijzen van opdrachten inzake inzameling, logistiek en verwerking via een offertevraag. Bij de uitwerking van de bestekken en de procedure van toewijzing moet het beheersorganisme de betrokken stakeholders consulteren. Hiertoe kan facultatief door het beheersorganisme een gemengd comité worden opgericht. Dit gemengd comité bestaat naast het beheersorganisme, uit vertegenwoordigers van de betrokken rechtspersonen van publiek recht, van de federaties van de betrokken bedrijfssectoren, federaties van sociale economie bedrijven actief in hergebruik en consumentenorganisaties. De werking van het gemengd comité wordt vastgelegd in een huishoudelijk reglement. De verslagen van de consultatievergaderingen of van de vergaderingen van het gemengd comité worden bezorgd aan het Beslissingsorgaan UPV.

Paragraaf 5 lijst de verplichtingen op die gelden wanneer de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid betrekking heeft op huishoudelijk afval:

1° in elk Gewest de gehele bevolking bedienen;
2° een uniforme overeenkomst sluiten met elke publiekrechtelijke rechtspersoon die territoriaal bevoegd is voor huishoudelijke afvalstoffen en waarbij de modelovereenkomst voor advies wordt voorgelegd aan de bevoegde gewestelijke administratie;
3° de verpakkingen en andere vereiste inzamelrecipiënten gratis ter beschikking stellen van alle inzamelpunten;
4° een voldoende verspreid netwerk van inzamelpunten opzetten en het zorgen voor de gratis ophaling bij deze inzamelpunten tenzij anders bepaald in het uitvoerend Samenwerkingsakkoord;
5° garanderen dat de burger steeds gratis zijn afgedankt product kan afgeven in een inzamelpunt;
6° het transport van de afvalstoffen optimaliseren;
7° zorgen voor toegang tot het inzamelnetwerk voor het hergebruik van de afvalstoffenen bevorderen van tewerkstelling bij verenigingen of vennootschappen met een sociaal oogmerk;
8° rekening houden met de impact van vandalisme op inzamelpunten.

Paragraaf 6 lijst de verplichtingen op die gelden wanneer de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid betrekking heeft op bedrijfsafval:

1° de vrije markt van selectieve inzameling, recyclage en nuttige toepassing zo min mogelijk verstoren;
2° de gelijkheid respecteren tussen private en publieke operatoren;
3° de transparantie verzekeren van de verwerkingsketen;
4° een observatorium voor de vrije markt opzetten;

5° een KMO-plan opstellen om de selectieve inzameling te stimuleren;
6° contracten afsluiten met traders om de tracering van de afvalstoffen te verzekeren;
7° een stimulerend financieringsmechanisme opzetten om recyclage in België aan te moedigen.

In het kader van bedrijfsafval moet het beheersorganisme ervoor zorgen de vrije markt zo min mogelijk te verstoren. Dat wil niet zeggen dat de vrije markt "absoluut" moet gegarandeerd worden, maar wel dat een eventuele verstoring zo beperkt mogelijk dient te zijn.

Paragraaf 7 legt de erkenningsplicht op aan beheersorganismen. Dit impliceert dat een beheersorganisme dat de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor een afvalstoom wil opnemen, een erkenningsaanvraag moet indienen bij het Beslissingsorgaan UPV. De aanvraag moet ingediend worden binnen de 6 maand volgend op de inwerkingtreding van het uitvoerend Samenwerkingsakkoord. In de erkenningsaanvraag moet worden aangegeven hoe invulling zal gegeven worden aan de voorwaarden en verplichtingen die zijn opgelegd in vorige paragrafen van dit artikel. Het Beslissingsorgaan UPV neemt binnen 6 maand een beslissing, en verleent desgevallend een erkenning. De erkenning kan voor maximaal 5 jaar verleend worden, en er kunnen bijkomende voorwaarden en aanvullende streefwaarden opgelegd worden om de goede uitvoering van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid door het beheersorganisme te garanderen. Tot slot legt deze paragraaf aan het Beslissingsorgaan UPV de verplichting op om 2 jaar na de inwerkingtreding van een erkenning een tussentijds evaluatierapport over te maken aan de vertegenwoordigers van de Gewestregeringen. Na vier jaar volgt een tweede evaluatie door het Beslissingsorgaan UPV die gepaard gaat met een strategische oriëntatienota met oog op een nieuwe erkenning.

Paragraaf 8 regelt een aspect dat lidstaten verder moeten uitwerken in het kader van de Verordening 2023/1542 inzake batterijen en afgedankte batterijen, namelijk de wijze waarop goedkeuring zal worden gegeven aan een organisatie voor producentenverantwoordelijkheid. In lijn met de andere stromen wordt de erkenning, zoals omgeschreven in vorige paragraaf, aangeduid als het instrument waarmee goedkeuring zal verleend worden. De administratieve en procedurele regels opgelegd door de Verordening zullen hierbij verder uitgewerkt worden in het uitvoerend Samenwerkingsakkoord.

Paragraaf 9 handelt over het toezicht op de coördinatie-organismes. Hiervoor geldt geen erkenningsplicht omdat de activiteiten van een dergelijk organisme beperkt zijn in vergelijking met een beheersorganisme. Er wordt wel gevraagd dat het coördinatie-organisme tweejaarlijks een plan voorlegt aan het Beslissingsorgaan UPV dat beschrijft hoe uitvoering zal gegeven worden aan de verplichtingen.

Paragraaf 10 tenslotte legt de regeling vast voor producenten die niet aansluiten bij een beheersorganisme. Deze producent moet een plan opstellen dat omschrijft hoe hij op individuele basis uitvoering geeft aan de verplichtingen inzake de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid. Het Beslissingsorgaan UPV controleert of het plan aan de voorwaarden voldoet en kan desgevallend bijsturingsmaatregelen formuleren. Het plan heeft een maximum looptijd van 5 jaar. De paragraaf legt bovendien als voorwaarde op dat in geen geval kosten mogen worden afgewenteld op andere producenten en dat de producent evenzeer moet voorzien in een bijdrage aan het beleid van de Gewesten. Die bijdrage zal in principe ingevuld worden doordat de producent, net zoals een beheersorganisme, een heffing wordt opgelegd. Hierbij gelden dezelfde principes als in artikel 8. De heffing van de producent is eveneens in verhouding tot zijn marktaandeel en enkel verschuldigd vanaf een minimumbedrag van 500 euro. Ook de rapporteringsverplichtingen en betaaltermijnen zijn identiek.

De laatste paragraaf is opnieuw een technische regeling in lijn met de Verordening 2023/1542 inzake batterijen en afgedankte batterijen. In dit geval betreft het de goedkeuring voor producenten die op

individuele basis invulling willen geven aan hun verplichtingen. De procedure van het individueel beheersplan wordt aangewezen als de goedkeuring zoals bedoeld in de Verordening.

Artikel 10

Dit artikel legt een jaarlijkse rapportageverplichting op over enerzijds de hoeveelheid op de markt gebrachte producten en anderzijds over de behaalde resultaten inzake inzameling en verwerking. Op basis van deze rapportering gaat het Beslissingsorgaan UPV na of de inzamel- en verwerkingsdoelstellingen gehaald worden. De rapportageplicht geldt zowel voor beheersorganismen (paragraaf 1) als voor producenten die op individuele basis uitvoering geven aan hun producentenverantwoordelijkheid (paragraaf 2). Wanneer hieruit blijkt dat een producent niet aan de doelstellingen voldoet, moet deze producent verplicht aansluiten bij een beheersorganisme.

Paragraaf 3 geeft aan dat de modaliteiten voor de rapportage per stroom verder zullen worden gespecificeerd via het uitvoerend Samenwerkingsakkoord. Deze paragraaf voorziet ook in de mogelijkheid om een rapporteringsplicht op te leggen aan andere actoren dan de producenten of de beheersorganismen. Deze aanvullende rapporteringen en de modaliteiten moeten voorzien worden in het uitvoerend Samenwerkingsakkoord en moeten betrekking hebben op de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid. Het betreft hier bijvoorbeeld een rapportering door operatoren voor het beheer van afvalstoffen over de onder de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid vallende afvalstroom die werd ingezameld en verwerkt zonder samenwerking met de producent of het beheersorganisme.

Paragraaf 4 is opnieuw een paragraaf die enkel van toepassing is op batterijen. Dit om de rapporteringsverplichtingen in lijn te brengen met de Verordening 2023/1542. De administratieve en procedurele regels zullen hierbij verder worden bepaald door middel van een uitvoerend Samenwerkingsakkoord. Conform de verordening wordt wel reeds vastgelegd dat een elektronisch rapporteringssysteem moet opgezet worden. Via dit systeem moeten alle actoren (en dus niet enkel de producenten) rapporteren over het beheer van (afgedankte) batterijen. Er wordt vastgelegd dat de producenten, al dan niet via een organisatie voor producentenverantwoordelijkheid, instaan voor de financiering van dit elektronisch systeem.

Artikel 11

Dit artikel legt verplichtingen op aan beheerders van online marktplaatsen. Volgens de eerste paragraaf moet de beheerder de producenten, die via zijn platform producten verkopen aan consumenten in België, informeren over de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid die op hen van toepassing is.

Ten tweede moet de beheerder ervoor zorgen dat hij geen toegang verleent aan producenten die hun Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid niet naleven. Er wordt wel voorzien in de mogelijkheid dat de online marktplaats de verantwoordelijkheden van de producent overneemt. In dat geval kan de producent uiteraard wel gebruik blijven maken van de online marktplaats. Er wordt voorzien in een rapporteringsplicht voor de onlinemarktplaatsen aan het Beslissingsorgaan UPV, om de naleving van deze bepaling te controleren.

Paragraaf drie verduidelijkt dat indien de beheerder van een onlinemarktplaats zelf als producent optreedt (dus in eigen naam producten verkoopt aan consumenten), deze gehouden is aan alle

verplichtingen die aan producenten worden opgelegd in het kader van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid.

Paragraaf 4 tenslotte voorziet in een overgangstermijn van 1 jaar alvorens dit artikel in werking gaat. Dit geeft de nodige tijd aan de onlinemarktplaatsen en de producenten om zich in regel te stellen.

Artikel 12

Artikel 12 behandelt de financiële verplichtingen. De eerste paragraaf legt de verplichting op aan beheersorganismen om een financieel plan op te stellen en legt de minimale inhoud vast. Dit betreft het budget, de berekening en aanwending van de financiële bijdragen van de leden, het beleid rond reserves en provisies, de wijze van financiering van eventuele verliezen en van afgedankte producten waarvan de producent niet meer actief is of geïdentificeerd kan worden en ten slotte het beleggingsbeleid. Belangrijk hierbij is dat er een grens wordt opgelegd aan het niveau van reserves en provisies om te voorkomen dat beheersorganismen overtollige financiële middelen zouden aanhouden. Voor reserves wordt een maximum ingesteld van 18 maanden totale werkingskost van het beheersorganisme. De provisies moeten gemotiveerd worden in een specifiek rapport van de bedrijfsrevisor. Het Beslissingsorgaan UPV kan, indien nodig geacht, een aanvullende beoordeling vragen aan een externe bedrijfsrevisor. Een evenwichtige procedure van dialoog tussen het beheersorganisme en het Beslissingsorgaan UPV wordt opgezet. Indien het beheersorganisme er niet in slaagt de provisies afdoende te motiveren, kan de erkenning door het Beslissingsorgaan UPV worden ingetrokken of geschorst.

Paragraaf 2 bepaalt dat in het budget moet worden aangegeven welk budget het beheersorganisme voorziet voor het stimuleren van de circulaire economie bovenop de vastgelegde inzamel- en verwerkingsdoelstellingen. Van beheersorganismen wordt verwacht dat zij bovenop hun reguliere werking en bovenop het beleid van de Gewesten investeren in de circulaire economie. Hiervoor wordt geen bedrag naar voor geschoven, maar wordt wel gevraagd om dit zichtbaar te maken binnen het budget.

De laatste paragraaf tenslotte regelt de wijze van toezicht op het financieel plan. Er wordt voorzien dat het financieel plan jaarlijks moet worden voorgelegd voor advies aan het beslissingsorgaan UPV. Het Beslissingsorgaan UPV moet daarbij bijzondere aandacht schenken aan de omvang van de reserves en provisies. Het Beslissingsorgaan UPV heeft daarbij de bevoegdheid om de bedrijfsrevisoren van het beheersorganisme te ondervragen, alsook om de rekeningen te laten onderzoeken door een externe revisor. Indien zou blijken dat bepaalde provisies niet verantwoord zijn vanuit het boekhoudrecht of dat het verantwoord zijn van bepaalde provisies niet kan worden vastgesteld omwille van een gebrekkige motivering, kan het Beslissingsorgaan UPV overgaan tot de schorsing of de intrekking van de erkenning. Er is wel voorzien dat er eerst een waarschuwing moet worden gegeven en het beheersorganisme de mogelijkheid moet krijgen om de problematische provisies zo snel mogelijk te annuleren. Enkel indien dit voorstel niet wordt ingediend door het beheersorganisme of indien het niet aanvaard wordt door het Beslissingsorgaan UPV, kan worden overgegaan tot schorsing of intrekking van de erkenning. Voor kan overgegaan worden tot de definitieve beslissing, moet het beheersorganisme gehoord worden.

Artikel 13

Artikel 13 voorziet in een heffing die opgelegd wordt indien een beheersorganisme de opgelegde inzamel- en/of verwerkingsdoelstelling niet bereikt. De heffing is bedoeld als sturend instrument om de beheersorganismen aan te sporen om de doelstellingen te bereiken en niet als een financierend instrument. Dit wordt ook benadrukt door een stijgend tarief in te bouwen. De hoogte van de heffing begint op 50 €/ton, aangerekend per aangevatte ton waarvoor de doelstelling niet is behaald. De heffing stijgt in de 2 opeenvolgende jaren waarin de doelstelling niet werd gehaald met telkens 50 €/ton tot 150 €/ton in het derde jaar. Op die manier verhoogt stelselmatig de druk op de sector indien doelstellingen niet gehaald worden. De modaliteiten van de heffing zijn gelijkaardig als in artikel 8. De eventuele ontvangsten worden verdeeld tussen de Gewesten op basis van bevolkingsaantal en moeten ingezet worden voor het gewestelijk afvalbeleid.

De tweede paragraaf regelt de inning van de heffing. Het Beslissingsorgaan UPV krijgt de opdracht om dit voor de Gewesten te organiseren.

Artikel 14

Artikel 14 voorziet eveneens in een sanctiemechanisme onder de vorm van een heffing voor een beheersorganisme dat de grenswaarden inzake reserves overschrijdt. De grenswaarde is in artikel 12 vastgelegd. Het betreft de totale werkingskost van een beheersorganisme gedurende 12 maanden. De sanctie bedraagt 10% van het bedrag van de reserve waarmee de norm wordt overschreden.

Er is wel voorzien in de mogelijkheid om, voor producten met een lange levensduur (minstens 15 jaar), dit percentage gedurende maximum 3 jaar te verminderen tot 5% in het uitvoerend Samenwerkingsakkoord. Dit wordt als volgt gemotiveerd: het stimuleren van producten met een lange levensduur ligt in de lijn van de doelstellingen die met onderhavig Samenwerkingsakkoord worden nagestreefd. Het gaat onder meer om het efficiënte gebruik van grondstoffen, de preventie en beperking van het ontstaan van afvalstoffen. Daarnaast is het naleven van de beperking op de reserves moeilijker te realiseren voor producten met een lange levensduur die pas recent op de markt worden gebracht en dus nog niet in redelijke aantallen in de afvalfase komen. Lage inzamelcijfers gaan gepaard met lage werkingskosten waardoor de drempelwaarde voor de reserves onterecht laag kan liggen. Daarom wordt het de Gewestregeringen mogelijk gemaakt om voor dergelijke producten een mildere heffing op te leggen.

Ook bij deze heffing zullen de ontvangen middelen verdeeld worden onder de Gewesten met het oog op de financiering van gewestelijke beleidsmaatregelen.

Paragraaf twee regelt de inning van de heffing analoog als in artikel 13.

Afdeling 2 – Register en gevolmachtigde

Artikel 15

Artikel 15 organiseert het bijhouden van een register waarin alle producenten die onder de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid vallen, worden opgelijst. Het register moet online vrij beschikbaar zijn binnen een termijn van 6 maanden na inwerkingtreding van dit Samenwerkingsakkoord en het komt het Beslissingsorgaan UPV toe om te bepalen wie dit register ter beschikking moet stellen. Hiervoor zal in eerste instantie gekeken worden naar de beheersorganismen, minstens voor wat betreft hun leden.

Paragraaf twee omschrijft de informatie die per producent moet worden opgenomen in het register. Dit zijn basisgegevens opgelegd door de Europese Richtlijnen en die reeds toegepast worden.

De laatste paragraaf is opnieuw een technische regeling die enkel geldt voor batterijen om de bepalingen over het producentenregister in lijn te brengen met de Verordening 2023/1542.

Artikel 16

De eerste paragraaf regelt de wijze waarop producenten die buiten België zijn gevestigd, aan hun Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid kunnen voldoen. Het eerste lid maakt het mogelijk dat elke buitenlandse producent een gevolmachtigde kan aanstellen in België. Deze gevolmachtigde moet toezien op de naleving van de verplichtingen die op de producent rusten. Het tweede lid verplicht deze werkwijze voor buitenlandse producenten die via online verkoop rechtstreeks aan consumenten in België verkopen.

De tweede paragraaf stelt dat de aanduiding van een gevolmachtigde via schriftelijk mandaat moet verlopen en dat de overheid daarvan op de hoogte moet gebracht worden.

De derde paragraaf legt op dat elke producent die in België gevestigd is, maar die producten buiten het grondgebied op de markt brengt, in die landen ook een gevolmachtigde moet aanduiden om te voldoen aan de verplichtingen die op de producent rusten in het kader van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid van dat land. Op die manier zorgt de derde paragraaf voor wederkerigheid. De eerste paragraaf maakt het mogelijk voor buitenlandse bedrijven om een gevolmachtigde aan te duiden in ons land, de derde paragraaf verplicht dit voor binnenlandse bedrijven met verkoop in het buitenland. Bij gelijklopende wetgeving in de andere landen zorgt dit voor een sluitend systeem.

De laatste paragraaf legt voor batterijen in dit kader opnieuw de link naar de Verordening 2023/1542 waarbij de aanstelling van een gemachtigde verplicht is voor dit type van producenten.

Afdeling 3 – Gewestelijke bevoegdheden

Artikel 17

Artikel 17 verduidelijkt de bevoegdheidsverdeling tussen het Beslissingsorgaan UPV en de Gewesten met betrekking tot de wijze waarop producenten invulling geven aan hun verplichtingen inzake de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid. Alle taken die niet expliciet zijn toegewezen aan het Beslissingsorgaan UPV, blijven de exclusieve bevoegdheid van de Gewesten. In de mate dat ze niet worden geregeld in een uitvoerend Samenwerkingsakkoord worden volgende operationele zaken genoemd: het communicatiebeleid, het inzamelsysteem, de wijze van verwerking, het preventiebeleid en de aanwending van de ontvangsten uit de heffingen.

Afdeling 4 – Wijzigingen in het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval

Artikel 18

Dit artikel brengt een wijziging aan het Samenwerkingsakkoord voor verpakkingsafval aan. In deze wijziging wordt een heffing opgelegd aan het erkend organisme (Valipac), dat instaat voor de terugnameplicht van verpakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong, zodat dit organisme op dezelfde manier wordt behandeld als de andere UPV-systemen. Voor Fost Plus (huishoudelijke verpakkingen), bestaat deze financiële verplichting al jaren. Via artikel 8 wordt een financiële verplichting ingevoerd voor de andere UPV-systemen (Febelauto, Valorlub, Bebat…). Dezelfde principes worden hier gehanteerd. De heffing is uitgedrukt als een bedrag per inwoner, waarbij de hoogte eenzelfde financiële impact beoogt als voor de andere UPV's. De heffing voor het beheersorganisme wordt eveneens berekend in verhouding tot het marktaandeel van het beheersorganisme. De ontvangsten worden verdeeld tussen de Gewesten op basis van het aantal inwoners en worden door de Gewesten aangewend voor het beleid inzake verpakkingsafval.

Boek III – Bepalingen betreffende de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid inzake zwerfvuil

Afdeling 1 - Toepassingsgebied

Artikel 19

Dit artikel wijst in de eerste paragraaf de productgroepen aan waarop de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid inzake zwerfvuil van toepassing is. Dit zijn in eerste instantie de productgroepen die gevat worden door de SUP-richtlijn (tabaksproducten, vochtige doekjes en ballonnen). Alle tabaksproducten zijn hier het doelwit, inclusief sigarettenpeuken en hun verpakking. Kauwgom valt niet onder het toepassingsgebied van de SUP-richtlijn, maar wordt daaraan toegevoegd omdat dit product een aanzienlijk deel uitmaakt van het zwerfvuil. De verpakkingen die onder de SUP-richtlijn vallen, sigarettenverpakkingen (doosjes en plastic folies) en blikjes voor huishoudelijke dranken zijn niet opgenomen in deze lijst, omdat de Uitgebreide Producentenverantwoordelijk inzake zwerfvuil voor verpakkingen ingeschreven wordt via een wijziging in het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval. Dit punt is opgenomen in afdeling 4. Uiteraard worden hierbij dezelfde principes gevolgd.

In de tweede paragraaf worden de kosten aangegeven die de producenten in het kader van deze producentenverantwoordelijkheid minstens moeten dekken. Het betreft kosten voor (i) bewustmakingsmaatregelen, (ii) opruimen van zwerfvuil, (iii) beheer en ledigen van publieke vuilnisbakken, (iv) rapportering en (v) een bijdrage in de algemene kosten van het zwerfvuilbeleid van de overheid.

Paragraaf drie benadrukt dat dit Samenwerkingsakkoord geen afbreuk doet aan de bevoegdheden inzake openbare netheid van lokale besturen.

Artikel 20

Deze Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid inzake zwerfvuil geldt voor alle producten die op de Belgische markt worden gebracht, en dit zowel via fysieke winkels als via verkoop op afstand. In lijn met de SUP-Richtlijn, bevat artikel 20 bepalingen over hoe een producent die in een andere Lidstaat producten op de markt brengt, aan zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid moet voldoen. De eerste paragraaf maakt het mogelijk dat buitenlandse producenten hiertoe in ons land een gemachtigde vertegenwoordiger kunnen aanwijzen. De tweede paragraaf bevat de gekoppelde

bepaling voor de in België gevestigde producenten: zij zijn gehouden om een gemachtigd vertegenwoordiger aan te stellen in de landen waar ze hun producten op de markt brengen.

Afdeling 2 – Verplichtingen voor producenten

Artikel 21

Zoals bij elke Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid kan een producent aan zijn verplichtingen voldoen op individuele basis of op collectieve basis. Indien een producent kiest voor de individuele optie moet hij hiervoor een aanvraag indienen en een goedkeuring krijgen. De collectieve optie verloopt via het aansluiten bij een collectief systeem dat de verplichtingen voor de producent overneemt.

Afdeling 2.1 – Individuele uitvoering

Artikel 22

De eerste paragraaf omschrijft dat een producent die op individuele basis uitvoering wil geven aan zijn verplichtingen inzake de UPV zwerfvuil, hiertoe een "individueel beheersplan zwerfvuil" moet indienen. Het Beslissingsorgaan UPV moet oordelen over het al dan niet verlenen van een goedkeuring.

De tweede paragraaf lijst de informatie op die moet opgenomen in de aanvraag voor een "individueel beheersplan zwerfvuil". Het betreft een aantal identificatiegegevens, het voorwerp van de aanvraag en een schriftelijke verbintenis. Onder het voorwerp moet de producent omschrijven hoe hij zal voldoen aan zijn verplichtingen. Er worden 2 mogelijkheden voorzien: ofwel de organisatorische en financiële terugname van de totaliteit van het zwerfvuil afkomstig van zijn producten ofwel het financieel vergoeden van de overheidsinstanties voor de zwerfvuilkosten die deze overheidsinstanties dragen voor de producten van de producent. De eerste optie omhelst naast een plan van aanpak voor de opruiming van het betrokken zwerfvuil ook de nodige acties voor de andere aspecten van de UPV-zwerfvuil. De producent moet immers ook bijdragen aan o.a. de preventie van zwerfvuil, de lediging en beheer van publieke vuilnisbakken en het algemene beleid op dit gebied. Tot slot moet hier benadrukt worden dat de organisatorische en financiële optie enkel mogelijk is indien de betrokken overheidsinstanties die bevoegd zijn voor het beheer van het zwerfvuil hiermee instemmen. Binnen de tweede optie moet de producent zorgen voor de vergoeding van de kosten die overheidsinstanties dragen ten gevolge van het zwerfvuil van zijn product. Hiertoe wordt aan de producent een heffing opgelegd. De concretisering van de heffing verloopt gelijkaardig als bij de heffing opgelegd in artikel 8 en 9, §10. De hoogte van de heffing wordt bepaald in functie van het marktaandeel van de betrokken producent ten opzichte van de totale markt, er wordt een rapporteringplicht ingevoerd om de nodige gegevens over de totale markt te verzamelen, de heffing is slechts verschuldigd vanaf 500 euro en de uiterste datum van betaling is 15 april van het jaar N+1. De heffing is verschuldigd per Gewest, maar komt finaal toe aan alle overheidsinstanties die zwerfvuilkosten dragen en voor de financiële optie kiezen. Elk Gewest staat in voor de verdere verdeling van de heffing aan deze overheidsinstanties op zijn grondgebied. Het is daarbij niet uitgesloten dat een Gewest dit realiseert door een producent de nodige gegevens ter beschikking te stellen van de diverse overheidsinstellingen en de bijhorende bedragen om tot een directe betaling over te gaan.

De laatste paragraaf legt een jaarlijkse rapporteringsplicht op over het aantal op de markt gebrachte producten en over de wijze waarop afgelopen jaar uitvoering is gegeven aan de verplichtingen.

Met opmerkingen [ST1]: Bepaling van het ISA geschrapt naar aanleiding van het advies van de RvS, tussen de 2e en de 3e lezing, maar die niet was geschrapt uit de toelichting bij de artikelen.

Artikel 23

Artikel 23 omschrijft de procedure waarop een aanvraag voor een individueel beheersplan zwerfvuil door het Beslissingsorgaan UPV wordt behandeld. Eerst wordt de volledigheid beoordeeld. Indien de aanvraag volledig is, heeft het Beslissingsorgaan UPV vervolgens vier maanden om een uitspraak te doen over de aanvraag. Voor elke aanvraag wordt aan de individuele producent een dossierkost van 250 euro gevraagd. De goedkeuring van een individueel beheersplan geldt voor een periode van maximum vijf jaar, maar kan mits motivering ook voor een kortere termijn worden verleend.

Artikel 24

In artikel 24 wordt aangegeven wanneer de in artikel 23 beschreven goedkeuring kan worden opgeheven of geschorst. Dit kan enerzijds op verzoek van de individuele producent en anderzijds ambtshalve door de overheid na vaststelling van een inbreuk op de voorschriften van dit Samenwerkingsakkoord. Hierbij wordt de individuele producent vooraf op de hoogte gebracht en heeft hij de mogelijkheid om zich te verweren of om zich in regel te stellen.

Artikel 25

Artikel 25 geeft aan welke wijzigingen onmiddellijk doorgegeven moeten worden aan het beslissingsorgaan UPV. Het betreft enerzijds administratieve gegevens zoals naam en rechtsvorm, maar anderzijds ook wijzigingen in het voorwerp van de aanvraag en wijzigingen in de aangegane verbintenissen.

Afdeling 2.2 – Collectieve uitvoering

Artikel 26

De eerste paragraaf legt het basisprincipe van een collectieve uitvoering vast: door als producent aan te sluiten bij een collectief organisme.

De tweede paragraaf bepaalt de vereisten waaraan een dergelijk collectief organisme moet voldoen. Dit zijn standaard vereisten die gebruikelijk aan dergelijke rechtspersonen worden opgelegd, zoals: opgericht zijn als vereniging zonder winstgevend doel, als uitsluitend statutair doel hebben om uitvoering te geven aan de UPV-verplichtingen en over de nodige middelen beschikken om dit te realiseren.

De derde paragraaf tenslotte vermeldt de voorwaarden waaronder dergelijk collectief organisme moet werken:

1° een toetredingsovereenkomst sluiten met elke producent die daarom verzoekt;
2° de lijst van de aangesloten producenten ter beschikking te stellen van het Beslissingsorgaan UPV;
3° alle discriminatie uitsluiten in het aanvaarden of uitsluiten van leden;
4° garanderen dat de individuele of individualiseerbare gegevens vertrouwelijk behandeld worden;
5° zorgen voor een online toegang tot de gegevens voor het Beslissingsorgaan UPV;
6° de verplichtingen vervullen voor de aangesloten producenten;

7° het innen van de bijdrage van de aangesloten producenten waarbij rekening kan gehouden worden met de schadelijkheid voor het leefmilieu van de producten. Zo kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een onderscheid tussen sigarettenfilters met plastic en filters zonder plastic;
8° het voorleggen aan het Beslissingsorgaan UPV van de jaarrekening en de begroting.

Artikel 27

In dit artikel worden aan een collectief organisme eveneens twee mogelijkheden geboden om te voldoen aan de UPV zwerfvuil. De basis is steeds dat de kosten van de taken vermeld in artikel 19, §2, moeten gedragen worden door de producenten voor het afval veroorzaakt door de producten die door de leden van het collectief organisme op de markt worden gebracht. Dit kan enerzijds gebeuren door het opnemen van deze taken, in samenwerking met de overheidsinstanties die voor deze optie kiezen. Dit is de organisatorische en financiële optie. Anderzijds kan dit ook gebeuren door het vergoeden van de kosten verbonden aan de uitvoering van deze taken door de overheidsinstanties (de financiële optie). De gekozen optie kan verschillen naargelang de betrokken overheidsinstantie, die zelf uitmaakt welke optie haar het beste past. De organisatorische en financiële optie vergt een samenwerking tussen het erkend organisme en de overheidsinstanties die bevoegd zijn voor de openbare netheid en het beheer van zwerfvuil. In die samenwerking worden afspraken gemaakt rond de wijze van uitvoering van de taken en activiteiten en de eraan gekoppelde vergoedingen. De keuze voor deze optie verondersteld dus dat de betrokken overheidsinstanties bereid zijn een dergelijke samenwerking aan te gaan. Dit impliceert ook dat de gekozen optie per overheidsinstantie kan verschillen en ook kan wijzigen in de tijd. Indien geen overeenkomst wordt aangegaan of bereikt, is de facto steeds de financiële optie van toepassing.

Het tweede lid legt de bedragen vast die per productgroep en per Gewest moeten vergoed worden door het collectief organisme in de financiële optie. Deze bedragen zijn afkomstig van de door de Gewesten uitgevoerde studies van de zwerfvuilkosten, en zijn dus van toepassing indien enkel en alleen voor de financiële optie zou gekozen worden. Wanneer voor één of meerdere overheidsinstanties de organisatorische en financiële optie van toepassing is, worden deze bedragen overeenkomstig verminderd. Het collectief organisme is dan immers vrijgesteld van de financiële optie voor die overheidsinstanties. De Interregionale Commissie voor de UPV zorgt hiertoe voor de bekendmaking per Gewest van de betrokken overheidsinstanties en het aandeel in de kosten van elk van deze instanties ter identificatie van de overheidsinstanties waarmee een samenwerking kan worden aangegaan en hun overeenkomstig aandeel in de zwerfvuilkosten.

Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd volgens de gezondheidsindex der consumptieprijzen. De principes van de heffing zijn opnieuw identiek als bij artikel 8. Wanneer voor een bepaalde productgroep meerdere collectieve organismen bestaan of wanneer één of meerdere producenten de UPV op individuele basis uitvoeren, dan wordt de heffing aangerekend in verhouding tot het marktaandeel van het jaar N-1 en is de heffing pas verschuldigd vanaf 500 euro.

Om een efficiënt gebruik van de middelen te verzekeren ten aanzien van de producten, verbinden de gewesten zich er ook toe om prestatie-indicatoren te ontwikkelen om de efficiënte te meten van de acties die uitgevoerd worden met de betaalde heffingen.

Verder bepaalt deze paragraaf dat deze bedragen binnen de 2 jaar na inwerkingtreding van dit akkoord worden geëvalueerd en dat de bedragen van de heffing ten laatste vanaf het kalenderjaar 2028 worden aangepast op basis van deze evaluatie. Vervolgens gebeurd elke 5 jaar opnieuw een dergelijke

evaluatie. De aanpassing van de heffingsbedragen zal telkens gebeuren door een formele wijziging van het Samenwerkingsakkoord.

Vervolgens wordt de organisatorische en financiële optie verder uitgewerkt. De concrete uitwerking hiervoor moet het collectief organisme voorleggen aan het Beslissingsorgaan UPV in een erkenningsaanvraag. De mogelijkheid wordt hierbij ook voorzien dat Fost Plus in naam van de sector de erkenningsvraag indient. Een erkenning heeft in principe een looptijd van 5 jaar. Het Beslissingsorgaan UPV controleert de naleving van de erkenning door het collectief organisme, en maakt na 4 jaar een evaluatie op met het oog op een eventuele nieuwe erkenning. Indien de erkenningsaanvraag betrekking heeft op tabaksproducten zal het Beslissingsorgaan UPV hierbij een advies vragen aan de Alliantie voor een Rookvrije Samenleving.

De erkenningsaanvraag moet volgende elementen bevatten:

- de statuten;
- een financieel plan en een begroting voor de duur van de erkenning;
- de aard van de afvalstoffen;
- een ontwerp van toetredingscontract tussen het collectief organisme en de producenten;
- een modelcontract met territoriaal bevoegde rechtspersonen van publiekrecht inzake openbare netheid en de andere overheidsinstanties die instaan het beheer van zwerfvuil;
- een operationeel plan voor het beheer van zwerfvuil;
- de progressiviteit om het systeem verder uit te breiden;
- het instellen van nieuwe modellen;
- de rapporterings- en controlemethode om de efficiënte van het opgezette systeem te evalueren.

Om te voorkomen dat het mee organiseren van het zwerfvuilbeleid door de producenten beleidsinspanningen zouden tegenwerken, wordt ten slotte opgelegd dat dit er niet toe mag leiden dat de kaderovereenkomst van de Wereldgezondheidsorganisatie voor de bestrijding van Tabaksgebruik wordt geschonden, of het preventiebeleid rond verpakkingen en roken wordt tegengewerkt, noch dat producenten inspraak krijgen in het zwerfvuilbeleid.

Paragraaf 2 van hetzelfde artikel legt de wijze van berekening en inning van de heffing vast. Dit volgt dezelfde principes als in artikel 8. De verschuldigde bedragen worden door de Interregionale Commissie voor de UPV door middel van een formulier gecommuniceerd aan de collectieve organismen. Dit formulier betreft een loutere vormvereiste bij het betalen van de heffing en heeft geen enkele impact op de essentiële kenmerken van de bijdrageverplichting. Dit betreft dan ook een louter administratief-technische aangelegenheid. De heffing is verschuldigd per Gewest, maar komt finaal toe aan alle overheidsinstanties die zwerfvuilkosten dragen en voor de financiële optie kiezen. Elk Gewest staat in voor de verdere verdeling van de heffing aan deze overheidsinstanties op zijn grondgebied. Het is daarbij niet uitgesloten dat een Gewest dit realiseert door een producent de nodige gegevens ter beschikking te stellen van de diverse overheidsinstellingen en de bijhorende bedragen. Specifiek voor het jaar 2025 is voorzien dat de bedragen die door de producenten ter beschikking werden gesteld in het kader van een vrijwillige financiële bijdrage in het zwerfvuilbeleid van de Gewesten, in mindering gebracht worden van de heffingsbedragen uit paragraaf 1. Dit om het engagement van die sectoren te honoreren en een dubbele betaling te voorkomen.

Paragrafen 3 tot en met 5 van hetzelfde artikel regelen de controle op de betaling ingeval dat de financiële optie van toepassing is, alsook de gevolgen bij laattijdige, onvolledige of foutieve betaling. Onvolledige betaling leidt tot een geldboete van 10% van het niet-betaalde bedrag. Elke vertraging in de betaling leidt tot het verschuldigd zijn van de wettelijke intrest. Het collectief organisme is hierbij

verplicht om alle gegevens en bijkomende informatie die nodig zijn voor de controle, ter beschikking te stellen.

Paragraaf 6 behandelt de producentenverantwoordelijkheid voor kauwgom. Dit is eveneens een afvalstroom die vaak terug te vinden is in het zwerfvuil. Gegeven de beperkte financiële draagkracht van de sector is evenwel beslist om hiervoor een aparte regeling op te zetten en is ingegaan op het engagement van de sector om een programma van bewustmakings- en opruimingscampagnes uit te voeren voor een totaalbedrag van 3,5 miljoen euro gespreid over 5 jaar. De details van deze verbintenis en de evenwichtige verdeling van de acties op nationaal en regionaal niveau zullen worden besproken en goedgekeurd door het Beslissingsorgaan UPV.

Artikel 28

Artikel 28 bepaalt de modaliteiten waaronder een erkend organisme voor verpakkingsafval (Fost Plus) voor deze andere stromen kan optreden als collectief organisme. Gezien Fost Plus voor de huishoudelijke verpakkingen ook verplichtingen krijgt inzake zwerfvuil, en verpakkingen de productsoort zijn met het grootste aandeel in de zwerfvuilkosten, lijkt het logisch om deze mogelijkheid te voorzien. Op die manier wordt het mogelijk dat één collectief systeem instaat voor de uitvoering van de UPV zwerfvuil. Het erkend organisme voor verpakkingsafval kan dit doen door ofwel aan de in artikel 27, paragraaf 1 genoemde financiële verplichting voor die stroom te voldoen, ofwel door contracten af te sluiten met overheidsinstanties die kosten dragen inzake het zwerfvuilbeleid. De contracten regelen de samenwerking tussen beide partijen rond de acties en kosten opgelijst in artikel 19, paragraaf 2. Wanneer dergelijke contracten worden afgesloten, wordt het bedrag van de financiële optie in de eerste paragraaf van artikel 27 verminderd met het aandeel in de kosten van de overheidsinstanties waarmee een contract wordt afgesloten. Het Beslissingsorgaan UPV zorgt hiertoe voor de bekendmaking van de relevante overheidsinstanties en hun aandeel in de totale zwerfvuilkosten.

Voor het afsluiten van dergelijke contracten zal een modelcontract moeten goedgekeurd worden door het Beslissingsorgaan UPV na consultatie van het Beslissingsorgaan Verpakkingen.

Artikel 29

Artikel 29 zorgt ervoor dat er indicatoren inzake openbare netheid worden opgevolgd wanneer de organisatorische en financiële optie wordt toegepast. Deze zullen op voorstel van het beslissingsorgaan UPV worden opgenomen in de erkenning van het collectief organisme en moeten toelaten om de evolutie van de openbare netheid op te volgen.

Artikel 30

Artikel 30 regelt de controle op de boekhouding van het collectief organisme. Het geeft de bevoegdheid aan het Beslissingsorgaan UPV om de bedrijfsrevisor te ondervragen, alsook om een externe bedrijfsrevisor aan te stellen voor een onafhankelijke controle.

Artikel 31

Artikel 31 verplicht een collectief organisme dat sensibiliseringsacties opzet die een volledig gewest bestrijken, om die voor te leggen aan de gewestelijke administratie. Dit om te garanderen dat de campagnes in lijn blijven met het gewestelijke beleid.

Afdeling 3 – Taken van de overheid

Artikel 32

Artikel 32 geeft aan dat elk Gewest autonoom beslist over de besteding van de financiële middelen die het ontvangt. Uiteraard moet deze besteding maximaal gericht zijn op het vergoeden van door betrokken overheidsinstanties gemaakte kosten in de strijd tegen zwerfvuil.

Artikel 33

In dit artikel worden de gewestelijke administraties opgedragen om sensibiliseringsacties te organiseren. Dit geldt uiteraard enkel indien de Gewesten hiertoe de nodige financiële middelen verwerven van de producenten in het kader van de financiële optie. Indien door een gewestelijke administratie wordt geopteerd voor de organisatorische en financiële optie, wordt deze taak in samenspraak met de betrokken producenten opgenomen. De sensibiliseringsacties handelen over de thema's voorzien in de SUP-Richtlijn:

- herbruikbare alternatieven en goede praktijken voor afvalbeheer;
- de effecten van zwerfvuil op het (mariene)milieu;
- de gevolgen van ongepaste verwijdering op de riolering (o.a. vochtige doekjes).

Artikel 34

Artikel 34 legt een rapportageplicht op aan het collectief organisme over:

- de afgesloten contracten met betrokken overheidsinstanties en in voorkomend geval, de betaalde vergoedingen;
- de aangesloten producenten;
- de wijze van berekening van de milieubijdragen van de leden;
- de ingezamelde hoeveelheden zwerfvuil en de wijze van verwerking (ingeval van de organisatorische en financiële optie).

Afdeling 4 – Wijzigingen in het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval

De Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid inzake zwerfvuil voor verpakkingen wordt ingeschreven in het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval. Daartoe bevat dit Samenwerkingsakkoord een afdeling 4 die de wijzigingen in het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, omvat.

Artikel 35

Artikel 10 van het Samenwerkingsakkoord voor verpakkingsafval somt de elementen op die moeten worden opgenomen in de erkenningsaanvraag. Via dit artikel 35 wordt een additioneel element

toegevoegd aan deze opsomming: de wijze waarop invulling zal gegeven worden aan de UPV zwerfvuil. Hierbij wordt dezelfde informatie gevraagd als voor eventuele gelijkaardige systemen in artikel 27 (o.a. een financieel plan, de aard van de afvalstoffen, een modelcontract, een operationeel plan…). Die afstemming is des te meer noodzakelijk omdat Fost Plus ook de rol van collectief organisme kan opnemen voor de UPV zwerfvuil van andere stromen dan verpakkingsafval (met name tabak, kauwgom, vochtige doekjes en/of ballonnen). Er wordt hierbij één bijkomende voorwaarde opgelegd, gericht op het voorkomen van zwerfvuil van verpakkingen: het versterken van de selectieve inzameling van huishoudelijke verpakkingen bij de gezinnen en out of home.

Artikel 36

Paragraaf 1 van dit artikel regelt de verplichtingen voor producenten van verpakkingsafval die hun Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor zwerfvuil op individuele basis willen invullen. Deze bepalingen zijn gelijklopend aan de bepalingen in artikel 22 voor de producenten van andere zwerfvuilstromen die op individuele basis de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid zullen invullen. Dit wordt geregeld door een toevoeging aan artikel 7 van het Samenwerkingsakkoord voor verpakkingsafval. Tot slot wordt gewezen op het toepassingsgebied. Deze verplichting geldt enkel voor verpakkingsverantwoordelijken die volgende verpakkingen op de markt brengen: verpakkingen die door de SUP-richtlijn worden geviseerd, verpakkingen van sigaretten en huishoudelijke drankverpakkingen uit blik

Paragraaf 2 legt de heffingsplicht voor de bijdrage aan het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van verpakkingsafval op aan producenten die op individuele basis invulling geven aan hun producentenverantwoordelijkheid. Artikel 18 van dit samenwerkingsakkoord introduceerde deze heffing voor het erkende organisme voor verpakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong. Zowel individuele producenten als het erkend organisme moeten deze heffing dragen in verhouding tot hun marktaandeel. Het betreft een identieke regeling als voor de andere productstromen zoals opgelegd in artikel 8 en 9, §10. Ter informatie herhalen we hier dat een soortgelijke heffingsplicht voor verpakkingen van huishoudelijke oorsprong reeds vele jaren in voege is (zie ook paragraaf 4).

Paragraaf 3 legt aan het Beslissingsorgaan Verpakkingen de verplichting op om, elke vier jaar na de inwerkingtreding van elke erkenning, een samenvattende evaluatienota en een strategische oriëntatienota op te maken ten behoeve van de vertegenwoordigers van de Gewestregeringen.

Paragraaf 4 handelt over de halve euro. Het Samenwerkingsakkoord voor verpakkingsafval verplicht Fost Plus immers tot een financiële bijdrage in het beleid van de Gewesten (de halve euro). Artikel 13 §1, 12°, geeft aan wat onder dit beleid kan begrepen worden. Hieraan wordt toegevoegd: de strijd tegen de aanwezigheid van verpakkingen in sluikstort, de controle van de doelstellingen en de personeelskost.

De rest van het artikel regelt de collectieve uitvoering voor de UPV zwerfvuil. De zwerfvuilregeling voor de stroom verpakkingen wordt geregeld door in artikel 13, §1, van het Samenwerkingsakkoord voor verpakkingsafval, een punt 14° en 15° toe te voegen. Dit verloopt volgens dezelfde principes als voor de andere stromen die onder de UPV zwerfvuil vallen (in artikel 27 van boek III van dit Samenwerkingsakkoord). Er worden 2 opties voorzien: de financiële optie en de organisatorische en financiële optie. De keuze tussen beide wordt gemaakt door Fost Plus en de betrokken overheidsinstellingen en kan bijgevolg verschillend zijn per betrokken overheidsinstelling. Belangrijk hierbij is dat bij aanvang, het toepassingsgebied beperkt is tot die verpakkingssoorten die tot de scope van de SUP-Richtlijn behoren alsook drankblikjes en sigarettenpakjes. Het is evenwel uitdrukkelijk de

bedoeling om de scope van de heffing uit te breiden tot het zwerfvuil afkomstig van alle huishoudelijke verpakkingen. Dit moet ingang vinden ten laatste vanaf het aangiftejaar 2028 op basis van de evaluatiestudie over de bedragen van de heffing.

In de financiële optie, voorzien in 14°, wordt een heffing bepaald, uitgedrukt in een bedrag per gewest. Net zoals voor de andere stromen geldt dat de heffing verminderd wordt met de bedragen betaald door de producenten die op individuele basis de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid invullen, alsook met de bedragen die overeenstemmen met de vergoeding voor die overheidsinstanties die een samenwerkingscontract met Fost Plus hebben afgesloten inzake zwerfvuil. Daarnaast wordt ook de mogelijkheid voorzien dat de leden van Fost Plus hun verplichting ook nakomen via een andere rechtspersoon die met dit doel werd opgericht. De berekening en inning van de heffing volgt dezelfde principes als voor de andere zwerfvuilstromen in artikel 27. Ook hier geldt dat met betrekking tot het jaar 2025 de vrijwillige bijdrage betaald door Fost Plus in het kader van het gewestelijke zwerfvuilbeleid wordt afgetrokken van de verschuldigde heffing. Daarnaast worden ook voor verpakkingen bepalingen opgelegd inzake indexering, tijdstip van betaling, controle, gevolgen bij niet correcte of laattijdige betaling. Er wordt voorzien in een aanpassing van het bedrag van de heffing om rekening te houden met het effect van statiegeld. Vanaf het aangiftejaar volgend op de invoering van een statiegeldsysteem wordt de heffing met 25% verminderd en vervolgens jaarlijks met 5% (gedurende 6 jaar). Net als voor de overige stromen, verbinden de Gewesten er zich voor verpakkingen ook toe om de efficiëntie van de geïnde heffingen te meten. Hiertoe zullen prestatie-indicatoren worden ontwikkeld.

De organisatorische en financiële optie waarbij een samenwerking wordt aangegaan tussen het erkend organisme voor verpakkingsafval en de betrokken overheidsinstanties, wordt uitgewerkt in 15°. De modelcontracten die deze samenwerking vorm geven moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan het Beslissingsorgaan Verpakkingen. De contracten hebben als voorwerp het organiseren en financieren van de genoemde acties in artikel 19: bewustmakingsmaatregelen, opruimen van zwerfvuil, beheer en ledigen van publieke vuilnisbakken, en een bijdrage in de algemene kosten van het zwerfvuilbeleid van de overheid. Met overheidsinstellingen waarmee een dergelijk contract is afgesloten, geldt de organisatorische en financiële regeling, en krijgt Fost Plus een evenredige vrijstelling van de financiële verplichting.

Afdeling 5 – Controle en strafbepalingen

Artikel 37

Artikel 37 omschrijft de personen die bevoegd zijn om controle uit te voeren op de bepalingen rond de Uitgebreide Productenverantwoordelijkheid zwerfvuil, de bewijsstukken die zij kunnen opvragen bij de producenten of collectieve organismen, alsook de wijze waarop de documenten bezorgd en gecontroleerd mogen worden.

Artikel 38

Artikel 38 bepaalt de boetes bij niet naleving van de bepalingen van dit Samenwerkingsakkoord.

Boek IV – Eindbepalingen en inwerkingtreding

Artikel 39

Artikel 39 somt de taken op die aan het Beslissingsorgaan UPV worden toevertrouwd:

1° het jaarlijkse begrotingsvoorstel aan de Gewestregeringen goedkeuren;
2° het jaarlijkse werkprogramma van het Permanent Secretariaat, de functieomschrijving en de jaarlijkse doelstellingen voor de Directeur en de diensthoofden goedkeuren en instaan voor de jaarlijkse evaluatie van de Directeur en de diensthoofden van het Permanent Secretariaat;
3° het organogram en de regels van interne werking van de Interregionale Commissie voor de UPV bepalen;
4° de wijze waarop een producent op individuele basis zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid invult, goedkeuren;
5° adviseren over het model van toetredingsovereenkomst tussen de producent en het beheersorganisme;
6° het controleren van en toezien op de erkenning van de beheersorganismen en collectieve organismen in het kader van organisatorische en financiële optie;
7° adviseren over het financieel plan van de beheersorganismen;
8° de Gewesten informeren of er heffingen van toepassing zijn wegens het niet bereiken van de doelstellingen;
9° de betrokken overheidsinstanties bekendmaken die zwerfvuilkosten dragen, hun te dekken kosten en andere relevante indicatoren;
10° de aanslagformulieren opstellen om de zwerfvuilbijdrage te innen;
11° uitvoering geven aan alle andere taken die het worden opgelegd in dit Samenwerkingsakkoord.

Artikel 40

Dit artikel heeft tot doel een evaluatie te voorzien 2 jaar na de implementatie van het samenwerkingsakkoord. Het samenwerkingsakkoord creëert een nieuw wettelijk kader om op interregionale basis uitvoering te geven aan de UPV. Dit is een belangrijke beleidswijziging. Het lijkt dan ook aangewezen om de resultaten hiervan te evalueren. Hierbij zal de klemtoon in eerste instantie liggen op boek III (de UPV zwerfvuil) gezien dit nieuw beleid betreft. Specifieke aandacht zal daarbij gegeven worden aan de keuzemogelijkheid die is voorzien tussen de financiële en de organisatorische en financiële optie. De vraag stelt zich of het aangewezen is om op een langere termijn deze keuzemogelijkheid te behouden of om eerder te evolueren naar een meer gestroomlijnde aanpak voor zwerfvuilbeheer door terrein beherende overheden.

Artikel 41

Dit Samenwerkingsakkoord legt diverse verplichtingen op aan de producenten in het kader van hun Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid. Andere betrokken actoren (bv. tussenhandelaars en eindverkopers, publieke of private operatoren voor het beheer van afvalstoffen) hebben echter ook vaak een functie te vervullen bij het beheer van de afvalstoffen. Dit artikel creëert een rechtsgrond om in een uitvoerend samenwerkingsakkoord de rollen en verantwoordelijkheden voor deze andere actoren vast te stellen om een goede uitvoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid mogelijk te maken. Dit kan bijvoorbeeld betrekking hebben op:

- de modaliteiten van inzameling en terugname van de betrokken afvalstoffen (bv. een verplichte inzameling van de afvalstoffen via eindverkopers);
- de samenwerking tussen de producenten en publiekrechtelijke rechtspersonen die territoriaal bevoegd zijn voor huishoudelijk afvalstoffen (bv. regelingen omtrent de inzameling op recyclageparken);
- de rapportering over de inzameling en verwerking van die afvalstoffen door afvaloperatoren;
- het bevorderen van de mogelijkheden tot herstel, hergebruik en hoogwaardige verwerking van de betrokken afvalstoffen tijdens de inzameling, opslag en transport;
- het verstrekken van informatie aan de houders van de afvalstoffen (bv. in verband met correcte afdanking of afvalpreventie);
- het vermelden van de milieubijdrage op de factuur.

Artikel 42

In uitvoering van het Samenwerkingsakkoord worden een aantal gegevens opgevraagd door de Interregionale Commissie voor de UPV die kunnen beschouwd worden als persoonsgegevens (bedrijfsgegevens van eenpersoonszaken en contactpersonen van producenten). Gelet op de bescherming van persoonsgegevens legt dit artikel vast waarom deze gegevens worden verzameld (controleren of producenten hun verplichtingen nakomen) alsook de maximale periode waarin deze gegevens bewaard worden (5 jaar).

Artikel 43

Net als artikel 42 kadert dit artikel in de bescherming op persoonsgegevens en dan specifiek op de gegevens die opgevraagd worden van producenten die op individuele basis uitvoering geven aan hun verplichtingen in het kader van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor zwerfvuil. Opnieuw worden het doel en de termijn van bewaring van de gegevens omschreven.

Artikel 44

Ook dit artikel heeft betrekking op de bescherming van persoonsgegevens. Het stelt dat de Interregionale Commissie voor UPV de nodige maatregelen moet nemen om de betrokkenen te informeren over het doel en de wijze van de verwerking van zijn persoonsgegevens. Hierbij moet de Interregionale Commissie voor de UPV handelen in lijn met de Verordening 2016/679 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens.

SAMENWERKINGSAKKOORD BETREFFENDE HET KADER VOOR DE UITGEBREIDE PRODUCENTENVERANTWOORDELIJKHEID VOOR BEPAALDE AFVALSTROMEN EN VOOR ZWERFVUIL

Gelet op artikel 39 van de Grondwet,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij de bijzondere wetten van 8 augustus 1988 en van 16 juli 1993, en in het bijzonder artikel 6, §1, II, 2°, en artikel 92bis, §1,

Gelet op de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, artikel 42;

Gelet op het decreet van het Vlaamse Gewest van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen, het decreet van het Waalse Gewest van 9 maart 2023 betreffende de afvalstoffen, het circulair gebruik van de materialen en de openbare netheid, alsook de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 14 juni 2012 betreffende afvalstoffen,

Gelet op het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval,

Overwegende dat onderhavig Samenwerkingsakkoord onder meer tot doel heeft de gedeeltelijke omzetting en uitvoering te regelen van de Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen,

Overwegende dat onderhavig Samenwerkingsakkoord onder meer tot doel heeft de gedeeltelijke omzetting en uitvoering te regelen van de Richtlijn (EU) 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu,

Overwegende dat de Interregionale Verpakkingscommissie, opgericht in het kader van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, wordt omgevormd tot een Interregionale Commissie voor de UPV, die zal bestaan uit 2 afzonderlijke Beslissingsorganen en een gemeenschappelijk Permanent Secretariaat, dat deze Interregionale Commissie voor de UPV een centrale rol zal spelen in de toepassing van huidig Samenwerkingsakkoord en in de controle op de naleving ervan,

Overwegende dat het afvalstoffenbeleid in België tot doel moet strekken de negatieve gevolgen van de productie en het beheer van afvalstoffen voor menselijke gezondheid en milieu tot een minimum te beperken, dat dit beleid ook moet gericht zijn op vermindering van het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en de praktische toepassing van de afvalstoffenhierarchie zoals deze voortvloeit uit Richtlijn 2008/98/EG;

Overwegende dat de invoering van het begrip "uitgebreide verantwoordelijkheid voor producenten" in de Richtlijn 2008/98/EG één van de middelen is die ertoe moeten bijdragen dat bij het ontwerpen en produceren van goederen het efficiente gebruik van grondstoffen gedurende de gehele levenscyclus van de goederen, met inbegrip van reparatie, hergebruik, demontage en recycling, ten volle in aanmerking wordt genomen en wordt gefaciliteerd, zonder dat het vrij verkeer van goederen in de interne markt in het gedrang komt,

Overwegende dat een nationaal kader noodzakelijk is voor de implementatie van de Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, omdat producten op de Belgische markt worden gebracht en er geen gewestelijke deelmarkten bestaan, dat het bereiken van doelstellingen inzake inzameling en verwerking, uitgedrukt in verhouding tot de op de markt gebrachte hoeveelheid, enkel op nationaal niveau kan worden gecontroleerd en afgedwongen,

Overwegende dat het nodig is de regelgeving regelmatig te herzien in functie van technologische evoluties, alsook evoluties in maatschappelijke noden en beleidsmatige inzichten, dat bijgevolg een mechanisme nodig is om de nationale reglementering vlot aan te passen, dat er daarom geopteerd wordt voor uitvoerende Samenwerkingsakkoorden per afvalstroom, waarin de nationale doelstellingen worden opgelegd, met respect voor de Europese regelgeving,

Overwegende dat, zolang er voor een bepaalde afvalstroom geen uitvoerend samenwerkingsakkoord in voege is, dat uitvoering geeft aan de "Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid" op basis van huidig Samenwerkingsakkoord, de toepasselijke gewestelijke regelgeving inzake de "Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid" voor deze stroom onverkort van toepassing blijft,

Overwegende dat de Gewesten door middel van een Samenwerkingsakkoord met kracht van wet voornoemd nationaal kader tot stand kunnen brengen,

Overwegende dat onderhavig Samenwerkingsakkoord, overeenkomstig het principe "de vervuiler betaalt", alsmede de mogelijkheid die hiertoe wordt geboden in Richtlijn 2008/98/EG, de kosten van het afvalbeheer geheel ten laste wil leggen van de producenten die de vermelde afvalstromen voortbrengen, dat deze kosten zo dienen te worden berekend dat zij de totale en reele milieukosten van de productie en het integrale beheer van het afval weergeven,

Overwegende dat de beheersorganismen die de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid op zich nemen van de producenten van de in Boek II van onderhavig Samenwerkingsakkoord vermelde afvalstromen die bij hen zijn aangesloten, deze kosten vandaag slechts gedeeltelijk dragen, waardoor een deel van de kosten bij de gemeenschap blijft,

Overwegende dat voortschrijdend inzicht heeft aangetoond dat, in tegenstelling tot de gangbare overtuiging ten tijde van het tot stand komen van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, de kosten die gepaard gaan met het verpakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong niet alleen ten dele worden gedragen door andere bedrijven dan de verpakkingsverantwoordelijken, maar dat het gewestelijke beleid inzake preventie, sensibilisering en controle maakt dat deze kosten tevens ten dele worden gedragen door de gemeenschap, dat de principes van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid en "de vervuiler betaalt", zoals deze worden gestipuleerd door de Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen, maken dat deze overblijvende kosten bij andere bedrijven en de gemeenschap correct dienen te worden toegewezen, zijnde aan de verpakkingsverantwoordelijken zelf, dat deze overblijvende kosten worden gecompenseerd door het invoeren van een financiele verplichting tot bijdrage aan het beleid van de gewesten in hoofde van de verpakkingsverantwoordelijken van verpakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong,

Overwegende dat ook afvalstromen met een netto positieve waarde, dit wil zeggen afvalstromen waarvoor de totale kosten van het beheersorganisme om te voldoen aan de opgelegde doelstellingen lager zijn dan de opbrengsten die deze afvalstromen genereren voor het beheersorganisme, nog steeds andere kosten veroorzaken in hoofde van de gemeenschap, zoals bijvoorbeeld inzake preventie en communicatie aan de burgers,

Overwegende dat huidig Samenwerkingsakkoord ook dit deel van de kosten ten laste van de voor de afvalstromen verantwoordelijke producenten wil leggen, door middel van de betaling door de beheersorganismen van een heffing die wordt uitgedrukt als een bedrag per inwoner per jaar, dat de hoogte van de bedragen per afvalstroom afgeleid werden uit enerzijds de heffing van 0,50 euro per inwoner en per jaar voorzien in artikel 13, §1, 12°, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, die eenzelfde doel nastreeft, en anderzijds de operationele kosten voor het beheer van de afvalstroom, die berekend werden op basis van de balanspost 60/61 ("aankopen bij derden") in de meest recente jaarrekeningen van elk beheersorganisme, vergeleken met dezelfde kosten bij het erkende organisme voor huishoudelijk

verpakkingsafval in het kader van voornoemd Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008, dat eenzelfde verplichting wordt voorzien voor het erkende organisme voor bedrijfsmatig verpakkingsafval in het kader van dat Samenwerkingsakkoord, omdat dezelfde omstandigheden zich ook daar voordoen,

Overwegende dat de bedragen van de heffing jaarlijks worden geïndexeerd,

Overwegende dat de heffingen voor elke afvalstroom die gevat wordt door dit Samenwerkingsakkoord, er zich op zullen richten om te worden besteed aan algemene preventiemaatregelen of aan preventiemaatregelen die specifiek zijn voor die bijzondere afvalstroom,

Overwegende dat er nog niet voor alle afvalstromen een beheersorganisme bestaat en er daarom voor de betrokken afvalstromen momenteel een nultarief geldt, dat het de bedoeling is om dit Samenwerkingsakkoord regelmatig te herzien, om het aan de realiteit aan te passen,

Overwegende dat de producenten die hun Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid niet hebben overgedragen aan een beheersorganisme, deze kosten zelf dragen door middel van de opmaak van een individueel beheersplan, waarin modaliteiten worden vastgelegd die maken dat deze producenten in dezelfde mate bijdragen aan het beleid als de producenten die wel zijn aangesloten bij een beheersorganisme, dat eenzelfde verplichting ook wordt voorzien voor de verpakkingsverantwoordelijken die individueel aan de terugnameplicht voldoen in het kader van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008, zowel voor wat betreft het verpakkingsafval van huishoudelijke oorsprong als het verpakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong, omdat deze verpakkingsverantwoordelijken zich in eenzelfde situatie bevinden,

Overwegende dat in een aantal gevallen aan een beheersorganisme een bijkomende heffing zal worden opgelegd; dat dit zal gelden in het geval waarin het beheersorganisme de opgelegde doelstellingen niet haalt, dat in huidige tekst niet wordt gekozen voor strafsancties of administratieve geldboetes, maar wel voor heffingen die ten goede komen aan het beleid van de Gewesten, dat het niet halen van de doelstellingen immers bijkomende kosten veroorzaakt voor de gemeenschap inzake het beheer van afvalstoffen,

Overwegende dat er ook een bijkomende heffing zal gelden in het geval waarin het beheersorganisme te hoge reserves heeft, omdat van de beheersorganisme financiële en budgettaire efficientie mag worden verwacht en deze te hoge reserves een ongerechtvaardigde last voor de consumenten vertegenwoordigen, dat de bijkomende heffing de beheersorganismen ertoe moet aanzetten alles in het werk te stellen om de hun opgelegde taken en doelstellingen zo kostenefficiënt mogelijk te vervullen,

Overwegende dat de norm voor de toelaatbare hoogte van de reserves in functie staat van de werkingskosten van het beheersorganisme voor de betrokken afvalstroom, dat hieronder de kosten worden verstaan die in de jaarrekening vallen onder de noemer "bedrijfskosten (code 60/66A)", met uitzondering van de toevoegingen aan de voorzieningen (code 635), dat het dus de som betreft van de codes 60, 61, 62, 630, 631, 64 en 66A,

Overwegende dat enerzijds moet vermeden worden dat boekhoudkundig onrechtmatige provisies worden aangelegd, om te dienen als "de facto"-reserves, dat de beheersorganismen anderzijds ook autonomie wordt gegund om aan hun UPV-verplichtingen te voldoen en om een eigen financieel beleid als voorzichtig en redelijk persoon te voeren, dat provisies enkel mogelijk zijn binnen het strikte kader van het boekhoudrecht en dat, om te kunnen verifiëren dat dit het geval is, een objectieve onderbouwing van de boekhoudkundige noodzaak van de provisies, aan de hand van studies, noodzakelijk is, dat hierbij moet opgemerkt worden dat het goedkeuren van de rekening door de eigen revisor als zodanig geen voldoende reden is om te aanvaarden dat de provisies verantwoord zijn; dat een billijke procedure wordt voorzien om de controle door de eigen revisor te laten toetsen en aanvullen door een onafhankelijke controle, conform het boekhoudrecht en de deontologische regels, zoals bepaald door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, dat deze procedure haar goede werking heeft aangetoond in het kader van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval voor de erkende organismen Fost Plus en Valipac,

Overwegende dat het beperken van de reserves en provisies ook nodig is om een marktverstoring te vermijden tussen de huidige beheersorganismen en toekomstige beheersorganismen voor eenzelfde afvalstroom en om problemen te vermijden inzake de terugstorting van provisies in geval van stopzetting van het lidmaatschap van een producent,

Overwegende dat het gerechtvaardigd is om bij de beoordeling van de vraag of een producent in voldoende mate bijdraagt aan het beleid van de Gewesten, bijzondere flexibiliteit aan de dag te leggen voor producenten die producten uitsluitend voor eigen gebruik invoeren of hun afvalstoffen in een gesloten circuit beheren, omdat deze producenten in veel mindere mate bijdragen aan de afvalstoffenproblematiek, waaraan het beleid van de Gewesten moet verhelpen,

Overwegende dat de Gewesten, door te bepalen dat een beheersorganisme een taak van algemeen belang heeft, in de mate waarin de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid die haar wordt toevertrouwd betrekking heeft op huishoudelijk afval, geenszins het oogmerk hebben om dat beheersorganisme daarom te onderwerpen aan de wetgeving inzake overheidsopdrachten, dat het enkel aan de federale wetgever toekomt om het toepassingsgebied van de wetgeving overheidsopdrachten te bepalen,

Overwegende dat het gerechtvaardigd is om een producent die niet is aangesloten bij een beheersorganisme en die niet in staat blijkt te zijn om zijn inzamel- of verwerkingsdoelstellingen te behalen, geen bijkomende heffing op te leggen, zoals dat wel het geval is bij een beheersorganisme dat niet in staat blijkt te zijn deze doelstellingen te behalen, omdat de producent die niet is aangesloten bij een beheersorganisme in dat geval zal worden verplicht om zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid alsnog over te dragen aan een beheersorganisme,

Overwegende dat erkenningen, te verlenen door de Interregionale Commissie voor de UPV, worden voorzien voor de beheersorganismen, dat deze erkenningen enkel betrekking hebben op de bepalingen van huidig Samenwerkingsakkoord en geen materies betreffen die voorbehouden blijven aan de Gewesten, dat de verleende erkenningen dus complementair zijn aan de gewestelijke regelgevingen;

Overwegende dat de beheersorganismen onderworpen worden aan billijke verplichtingen die het algemeen belang dienen, dat de beheersorganismen in dat kader ook onderworpen worden aan beperkte rapporterings- en goedkeuringsverplichtingen in hoofde van de Interregionale Commissie voor de UPV,

Overwegende dat beheersorganismen als uitsluitend statutair doel moeten hebben het uitvoering geven aan de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid, maar dat het soms nodig is om dit statutair doel beperkt uit te breiden, om het beheersorganisme in staat te stellen om de opgelegde resultaten op een kostenefficiente wijze te behalen, dat deze uitbreiding evenwel slechts kan aanvaard worden als er voldoende garanties zijn dat er geen risico is op een verstoring van de concurrentie, dat de Interregionale Commissie voor de UPV de mogelijkheid moet hebben om hierover de relevante adviezen in te winnen, bijvoorbeeld van de Belgische Mededingingsautoriteit , en dat het beheersorganisme vervolgens moet rekening houden met de opmerkingen van de Interregionale Commissie voor de UPV,

Overwegende dat de nationale wetgeving geen afbreuk mag doen aan de bevoegdheid van de Gewesten inzake het afvalbeleid om het operationeel kader voor de uitvoering van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid vast te leggen, dat het interregionaal kader daarom beperkt blijft tot hetgeen uitsluitend op nationaal vlak kan worden geregeld,

Overwegende dat aan producenten van diverse producten verplichtingen van diverse aard worden opgelegd om de milieuhygienische inzameling en verwerking ervan zoveel mogelijk te maximaliseren, dat er niettemin een aantal producten blijven waarbij, omwille van de specifieke aard van het product, het opleggen van bepaalde maatregelen bijzonder moeilijk is, dat niettemin de nodige maatregelen moeten genomen worden om te vermijden dat hoe dan ook bepaalde afvalstoffen onbeheerd worden achtergelaten en zwerfvuil worden,

Overwegende dat zwerfvuil een belangrijk maatschappelijk en milieuprobleem vormt en een grote financiele kost oplegt aan de gemeenschap voor de opruiming ervan en dat het aangewezen is dat de producenten van producten die aanzienlijk bijdragen tot de zwerfvuilproblematiek, de kosten voor de voorkoming en opruiming van zwerfvuil financieren,

Overwegende dat producenten de keuze hebben om individueel aan hun verplichtingen te voldoen, of om zich te verenigen in een collectief organisme, of om de taak van het collectief organisme toe te vertrouwen aan een erkend organisme in het kader van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval;

Overwegende dat de financiele bijdrage van de producenten in de kosten voor de voorkoming en opruiming van zwerfvuil de reele en de volledige kosten zou moeten dekken, dat deze financiele bijdrage evenwel niet meer mag bedragen dan de kosten die noodzakelijk zijn om de nodige diensten op een kostenefficiente manier aan te bieden, dat de kosten beperkt zijn tot kosten voor werkzaamheden uitgevoerd door of namens overheidsinstanties en dat de gewestelijke administraties deze op transparante wijze vaststellen, in lijn met het Europees recht,

Overwegende dat dezelfde verplichtingen worden opgelegd voor huishoudelijk verpakkingsafval, door middel van wijzigingen aan het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, als voor de andere afvalstromen die in belangrijke mate verantwoordelijk zijn voor het ontstaan van zwerfvuil, dat, evenwel door de invoering van een systeem van statiegeld of een gelijkwaardig systeem, kan verwacht worden dat het aandeel huishoudelijke verpakkingen in het zwerfvuil zal dalen, waardoor het nodig is om een progressieve daling van de heffing voor de huishoudelijke verpakkingen te voorzien, dat het daarenboven aangewezen is om de heffing voor de huishoudelijke verpakkingen in een eerste fase te beperken tot deze verpakkingen die door de SUP-richtlijn worden geviseerd, alsook de verpakkingen van sigaretten en de huishoudelijke drankverpakkingen uit blik, vanwege hun significante aanwezigheid in zwerfafval en de huidige afwezigheid van een statiegeldsysteem of gelijkwaardig systeem,

Overwegende dat de heffingen voor elk van deze afvalstromen bepaald werden op basis van de werkelijke kosten die door elk van de Gewesten geraamd werden voor het efficiënte beheer van het zwerfvuil door volledige studies die werden gerealiseerd op basis van de beoordeling van de totale en reele kosten, dewelke op transparante en proportionele wijze aangepast werden overeenkomstig de principes van de Richtlijn (EU) 2019/904 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu, verdeeld tussen de afvalstromen, op basis van de meest recente fractietellingen van de Gewesten, dat de berekeningsmethode zodanig werd ontwikkeld dat de kosten voor het voorkomen, opruimen, vervoeren en verwerken van zwerfvuil, alsook de kosten van toezicht en bestraffing van het ingestelde beleid, proportioneel per productgroep konden worden vastgesteld, dat de omstandigheden in de Gewesten evenwel onderling niet volledig vergelijkbaar zijn, dat bovendien een eenduidige regel voor de berekening van de heffing zich opdringt,

Overwegende dat dezelfde verplichtingen worden opgelegd aan producenten en verpakkingsverantwoordelijken die individueel aan hun verplichtingen willen voldoen, dat daartoe aan producenten, voor andere afvalstromen dan verpakkingen, die individueel aan hun verplichtingen willen voldoen, een "individueel beheersplan zwerfvuil" wordt opgelegd, terwijl aan verpakkingsverantwoordelijken die individueel aan hun verplichtingen willen voldoen, dezelfde verplichtingen toepasselijk worden gemaakt in het kader van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008,

Overwegende dat het de bedoeling is om de financiele bijdragen regelmatig te evalueren aan de hand van fractietellingen en een inventarisatie van de kosten, waarbij de Gewesten ernaar streven om een uniforme berekeningsmethode van de kosten toe te passen, dat dit Samenwerkingsakkoord zal worden aangepast, wanneer zou blijken dat de financiele bijdragen niet meer overeenstemmen met de realiteit,

Overwegende dat de heffing geen disproportioneel hoge impact mag hebben in vergelijking met het economisch gewicht van een sector, dat overheden volgens de Europese Kaderrichtlijn Afval (2008/98/EC) bij de toepassing van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid rekening moeten houden met de economische haalbaarheid,

Overwegende dat kauwgom een aanzienlijk deel van het zwerfvuil uitmaakt en niet onder het toepassingsgebied van de SUP-richtlijn valt, maar wel een reeel probleem vormt op het vlak van openbare netheid en reiniging, dat het daarom aangewezen is om preventie- en opkuisacties en -campagnes op te zetten,

Overwegende dat de inwerkingtreding van de heffingen voortvloeit uit de bepalingen van de SUP-richtlijn,

Overwegende dat het noodzakelijk is om in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest gezamenlijk maatregelen te nemen betreffende voorkoming van zwerfvuil en de financiering van de zwerfvuilkosten, zonder dat de Belgische economische unie en monetaire eenheid worden verstoord,

Overwegende dat alleen een Samenwerkingsakkoord met kracht van wet een voldoende garantie biedt om op het hele Belgische grondgebied een uniforme regeling te treffen,

BOEK I – GEMEENSCHAPPELIJKE BEPALINGEN

Afdeling 1 – Algemene bepalingen

Artikel 1

§1 Dit Samenwerkingsakkoord is een gedeeltelijke omzetting van de Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen en de Richtlijn (EU) 2019/904 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu

§2 Dit Samenwerkingsakkoord heeft kracht van wet en is rechtstreeks van toepassing in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, het Vlaamse Gewest en het Waalse Gewest

Behoudens andersluidende bepalingen doet dit Samenwerkingsakkoord geen afbreuk aan de geldende gewestelijke wetgeving betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen en aan het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval.

Dit Samenwerkingsakkoord doet geen afbreuk aan de bevoegdheden van de gemeenten of de agglomeraties inzake volksgezondheid en veiligheid op de openbare weg Dit Samenwerkingsakkoord is van toepassing op het beheer van afvalstoffen die onder de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid vallen, zonder hierbij evenwel afbreuk te doen aan de mogelijkheid voor de gemeenten en de Brusselse agglomeratie om in het kader van hun bevoegdheden aanvullende reglementeringen te treffen betreffende de inzameling van deze afvalstoffen

§3 Dit Samenwerkingsakkoord geeft gedeeltelijke uitvoering aan hoofdstuk VIII van de Verordening (EU) 2023/1542 inzake batterijen en afgedankte batterijen Het Beslissingsorgaan UPV en de Gewestelijke administratie, zoals gedefinieerd in artikel 2, §1, 6° en 21° van dit Samenwerkingsakkoord, zijn bevoegde autoriteiten overeenkomstig artikel 54 (1) van de Verordening (EU) 2023/1542

Artikel 2

§1 Voor de toepassing van dit Samenwerkingsakkoord wordt verstaan onder

1° « Elektrische en elektronische apparaten » of « EEA ». apparaten die afhankelijk zijn van elektrische stromen of elektromagnetische velden om naar behoren te werken en apparaten voor het opwekken, overbrengen en meten van die stromen en velden en die bedoeld zijn voor gebruik met een spanning van maximaal 1 000 volt bij wisselstroom en 1 500 volt bij gelijkstroom,

2° « Voertuig » voertuigen die onder categorie M1 of N1 vallen als omschreven in Verordening (EU) 2018/858, alsmede driewielige motorvoertuigen als omschreven in Verordening (EU) 168/2013, met uitzondering van driewielers, ongeacht hoe het voertuig tijdens het gebruik werd onderhouden of gerepareerd en ongeacht of het werd uitgerust met door de producent geleverde onderdelen dan wel met andere onderdelen die als vervangings- of inbouwonderdeel in overeenstemming met de relevante gemeenschapsbepalingen of interne bepalingen werden aangebracht,

3° « Producent » in de zin van Boek II van huidig Samenwerkingsakkoord

- Van EEA elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die ongeacht de verkooptechniek, met inbegrip van verkoop op afstand overeenkomstig de bepalingen van artikel I 8, 15°, van het Wetboek van Economisch Recht·
  a) is gevestigd op het Belgische grondgebied en onder zijn eigen naam of merk EEA vervaardigt, of EEA laat ontwerpen of vervaardigen die hij onder zijn naam of merk op het Belgische grondgebied verhandelt,
  b) is gevestigd op het Belgische grondgebied en daar onder zijn eigen naam of handelsmerk apparatuur wederverkoopt die door andere leveranciers is geproduceerd, hierbij wordt de wederverkoper niet als „producent" aangemerkt wanneer het merkteken van de producent zoals bepaald in punt a) op het apparaat zichtbaar is,
  c) is gevestigd op het Belgische grondgebied en er beroepsmatig EEA uit een derde land in de handel brengt, of
  d) is gevestigd buiten het Belgische grondgebied en via verkoop op afstand in de zin van artikel I.8, 15°, van het Wetboek van Economisch Recht, EEA rechtstreeks of door gebruik te maken van een online marktplaats verkoopt aan particuliere huishoudens of aan andere gebruikers dan particuliere huishoudens in België

  Diegene die uitsluitend voorziet in financiering op grond van of in het kader van een financieringsovereenkomst wordt niet als „producent" aangemerkt, tenzij hij tevens optreedt als producent in de zin van het bepaalde onder de punten a) tot en met d),
- Van voertuigen de voertuigfabrikant of de beroepsimporteur van een voertuig in Belgie,
- Van andere producten elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die, ongeacht de gebruikte verkooptechniek, met inbegrip van verkoop op afstand overeenkomstig artikel I 8, 15°, van het Wetboek van Economisch Recht
  a) is gevestigd op het Belgische grondgebied en een product vervaardigt onder zijn eigen naam of merk, of een product laat ontwerpen of vervaardigen dat hij onder zijn naam of merk op het grondgebied verhandelt,
  b) is gevestigd op het Belgische grondgebied en daar onder zijn eigen naam of merk een product wederverkoopt dat door andere leveranciers is geproduceerd; hierbij wordt de doorverkoper niet als producent van het product aangemerkt als het merk van de producent, vermeld in punt a), op het product zichtbaar is,
  c) is gevestigd op het Belgische grondgebied en er beroepsmatig een product op de markt brengt dat afkomstig is uit een derde land,
  d) is gevestigd op het Belgische grondgebied en een product vervaardigt of invoert dat hij beroepsmatig op het grondgebied bestemt voor eigen gebruik, of
  e) is gevestigd buiten het Belgische grondgebied en een product via verkoop op afstand, in de zin van artikel I 8, 15°, van het Wetboek van Economisch Recht, rechtstreeks of door gebruik van een onlinemarktplaats, aan particuliere huishoudens of andere gebruikers dan particuliere huishoudens op het grondgebied verkoopt

  Diegene die uitsluitend voorziet in financiering op grond van of in het kader van een financieringsovereenkomst, wordt niet als „producent" aangemerkt, tenzij hij ook optreedt als producent als vermeld in punt a) tot en met e),

4° « Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid » een reeks vastgestelde maatregelen om ervoor te zorgen dat producenten van producten de financiële of financiële en organisatorische verantwoordelijkheid dragen voor het beheer van de afvalfase van de levenscyclus van een product,

5° « Beslissingsorgaan UPV » het overlegplatform van de Gewesten, vroeger aangeduid als het « Interregionaal Platform voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheden » of « IPUP », dat een afdeling is van het Beslissingsorgaan van de Interregionale Commissie voor de UPV en dat belast is met sommige taken van bestuur, controle, goedkeuring en advies in het kader van dit Samenwerkingsakkoord,

6° « Beheersorganisme » de vereniging zonder winstoogmerk, opgericht en gefinancierd door de producenten, die de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid die wordt opgelegd in Boek II van dit Samenwerkingsakkoord, van de bij hem aangesloten producenten op zich neemt,

7° « Interregionale Commissie voor de UPV » de instelling bedoeld in artikel 23 van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval,

8° « Reserve » een gedeelte van het eigen vermogen van een onderneming, boven de nominale waarde van het gestort en opgevraagd kapitaal, dat dient om een gedeelte van de winst te bewaren voor toekomstig gebruik,

9° « Provisie » een toepassing van het boekhoudkundig recht die de ondernemingen verplicht om te anticiperen op gebeurtenissen die een negatieve impact zouden kunnen hebben op hun patrimonium, de provisie kan slechts gebruikt worden voor de dekking van de toekomstige kosten waarvoor ze werd voorzien,

10° « Heffing » het forfaitaire bedrag bedoeld in artikel 8, 13, 14 of 27 van huidig Samenwerkingsakkoord,

11° « Olie » alle soorten minerale of synthetische smeerolie of industriële olie, zoals olie van verbrandingsmotoren en versnellingsbakken, alsmede smeerolie, olie voor turbines en hydraulische olien,

12° « Band » elke volle of luchtband uit rubber en eventuele andere materialen, met inbegrip van bandages, met uitzondering van fietsbanden,

13° « Onlinemarktplaats » een digitaal platform, een portaal of enig ander gelijkaardig elektronisch middel, applicatie of dienst, die een verkoper in staat stelt een overeenkomst op afstand, in de zin van artikel I 8, 15°, van het Wetboek van Economisch Recht, af te sluiten met gebruikers van de onlinemarktplaats,

14° « Beheerder van een onlinemarktplaats » iedere natuurlijke persoon of rechtspersoon die, al dan niet ten bezwarende titel, een onlinemarktplaats organiseert of beheert,

15° « Matras » product dat bestemd is om op te slapen en te rusten, dat geschikt is voor het gebruik door de mens voor een lange periode, dat bestaat uit een sterke hoes, gevuld met kernmaterialen, en dat kan worden geplaatst op een bestaande ondersteunende bedstructuur, inclusief topper, een topper is een dunne matras die bovenop de normale matras wordt gelegd,

16° « Zonnepaneel » elektrisch apparaat dat is ontworpen met als doel om elektriciteit op te wekken uit (zon)licht voor openbare, commerciele, industriele, landelijke en residentiele toepassingen, deze definitie omvat niet de apparatuur met geintegreerde PV-cellen, die als functie hebben om elektriciteit te genereren die nodig is om die apparatuur te laten werken,

17° « Wegwerpluier ». een luier die bestemd is voor eenmalig gebruik of delen hiervan,

18° « Textiel » een verzamelnaam van de productgroep bestaande uit kleding, schoeisel, linnen en producten vervaardigd uit natuurlijke of synthetische vezels, de textielfractie bevat zowel herbruikbaar als niet herbruikbaar textiel,

19° « Meubelen » alle roerende goederen, waarvan alle buitenafmetingen groter dan of gelijk zijn aan 40 centimeter of waarvan het volume groter dan of gelijk is aan 60 kubieke decimeter, die bestemd zijn voor het gebruik of de versiering van lokalen of hun exterieur, met uitzondering van matrassen,

20° « Gewestelijke administratie » de administratie aangewezen door het Gewest,

21° « In de handel brengen » het voor het eerst op de Belgische markt aanbieden van een product,

22° « Op de markt aanbieden » het in het kader van een handelsactiviteit, al dan niet tegen betaling, verstrekken van een product met het oog op distributie, consumptie of gebruik op de Belgische markt, deze definitie kan verder geconcretiseerd worden in het uitvoerend samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1 ,

23° « Producent » in de zin van Boek III van huidig Samenwerkingsakkoord

a Behalve voor verpakkingen, elke op het Belgische grondgebied gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die beroepsmatig, ongeacht de gebruikte verkooptechniek, met inbegrip van overeenkomsten op afstand zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 7, van Richtlijn 2011/83/EU van het Europees Parlement en de Raad (21), producten vervaardigt, vult, verkoopt of invoert en op het Belgische grondgebied producten of gevulde producten in de handel brengt, of
b. Behalve voor verpakkingen, elke in een ander land gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die beroepsmatig rechtstreeks producten of gevulde producten op het Belgische grondgebied verkoopt aan particuliere huishoudens of aan andere gebruikers dan particuliere huishoudens, door overeenkomsten op afstand zoals gedefinieerd in artikel 2, punt 7, van Richtlijn 2011/83/EU;

24° « Tabaksproducten » producten met filters die geconsumeerd kunnen worden en die, al is het slechts ten dele, bestaan uit tabak, ook indien genetisch gemodificeerd, alsook filters die verkocht worden voor gebruik in combinatie met tabaksproducten;

25° « Kauwgom » gearomatiseerde gom, waarop gekauwd wordt en die niet bedoeld is om te worden ingeslikt,

26° « Vochtige doekjes » vooraf bevochtigde doekjes voor persoonlijke hygiene of huishoudelijk gebruik;

27° « Ballonnen ». een niet-poreuze huls van licht materiaal die bestemd is om met lucht of een gas te worden opgeblazen, met uitzondering van ballonnen voor industriele of andere professionele toepassingen die niet aan consumenten worden verstrekt,

28° « Collectief organisme » de vereniging zonder winstoogmerk, opgericht en gefinancierd door de producenten, die de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid die wordt opgelegd in Boek III van dit Samenwerkingsakkoord van de bij hem aangesloten producenten op zich neemt,

29° « Zwerfvuil » elke afvalstof die wordt achtergelaten, weggeworpen of beheerd, zonder de toepasselijke regels na te leven,

30° « Verordening (EU) 2023/1542 » Verordening (EU) 2023/1542 van het Europees Parlement en de Raad van 12 juli 2023 inzake batterijen en afgedankte batterijen, tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG en Verordening (EU) 2019/1020 en tot intrekking van Richtlijn 2006/66/EG

§2. Voor de toepassing van dit Samenwerkingsakkoord gelden voor batterijen en afgedankte batterijen de definities overeenkomstig Verordening (EU) 2023/1542
Waar in dit Samenwerkingsakkoord "het Beheersorganisme" is vermeld, moet dit voor batterijen en afgedankte batterijen worden verstaan als "de Organisatie voor producentenverantwoordelijkheid" overeenkomstig artikel 3 (1) 49° van Verordening (EU) 2023/1542

Artikel 3

Dit Samenwerkingsakkoord heeft volgende doelstellingen

1° het tot stand brengen van een nationaal kader voor de implementatie van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid,
2° het voorkomen en het verminderen van zwerfvuil en de schadelijkheid ervan,
3° het financieel verantwoordelijk maken van de producenten voor de zwerfvuilkosten die voortkomen uit de producten die door hen in de handel zijn gebracht,
4° het sensibiliseren van de bevolking met als doel zwerfvuil te voorkomen

Afdeling 2 – Het Beslissingsorgaan UPV

Artikel 4

§1 Artikel 2, 24°, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt vervangen door de volgende tekst

"24° « Interregionale Commissie voor de UPV ». de commissie, voorheen "Interregionale Verpakkingscommissie" genoemd, bedoeld in artikel 23 van dit Samenwerkingsakkoord en belast met sommige taken van bestuur, toezicht, goedkeuring en advies in het kader hiervan,"

§2 Alle vermeldingen in het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval van de benaming *"Interregionale Verpakkingscommissie"*, met uitzondering van de vermeldingen in de artikelen 2, 24°, 23, §1, en 24, worden gewijzigd in de nieuwe benaming *"Interregionale Commissie voor de UPV"*

§3 Artikel 23, §1, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt vervangen door de volgende tekst·

"§1 De Gewesten bestendigen het bestaan van de Interregionale Verpakkingscommissie, opgericht door het Samenwerkingsakkoord van 30 mei 1996 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, als een gemeenschappelijke instelling, bedoeld in artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 op de hervorming van de instellingen, waarvan evenwel de naam wordt gewijzigd in "Interregionale Commissie voor de UPV" Zij heeft rechtspersoonlijkheid

De Interregionale Commissie voor de UPV is samengesteld uit een Beslissingsorgaan en uit een Permanent Secretariaat, dat tot taak heeft het Beslissingsorgaan bij te staan

Het Beslissingsorgaan is samengesteld uit 2 afdelingen met elk negen leden Elke Gewestregering duidt, voor beide afdelingen, drie effectieve leden en drie plaatsvervangers aan Leden kunnen zowel in beide afdelingen als in slechts één afdeling worden aangeduid

De eerste afdeling van het Beslissingsorgaan, die ook wordt aangeduid als "Beslissingsorgaan Verpakkingen", staat in voor de preventie en het beheer van verpakkingsafval, zoals dat verder beschreven wordt in dit Samenwerkingsakkoord

De tweede afdeling van het Beslissingsorgaan is het "Beslissingsorgaan UPV" De taken en bevoegdheden van dit "Beslissingsorgaan UPV" worden geregeld in het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil

Het Permanent Secretariaat is samengesteld uit ambtenaren en personeelsleden die door elke Gewestregering ter beschikking worden gesteld van de Interregionale Commissie voor de UPV voor het vervullen van de administratieve en technische opdrachten die haar toekomen

Het Gewest kan ervoor opteren om, in plaats van personeel ter beschikking te stellen, per budgettair jaar, specifieke budgetten aan de Interregionale Commissie voor de UPV toe te kennen voor de aanwerving van eigen personeel

De toegekende specifieke budgetten dekken ook de werkingskosten van het sociale secretariaat dat door de Interregionale Commissie voor de UPV met de praktische aspecten van het personeelsbeheer zal worden belast "

Artikel 5

Artikel 24 van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt vervangen door de volgende tekst

"De beide afdelingen van het Beslissingsorgaan van de Interregionale Commissie voor de UPV komen ten minste 10 maal per jaar samen, alsook op vraag van een lid Elke afdeling zetelt slechts geldig indien de drie Gewesten vertegenwoordigd zijn

De leden van elke afdeling van het Beslissingsorgaan van de Interregionale Commissie voor de UPV duiden elk jaar en met ingang op 5 maart in hun midden een nieuwe voorzitter aan, waarbij een beurtrol wordt gerespecteerd tussen de Gewesten Het secretariaat van beide afdelingen van het Beslissingsorgaan wordt verzekerd door het Permanent Secretariaat

Het reglement van inwendige orde van de Interregionale Commissie voor de UPV, dat de regels van interne werking van de Interregionale Commissie voor de UPV vastlegt, regelt de praktische samenwerking tussen de beide afdelingen en kan voorzien in gemeenschappelijke vergaderingen van de twee afdelingen

Elk advies, voorstel of beslissing van de Interregionale Commissie voor de UPV moet genomen geworden bij consensus, voor zover minstens één vertegenwoordiger van elk Gewest aanwezig is "

Artikel 6

§1 In artikel 26, §1, 12°, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, wordt op het einde het punt vervangen door een puntkomma

§2 In artikel 26, §1, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, wordt een punt 13° toegevoegd met de volgende tekst

"13° geeft binnen zijn tweede afdeling uitvoering aan de taken opgenomen in het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil "

§3 Artikel 26, §5, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt geschrapt Artikel 26, §6, van het Samenwerkingsakkoord van

4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt vernummerd naar 26, §5

BOEK II – BEPALINGEN BETREFFENDE HET INTERREGIONAAL KADER VOOR DE UITGEBREIDE PRODUCENTENVERANTWOORDELIJKHEID VAN BEPAALDE AFVALSTROMEN

Afdeling 1. Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid

Artikel 7

§1 Er geldt in hoofde van de producenten een Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor de volgende afvalstromen

EEA, exclusief zonnepanelen
Zonnepanelen
Voertuigen
Olie
Banden
Matrassen
Meubelen
Textiel
Wegwerpluiers
Batterijen

Overeenkomstig verordening (EU) 2023/1542 inzake batterijen en afgedankte batterijen geldt in hoofde van de producenten een Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor de afvalstroom batterijen Deze verordening bepaalt de doelstellingen en verplichtingen inzake inzameling, recyclingrendement, materiaalterugwinning, hergebruik, voorbereiding op hergebruik, herbestemming, voorbereiding voor herbestemming, preventie, informeren en rapportage De Gewesten kunnen desgevallend, door middel van een uitvoerend Samenwerkingsakkoord, aanvullende doelstellingen en verplichtingen opleggen, op voorwaarde dat deze compatibel zijn met de verordening

Voor elk van de afvalstromen bedoeld in het eerste lid zullen desgevallend aan de producenten maatregelen inzake Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid worden opgelegd door middel van een uitvoerend samenwerkingsakkoord. Deze maatregelen kunnen bestaan uit het opleggen van één of meerdere regels en verplichtingen betrekking hebbende op
1° het behalen van doelstellingen inzake inzameling en verwerking van het afval voortkomend uit producten die de producenten op de markt brengen,
2° het behalen van doelstellingen inzake preventie, hergebruik, reparatie en voorbereiding op hergebruik,
3° het behalen van doelstellingen inzake de ondersteuning en ontwikkeling van activiteiten inzake hergebruik uitgevoerd door vennootschappen met een sociaal oogmerk die op grondgebied van de Gewesten gevestigd zijn

Ieder uitvoerend samenwerkingsakkoord zal bepalen vanaf wanneer de doelstellingen en verplichtingen, bedoeld in de artikelen 9 en 10 in werking treden en zal de indicatoren voor de evaluatie van de ingevoerde systemen specifieren

De producenten kunnen zich per afvalstroom verenigen in één of meerdere beheersorganismen, die het vervullen van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid op zich nemen voor de bij hen aangesloten producenten

§2 Indien voor eenzelfde stroom meerdere beheersorganismen worden opgericht, hebben de beheersorganismen de verplichting om een coordinatie-organisme op te richten, dat onder meer tot taak

heeft om kennis te nemen van het marktaandeel van elk beheersorganisme voor een bepaald kalenderjaar Het marktaandeel van een beheersorganisme in een bepaald kalenderjaar N is de som van het marktaandeel van elke bij dat beheersorganisme aangesloten producent, zoals vastgesteld op het einde van het voorgaande kalenderjaar N-1 Het marktaandeel van een producent wordt uitgedrukt in een percentage dat wordt berekend door de aantallen van de door de producent op de markt gebrachte producten waaruit de betrokken afvalstroom voortkomt, te delen door de totale aantallen op de markt gebrachte producten waaruit de betrokken afvalstroom voortkomt, en dit vervolgens te vermenigvuldigen met factor honderd.

Het Beslissingsorgaan UPV ziet erop toe dat de activiteiten van de beheersorganismen het gehele grondgebied afdekken en dat de beheersorganismen hun verplichtingen op gecoordineerde wijze nakomen

§3 Indien een producent de uitvoering van zijn verplichtingen krachtens Boek II van dit Samenwerkingsakkoord, en voor afgedankte batterijen eveneens de verplichtingen krachtens verordening (EU) 2023/1542, heeft toevertrouwd aan een beheersorganisme, wordt een toetredingsovereenkomst gesloten tussen de producent en het beheersorganisme

In de toetredingsovereenkomst wordt gegarandeerd dat er discriminatie noch concurrentievervalsing tussen producenten bestaat, en worden de ontbindingsprocedures en uitsluitingsmechanismen nader bepaald Ze bevat de nodige bepalingen die de financiering waarborgen van de uitvoering van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor de producten die op de markt gebracht worden tijdens de duur van de toetredingsovereenkomst.

De type-toetredingsovereenkomst wordt vooraf aan het advies van het Beslissingsorgaan UPV onderworpen Het Beslissingsorgaan UPV heeft 3 maanden om een advies te verlenen Binnen deze termijn kan het Beslissingsorgaan UPV bijkomende informatie opvragen, waardoor de termijn van 3 maanden opnieuw begint te lopen vanaf de ontvangst van deze informatie

§4. Voor de in artikel 8 gespecifieerde afvalstromen wordt in het kader van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid ook een financiele verplichting opgelegd aan de beheersorganismen, teneinde bij te dragen tot het beleid van de Gewesten

Artikel 8

§1 Voor de afvalstromen "EEA, exclusief zonnepanelen", "Zonnepanelen", "Batterijen", "Voertuigen", "Olie", "Banden", "Matrassen", "Meubelen", "Textiel" en "Wegwerpluiers" geldt een financiele verplichting in de vorm van een heffing per kalenderjaar voor de beheersorganismen, deze moet bijdragen tot de financiering van het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betroffen afvalstoffen

De heffing met betrekking tot een bepaald kalenderjaar is uitgedrukt als een bedrag per inwoner in Belgie, waarbij het aantal inwoners bepaald wordt door de meest recente bevolkingsstatistieken van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, die beschikbaar zijn op 1 januari van voornoemde kalenderjaar

Indien voor eenzelfde afvalstroom op de laatste dag van een kalenderjaar meerdere beheersorganismen bestaan, wordt met betrekking tot dat kalenderjaar de heffing door elk beheersorganisme gedragen ten belope van zijn marktaandeel, zoals bepaald overeenkomstig artikel 7, §2, eerste lid

De heffing bedraagt

EEA, exclusief zonnepanelen	0,148 EUR/inwoner

Zonnepanelen	0,001 EUR/inwoner
Batterijen	0,057 EUR/inwoner
Voertuigen	0,003 EUR/inwoner
Olie	0,011 EUR/inwoner
Banden	0,082 EUR/inwoner
Matrassen	0,019 EUR/inwoner
Meubelen	0 EUR/inwoner
Textiel	0 EUR/inwoner
Wegwerpluiers	0 EUR/inwoner

De bedragen per inwoner worden jaarlijks aangepast aan de gezondheidsindex der consumptieprijzen, met als basisindex het gemiddelde van de cijfers van de gezondheidsindex der consumptieprijzen van de vier eerste maanden van het voorgaande jaar

De geïndexeerde bedragen worden afgerond op de hogere of lagere tiende eurocent, al naargelang het cijfer van de honderdste eurocent al dan niet de 5 bereikt

De bedragen van de heffing worden verminderd met de bedragen die overeen stemmen met het gecombineerde marktaandeel van de producenten die op individuele basis uitvoering geven aan hun verplichtingen in uitvoering van artikel 9, §10

De heffing is slechts verschuldigd voor zover de berekende heffing minstens 500 euro bedraagt

§2 Het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betrokken afvalstoffen kan onder meer betrekking hebben op:

- de preventie en het hergebruik van de betrokken afvalstoffen,
- de strijd tegen de aanwezigheid van de betrokken afvalstoffen in het zwerfvuil, sluikstort en restafval,
- onderzoek en ontwikkeling om de kwaliteit van de betrokken producten en met name hun recycleerbaarheid te verbeteren,
- de verbetering van de resultaten en/of de kwaliteit van de selectieve inzamelingen van de betrokken afvalstoffen,
- de niet-selectieve inzameling en verwerking van de betrokken afvalstoffen,
- de vergoeding van het personeel belast met de controle, uitvoering en opvolging van de voormelde acties,
- de rapportering over en de evaluatie van deze afvalstoffen,
- het stimuleren van lokale en hoogwaardige verwerking, in het kader van de circulaire economie

De globale bedragen van de heffing worden tussen de Gewesten verdeeld volgens de meest recente bevolkingsstatistieken van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, die beschikbaar zijn op 1 januari van het kalenderjaar waarop de heffing betrekking heeft

Elk Gewest bepaalt, na consultatie van de betrokken beheersorganismen, de concrete bestemmingen van de heffingen die ze respectievelijk hebben ontvangen en bezorgt jaarlijks aan de betrokken beheersorganismen een overzicht van de effectieve bestedingen

§3 Elk coördinatie-organisme en, voor de afvalstromen waarvoor er geen coördinatie-organisme opgericht is, elk beheersorganisme rapporteert aan de Interregionale Commissie voor de UPV, met betrekking tot een bepaald kalenderjaar N, uiterlijk op 1 maart van het jaar volgend op dat kalenderjaar, de aantallen van de door de leden van de beheersorganismen in het kalenderjaar N-1 op de markt gebrachte producten, waarop de heffing van toepassing is De Interregionale Commissie voor de UPV stelt vervolgens voor jaar N, op basis van de aantallen in jaar N-1, het marktaandeel van elk beheersorganisme vast, zoals bepaald overeenkomstig artikel 7, §2, eerste lid, en communiceert binnen de 30 dagen de door elk beheersorganisme concreet te betalen bedragen De heffing wordt betaald

tegen uiterlijk 15 april in jaar N+1, door storting op de rekeningnummers die door elk Gewest worden gecommuniceerd

De heffing is, voor een bepaalde afvalstroom, voor de eerste keer verschuldigd in het kalenderjaar volgend op het kalenderjaar waarin het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1 in werking is getreden

Artikel 9

§1 Het beheersorganisme dat in het kader van Boek II van dit Samenwerkingsakkoord, en voor afgedankte batterijen in het kader van de verordening (EU) 2023/1542, werd aangewezen om uitvoering te geven aan de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor de producenten die bij hem aangesloten zijn, moet aan de volgende voorwaarden voldoen

1° opgericht zijn als vereniging zonder winstgevend doel conform de bepalingen van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019,

2° als uitsluitend statutair doel hebben het voor rekening van de leden uitvoering geven aan de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid,

3° de beheerders of de personen die de vereniging kunnen verbinden, dienen hun burgerlijke en politieke rechten te bezitten,

4° de beheerders of de personen die de vereniging kunnen verbinden, mogen tijdens de laatste 5 jaar niet gesanctioneerd zijn vanwege een inbreuk op de milieuwetgeving van de Gewesten met een effectieve gevangenisstraf dan wel een bestuurlijke of strafrechtelijke geldboete hoger dan 10 000 euro,

5° over de nodige middelen beschikken om uitvoering te geven aan de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid

§2 Indien een beheersorganisme, in bijkomende orde en in afwijking van §1, 2°, activiteiten uitoefent die van commerciele aard zijn of die buiten de strikte uitvoering van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid vallen, moet het bij het uitoefenen van deze activiteiten het concurrentierecht respecteren

Een beheersorganisme kan deze activiteiten slechts zelf uitoefenen in de mate dat het geen misbruik maakt van zijn eventuele dominante positie op de markt Hiervoor moet het beheersorganisme een duidelijke beschrijving van deze activiteiten voorleggen aan het Beslissingsorgaan UPV en moet het zijn beslissing verantwoorden door een marktstudie uit te voeren en deze aan het Beslissingsorgaan UPV te bezorgen Het beheersorganisme houdt rekening met de opmerkingen van het Beslissingsorgaan UPV, dat hiertoe de nodige adviezen kan inwinnen

Het in deze paragraaf bepaalde geldt ook in geval het uitoefenen van de activiteiten gebeurt door de oprichting van of de participatie in een afzonderlijk bedrijf door het beheersorganisme

Jaarlijks bezorgt het beheersorganisme aan het Beslissingsorgaan UPV een globaal overzicht van zijn activiteiten, met inbegrip van de uitgevoerde activiteiten die onder deze paragraaf vallen, dit bevat ook een overzicht van de situatie van deze activiteit op de mondiale markt

§3 Het beheersorganisme is gehouden tot

1° het beheer van de afvalstoffen, waarbij de lokale werkgelegenheid en het nabijheidsbeginsel worden aangemoedigd,

2° het verstrekken aan het publiek van informatie over de mogelijkheden van preventie, herstel en hergebruik,

3° het nemen van de passende maatregelen die stimuleren om producten zodanig te ontwerpen dat de milieueffecten en de afvalproductie zowel bij de vervaardiging als bij het latere gebruik van de producten worden verminderd, en om ervoor te zorgen dat de nuttige toepassing en verwijdering van producten die afval zijn geworden, geschieden overeenkomstig de bepalingen van Richtlijn 2008/98/EG, dit met inbegrip van onder meer het aanmoedigen tot het ontwikkelen, vervaardigen en in de handel brengen van producten die geschikt zijn voor meervoudig gebruik, technisch duurzaam zijn en, zodra afval geworden, geschikt zijn voor een passende en veilige nuttige toepassing en milieuverantwoorde verwijdering,

4° het bevorderen bij zijn leden van preventie, herstel en hergebruik, door een gerichte communicatie aan de leden en door het opzetten van proefprojecten inzake preventie en hergebruik,

5° de monitoring van de acties inzake preventie, herstel en hergebruik die door zijn leden worden genomen,

6° het organiseren van een performant herstelnetwerk en een performante inzameling van alle afgedankte producten op een wijze die levensduurverlenging en hergebruik bevordert en toelaat om de doelstellingen inzake preventie, inzameling en verwerking te realiseren,

7° het sluiten van een uniforme toetredingsovereenkomst met elke producent die daarom verzoekt,

8° het sluiten van een verzekeringscontract tot dekking van de schade die uit de voorgenomen activiteiten kan voortvloeien,

9° het innen van de bijdrage van de leden, op niet discriminerende wijze, teneinde de reële en volledige kosten van de verplichtingen die hem ten laste vallen overeenkomstig het huidig Samenwerkingsakkoord, en voor afgedankte batterijen bijkomend de verplichtingen overeenkomstig verordening (EU) 2023/1542 (artikel 56 (4)), te dekken en teneinde deze bijdrage, waar mogelijk, op basis van geharmoniseerde criteria en in overeenstemming met het Europees recht te differentieren, voor afgedankte batterijen te differentieren overeenkomstig verordening (EU) 2023/1542 (artikel 57 (2)), voor afzonderlijke producten of groepen van soortgelijke producten, met name door rekening te houden met duurzaamheid, repareerbaarheid, herbruikbaarheid en recycleerbaarheid, de aanwezigheid van gerecycleerd materiaal en de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen, waarbij wordt uitgegaan van de gehele levenscyclus,

10° het verifiëren en controleren van de verwerking van de afvalstoffen, alsook van de milieu- en sociale omstandigheden waarin de verwerking plaatsvindt en het garanderen van een kwalitatieve controle, uitgevoerd door een onafhankelijk controleorganisme, van deze gegevens, op kosten van het beheersorganisme,

11° het rapporteren over de behaalde resultaten met een maximale transparantie naar de gewestelijke overheden en naar het Beslissingsorgaan UPV, waarbij de confidentialiteit van vertrouwelijke bedrijfsgegevens wordt gegarandeerd, en de staving van de resultaten met een onafhankelijke auditering of certifiering, voor afgedankte batterijen omvat de rapportage minstens de gegevens overeenkomstig artikel 75 van de verordening (EU) 2023/1542, de nadere regels worden desgevallend in het uitvoerend samenwerkingsakkoord bepaald,

12° het bestrijken op een homogene wijze van het gehele Belgische grondgebied,

13° het jaarlijks bereiken op een homogene wijze van de inzamel- en verwerkingsdoelstellingen voorzien in het uitvoerend Samenwerkingsakkoord vermeld in artikel 7, §1,

14° het privilegiëren van korte verwerkingsketens voor de recyclage, waarbij de recyclage uitsluitend binnen de Europese Unie en maximaal in België plaatsvindt,

15° het zorgen voor de gratis terugname van afvalstoffen die worden geproduceerd in geval van natuurrampen of calamiteiten, die als dusdanig erkend zijn door de autoriteiten,

16° het stellen van een financiële zekerheid die overeenstemt met de geschatte kosten voor het ten laste nemen van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid gedurende een periode van minstens 9 maanden, en voor afgedankte batterijen een garantie overeenkomstig artikel 58 (7) van de verordening (EU) 2023/1542, die overeenstemt met de geschatte kosten voor het ten laste nemen van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid gedurende een periode van minstens 9 maanden

§4 De uitoefening van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid door het beheersorganisme wordt voorts omkaderd door de volgende principes

- de activiteiten worden in goede banen geleid zoals een voorzichtig en redelijk persoon dat zou doen en met oog voor de doelstellingen van huidig Samenwerkingsakkoord en voor afgedankte batterijen de verordening (EU) 2023/1542, door de prestaties en efficientie van zijn activiteiten te optimaliseren en door de werkingskosten hieraan aan te passen, om de hem gestelde doelstellingen te bereiken,

- de planning, het beheer en de evaluatie van de activiteiten moeten gedocumenteerd worden en dienen het voorwerp uit te maken van een toegang tot informatie zoals omkaderd door huidig Samenwerkingsakkoord,

- wanneer verschillende actoren voor het beheer van de activiteiten dienen samen te werken, wordt dit beheer omkaderd door evenwichtige akkoorden tussen de partijen,

- de gewestelijke administraties worden uitgenodigd in het begeleidingscomité van studies die worden uitgevoerd in opdracht van het beheersorganisme en die relevant zijn voor het beleid,

- de vergaderingen van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering van het beheersorganisme staan open voor een waarnemerspost voor de gewestelijke administraties, de waarnemers beschikken over dezelfde informatie als de andere deelnemers aan de vergadering,

- het beheersorganisme implementeert kwaliteitscontroleprocedures via één of meerdere onpartijdige en onafhankelijke externe derden die met name het volgende evalueren
    - de kwaliteit van de kwantitatieve gegevens,
    - de objectiviteit en de onpartijdigheid van de studies die uitgevoerd worden door het beheersorganisme,
    - de naleving van de elementen van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid,
    - de financiele gegevens,

  en formuleert in voorkomend geval voorstellen over hoe het beter kan;

- het beheersorganisme implementeert een beleid voor het beheer van potentiele belangenconflicten, dit beleid wordt door de bestaande beheersorganismen uitgewerkt binnen 6 maanden na de inwerkingtreding van de doelstellingen van huidig Samenwerkingsakkoord en wordt door nieuwe beheersorganismen uitgewerkt binnen 6 maanden na hun oprichting; met name bij een belangenconflict in hoofde van een persoon die deelneemt aan de evaluatie, de opvolging van de gunningsprocedure en/of de beslissing tot gunning van een overeenkomst door het beheersorganisme, dient deze zich te onthouden van elke tussenkomst in de evaluatie en/of de besluitvorming,

- het beheersorganisme organiseert een discussieforum met de gewestelijke administraties en met alle organisaties die de actoren vertegenwoordigen, die betrokken zijn bij de uitvoering van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid, inclusief vertegenwoordigers van de sociale economie, consumentenverenigingen en milieuverenigingen, het discussieforum komt minstens één keer per jaar samen naar aanleiding van de voorstelling van het goedgekeurde jaarverslag, het beheersorganisme stelt er ook de lopende en toekomstige acties voor, elke vergadering van het discussieforum maakt het voorwerp uit van een verslag dat naar alle partijen gestuurd wordt,

- het beheersorganisme neemt actief deel aan de vergaderingen van het opvolgingscomité dat desgevallend door het Beslissingsorgaan UPV wordt georganiseerd, in principe jaarlijks, dit opvolgingscomité heeft als voornaamste doel om de goede uitvoering van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid na te gaan, de essentiele elementen van het beheer van de afvalstroom door het beheersorganisme worden erin besproken, net als de initiatieven van de Gewesten, de agenda van de vergadering wordt vastgelegd door het Beslissingsorgaan UPV in samenspraak met de beheersorganismen; elke bijeenkomst van het opvolgingscomité maakt het voorwerp uit van een verslag dat door het Beslissingsorgaan UPV wordt opgesteld,

- ingeval het beheersorganisme zelf instaat voor de gunning van markten betreffende de inzameling, sortering, verwerking en recyclage van de afvalstoffen, worden deze markten door het beheersorganisme toegewezen op basis van een bestek en een niet-discriminerende selectieprocedure op basis van transparante gunningscriteria, voor de uitwerking van de bestekken en de procedure voor toewijzing van de markten, consulteert het beheersorganisme de territoriaal bevoegde rechtspersonen van publiekrecht, de federaties die de bedrijven voor het beheer van afvalstoffen vertegenwoordigen, de federaties van de bedrijven van de sociale economie die actief zijn in het hergebruik en in de voorbereiding met het oog op hergebruik en de consumentenorganisaties; om deze consultaties te vergemakkelijken kan het beheersorganisme een "gemengd comité" oprichten voor de toewijzing van de markten, dat is samengesteld uit vertegenwoordigers van het beheersorganisme, van de territoriaal bevoegde rechtspersonen van publiekrecht, van de federaties die de bedrijven voor het beheer van afvalstoffen vertegenwoordigen, van de federaties van de bedrijven van de sociale economie die actief zijn in het hergebruik en in de voorbereiding met het oog op hergebruik, en van de consumentenorganisaties, het gemengd comité legt zijn werkingsregels vast in een huishoudelijk reglement, de verslagen van de consultatievergaderingen of van de vergaderingen van het gemengd comité worden aan het Beslissingsorgaan UPV bezorgd, het bestek en de procedure voor toewijzing van de markten worden aan het Beslissingsorgaan UPV ter goedkeuring voorgelegd

§5 In de mate dat de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid betrekking heeft op huishoudelijk afval, vervult het beheersorganisme een taak van openbare dienst en moet het:

1° in elk Gewest de gehele bevolking bedienen,

2° een overeenkomst sluiten met elke publiekrechtelijke rechtspersoon die territoriaal bevoegd is voor huishoudelijke afvalstoffen, hiertoe wordt in overleg met de lokale besturen een modelovereenkomst opgesteld, die voorafgaandelijk voor goedkeuring wordt voorgelegd aan de bevoegde gewestelijke administratie,

3° de verpakkingen en andere vereiste inzamelrecipienten gratis ter beschikking stellen van alle inzamelpunten waarmee een uniform contract is afgesloten voor de inzameling van afval, de inzamelrecipienten houden o.a rekening met de maximale opslagcapaciteit van de kleinhandelaren en recyclageparken en optimaliseren de veiligheid en ergonomie van de opslag, het bewaren, de voorbereiding op hergebruik en het eigenlijke hergebruik, bij de keuze van de verpakkingen en inzamelrecipienten worden de principes van eco-design en gebruik van recycled content maximaal nagestreefd,

4° een voldoende geografisch verspreid netwerk van inzamelpunten opzetten en op regelmatige basis bij die inzamelpunten al het afval ophalen dat onderworpen is aan de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid en dat afkomstig is van zijn producten; deze ophaling moet steeds gratis zijn voor de inzamelpunten, tenzij anders bepaald in het uitvoerend Samenwerkingsakkoord;

5° garanderen dat de burger steeds gratis zijn afgedankt product kan afgeven in een inzamelpunt,

6° zijn territoriale organisatie optimaliseren wat betreft verzamelpunten, sorteer- en verwerkingscentra, en ervoor zorgen dat hij de mogelijkheden bestudeert om de gevolgen van het vervoer te beperken door in het bijzonder de mogelijkheden van het vervoer over de binnenwateren te onderzoeken,

7° zorgen voor toegang tot het inzamelnetwerk voor het hergebruik van de afvalstoffen waarvoor dit relevant is en tewerkstelling bevorderen in de verenigingen of vennootschappen met een sociaal oogmerk,

8° rekening houden met de impact van vandalisme op inzamelpunten en met de gevolgen daarvan voor de uitvoeringsmodaliteiten en prestaties van de inzameling

Voor de punten 1°, 4° en 5° hierboven wordt voor afgedankte batterijen verwijzing gemaakt naar de artikelen 59 tot en met 61 van de verordening (EU) 2023/1542

§6 In de mate dat de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid betrekking heeft op bedrijfsafval, moet het beheersorganisme

1° de vrije markt van selectieve inzameling, recyclage en nuttige toepassing zo min mogelijk verstoren,
2° de gelijkheid respecteren tussen de private of publieke operatoren die instaan voor de inzameling, sortering, recyclage en nuttige toepassing van bedrijfsafval,
3° de transparantie verzekeren van de verwerkingsketen van de ophaling tot aan de eindverwerking en de controleerbaarheid van de eindverwerking van het bedrijfsafval garanderen, alsook de milieu- en sociale omstandigheden waarin deze eindverwerking plaatsvindt

In dit kader moet het beheersorganisme eveneens.

- een observatorium voor de vrije markt opzetten, vanaf de producent van het afval tot de eindbestemming, om een optimale traceerbaarheid te garanderen,
- indien relevant, een KMO-plan uitvoeren om het sorteren door kleine en zeer kleine ondernemingen te stimuleren,
- wanneer er sprake is van trading, contracten sluiten met traders om te zorgen voor volledige traceerbaarheid van de geexporteerde afvalstromen,
- een stimulerend financieringsmechanisme instellen om recyclage in België aan te moedigen

§7 Binnen de 6 maanden volgend op de inwerkingtreding van het uitvoerend samenwerkingsakkoord voor de betrokken afvalstroom, zoals voorzien in artikel 7, §1, en vervolgens elke 5 jaar opnieuw, dient het beheersorganisme bij het Beslissingsorgaan UPV een erkenningsaanvraag in waarin wordt beschreven op welke wijze zal worden voldaan aan het geheel van de voorwaarden van de paragrafen 1 tot en met 6 Het uitvoerend samenwerkingsakkoord kan de modaliteiten vastleggen voor het verder concretiseren van deze bepaling

Het Beslissingsorgaan UPV verifieert binnen een termijn van 6 maanden of de erkenningsaanvraag van het beheersorganisme aan het geheel van de voorwaarden van de paragrafen 1 tot en met 6 voldoet Het Beslissingsorgaan UPV verleent desgevallend een erkenning aan het beheersorganisme, die ook bijsturingsmaatregelen kan bevatten, waaraan het beheersorganisme zich moet houden De erkenning kan bijkomende streefwaarden bevatten waarnaar het beheersorganisme zich moet richten

Het Beslissingsorgaan UPV ziet er ook op toe dat het beheersorganisme steeds aan het geheel van de voorwaarden van de paragrafen 1 tot en met 6 blijft voldoen Bij niet-naleving van deze bepalingen kan het Beslissingsorgaan UPV overgaan tot de schorsing of de intrekking van de erkenning, na eerst een waarschuwing en een mogelijkheid tot bijsturing te hebben gegeven en vervolgens het beheersorganisme te horen, voorafgaand aan de definitieve beslissing

Twee jaar na de inwerkingtreding van elke erkenning maakt het Beslissingsorgaan UPV een tussentijdse en samenvattende evaluatie op van de uitvoering van de erkenning en bezorgt het hierover een rapport aan de vertegenwoordigers van de Gewestregeringen Vier jaar na de inwerkingtreding van elke erkenning stelt het Beslissingsorgaan UPV een samenvattende evaluatienota op, alsmede een strategische orientatienota voor een eventuele nieuwe erkenning, ter attentie van de vertegenwoordigers van de Gewestregeringen

§8 Voor afgedankte batterijen wordt de erkenning in §7 verstaan als goedkeuring, overeenkomstig artikel 58 van verordening (EU) 2023/1542 De aanvraag voor goedkeuring moet bijkomend voldoen aan de eisen van verordening (EU) 2023/1542, en wordt behandeld binnen de termijn vermeld in artikel 58 (3) De administratieve en procedurele regels voor de goedkeuring van organisaties voor producentenverantwoordelijkheid overeenkomstig artikel 58 van verordening (EU) 2023/1542 worden desgevallend uitgewerkt in het uitvoerend samenwerkingsakkoord of, bij gebreke aan een uitvoerend samenwerkingsakkoord, in de gewestelijke regelgeving

§9 Binnen de 6 maanden volgend op de inwerkingtreding van het uitvoerend samenwerkingsakkoord voor de betrokken afvalstroom, zoals voorzien in artikel 7, §1, en vervolgens elke 2 jaar opnieuw, informeert het coordinatie-organisme bedoeld in artikel 7, §2, het Beslissingsorgaan UPV over de wijze waarop het van plan is zijn coördinatietaak te vervullen

Het Beslissingsorgaan UPV formuleert desgevallend bijsturingsmaatregelen, waaraan het coordinatie-organisme zich moet houden

§10 De producent die zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid niet heeft overgedragen aan een beheersorganisme, moet de verplichtingen van §3, 1°, 2°, 3°, 5°, 6°, 8°, 10°, 11°, 12°, 13°, 14°, 15° en 16° en voor afgedankte batterijen bijkomend de verplichtingen overeenkomstig verordening (EU) 2023/1543, individueel naleven, waarbij hij moet garanderen dat er geen kosten, voortkomend uit de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor producten die door hem op de markt zijn gebracht, zullen worden afgewenteld op andere producenten. De producent moet met betrekking tot elk kalenderjaar eveneens bijdragen middels een heffing aan het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betroffen afvalstoffen, zoals beschreven in artikel 8, bepaald overeenkomstig artikel 7, §2, eerste lid Concreet zal de producent met betrekking tot elk kalenderjaar N een heffing verschuldigd zijn in functie van de afvalstromen en berekend op basis van de bedragen per inwoner overeenkomstig artikel 8, §1, weliswaar in verhouding tot zijn marktaandeel voor het voorgaande kalenderjaar N-1 en voor zover de berekende heffing minstens 500 euro bedraagt

Elke producent rapporteert aan de Interregionale Commissie voor de UPV, met betrekking tot een bepaald kalenderjaar N, uiterlijk op 1 maart van het jaar volgend op dat kalenderjaar, de aantallen van de door hem in het kalenderjaar N-1 op de markt gebrachte producten, waarop de heffing van toepassing is De Interregionale Commissie voor de UPV stelt vervolgens voor jaar N, op basis van de aantallen in jaar N-1, het marktaandeel van de producent vast, zoals bepaald overeenkomstig artikel 7, §2, eerste lid, en communiceert binnen de 30 dagen het concreet te betalen bedrag De heffing wordt betaald tegen uiterlijk 15 april in jaar N+1, door storting op de rekeningnummers die door elk Gewest worden gecommuniceerd

De heffing is, voor een bepaalde afvalstroom, voor de eerste keer verschuldigd in het kalenderjaar volgend op het kalenderjaar waarin het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1 in werking is getreden
De producent zal in zijn individueel beheersplan aanduiden hoe hij zal bijdragen aan het beleid van de Gewesten

Binnen de 6 maanden volgend op de inwerkingtreding van het uitvoerend samenwerkingsakkoord voor de betrokken afvalstroom, zoals voorzien in artikel 7, §1, en vervolgens elke 5 jaar opnieuw, dient de producent bij het Beslissingsorgaan UPV zijn individueel beheersplan in, dat de wijze omschrijft waarop hij van plan is te voldoen aan het geheel van zijn verplichtingen

Het Beslissingsorgaan UPV verifieert binnen een termijn van 6 maanden of het individueel beheersplan aan de verplichtingen van het eerste lid voldoet en keurt desgevallend het individueel beheersplan goed of af of formuleert bijsturingsmaatregelen, waaraan de producent zich moet houden

Het Beslissingsorgaan UPV ziet er ook op toe dat de producent steeds aan het geheel van de verplichtingen blijft voldoen

§11 Voor afgedankte batterijen wordt het individueel beheersplan in §10 verstaan als goedkeuring, overeenkomstig artikel 58 van verordening (EU) 2023/1542 De aanvraag voor goedkeuring moet bijkomend voldoen aan de eisen van verordening (EU) 2023/1542, en wordt behandeld binnen de termijn vermeld in artikel 58 (3) van deze verordening. De administratieve en procedurele regels voor de goedkeuring van organisaties voor producentenverantwoordelijkheid overeenkomstig artikel 58 van verordening (EU) 2023/1542 worden desgevallend uitgewerkt in het uitvoerend samenwerkingsakkoord of, bij gebreke aan een uitvoerend samenwerkingsakkoord, in de gewestelijke regelgeving

Artikel 10

§1 Het beheersorganisme moet voor het geheel van zijn leden de inzameldoelstelling en/of verwerkingsdoelstelling bedoeld in artikel 7, §1, behalen

Het beheersorganisme rapporteert jaarlijks aan het Beslissingsorgaan UPV over de door zijn leden op de markt gebrachte producten die aanleiding geven tot het ontstaan van de afvalstroom waarvoor het verantwoordelijkheid draagt en over de behaalde resultaten inzake inzameling en verwerking

Deze rapportering gebeurt jaarlijks tegen een datum die in het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1, bepaald wordt

Het Beslissingsorgaan UPV zal op basis van de rapportering van het beheersorganisme onderzoeken of de inzamel- en verwerkingsdoelstellingen die in het kader van dit Samenwerkingsakkoord bepaald zijn, gehaald worden

§2 De producent die zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid niet heeft overgedragen aan een beheersorganisme, moet de inzameldoelstelling en/of verwerkingsdoelstelling bedoeld in artikel 7, §1, behalen Hij rapporteert jaarlijks aan het Beslissingsorgaan UPV over de door hem op de markt gebrachte producten die aanleiding geven tot het ontstaan van de afvalstroom waarvoor hij verantwoordelijkheid draagt en over de behaalde resultaten inzake inzameling en verwerking

Deze rapportering gebeurt jaarlijks tegen een datum die in het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1, bepaald wordt

Het Beslissingsorgaan UPV zal op basis van de rapportering van de producent onderzoeken of de inzamel- en verwerkingsdoelstellingen die in het kader van dit Samenwerkingsakkoord bepaald zijn, gehaald worden

De producent die niet in staat blijkt om zijn inzamel- en verwerkingsdoelstellingen te behalen, zal, bij beslissing van het Beslissingsorgaan UPV, zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid alsnog moeten overdragen aan een beheersorganisme

§3 De modaliteiten voor de rapporteringen bedoeld in de §§1 en 2, worden per afvalstroom verder bepaald door de Gewestregeringen, door middel van het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1 Het uitvoerend Samenwerkingsakkoord kan voor de afvalstroom in kwestie ook aanvullende rapporteringen in het kader van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voorzien en daarvoor de modaliteiten bepalen, het gaat hierbij over rapporteringen aan de overheid of een door de overheid aangewezen systeem, door welbepaalde actoren, overeenkomstig artikel 41

§4 Voor afgedankte batterijen worden in aanvulling op §1 en §2, de gegevens overeenkomstig artikel 75 van verordening (EU) 2023/1542 gerapporteerd, binnen de termijn vermeld in artikel 75 (7) van deze verordening

Het Beslissingsorgaan UPV, of de door het Beslissingsorgaan UPV aangestelde organisatie, zet een elektronisch systeem op waarlangs gegevens aan hen worden gerapporteerd overeenkomstig artikel 75 (8) van de verordening, en specificeert welke modellen moeten worden gebruikt De organisaties voor producentenverantwoordelijkheid staan in voor de financiering van het elektronisch systeem Producenten die de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid niet hebben overgedragen aan een organisatie voor producentenverantwoordelijkheid betalen een vergoeding in verhouding tot hun marktaandeel

Het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bepaalt de administratieve en procedurele regels voor het verzamelen van gegevens over batterijen en afgedankte batterijen, met inbegrip van het elektronisch systeem

Het uitvoerend Samenwerkingsakkoord legt de nodige maatregelen vast om, in overeenstemming met artikel 69 van de verordening (EU) 2023/1542, ervoor te zorgen dat de geldende inzamelingsdoelstellingen behaald worden

Bij gebreke aan een uitvoerend samenwerkingsakkoord bepalen de gewesten de administratieve en procedurele regels

Artikel 11

§1 De beheerder van een onlinemarktplaats is ertoe gehouden alle producenten die via zijn onlinemarkplaats een product via verkoop op afstand aan particuliere huishoudens of andere gebruikers dan particuliere huishoudens op het grondgebied verkoopt, schriftelijk in te lichten omtrent de op hen rustende verplichtingen in het kader van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid

§2 De beheerder van een onlinemarktplaats verhindert dat producenten die geen individueel beheersplan bij het Beslissingsorgaan UPV indienen of niet bij een beheersorganisme zijn aangesloten, via zijn onlinemarktplaats, overeenkomsten op afstand sluiten met particuliere huishoudens of andere gebruikers dan particuliere huishoudens op het grondgebied Daartoe vereist de beheerder van een onlinemarktplaats dat de producent op het moment van registratie op de onlinemarktplaats, het schriftelijke bewijs verstrekt van zijn indiening van een individueel beheersplan of van zijn lidmaatschap bij het/de betrokken beheersorganisme(n)

In afwijking van het voorgaande lid kan de beheerder van een onlinemarktplaats een producent die geen individueel beheersplan heeft ingediend bij het Beslissingsorgaan UPV of die niet bij het/de betrokken beheersorganisme(n) is aangesloten, toch toelaten om via zijn onlinemarktplaats overeenkomsten op afstand te sluiten met particuliere huishoudens of andere gebruikers dan particuliere huishoudens op het grondgebied, in welk geval deze beheerder zelf zal moeten instaan voor de verplichtingen in het kader van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid waartoe die producent normalerwijze gehouden is

De beheerder van een onlinemarkplaats bezorgt aan het Beslissingsorgaan UPV, elk jaar ten laatste op 1 maart, een overzicht van alle producenten die het voorbije jaar op zijn onlinemarkplaats

overeenkomsten op afstand hebben kunnen sluiten met particuliere huishoudens of andere gebruikers dan particuliere huishoudens op het grondgebied, en de datum van het indienen van hun individuele beheersplan of hun registratienummer bij het/de betrokken beheersorganisme(n)

§3 Indien de beheerder van een onlinemarktplaats ook optreedt als producent, is hij eveneens onderworpen aan de verplichtingen met betrekking tot de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor de producten die hij zelf verkoopt

§4 De §§ 1-3 gaan in voege 1 jaar na de inwerkingtreding van huidig Samenwerkingsakkoord.

Artikel 12

§1 Het beheersorganisme moet bijzondere aandacht besteden aan het economische en financiele evenwicht van het ingevoerde systeem Daartoe stelt het beheersorganisme jaarlijks een financieel plan op Het financieel plan omvat

1° het budget,
2° de berekening van eventuele financiele bijdragen van de leden, die uniform zijn op het Belgische grondgebied,
3° het beleid betreffende de aanwending van de financiele bijdragen van de leden,
4° het beleid rond provisies en reserves, waarbij reserves maximaal mogen overeenstemmen met de werkingskosten van het beheersorganisme voor de betrokken afvalstroom gedurende 18 maanden en waarbij provisies slechts mogelijk zijn in de mate dat deze toegelaten worden door het boekhoudrecht en afdoende gemotiveerd zijn in het licht van de instabiliteit van de markt, die wordt aangetoond door een jaarlijks te actualiseren gedetailleerde studie van de huidige en toekomstige markten, de motivering wordt gestaafd door de jaarlijkse controle op de jaarrekening van het beheersorganisme door de commissaris, desgevallend aangevuld door een aanvullende beoordeling van een andere externe bedrijfsrevisor, aangeduid door het Beslissingsorgaan UPV,
5° de wijze van financiering van eventuele verliezen,
6° de wijze van financiering van het beheer van afgedankte producten waarvan de producent niet meer actief is of geidentificeerd kan worden;
7° het beleggingsbeleid, waarbij financiële beleggingen veilig moeten zijn en het risico van kapitaalverlies moet worden beperkt,
8° het beleid inzake eco-modulatie

Het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1, kan, per afvalstroom, aanvullende elementen opleggen die in het financieel plan moeten worden opgenomen, waarbij ook financieringsmodaliteiten kunnen worden geconcretiseerd, overeenkomstig artikel 41

§2 In het budget wordt als apart onderdeel opgenomen in welke middelen het beheersorganisme voorziet voor preventie, voor het hoogwaardig sluiten van de kringlopen, bovenop de vastgelegde inzamel- en verwerkingsdoelstellingen, en voor het stimuleren van de circulaire economie Deze middelen komen bovenop de bijdrage van het beheersorganisme aan het beleid van de Gewesten door het betalen van de heffing voorzien in artikel 8, §1

§3 Het financieel plan wordt jaarlijks tegen uiterlijk 1 november voor advies voorgelegd aan het Beslissingsorgaan UPV Het Beslissingsorgaan UPV heeft 3 maanden om een advies te verlenen Binnen deze termijn kan het Beslissingsorgaan UPV bijkomende informatie opvragen, waardoor de termijn van 3 maanden opnieuw begint te lopen vanaf de ontvangst van deze informatie

In het kader van dit advies zal het Beslissingsorgaan UPV op basis van het door het beheersorganisme ingediende financieel plan onderzoeken of de eventuele provisies voldoen aan de voorwaarden bedoeld in artikel 12, §1, 4°

Het Beslissingsorgaan UPV kan de bedrijfsrevisoren van het beheersorganisme ondervragen om alle gewenste informatie te verkrijgen Het kan de rekeningen ook laten onderzoeken door een externe revisor of boekhouder die op eigen kosten wordt aangesteld

Indien uit de controle op de jaarrekening van het beheersorganisme door de commissaris, desgevallend aangevuld door een aanvullende beoordeling van een andere externe bedrijfsrevisor aangeduid door het Beslissingsorgaan UPV, zou blijken dat bepaalde provisies niet verantwoord zijn vanuit het boekhoudrecht of dat het verantwoord zijn van bepaalde provisies niet kan worden vastgesteld omwille van een gebrekkige motivering, kan het Beslissingsorgaan UPV overgaan tot de schorsing of de intrekking van de erkenning bedoeld in artikel 9, §7, na eerst een waarschuwing te hebben gegeven en aan het beheersorganisme een voorstel te hebben gevraagd om de problematische provisies zo snel mogelijk te annuleren, indien dit voorstel niet wordt ingediend door het beheersorganisme binnen een termijn van 3 maanden of indien het niet aanvaard wordt door het Beslissingsorgaan UPV, zal het beheersorganisme worden gehoord, voorafgaand aan de definitieve beslissing tot schorsing of intrekking van de erkenning

Artikel 13

§1 Indien de inzamel- en/of verwerkingsdoelstellingen zoals bedoeld in artikel 7, §1, niet gehaald worden door het beheersorganisme voor de bij hem aangesloten producenten, betaalt het een bijkomende heffing van 50 EUR per aangevatte ton waarvoor de inzameldoelstelling niet wordt gehaald en 50 EUR per aangevatte ton waarvoor de eventuele inzameldoelstelling wel wordt gehaald, maar de verwerkingsdoelstelling niet wordt gehaald

Indien de inzamel- en/of verwerkingsdoelstellingen, zoals bedoeld in artikel 7, §1, voor een 2de opeenvolgende jaar niet gehaald worden door het beheersorganisme, worden de bedragen van de heffing verhoogd tot 100 EUR per aangevatte ton en vanaf het 3de opeenvolgende jaar worden de bedragen van de heffing verhoogd tot 150 EUR per aangevatte ton

Deze bijkomende heffing moet bijdragen tot de financiering van het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betrokken afvalstoffen en is onderhevig aan de bepalingen van artikel 8, §2

§2 Indien de inzamel- en verwerkingsdoelstellingen niet gehaald werden, zal het Beslissingsorgaan UPV de te betalen bijkomende heffingen per Gewest communiceren aan het beheersorganisme

De heffing wordt uiterlijk binnen een termijn van 3 maanden betaald door storting op het rekeningnummer dat door elk Gewest wordt gecommuniceerd

Artikel 14

§1 Indien binnen een termijn van drie jaar na afloop van het kalenderjaar waarin dit Samenwerkingsakkoord in werking treedt, de reserves van een beheersorganisme, zoals blijkt uit de neergelegde jaarrekening, hoger liggen dan de werkingskosten van het beheersorganisme voor de betrokken afvalstroom gedurende 12 maanden, wordt een bijkomende heffing van 10% ingesteld op het deel van de reserves dat deze norm overschrijdt

In een uitvoerend samenwerkingsakkoord zoals vermeld in artikel 7, §1 kan het percentage van de bijkomende heffing vermeld in het eerste lid tot hoogstens 3 jaar worden verminderd tot 5% indien het gaat om een afvalstroom voortkomend uit producten met een gemiddelde levensduur van meer dan 15 jaar

Deze bijkomende heffing moet bijdragen tot de financiering van het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betrokken afvalstoffen. De bepalingen van artikel 8, §2 zijn van toepassing

§2 Indien de reserves hoger liggen dan de norm bedoeld in §1, zal het Beslissingsorgaan UPV de te betalen bijkomende heffingen per Gewest communiceren aan het beheersorganisme

De heffing wordt uiterlijk betaald binnen een termijn van 3 maanden te rekenen vanaf het sluiten van het boekjaar waarin de reserves hoger liggen dan de norm bedoeld in §1, en dit door storting op het rekeningnummer dat door elk Gewest wordt gecommuniceerd

Afdeling 2 – Register en gevolmachtigde

Artikel 15

§1 Elke producent, met inbegrip van de producent die producten ter beschikking stelt door middel van verkoop op afstand, moet ingeschreven zijn in een openbaar online register dat door de hiertoe door het Beslissingsorgaan UPV aangestelde organisatie gratis ter beschikking wordt gesteld binnen een termijn van 6 maanden na de inwerkingtreding van huidig Samenwerkingsakkoord

§2 Het in paragraaf 1 van dit artikel bedoelde register bevat alle nuttige informatie over de activiteiten van de producent in België, en meer in het bijzonder de volgende gegevens

1 naam en adres van de producent en naam en adres van zijn gevolmachtigde indien van toepassing (postcode en gemeente, straat en nummer, land, telefoon- en faxnummer, e-mailadres en contactpersoon),
2 nationale identificatiecode van de producent, inclusief Europees of nationaal belastingnummer,
3 productcategorie, zoals bepaald in het uitvoerend Samenwerkingsakkoord bedoeld in artikel 7, §1,
4 type product (huishoudelijk of bestemd voor andere gebruikers dan de huishoudens),
5 handelsbenaming van het product;
6 informatie over de wijze waarop de producent zijn verantwoordelijkheden nakomt door middel van een individuele of een collectieve regeling, inclusief informatie over de financiele waarborgen,
7 gebruikte verkoopmethode (bijvoorbeeld verkoop op afstand),
8 verklaring die waarborgt dat de verstrekte informatie strookt met de werkelijkheid

§3 In afwijking van paragrafen 1 en 2 wordt voor afgedankte batterijen het producentenregister opgesteld in overeenstemming met artikel 55 van verordening (EU) 2023/1542 Het producentenregister wordt opgesteld door het Beslissingsorgaan UPV of door een door het Beslissingsorgaan UPV aangestelde organisatie In het uitvoerend Samenwerkingsakkoord worden nadere bepalingen opgenomen voor de registratie van producenten in overeenstemming met verordening (EU) 2023/1542

Artikel 16

§1. De buiten het Belgische grondgebied gevestigde producent mag een in Belgie gevestigde natuurlijke of rechtspersoon aanstellen als gevolmachtigde die moet instaan voor de naleving van de verplichtingen die krachtens dit Samenwerkingsakkoord op de producent rusten

Iedere producent gevestigd buiten het Belgische grondgebied, die in Belgie producten rechtstreeks verkoopt op afstand aan particuliere huishoudens of aan andere gebruikers dan particuliere huishoudens, stelt een in Belgie gevestigde natuurlijke of rechtspersoon aan als gevolmachtigde die moet instaan voor de naleving van de verplichtingen die krachtens dit Samenwerkingsakkoord op de producent rusten

§2 De aanstelling van een gevolmachtigde gebeurt via een schriftelijk mandaat Wanneer het mandaat afloopt, stellen de gevolmachtigde en de producent de overheid hiervan in kennis binnen de maand die op het einde van het mandaat volgt

§3 Iedere op het Belgisch grondgebied gevestigde producent die producten verkoopt buiten het Belgische grondgebied, maar binnen de Europese Unie, stelt op dat grondgebied een gevolmachtigde aan die moet toezien op de naleving van de verplichtingen die op dat grondgebied op de producent rusten krachtens de geldende wetgeving

§4 Overeenkomstig artikel 56 (3) van de Verordening (EU) 2023/1542 is het aanstellen van een gemachtigde voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid verplicht voor een producent zoals gedefinieerd in artikel 3, punt 47) d van deze verordening

Afdeling 3 – Gewestelijke bevoegdheden

Artikel 17

Behoudens de taken die krachtens dit Samenwerkingsakkoord worden toegewezen aan het Beslissingsorgaan UPV, zijn de Gewesten bevoegd over de wijze waarop de producenten invulling geven aan hun verplichtingen

In de mate dat ze niet worden geregeld door de Gewestregeringen in een uitvoerend samenwerkingsakkoord, zoals bedoeld in artikel 7, §1, kunnen de volgende domeinen door elk van de Gewesten voor hun eigen grondgebied worden geregeld in gewestelijke wet- en regelgeving

1° het communicatiebeleid,
2° het inzamelsysteem,
3° de organisatie van de verwerking van het afval,
4° het preventiebeleid;
5° de aanwending van de verschillende heffingen

Afdeling 4 – Wijzigingen in het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval

Artikel 18

In het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, wordt een artikel 14bis toegevoegd met de volgende tekst

*"**Art. 14bis.** §1 Voor de afvalstroom "verpakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong" geldt een financiele verplichting in de vorm van een heffing voor het erkende organisme, deze moet bijdragen tot de financiering van het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betrokken afvalstoffen*

De heffing is uitgedrukt als een bedrag per inwoner per jaar, waarbij het aantal inwoners bepaald wordt door de meest recente bevolkingsstatistieken van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, die beschikbaar zijn op 1 januari van hetzelfde jaar

Indien meerdere erkende organismen bestaan, wordt de heffing door elk erkend organisme gedragen ten belope van zijn marktaandeel Het marktaandeel van een erkend organisme in een bepaald kalenderjaar N is de som van het marktaandeel van elke bij dat erkend organisme aangesloten verpakkingsverantwoordelijke, zoals vastgesteld op het einde van het voorgaande kalenderjaar N-1 Het marktaandeel van een verpakkingsverantwoordelijke uitgedrukt in een percentage dat wordt berekend door de aantallen van de door de verpakkingsverantwoordelijke op de markt gebrachte

bedrijfsmatige verpakkingen waaruit de betrokken afvalstroom voortkomt, te delen door de totale aantallen op de markt gebrachte bedrijfsmatige verpakkingen waaruit de betrokken afvalstroom voortkomt, en dit vervolgens te vermenigvuldigen met factor honderd

Elk erkend organisme rapporteert aan de Interregionale Commissie voor de UPV, met betrekking tot een bepaald kalenderjaar N, uiterlijk op 1 maart van het jaar volgend op dat kalenderjaar, de aantallen van de door zijn leden in het kalenderjaar N-1 op de markt gebrachte verpakkingen, waarop de heffing van toepassing is De Interregionale Commissie voor de UPV stelt vervolgens voor jaar N, op basis van de aantallen in jaar N-1, het marktaandeel van het erkend organisme vast, zoals bepaald overeenkomstig het voorgaande lid, en communiceert binnen de 30 dagen de door het erkend organisme concreet te betalen bedragen De heffing wordt betaald tegen uiterlijk 15 april in jaar N+1, door storting op de rekeningnummers die door elk Gewest worden gecommuniceerd

De heffing is voor de eerste keer verschuldigd op 15 april 2026 met betrekking tot het kalenderjaar 2025

De heffing bedraagt 0,040 EUR/inwoner

De bedragen per inwoner worden jaarlijks aangepast aan de gezondheidsindex der consumptieprijzen, met als basisindex het gemiddelde van de cijfers van de gezondheidsindex der consumptieprijzen van de vier eerste maanden van het voorgaande jaar

De geïndexeerde bedragen worden afgerond op de hogere of lagere tiende eurocent, al naargelang het cijfer van de honderdste eurocent al dan niet de 5 bereikt

De bedragen van de heffing worden verminderd met de bedragen die overeen stemmen met het gecombineerde marktaandeel van de verpakkingsverantwoordelijken die op individuele basis uitvoering geven aan hun verplichtingen in uitvoering van artikel 7

De heffing is slechts verschuldigd voor zover de berekende heffing minstens 500 euro bedraagt

§2. Het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van de betroffen afvalstoffen kan onder meer betrekking hebben op

- *de preventie en het hergebruik van de betrokken afvalstoffen,*
- *de strijd tegen de aanwezigheid van de betrokken afvalstoffen in het zwerfvuil, sluikstort en restafval,*
- *onderzoek en ontwikkeling om de kwaliteit van de betrokken producten en met name hun recycleerbaarheid te verbeteren,*
- *de verbetering van de resultaten en/of de kwaliteit van de selectieve inzamelingen van de betrokken afvalstoffen,*
- *de niet-selectieve inzameling en verwerking van de betrokken afvalstoffen,*
- *de vergoeding van het personeel belast met de controle, uitvoering en opvolging van de voormelde acties,*
- *de rapportering over en de evaluatie van deze afvalstoffen,*
- *het stimuleren van lokale en hoogwaardige verwerking, in het kader van de circulaire economie*

De globale bedragen van de heffing worden tussen de Gewesten verdeeld volgens de meest recente bevolkingsstatistieken van de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, die beschikbaar zijn op 1 januari van het jaar waarbinnen de aangifteperiode valt

Elk Gewest bepaalt, na consultatie van de betrokken erkende organismen, de concrete bestemmingen van de bedragen die ze respectievelijk hebben ontvangen "

BOEK III – BEPALINGEN BETREFFENDE DE UITGEBREIDE PRODUCENTENVERANTWOORDELIJKHEID INZAKE ZWERFVUIL

Afdeling 1 – Toepassingsgebied

Artikel 19

§1 Boek III van dit Samenwerkingsakkoord is van toepassing op de volgende afvalstoffen

1° tabaksproducten,
2° kauwgom,
3° vochtige doekjes,
4° ballonnen

§2 Met boek III van huidig Samenwerkingsakkoord wordt voor de in §1 genoemde afvalstoffen een regeling voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid ingevoerd

De regeling voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid houdt in dat de producenten de totale en reele kosten dekken voor

1° de in het kader van artikel 33 genomen bewustmakingsmaatregelen betreffende die afvalstoffen;
2° het opruimen van het zwerfvuil van tabaksproducten, vochtige doekjes en ballonnen, en voor het daaropvolgende vervoer en verwerking van dat zwerfvuil conform de gewestelijke bepalingen,
3° het inzamelen van afval van die producten dat in openbare inzamelsystemen wordt achtergelaten, inclusief de kosten voor de infrastructuur en de exploitatie ervan en voor het daaropvolgende vervoer en verwerking van dat afval Deze kosten kunnen ook betrekking hebben op het opzetten van specifieke infrastructuur voor het, al dan niet selectief, inzamelen van afval van deze producten, zoals passende afvalrecipienten op plekken waar frequent zwerfvuil wordt aangetroffen,
4° het verzamelen en rapporteren van gegevens over de producten die in België in de handel worden gebracht door de producenten, evenals gegevens over de inzameling en verwerking van afval dat van die producten afkomstig is,
5° hun bijdrage aan de algemene kosten van het zwerfvuilbeleid van de overheid, met inbegrip van de controle

§3 Boek III van dit Samenwerkingsakkoord doet geen afbreuk aan de bevoegdheden van de gemeenten of agglomeraties op het gebied van openbare netheid

Artikel 20

In een andere lidstaat gevestigde producenten die producten in België in de handel brengen, kunnen een in Belgie gevestigde rechtspersoon of natuurlijke persoon aanwijzen als gemachtigd vertegenwoordiger voor het nakomen van de verplichtingen van een producent in verband met de regelingen voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid

Elke producent die in België gevestigd is en op afstand rechtstreeks aan particuliere huishoudens of aan andere gebruikers dan particuliere huishoudens producten verkoopt in een andere lidstaat, wijst een gemachtigd vertegenwoordiger aan in die lidstaat De gemachtigd vertegenwoordiger is verantwoordelijk voor het nakomen van de verplichtingen van die producent die op het grondgebied van die andere lidstaat uit hoofde van Richtlijn (EU) 2019/904 gelden

Afdeling 2 – Verplichtingen voor producenten

Artikel 21

De producent die onder het toepassingsgebied valt zoals bepaald in artikel 19, kan aan zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voldoen

1° op individuele basis door te beschikken over een goedkeuring van zijn "individueel beheersplan zwerfvuil", zoals bepaald in onderafdeling 2 1,

2° op collectieve basis door een overeenkomst af te sluiten met een collectief organisme zoals bepaald in artikel 26 voor zover dat laatste voldoet aan de verplichtingen die worden opgelegd krachtens onderafdeling 2 2

Onderafdeling 2.1 – Individuele uitvoering

Artikel 22

§1 De producent die op individuele basis uitvoering wil geven aan zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid, dient een "individueel beheersplan zwerfvuil" ter goedkeuring in bij het Beslissingsorgaan UPV, dat de aanvraag inhoudt om op individuele basis uitvoering te geven aan zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid inzake zwerfvuil

§2 Het "individueel beheersplan zwerfvuil" omvat volgende gegevens en verbintenissen

1° identificatiegegevens
   a naam, rechtsvorm, zetel en nummer van het handelsregister of een overeenstemmend registratie- en ondernemingsnummer van de producent,
   b woonplaats en adres van de producent en, in voorkomend geval, van de maatschappelijke zetels, de administratieve zetels en de exploitatiezetels,
   c telefoonnummer van de woonplaats, zetel of standplaats, binnen het grondgebied, waar de producent bereikt kan worden,
   d als de aanvrager niet beschikt over een woonplaats, of, in voorkomend geval, over een maatschappelijke zetel op het grondgebied, de vermelding van een standplaats, filiaal of kantoor waar het handelsregister op elk ogenblik door de gewestelijke administratie geraadpleegd kan worden,
   e naam en functie van de ondertekenaar van de aanvraag,

2° voorwerp.
   a vermelding van de onder het toepassingsgebied vallende afvalstoffen en de overeenkomstige producten waarop het beheersplan van toepassing is,
   b omschrijving van de wijze waarop de producent via zijn beheersplan zal voldoen aan de regeling voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid die hem wordt opgelegd in Boek III van dit Samenwerkingsakkoord In dit beheersplan wordt gedetailleerd aangegeven hoe de producent zal zorgen voor hetzij de organisatorische en financiële terugname van de totaliteit van het zwerfvuil afkomstig van de producten die door hem op de markt werden gebracht, hetzij de vergoeding van de in artikel 19, §2, genoemde kosten voor het zwerfvuil afkomstig van de producten die door hem op de markt werden gebracht
   De eerste optie moet de instemming bevatten van de overheidsinstanties die instaan voor het beheer van het zwerfvuil afkomstig van de producten op de markt gezet door de producent, en omvat naast een plan van aanpak voor de opruiming van het zwerfvuil, ook de acties voor het verzamelen en rapporteren van de gegevens en voor de financiering van de andere elementen van het zwerfvuilbeleid opgesomd in artikel 19, §2, 1°-4°
   De tweede optie betreft een heffing te betalen aan alle overheidsinstanties die deze kosten dragen Deze heffing moet in verhouding staan tot het marktaandeel van de producent, berekend overeenkomstig het artikel 27, §1, vijftiende lid, en is slechts verschuldigd voor zover de berekende heffing minstens 500 euro bedraagt
   Elke producent rapporteert aan de Interregionale Commissie voor de UPV, met betrekking tot een bepaald kalenderjaar N, uiterlijk op 1 maart van het jaar volgend op dat kalenderjaar, de aantallen van de door hem in het kalenderjaar N-1 op de markt gebrachte producten, waarop de heffing van toepassing is De Interregionale Commissie voor de UPV stelt vervolgens voor jaar N, op basis van de aantallen in jaar N-1, het marktaandeel van de producent vast, zoals bepaald overeenkomstig artikel 27, en communiceert binnen

de 30 dagen het concreet te betalen bedrag De heffing wordt betaald tegen uiterlijk 15 april in jaar N+1, door storting op de rekeningnummers die door elk Gewest worden gecommuniceerd Elk Gewest staat in voor de verdere verdeling van de heffing aan alle overheidsinstanties die deze kosten dragen op zijn grondgebied
De heffing is voor de eerste keer verschuldigd op 15 april 2026 met betrekking tot het kalenderjaar 2025

3° verbintenis de schriftelijke verbintenis, gedateerd en ondertekend door de producent, of in voorkomend geval, door een natuurlijke persoon die de vennootschap ertoe kan verbinden, dat de aangegane engagementen bedoeld in 2°, b) tot organisatorische en financiele terugname van zwerfvuil of tot financiering van de overheidsinstanties effectief zullen uitgevoerd worden

§3 De producent die op individuele basis uitvoering geeft aan zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid moet elk jaar tegen uiterlijk 31 maart aan het Beslissingsorgaan UPV rapporteren over de wijze waarop hij uitvoering geeft aan zijn "individueel beheersplan zwerfvuil" en de verplichtingen van dit Samenwerkingsakkoord

Artikel 23

§1. Het "individueel beheersplan zwerfvuil" bedoeld in artikel 22 wordt goedgekeurd volgens de volgende procedure

1° het beheersplan wordt ingediend bij het Beslissingsorgaan UPV, gedateerd en ondertekend door de aanvrager, of, in voorkomend geval, door een natuurlijke persoon die de vennootschap kan verbinden, met in bijlage een afschrift van de oprichtingsakte en van de eventuele wijzigingen ervan gedurende de laatste vijf jaar,

2° het Beslissingsorgaan UPV onderzoekt het beheersplan op volledigheid overeenkomstig de bepalingen in artikel 22, §2·

a als wordt vastgesteld dat het beheersplan onvolledig is, brengt het Beslissingsorgaan UPV de aanvrager binnen dertig kalenderdagen na de indiening of de aanvulling van het beheersplan daarvan op de hoogte, met vermelding van de inlichtingen en de gegevens die ontbreken,

b als wordt vastgesteld dat het beheersplan volledig is, brengt het Beslissingsorgaan UPV de aanvrager daarvan op de hoogte binnen dertig kalenderdagen na de indiening of de aanvulling van het beheersplan,

3° binnen een termijn van vier maanden, te rekenen vanaf de datum waarop is vastgesteld dat het beheersplan volledig is, doet het Beslissingsorgaan UPV uitspraak over het beheersplan, tijdens die vier maanden kan het Beslissingsorgaan UPV alle toelichtingen en informatie opvragen die nodig zijn voor de inhoudelijke beoordeling van het beheersplan,

4° het Beslissingsorgaan UPV bezorgt haar beslissing tot goedkeuring of weigering van het beheersplan aan de aanvrager, binnen tien kalenderdagen na de uitspraak

§2 Voor elk "individueel beheersplan zwerfvuil" wordt een dossierkost van € 250 aangerekend, te betalen bij indiening van het beheersplan De termijn voor het onderzoek naar de volledigheid begint pas te lopen na ontvangst van de dossierkost

§3 De goedkeuring, vermeld in §1, kan slechts voor een termijn van maximaal vijf jaar worden verleend

Elke goedkeuringsbeslissing die voor een kortere termijn geldt, moet gemotiveerd zijn Een hernieuwing van de goedkeuring is, overeenkomstig de procedure vermeld in dit artikel, mogelijk, telkens voor een termijn van maximaal vijf jaar

Artikel 24

De goedkeuring, vermeld in artikel 23, §1, kan door het Beslissingsorgaan UPV

1° worden opgeheven op verzoek van de houder van de goedkeuring,

2° na het horen van de betrokken producent, worden opgeheven of geschorst, na overlegging van een verslag van vaststelling of een proces-verbaal waarin een inbreuk op de voorschriften van dit Samenwerkingsakkoord of een misdrijf wordt vastgesteld

Behoudens bij een dreigend en onmiddellijk gevaar voor mens of milieu, wordt de houder van de goedkeuring, met een aangetekende zending met ontvangstbewijs en minstens veertien dagen voor de betekening ervan, op de hoogte gebracht van de voorgenomen beslissing en de motieven Binnen die termijn kan de houder van de goedkeuring zich verweren of zijn zaken in orde brengen

Artikel 25

§1 De houder van de goedkeuring, vermeld in artikel 23, §1, is verplicht om wijzigingen van de volgende gegevens in zijn "individueel beheersplan zwerfvuil" onmiddellijk mee te delen aan het Beslissingsorgaan UPV

1° naam, rechtsvorm, zetel en nummer van het handelsregister of een overeenstemmend registratie- en ondernemingsnummer,
2° zijn woonplaats, adres en telefoonnummer en, in voorkomend geval, adres en telefoonnummer van de maatschappelijke zetels, de administratieve zetels en de exploitatiezetels of van de standplaats binnen het grondgebied,
3° het voorwerp van het beheersplan,
4° de verbintenissen in het beheersplan

§2 De producent moet de in zijn beheersplan opgenomen verbintenissen stipt naleven.

Onderafdeling 2.2 – Collectieve uitvoering

Artikel 26

§1 De producent die op collectieve basis uitvoering wil geven aan zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid dient, rechtstreeks of via een natuurlijke of rechtspersoon die gemachtigd is hem te vertegenwoordigen, aan te sluiten bij een collectief organisme

§2 Een collectief organisme dat door producenten kan worden gelast om hun verplichtingen te vervullen, moet een rechtspersoon zijn die aan de volgende voorwaarden voldoet·

1° opgericht zijn als vereniging zonder winstgevend doel conform het Wetboek van vennootschappen en verenigingen van 23 maart 2019,
2° gemandateerd en gefinancierd worden door producenten,
3° als uitsluitend statutair doel hebben het voor rekening van de leden ten laste nemen van de verplichtingen die hen in het kader van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid van Boek III van dit Samenwerkingsakkoord worden opgelegd;
4° de beheerders of de personen die de vereniging kunnen verbinden, dienen hun burgerlijke en politieke rechten te bezitten,
5° de beheerders of de personen die de vereniging kunnen verbinden, mogen tijdens de laatste 5 jaar niet veroordeeld zijn vanwege een inbreuk op de milieuwetgeving van de Gewesten tot een effectieve gevangenisstraf dan wel een bestuurlijke of strafrechtelijke geldboete hoger dan 10 000 euro,
6° over de nodige middelen beschikken om het statutair doel te vervullen,
7° actief zijn in de 3 Gewesten

§3 Het collectief organisme is gehouden tot

1° het sluiten van een toetredingsovereenkomst met elke producent die daarom verzoekt,
2° het online ter beschikking stellen van het Beslissingsorgaan UPV van de volledige lijst van producenten die een toetredingsovereenkomst gesloten hebben met het collectief organisme,
3° het garanderen dat er geen discriminatie is in het aanvaarden of uitsluiten van leden,

4° het garanderen dat de individuele of individualiseerbare gegevens vertrouwelijk behandeld worden,
5° het ervoor zorgen dat het Beslissingsorgaan UPV online toegang heeft tot de gegevens in het kader van dit Samenwerkingsakkoord;
6° het vervullen van de verplichtingen voor het geheel van de producenten die met hem een toetredingsovereenkomst hebben gesloten,
7° het innen van de bijdrage van de contractanten, op niet discriminerende wijze, daarbij eventueel rekening houdend met de schadelijkheid voor het leefmilieu van de producten, zoals bijvoorbeeld hun plasticgehalte, teneinde de reele en volledige kosten van de verplichtingen die hem ten laste vallen overeenkomstig het huidig akkoord, te dekken,
8° het jaarlijks neerleggen bij het Beslissingsorgaan UPV van de balansen en de resultatenrekeningen van het voorbije boekjaar, binnen een termijn van één maand na het sluiten van het boekjaar, en, tegen 1 november, van de begroting voor het volgend jaar die betrekking heeft op dit Samenwerkingsakkoord

Artikel 27

§1 Om te voldoen aan de regeling voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid die wordt opgelegd in Boek III van dit Samenwerkingsakkoord, kiezen de producenten, via hun collectief organisme, samen met de betrokken overheidsinstanties, voor hetzij de organisatorische en financiele terugname van het zwerfvuil (organisatorische en financiele optie), hetzij voor de vergoeding van de in artikel 19, §2 genoemde kosten die gedragen worden door deze overheidsinstanties ten gevolge van zwerfvuil afkomstig van de producten die door de leden van het collectief organisme op de markt werden gebracht (financiele optie) De gekozen optie kan verschillend zijn per betrokken overheidsinstantie, die zelf uitmaakt welke optie haar het beste past.

Indien wordt gekozen voor de vergoeding van de in artikel 19, §2 genoemde kosten (financiële optie), moet het collectief organisme de totale en reele kosten van de betrokken overheidsinstanties dekken door de jaarlijkse betaling aan de Gewesten van een heffing ten belope van de volgende bedragen (financiele optie), dewelke overeenkomen met de totale en reele kosten van alle overheidsinstanties·

1° vanaf het kalenderjaar 2025, voor zwerfvuil van tabaksproducten 53.991 135,09 EUR, bestaande uit een bedrag van 17 520.164,14 EUR voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een bedrag van 12.084 250,86 EUR voor het Waalse Gewest en een bedrag van 24 386.720,09 EUR voor het Vlaamse Gewest,
2° vanaf het kalenderjaar 2025, voor zwerfvuil van vochtige doekjes 2 342 340,42 EUR, bestaande uit een bedrag van 760 091,29 EUR voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een bedrag van 524 260,72 EUR voor het Waalse Gewest en een bedrag van 1 057 988,41 EUR voor het Vlaamse Gewest,
3° vanaf het kalenderjaar 2025, voor zwerfvuil van ballonnen 148 331,27 EUR, bestaande uit een bedrag van 48 133,48 EUR voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een bedrag van 33 199,29 EUR voor het Waalse Gewest en een bedrag van 66 998,50 EUR voor het Vlaamse Gewest

Indien voor eenzelfde afvalstroom meerdere collectieve organismen worden opgericht, wordt de heffing door elk collectief organisme gedragen ten belope van zijn marktaandeel, dat wordt bepaald overeenkomstig het vijftiende lid van deze paragraaf

De bedragen van de heffing worden verminderd met de bedragen die overeen stemmen met het gecombineerde marktaandeel van de producenten die op individuele basis uitvoering geven aan hun verplichtingen in uitvoering van onderafdeling 2 1, dat wordt bepaald overeenkomstig het vijftiende lid van deze paragraaf

De heffing is slechts verschuldigd voor zover de berekende heffing minstens 500 euro bedraagt

In de mate dat het collectief organisme, samen met de betrokken overheidsinstanties, voor de organisatorische en financiele terugname van zwerfvuil heeft gekozen, is de heffing voor dat aandeel niet van toepassing

De Interregionale Commissie voor de UPV zorgt voor de bekendmaking, per Gewest, van de betrokken overheidsinstanties en het aandeel in de kosten van elk van deze overheidsinstanties, waarbij verder onderscheid kan worden gemaakt tussen de kosten bedoeld in artikel 19, §2, sub 1°, 2°, 3°, 4° en 5°.

De bedragen worden jaarlijks aangepast aan de gezondheidsindex der consumptieprijzen, met als basisindex het gemiddelde van de cijfers van de gezondheidsindex der consumptieprijzen van de vier eerste maanden van het voorgaande jaar

In de mate dat het collectief organisme niet, samen met de betrokken overheidsinstanties, voor de organisatorische en financiele terugname van zwerfvuil heeft gekozen en de heffing voorzien in het tweede lid betaald wordt, verbinden de Gewesten zich ertoe om de efficientie van de met de geïnde heffingen gefinancierde acties te meten, door gebruik te maken van prestatie-indicatoren

Binnen de 2 jaar na de inwerkingtreding van huidig Samenwerkingsakkoord realiseert de Interregionale Commissie voor de UPV, samen met de bevoegde gewestelijke administraties, ten behoeve van de Gewestregeringen een evaluatie van de bedragen van de heffing, zoals opgenomen in het tweede lid, op basis van dezelfde hypotheses in de 3 Gewesten De bedragen van de heffing moeten ten laatste vanaf het kalenderjaar 2028 aangepast worden op basis van deze evaluatie Vervolgens gebeurt elke 5 jaren opnieuw een dergelijke evaluatie

Ingeval voor de organisatorische en financiele terugname van zwerfvuil wordt gekozen (organisatorische en financiele optie), dient het collectief organisme zijn erkenningsaanvraag in bij het Beslissingsorgaan UPV of wordt de opdracht toegekend aan het erkend organisme in de zin van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008, overeenkomstig artikel 28

Een collectief organisme wordt in principe erkend voor een periode van 5 jaren Indien de erkenningsaanvraag betrekking heeft op tabaksproducten zal het Beslissingsorgaan UPV een advies vragen aan de Alliantie voor een Rookvrije Samenleving Het Beslissingsorgaan UPV ziet er op toe dat het collectief organisme steeds aan het geheel van zijn verplichtingen blijft voldoen Bij niet-naleving van deze verplichtingen behoudt het Beslissingsorgaan UPV zich het recht voor de erkenning te heroverwegen, na eerst een waarschuwing en een mogelijkheid tot bijsturing te hebben gegeven en vervolgens het beheersorganisme te horen, voorafgaand aan de definitieve beslissing

Vier jaar na de inwerkingtreding van elke erkenning van een collectief organisme, stelt het Beslissingsorgaan UPV een samenvattende evaluatienota op, alsmede een strategische orientatienota voor een eventuele nieuwe erkenning ten behoeve van de vertegenwoordigers van de Gewestregeringen

De erkenningsaanvraag moet tenminste volgende informatie bevatten

- een kopie van de statuten zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad;
- een financieel plan en een voorlopige begroting voor de duur van de erkenning,
- de aard van de betrokken afvalstoffen,
- een ontwerp van toetredingscontract dat door het collectief organisme moet afgesloten worden met zijn leden,
- een modelcontract met de territoriaal bevoegde rechtspersonen van publiekrecht inzake openbare netheid en met de andere overheidsinstanties die instaan voor het beheer van zwerfvuil, met inbegrip van de regels en procedures voor de vergoeding van de reële en volledige kost, inclusief de algemene kosten, dit modelcontract moet worden opgesteld in overleg met deze rechtspersonen en overheidsinstanties, of hun vertegenwoordigers,
- een operationeel plan voor het beheer van zwerfvuil in samenwerking met de territoriaal bevoegde rechtspersonen van publiekrecht inzake openbare netheid en een beschrijving van

de acties die moeten worden ondernomen bij de andere overheidsinstanties die instaan voor het beheer van zwerfvuil,
- de voorgestelde graad van vooruitgang op de gewestelijke grondgebieden en de realisatietermijnen,
- het instellen van nieuwe modellen (bijvoorbeeld Green deals),
- de rapporterings- en controlemethode om de efficientie van het opgezette systeem te evalueren

Het toepassen van de organisatorische en financiele terugname van het zwerfvuil mag er in geen geval toe leiden dat
- de producenten of hun vertegenwoordigers het zwerfvuilbeleid van de overheid bepalen,
- het beleid van de overheid om roken te ontmoedigen, wordt tegengewerkt,
- de kaderovereenkomst van de Wereldgezondheidsorganisatie voor de bestrijding van Tabaksgebruik wordt geschonden;
- het beleid van de overheid om het gebruik van eenmalige verpakkingen te ontmoedigen, wordt tegengewerkt

Indien voor eenzelfde stroom meerdere collectieve organismen worden opgericht, hebben de collectieve organismen de verplichting om een coordinatie-organisme op te richten dat onder meer tot taak heeft om kennis te nemen van het marktaandeel van elk collectief organisme voor een bepaald kalenderjaar Het marktaandeel van een collectief organisme in een bepaald kalenderjaar N is de som van het marktaandeel van elke bij dat collectief organisme aangesloten producent zoals vastgesteld op het einde van het voorgaande kalenderjaar N-1. Het marktaandeel van een producent wordt uitgedrukt in een percentage dat wordt berekend door de aantallen van de door de producent op de markt gebrachte producten waaruit het betrokken zwerfvuil voortkomt, te delen door de totale aantallen op de markt gebrachte producten waaruit het betrokken zwerfvuil voortkomt, en dit vervolgens te vermenigvuldigen met factor honderd

§2 Elk coordinatie-organisme en, voor de afvalstromen waarvoor er geen coördinatie-organisme opgericht is, elk collectief organisme rapporteert aan de Interregionale Commissie voor de UPV, met betrekking tot een bepaald kalenderjaar N, uiterlijk op 1 maart van het jaar volgend op dat kalenderjaar, de aantallen van de door de leden van de collectieve organismen in het kalenderjaar N-1 op de markt gebrachte producten, waarop de heffing van toepassing is De Interregionale Commissie voor de UPV stelt vervolgens voor jaar N, op basis van de aantallen in jaar N-1, het marktaandeel van elk collectief organisme vast, zoals bepaald overeenkomstig artikel 27, §1, vijftiende lid, en communiceert binnen de 30 dagen de door elk collectief organisme concreet te betalen bedragen, door middel van een formulier De heffing wordt betaald tegen uiterlijk 15 april in jaar N+1, door storting op de rekeningnummers die door elk Gewest worden gecommuniceerd Elk Gewest staat in voor de verdere verdeling van de heffing aan de overheidsinstanties die op zijn grondgebied de kosten bedoeld in artikel 19, §2, 1°-5° dragen

De heffing is voor de eerste keer verschuldigd op 15 april 2026 met betrekking tot het kalenderjaar 2025

Het formulier bedoeld in het eerste lid bevat minstens de volgende gegevens
1° de gevorderde bedragen per Gewest of betrokken overheidsinstantie,
2° de rekeningnummers waarop de bedragen dienen gestort te worden

Voor het kalenderjaar 2025 en voor elk Gewest wordt het bedrag van een eventuele vrijwillige financiele bijdrage die door de producenten aan de gewesten werd ter beschikking gesteld in het kader van het zwerfvuilbeleid, in mindering gebracht van de bedragen bedoeld in §1, tweede lid van dit artikel

§3 Als een collectief organisme niet tot de betaling overgaat of als na controle door de met de inning en de invordering belaste ambtenaar blijkt dat de betaalde bedragen onjuist zijn, kan door de met de inning en de invordering belaste ambtenaar een administratieve geldboete opgelegd worden Deze geldboete wordt gelijkgesteld aan 10 % van het niet-betaalde bedrag

§4 Als het bedrag niet is betaald na het verstrijken van de termijn, vermeld in §2, is van rechtswege de wettelijke intrest verschuldigd, vermeld in het koninklijk besluit van 4 augustus 1996 tot wijziging van de wettelijke rentevoet

§5 Het collectief organisme is verplicht om alle gegevens die nodig zijn om de juistheid van de betaalde bedragen na te gaan, voor te leggen op ieder verzoek van de ambtenaren die belast zijn met de controle

Het collectief organisme is verplicht om op ieder verzoek van de ambtenaren die belast zijn met de controle, mondeling of schriftelijk alle inlichtingen te verschaffen die hem gevraagd worden om de juistheid van de betaalde bedragen na te gaan

§6 Wat kauwgom betreft, engageert de sector zich ertoe een programma van acties en campagnes uit te voeren van sensibilisering en opkuis, voor een totaalbedrag van 3,5 miljoen euro, gespreid over vijf jaar, te beginnen in 2026 De modaliteiten van dit engagement en de evenwichtige verdeling van de acties op nationaal en gewestelijk niveau zullen worden besproken en goedgekeurd door het Beslissingsorgaan UPV

Artikel 28

Een erkend organisme in de zin van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval kan, voor andere afvalstromen dan verpakkingsafval en tegen een vergoeding die de totale en reele kosten voor die afvalstromen dekt, de rol van een collectief organisme vervullen, door namens de producenten te voldoen aan de in artikel 27, §1, bedoelde financiële verplichting en/of door namens de producenten de in artikel 19, §2, bedoelde acties en kosten te organiseren en te financieren, door middel van contracten die het erkend organisme desgevallend afsluit met de overheidsinstanties die de kosten bedoeld in artikel 19, §2, dragen, in dit laatste geval wordt de in artikel 27, §1, bedoelde financiele verplichting verminderd met de bedragen die overeenstemmen met het aandeel in de totale kosten van de overheidsinstanties die een dergelijk contract hebben afgesloten

Deze contracten moeten in overeenstemming zijn met de modelcontracten die door het Beslissingsorgaan UPV goedgekeurd worden, na consultatie van het Beslissingsorgaan Verpakkingen

Het Beslissingsorgaan UPV zorgt voor de bekendmaking, per Gewest, van de betrokken overheidsinstanties en het aandeel in de kosten van elk van deze overheidsinstanties, waarbij verder onderscheid kan worden gemaakt tussen de kosten bedoeld in artikel 19, §2, sub 1°, 2°, 3°, 4° en 5°

Artikel 29

Pertinente en meetbare indicatoren op het vlak van de middelen en de resultaten betreffende de evolutie van de openbare netheid zullen, op voorstel van het Beslissingsorgaan UPV, worden bepaald in de erkenning bedoeld in artikel 27, §1, en/of in de erkenning van het organisme, zoals voorzien in het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval De Interregionale Commissie voor de UPV zal nagaan of de resultaten van de indicatoren een gunstige evolutie weergeven van de situatie inzake de verbetering van de openbare netheid

Artikel 30

Het Beslissingsorgaan UPV kan de bedrijfsrevisoren van het collectief organisme ondervragen met het oog op het verkrijgen van elke informatie die het wenst in het kader van dit Samenwerkingsakkoord Het Beslissingsorgaan UPV kan de boekhouding op zijn kosten laten nazien door een bedrijfsrevisor of

externe accountant die het aanstelt Indien het collectief organisme geen bedrijfsrevisoren heeft aangeduid, wordt deze opdracht uitgevoerd op kosten van het collectief organisme

Artikel 31

Indien een collectief organisme acties opzet met gewestelijke draagwijdte voor de sensibilisering van de consument moeten deze voorafgaandelijk voor goedkeuring worden voorgelegd aan de gewestelijke administraties De gewestelijke administraties gaan hierbij na of de voorgenomen acties in overeenstemming zijn met de doelstellingen en de bepalingen van het Samenwerkingsakkoord en met de doelstellingen van het afvalstoffen- en materialenbeleid van het Gewest

Afdeling 3 – Taken van de overheid

Artikel 32

Indien in het kader van de financiele optie bedragen worden betaald aan het Gewest, in uitvoering van de onderafdelingen 2 1 en 2 2, bepaalt elk Gewest autonoom de concrete bestemmingen en besteding hiervan, met het oog op de vergoeding van de totale en reele kosten van het zwerfvuilbeleid van de betrokken overheidsinstanties

Artikel 33

Indien in het kader van de financiele optie bedragen worden betaald aan het Gewest, in uitvoering van de onderafdelingen 2 1 en 2 2, nemen de gewestelijke administraties maatregelen om consumenten voor te lichten en verantwoordelijk consumentengedrag te stimuleren, teneinde tot een vermindering te komen van zwerfvuil van producten die onder dit Samenwerkingsakkoord vallen, en nemen zij maatregelen om consumenten voor te lichten over·

1° de beschikbaarheid van herbruikbare alternatieven, systemen voor hergebruik en mogelijkheden voor afvalbeheer van die producten, evenals de beste praktijken voor een degelijk afvalbeheer in overeenstemming met de gewestelijke afvalstoffenwetgeving,
2° de effecten op het milieu, in het bijzonder het mariene milieu, van zwerfvuil en andere ongepaste vormen van verwijdering van afval van die producten,
3° de gevolgen van ongepaste manieren van verwijdering van afval van deze producten op de riolering

Artikel 34

§1. Het collectief organisme is verplicht om jaarlijks, tegen uiterlijk 1 maart, voor het afgelopen kalenderjaar aan het Beslissingsorgaan UPV mee te delen

- de lijst van de contracten die zijn gesloten met de overheidsinstanties die kosten dragen inzake zwerfvuil en de aan elk van deze overheidsinstanties betaalde bedragen,
- de lijst van producenten die een toetredingscontract hebben gesloten,
- de financiele gegevens die worden gebruikt voor de berekening van de bijdragen van de leden

§2 In het geval van de organisatorische en financiele terugname van het zwerfvuil (organisatorische en financiële optie) is het collectief organisme verplicht om tevens jaarlijks, tegen uiterlijk 31 maart, voor het afgelopen kalenderjaar aan het Beslissingsorgaan UPV de volgende gegevens mee te delen

- de ingezamelde hoeveelheden zwerfvuil,
- de hoeveelheden gesorteerd, gerecycleerd en nuttig toegepast zwerfvuil

Afdeling 4 – Wijzigingen in het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval

Artikel 35

§1 In artikel 10, §2, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, wordt aan het einde van punt 7° het punt vervangen door een puntkomma

§2 Aan artikel 10, §2, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt een punt 8° toegevoegd, met de volgende tekst

"8° indien de erkenning betrekking heeft op de verplichtingen van het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil

- *een financieel plan en een voorlopige begroting voor de duur van de erkenning,*
- *de aard van de betrokken afvalstoffen,*
- *een ontwerp van toetredingscontract dat door het collectief organisme moet afgesloten worden met zijn leden,*
- *een modelcontract met de territoriaal bevoegde rechtspersonen van publiekrecht inzake openbare netheid en met de andere overheidsinstanties die instaan voor het beheer van zwerfvuil, met inbegrip van de regels en procedures voor de vergoeding van de reele en volledige kost, inclusief de algemene kosten,*
- *een operationeel plan voor het beheer van zwerfvuil in samenwerking met de territoriaal bevoegde rechtspersonen van publiekrecht inzake openbare netheid en een beschrijving van de acties die moeten worden ondernomen bij de andere overheidsinstanties die instaan voor het beheer van zwerfvuil,*
- *de voorgestelde graad van vooruitgang op de gewestelijke grondgebieden en de realisatietermijnen,*
- *de modaliteiten voor de versterking van de selectieve inzameling van huishoudelijke verpakkingen bij de gezinnen en out-of-home,*
- *het instellen van nieuwe modellen (bijvoorbeeld Green deals),*
- *de rapporterings- en controlemethode om de efficientie van het opgezette systeem te evalueren "*

Artikel 36

§1 Aan artikel 7 van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt een §3 toegevoegd, met de volgende tekst·

"§3 De verpakkingsverantwoordelijke, zoals bedoeld in paragraaf 1 van dit artikel, zorgt, hetzij voor de organisatorische en financiele terugname van de totaliteit van het zwerfvuil afkomstig van de huishoudelijke verpakkingen die door hem op de markt werden gebracht, hetzij voor de vergoeding van de in artikel 13, §1, 15° opgesomde kosten van alle overheidsinstanties die deze kosten dragen, voor het zwerfvuil dat afkomstig is van de huishoudelijke verpakkingen die hij op de markt heeft gebracht De eerste optie moet de instemming bevatten van de overheidsinstanties die instaan voor het beheer van het zwerfvuil afkomstig van de huishoudelijke verpakkingen op de markt gezet door de verpakkingsverantwoordelijke en omvat naast een plan van aanpak voor de opruiming van het zwerfvuil, ook de acties voor het verzamelen en rapporteren van de gegevens en voor de financiering van de elementen van het zwerfvuilbeleid opgesomd in artikel 13, §1, 15°, 1°-3° De tweede optie betreft een vergoeding aan alle overheidsinstanties die deze kosten dragen Deze vergoeding moet in verhouding staan tot zijn marktaandeel, zoals bepaald in §4

De verpakkingsverantwoordelijke geeft een beschrijving van de wijze waarop hij zal voldoen aan deze verplichting

Deze paragraaf is enkel van toepassing voor verpakkingsverantwoordelijken die volgende verpakkingen op de markt brengen verpakkingen die door de SUP-richtlijn worden geviseerd, verpakkingen van sigaretten en huishoudelijke drankverpakkingen uit blik "

§2 Aan artikel 7 van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt een §4 toegevoegd, met de volgende tekst

"§4 De verpakkingsverantwoordelijke, zoals bedoeld in paragraaf 1 van dit artikel, moet met betrekking tot elk kalenderjaar N, middels een heffing die in verhouding staat tot zijn marktaandeel in het voorgaande kalenderjaar N-1, bijdragen aan het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van verpakkingsafval

Concreet zal de verpakkingsverantwoordelijke met betrekking tot elk kalenderjaar N een heffing verschuldigd zijn berekend op basis van het bedrag per inwoner in artikel 13, §1, 12° voor de afvalstroom huishoudelijk verpakkingsafval en in artikel 14bis voor de afvalstroom bedrijfsmatig verpakkingsafval, weliswaar in verhouding tot zijn marktaandeel in het kalenderjaar N-1 en voor zover de berekende heffing per afvalstroom minstens 500 euro bedraagt

Elke verpakkingsverantwoordelijke rapporteert aan de Interregionale Commissie voor de UPV, met betrekking tot een bepaald kalenderjaar N, uiterlijk op 1 maart van het jaar volgend op dat kalenderjaar, de aantallen van de door hem in het kalenderjaar N-1 op de markt gebrachte verpakkingen, waarop de heffing van toepassing is De Interregionale Commissie voor de UPV stelt vervolgens voor jaar N, op basis van de aantallen in jaar N-1, het marktaandeel van de verpakkingsverantwoordelijke vast, zoals bepaald overeenkomstig artikel 13, §1, 14°, vijfde lid voor het verpakkingsafval van huishoudelijke oorsprong en overeenkomstig artikel 14bis, §1, derde lid voor het verpakkingsafval van bedrijfsmatige oorsprong, en communiceert binnen de 30 dagen het concreet te betalen bedrag De heffing wordt betaald tegen uiterlijk 15 april in jaar N+1, door storting op de rekeningnummers die door elk Gewest worden gecommuniceerd

De heffing is voor de eerste keer verschuldigd op 15 april 2026 met betrekking tot het kalenderjaar 2025

De modaliteiten voor het bijdragen aan het beleid van de Gewesten worden vastgelegd in het individueel beheersplan van de producent

Voor zover het over verpakkingsafval van huishoudelijke oorsprong gaat, is deze paragraaf enkel van toepassing voor verpakkingsverantwoordelijken die volgende verpakkingen op de markt brengen· verpakkingen die door de SUP-richtlijn worden geviseerd, verpakkingen van sigaretten en huishoudelijke drankverpakkingen uit blik "

§3 Aan artikel 10 van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt een §5 toegevoegd, met de volgende tekst

"§5 Vier jaar na de inwerkingtreding van elke erkenning, stelt het Beslissingsorgaan Verpakkingen een samenvattende evaluatienota op, alsmede een strategische orientatienota voor een eventuele nieuwe erkenning ten behoeve van de vertegenwoordigers van de Gewestregeringen "

§4 In artikel 13, §1, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, wordt het vijfde lid van punt 12° vervangen door de volgende tekst

"Het beleid van de Gewesten inzake de preventie en het beheer van verpakkingen kan onder meer betrekking hebben op

- *de preventie van verpakkingsafval,*

- *Research & Development om de kwaliteit van de verpakkingen en met name hun recycleerbaarheid te verbeteren,*
- *de verbetering van de resultaten en/of de kwaliteit van de selectieve inzamelingen;*
- *de niet-selectieve inzameling en verwerking van verpakkingsafval;*
- *de controle en monitoring van de doelstellingen van dit Samenwerkingsakkoord,*
- *de strijd tegen de aanwezigheid van verpakkingen in het zwerfvuil en in sluikstort,*
- *de vergoeding van het personeel belast met de controle, uitvoering en opvolging van de voormelde acties "*

§5 In artikel 13, §1, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval, wordt aan het einde van punt 13° het punt vervangen door een puntkomma

§6. Aan artikel 13, §1, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt een punt 14° toegevoegd, met de volgende tekst

"14° in de mate dat er geen contract van toepassing is, zoals voorzien in het punt 15°, en in de mate dat de leden van het erkende organisme deze verplichting niet vervullen via een andere rechtspersoon die met dit doel werd opgericht, vanaf het kalenderjaar 2025, de kosten voorzien in punt 15° dragen door het betalen van een heffing van 101 916 395,63 EUR, die bestaat uit een bedrag van 33 071 946,73 EUR voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een bedrag van 22 810 842,29 EUR voor het Waalse Gewest en een bedrag van 46 033 606,61 EUR voor het Vlaamse Gewest

Het Beslissingsorgaan UPV zorgt voor de bekendmaking, per Gewest, van de betrokken overheidsinstanties en het aandeel in de totale kosten van elk van deze overheidsinstanties, waarbij verder onderscheid kan worden gemaakt tussen de kosten bedoeld in punt 15°, sub 1, 2, 3 en 4

De bedragen van de heffing in het eerste lid van dit punt moeten ten laatste vanaf het kalenderjaar 2028 aangepast worden op basis van de evaluatie voorzien in artikel 27, §1 van het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil, waarbij het uitdrukkelijk ook de bedoeling is om de scope van de heffing uit te breiden tot het zwerfvuil afkomstig van alle huishoudelijke verpakkingen

De bedragen van de heffing in het eerste lid van dit punt worden vanaf het kalenderjaar dat volgt op het eerste volledige werkingsjaar van een systeem van statiegeld of van een gelijkwaardig systeem voor huishoudelijke drankverpakkingen van rechtswege verminderd met 25%, vervolgens worden de aldus verminderde bedragen voor elk van de 6 daarop volgende kalenderjaren jaarlijks opnieuw van rechtswege verminderd met 5%.

De bedragen van de heffing worden verminderd met de bedragen die overeen stemmen met het gecombineerde marktaandeel van de verpakkingsverantwoordelijken die op individuele basis uitvoering geven aan hun verplichtingen overeenkomstig artikel 7 Het marktaandeel van deze verpakkingsverantwoordelijke wordt uitgedrukt in een percentage dat wordt berekend door de aantallen van de door de verpakkingsverantwoordelijke op de markt gebrachte huishoudelijke verpakkingen waaruit het betrokken zwerfvuil voortkomt, te delen door de totale aantallen op de markt gebrachte huishoudelijke verpakkingen waaruit het betrokken zwerfvuil voortkomt, en dit vervolgens te vermenigvuldigen met factor honderd

De heffing is slechts verschuldigd voor zover de berekende heffing minstens 500 euro bedraagt

In de mate dat het erkend organisme, samen met de betrokken overheidsinstanties, voor de organisatorische en financiele terugname van zwerfvuil heeft gekozen, is de heffing niet van toepassing voor dat aandeel

De bedragen bedoeld in het eerste lid van dit punt worden jaarlijks aangepast aan de gezondheidsindex der consumptieprijzen, met als basisindex het gemiddelde van de cijfers van de gezondheidsindex der consumptieprijzen van de vier eerste maanden van het voorgaande jaar

In de mate dat er geen contract van toepassing is, zoals voorzien in het punt 15°, en de heffing voorzien in het eerste lid betaald wordt, verbinden de Gewesten zich ertoe om de efficientie van de met de geïnde heffingen gefinancierde acties te meten, door gebruik te maken van prestatie-indicatoren

Binnen de 2 jaar na de inwerkingtreding van het Samenwerkingsakkoord betreffende het kader voor de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en voor zwerfvuil, realiseert de Interregionale Commissie voor de UPV, samen met de bevoegde gewestelijke administraties, ten behoeve van de Gewestregeringen een evaluatie van de bedragen van de heffing, zoals opgenomen in het eerste lid, op basis van dezelfde hypotheses in de 3 Gewesten Vervolgens gebeurt deze evaluatie elke 5 jaren opnieuw

Het erkend organisme rapporteert aan de Interregionale Commissie voor de UPV, met betrekking tot een bepaald kalenderjaar N, uiterlijk op 1 maart van het jaar volgend op dat kalenderjaar, de aantallen van de door zijn leden in het kalenderjaar N-1 op de markt gebrachte huishoudelijke verpakkingen, waarop de heffing van toepassing is De Interregionale Commissie voor de UPV stelt vervolgens voor jaar N, op basis van de aantallen in jaar N-1, het marktaandeel van het erkend organisme vast, zoals bepaald overeenkomstig het vierde lid van dit punt, en communiceert binnen de 30 dagen de door het erkend organisme concreet te betalen bedragen, door middel van een formulier De heffing wordt betaald tegen uiterlijk 15 april in jaar N+1, door storting op de rekeningnummers die door elk Gewest worden gecommuniceerd Elk Gewest staat in voor de verdere verdeling van de heffing aan alle overheidsinstanties die op zijn grondgebied de kosten bedoeld in artikel 13, §1, 15°, 1°-3° dragen

De heffing is voor de eerste keer verschuldigd op 15 april 2026 met betrekking tot het kalenderjaar 2025

Het formulier bedoeld in het tiende lid van dit punt bevat minstens de volgende gegevens

1° de gevorderde bedragen per Gewest of betrokken overheidsinstantie,

2° de rekeningnummers waarop de bedragen dienen gestort te worden.

Als het erkend organisme niet tot de betaling overgaat of als na controle door de met de inning en de invordering belaste ambtenaar blijkt dat de betaalde bedragen onjuist zijn, kan door de met controle belaste leden van het Permanent Secretariaat een geldboete opgelegd worden Deze geldboete wordt gelijkgesteld aan 10 % van het niet-betaalde bedrag

Als de bedragen niet zijn betaald na het verstrijken van de gestelde betalingstermijn, is van rechtswege de wettelijke intrest verschuldigd, vermeld in het koninklijk besluit van 4 augustus 1996 tot wijziging van de wettelijke rentevoet

Het erkend organisme is verplicht om alle gegevens die nodig zijn om de juistheid van de betaalde bedragen na te gaan, voor te leggen op ieder verzoek van de ambtenaren die belast zijn met de controle

Het erkend organisme is verplicht om op ieder verzoek van de ambtenaren die belast zijn met de controle, mondeling of schriftelijk alle inlichtingen te verschaffen die hem gevraagd worden om de juistheid van de betaalde bedragen na te gaan

Voor het kalenderjaar 2025 en voor elk Gewest wordt het bedrag van de eventuele vrijwillige financiële verbintenissen bedoeld in punt 4° die niet onder een eerdere overeenkomst vallen, in mindering gebracht van de bedragen bedoeld in het tweede lid van dit punt "

§7 Aan artikel 13, §1, van het Samenwerkingsakkoord van 4 november 2008 betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval wordt een punt 15° toegevoegd, met de volgende tekst

"15° Indien de verpakkingsverantwoordelijke er via het erkend organisme, samen met de betrokken overheidsinstanties, voor kiest zijn verplichting na te komen door middel van een systeem van organisatorische en financiële terugname van het zwerfvuil (organisatorische en financiële optie), contracten sluiten met de overheidsinstanties die kosten dragen voor het beheer van zwerfvuil dat afkomstig is van de huishoudelijke verpakkingen die door de SUP-richtlijn worden geviseerd, van de verpakkingen van sigaretten en van de huishoudelijke drankverpakkingen uit blik, die door de leden van het erkend organisme op de markt werden gebracht Deze contracten moeten in overeenstemming zijn met de modelcontracten die, na analyse door en op voorstel van het Beslissingsorgaan UPV, goedgekeurd worden door het Beslissingsorgaan Verpakkingen en die als voorwerp hebben het organiseren en het financieren van de totale en reele kosten van

1 *de bewustmakingsmaatregelen, teneinde tot een vermindering te komen van zwerfvuil van huishoudelijke verpakkingen, en consumenten voor te lichten over·*
   a) *de beschikbaarheid van herbruikbare alternatieven, systemen voor hergebruik en mogelijkheden voor het beheer van huishoudelijk wegwerpverpakkingsafval, evenals de beste praktijken voor een degelijk afvalbeheer in overeenstemming met de gewestelijke afvalstoffenwetgeving,*
   b) *de effecten op het milieu, in het bijzonder het mariene milieu, van zwerfvuil en andere ongepaste vormen van verwijdering van huishoudelijk verpakkingsafval,*
2 *het opruimen van het zwerfvuil van huishoudelijke verpakkingen, en voor het daaropvolgende vervoer en verwerking van dat zwerfvuil conform de gewestelijke bepalingen,*
3 *het inzamelen van huishoudelijk verpakkingsafval dat in openbare inzamelsystemen wordt afgedankt, inclusief de kosten voor de infrastructuur en de exploitatie ervan en voor het daaropvolgende vervoer en verwerking van dat afval Deze kosten moeten ook betrekking hebben op het opzetten van specifieke infrastructuur voor het, al dan niet selectief, inzamelen van huishoudelijke verpakkingen, zoals passende afvalrecipienten op plekken waar frequent zwerfvuil wordt aangetroffen;*
4. *de proportionele bijdrage aan de algemene kosten van het zwerfvuilbeleid van de overheid, met inbegrip van de controle."*

Afdeling 5 – Controle en strafbepalingen

Artikel 37

§1 Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van gerechtelijke politie, zijn de ambtenaren en personeelsleden van elke bevoegde administratie van het Gewest die zijn aangewezen door hun Regering, alsook de leden van het Permanent Secretariaat van de Interregionale Commissie voor de UPV, belast met het toezicht op de bepalingen van Boek II en III van dit Samenwerkingsakkoord en het toezicht op de uitvoering van de verplichtingen inzake Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid overeenkomstig de Verordening (EU) 2023/1542 De ambtenaren en personeelsleden van elke bevoegde administratie van het Gewest die zijn aangeduid door hun Regering, hebben het statuut van agent van gerechtelijke politie Zij leggen in die hoedanigheid de eed af Zij hebben de mogelijkheid zich te laten bijstaan door de gewone politie

§2 Elke producent en elk collectief organisme is gehouden om, op verzoek van de in de eerste paragraaf vernoemde personen, alle documenten en briefwisseling ter beschikking te stellen en mondeling of schriftelijk alle inlichtingen met betrekking tot de uitvoering van zijn verplichtingen krachtens dit Samenwerkingsakkoord en de Verordening (EU) 2023/1542 te verstrekken

Wanneer de documenten en briefwisseling door middel van een geïnformatiseerd systeem worden gehouden, opgemaakt, uitgereikt, ontvangen of bewaard, hebben de in de eerste paragraaf vernoemde personen het recht zich de op informatiedragers geplaatste gegevens in een leesbare en verstaanbare vorm ter inzage te doen voorleggen De in de eerste paragraaf genoemde personen kunnen eveneens de hiervoor vermelde persoon verzoeken om in hun bijzijn en met zijn uitrusting kopieen te maken onder de door hen gewenste vorm van het geheel of een deel van de voormelde gegevens, evenals om de

informaticabewerkingen te verrichten die nodig worden geacht om de controle uit te oefenen op de naleving van de verplichtingen van dit Samenwerkingsakkoord en de Verordening (EU) 2023/1542

§3. Elke producent en elk collectief organisme is gehouden om op elk tijdstip en zonder voorafgaande verwittiging, vrije toegang te verlenen tot de ruimten waar de activiteit wordt uitgeoefend, voor zover deze ruimten niet gebruikt worden voor bewoning, teneinde de in de eerste paragraaf vernoemde personen in staat te stellen de naleving van de verplichtingen van huidig Samenwerkingsakkoord en de Verordening (EU) 2023/1542 te controleren Als ruimten waar een activiteit wordt uitgeoefend, moeten onder meer worden beschouwd burelen, fabrieken, werkplaatsen, winkels, garages en terreinen die als fabriek, werkplaats of opslagplaats gebruikt worden

Als deze verrichtingen de kenmerken van een huiszoeking dragen, mogen ze alleen worden uitgevoerd op voorwaarde dat de onderzoeksrechter daarvoor een machtiging heeft verstrekt.

Artikel 38

§1 De producent die niet in staat is om zijn inzamel- en verwerkingsdoelstellingen te halen en die bij beslissing van het Beslissingsorgaan UPV, zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid alsnog moet overdragen aan een beheersorganisme, zoals voorzien in artikel 10, §2, en die nalaat dit te doen binnen een termijn van 3 maanden nadat de beslissing van het Beslissingsorgaan UPV aan hem werd ter kennis gebracht, wordt gestraft met een geldboete van duizend tot twee miljoen euro

§2 De producent die zijn verplichtingen niet overeenkomstig artikel 26, §1, heeft toevertrouwd aan een collectief organisme en die niet overeenkomstig artikel 22, op individuele basis uitvoering geeft aan zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid, wordt gestraft met een geldboete van duizend tot twee miljoen euro

BOEK IV – EINDBEPALINGEN EN VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Artikel 39

Het Beslissingsorgaan UPV van de Interregionale Commissie voor de UPV.

1° keurt, samen met het Beslissingsorgaan Verpakkingen van de Interregionale Commissie voor de UPV, het jaarlijkse begrotingsvoorstel aan de Gewestregeringen goed;

2° keurt, samen met het Beslissingsorgaan Verpakkingen van de Interregionale Commissie voor de UPV, het jaarlijkse werkprogramma van het Permanent Secretariaat, de functieomschrijving en de jaarlijkse doelstellingen voor de Directeur en de diensthoofden van het Permanent Secretariaat goed en staat, samen met het Beslissingsorgaan Verpakkingen van de Interregionale Commissie voor de UPV, in voor de jaarlijkse evaluatie van de Directeur en de diensthoofden van het Permanent Secretariaat,

3° bepaalt, samen met het Beslissingsorgaan Verpakkingen van de Interregionale Commissie voor de UPV, het organogram en de regels van interne werking van de Interregionale Commissie voor de UPV,

4° keurt de wijze waarop de producent die geen beheersorganisme of collectief organisme gelast heeft met de uitvoering van zijn Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid, zijn verplichtingen vervult, goed;

5° geeft advies over het model van toetredingsovereenkomst tussen de producent en het beheersorganisme,

6° controleert de erkenningsaanvragen die door de beheersorganismen en de collectieve organismen worden ingediend in het kader van artikel 9, §7 en van artikel 27, §1, en ziet toe op de uitvoering van de erkenningen die het verleent,

7° geeft advies over het financieel plan van de beheersorganismen,

8° informeert de Gewesten over het al dan niet van toepassing zijn van de heffingen zoals bepaald in artikel 13 en 14,

9° maakt de namen van de betrokken overheidsinstanties bekend die kosten dragen ten gevolge van zwerfvuil, alsook de voor elk van deze instanties te dekken kosten en alle andere relevante indicatoren,

10° stelt de formulieren op zoals voorzien in artikel 27, §2,

11° geeft uitvoering aan alle andere taken die haar in dit Samenwerkingsakkoord worden opgelegd

Artikel 40

Binnen de twee jaar volgend op de inwerkingtreding van huidig Samenwerkingsakkoord, realiseert het Beslissingsorgaan UPV van de Interregionale Commissie voor de UPV een evaluatie van het gehele systeem, met name met de bedoeling om een mogelijke evolutie toe te laten en om het voortzetten van een gemeenschappelijk systeem op het volledige Belgische grondgebied toe te laten

Het gemeenschappelijk systeem is gebaseerd op een model waarbij de betrokken publieke en private partijen, elk vanuit hun eigen rol en bevoegdheden, samenwerken aan de algemene doelstelling inzake openbare netheid

Artikel 41

In het kader van de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid die wordt ingesteld door dit Samenwerkingsakkoord en de Verordening (EU) 2023/1542, zijn de Gewestregeringen, samen optredend door middel van een uitvoerend samenwerkingsakkoord, voor zover zij redelijk, doeltreffend en proportioneel handelen, gemachtigd om eenduidig de rollen en verantwoordelijkheden te bepalen van de producenten, de beheersorganismen en de collectieve organismen, de tussenhandelaars en eindverkopers, de publieke of private operatoren voor het beheer van afvalstoffen, de lokale autoriteiten en, desgevallend, de operatoren voor het hergebruik en de voorbereiding met het oog op hergebruik en de bedrijven van de sociale en de solidaire economie

Het bepalen van de rollen en verantwoordelijkheden van de betrokken actoren moet tot doel hebben een goede uitvoering van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid mogelijk te maken en kan betrekking hebben op

- de modaliteiten van inzameling en terugname van de betrokken afvalstoffen,
- de samenwerking tussen de producenten en de publiekrechtelijke rechtspersonen die territoriaal bevoegd zijn voor huishoudelijke afvalstoffen Daarbij geldt als uitgangspunt dat de publiekrechtelijke rechtspersonen zorgen voor de gratis inzameling van de betrokken huishoudelijke afvalstoffen en de producenten daarvoor een billijke vergoeding moeten betalen Hiervan kan afgeweken worden indien andere inzamelkanalen efficienter en effectiever zijn,
- de rapportering over de eigen activiteiten met de betrokken afvalstoffen,
- de verplichting om mogelijkheden tot herstel, hergebruik en hoogwaardige verwerking van de betrokken afvalstoffen bij de inzameling, opslag en transport ervan veilig te stellen en te stimuleren,
- de verplichting om voor houders van de betrokken afvalstoffen informatie te verstrekken over afvalpreventie, hergebruik en voorbereiding voor hergebruik, terugname- en inzamelsystemen en het voorkomen van zwerfvuil,

- het vermelden van de milieubijdrage op de factuur

Artikel 42

De in de artikelen 11, 15 en 34 bedoelde persoonsgegevens worden gebruikt om te controleren of de producent zijn verplichtingen inzake uitgebreide producentenverantwoordelijkheid nakomt

De verantwoordelijke voor de gegevensverwerking is de Interregionale Commissie voor de UPV Deze gegevens worden maximaal 5 jaar bewaard

Artikel 43

De in de artikelen 22, 23 en 25 bedoelde persoonsgegevens worden in het kader van de beoordeling van het individueel beheersplan zwerfvuil gebruikt om de producent die dit plan heeft ingediend, te identificeren

De verantwoordelijke voor de gegevensverwerking is de Interregionale Commissie voor de UPV Deze gegevens worden bewaard gedurende de geldigheidsduur van het individueel beheersplan zwerfvuil

Artikel 44

De Interregionale Commissie voor de UPV neemt passende maatregelen om aan de betrokkene de informatie te verstrekken als bedoeld in de artikelen 13 en 14 van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) en de mededeling te verstrekken als bedoeld in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 van dezelfde verordening met betrekking tot de verwerking van zijn persoonsgegevens voor de in artikel 42 van deze samenwerkingsovereenkomst genoemde doeleinden, in duidelijke en eenvoudige taal, in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm

Brussel,

De Minister-President van de Vlaamse Regering,
M Diependaele

Signed by:Matthias Diependaele (Signatu
Signed at:2025-07-31 13:14:16 +02:00
Reason:Ik keur dit document goed

Diependaele Matthias Vlaamse overheid

De Vlaamse Minister van Omgeving en Landbouw,
J Brouns

Signed by:Brouns Jo
Signed at:2025-07-30 11:57:17 +02:00
Reason:Ik keur dit document goed

Brouns Jo Vlaamse overheid

De Minister-President van de Waalse Regering,
A. Dolimont

De Waalse Minister van Gezondheid, Leefmilieu, Solidariteit en Sociale Economie,
Y. Coppieters

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,
R. Vervoort

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Klimaattransitie, Leefmilieu, Energie en Participatieve Democratie,
A. Maron

ACCORD DE COOPÉRATION CONCERNANT LE CADRE DE LA RESPONSABILITÉ ELARGIE DES PRODUCTEURS POUR CERTAINS FLUX DE DÉCHETS ET POUR LES DÉCHETS SAUVAGES

Vu l'article 39 de la Constitution ,

Vu la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles telle que modifiée par la loi spéciale du 8 août 1988 et la loi spéciale du 16 juillet 1993, et en particulier l'article 6, §1, II, 2°, et l'article 92bis, §1 ;

Vu la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, article 42 ,

Vu le décret du 23 décembre 2011 de la Région flamande relatif à la gestion durable de cycles de matériaux et de déchets, le décret de la Région wallonne du 9 mars 2023 relatif aux déchets, à la circularité des matières et la propreté publique, ainsi que l'ordonnance du 14 juin 2012 de la Région de Bruxelles-Capitale relative aux déchets ,

Vu l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages ,

Considérant que le présent Accord de coopération vise entre autres à assurer les transposition et mise en œuvre partielles de la Directive 2008/98/CE du Parlement européen et du Conseil du 19 novembre 2008 relative aux déchets et abrogeant certaines directives ,

Considérant que le présent Accord de coopération vise entre autres à assurer les transposition et mise en œuvre partielles de la Directive (UE) 2019/904 du Parlement européen et du Conseil du 5 juin 2019 relative à la réduction de l'incidence de certains produits en plastique sur l'environnement ,

Considérant que la Commission interrégionale de l'Emballage, créée dans le cadre de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, sera transformée en une Commission interrégionale de la REP, composée de deux Organes de décision distincts et d'un Secrétariat permanent commun , que cette Commission interrégionale de la REP jouera un rôle central dans l'application du présent Accord de coopération et dans le contrôle de son bon respect ,

Considérant que l'objectif de la politique en matière de déchets en Belgique doit être de réduire à un minimum les incidences négatives de la production et de la gestion des déchets sur la santé humaine et l'environnement , que cette politique doit également viser à réduire l'utilisation de ressources naturelles et favoriser l'application pratique de la hiérarchie des déchets, telle qu'elle découle de la Directive 2008/98/CE ,

Considérant que l'introduction de la « Responsabilité élargie des Producteurs » dans la Directive 2008/98/CE est l'un des moyens de soutenir la conception et la fabrication de produits selon des procédés qui prennent pleinement en compte et facilitent l'utilisation efficace des ressources tout au long de leur cycle de vie, y compris en matière de réparation, de réemploi, de démontage et de recyclage, sans compromettre la libre circulation des marchandises dans le marché intérieur ,

Considérant qu'un cadre national est nécessaire pour la mise en œuvre de la Responsabilité élargie des Producteurs, sachant que les produits sont mis sur le marché belge et qu'il n'existe pas de sous-marchés régionaux , que l'obtention des objectifs en matière de collecte et de traitement, exprimés par rapport à la quantité mise sur le marché, ne peut être contrôlée et imposée qu'au niveau national ,

Considérant qu'il est nécessaire d'adapter régulièrement la réglementation en fonction des évolutions technologiques, ainsi que des évolutions en matière de besoins sociaux et de perspectives politiques , que par conséquent, un mécanisme s'avère nécessaire pour adapter aisément la réglementation nationale , que pour cette raison, le choix s'est porté sur des Accords de coopération d'exécution par flux de déchets, fixant les objectifs nationaux dans le respect de la législation européenne ,

Considérant que, tant qu'il n'y a pas d'accord de coopération d'exécution en vigueur pour un flux de déchets déterminé, qui met en œuvre la « Responsabilité élargie des Producteurs » sur la base du présent accord de coopération, toute réglementation régionale concernant la « Responsabilité élargie des Producteurs » pour ce flux reste pleinement en vigueur ,

Considérant que les Régions peuvent établir le cadre national susmentionné par le biais d'un Accord de coopération ayant force de loi ,

Considérant que, conformément au principe du « pollueur-payeur » et à la possibilité prévue à cet effet par la Directive 2008/98/CE, le présent Accord de coopération vise à faire supporter entièrement les coûts de gestion des déchets par les producteurs qui produisent les flux de déchets susmentionnés , que ces coûts devraient être calculés de manière à refléter les coûts environnementaux réels et complets de la production et de la gestion intégrale des déchets ,

Considérant que les organismes de gestion qui assument la Responsabilité élargie des Producteurs pour le compte de leurs affiliés, producteurs de flux de déchets mentionnés au Livre II du présent Accord de coopération, ne supportent actuellement ces coûts que de manière partielle, une partie restant ainsi à charge de la collectivité ,

Considérant que l'évolution des connaissances a démontré que, contrairement à l'idée reçue au moment de la concrétisation de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, les coûts liés aux déchets d'emballages d'origine industrielle sont non seulement supportés partiellement par des entreprises autres que les responsables d'emballages, mais aussi en partie par la collectivité, en raison de la politique régionale en matière de prévention, de sensibilisation et de contrôle , que les principes de la responsabilité élargie du producteur et du « pollueur-payeur », tels qu'ils sont stipulés dans la Directive 2008/98/CE du Parlement européen et du Conseil du 19 novembre 2008 relative aux déchets et abrogeant certaines directives, impliquent que ces coûts restants à charge des autres entreprises et de la collectivité, doivent être imputés correctement, soit aux responsables d'emballages eux-mêmes , que ces coûts restants seront compensés par l'introduction d'une obligation financière de contribution à la politique des régions pour les responsables d'emballages de déchets d'emballages d'origine industrielle ,

Considérant que les flux de déchets ayant une valeur positive nette, soit ceux dont les coûts totaux pour atteindre les objectifs imposés sont inférieurs aux revenus générés par ces flux de déchets pour l'organisme de gestion, entraînent encore, eux aussi, d'autres coûts pour la collectivité, comme, par exemple, en matière de prévention et de communication aux citoyens ,

Considérant que le présent Accord de coopération vise à faire aussi supporter cette partie des coûts aux producteurs responsables des flux de déchets, par le paiement par les organismes de gestion d'une cotisation exprimée en un montant par an et par habitant , que la hauteur des montants par flux de déchets provient, d'une part, de la contribution de 0,50 euros par habitant et par an, prévue à l'article 13, §1, 12°, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, qui poursuit le même objectif, et d'autre part, des coûts opérationnels de la gestion du flux de déchets, calculés sur la base du poste 60/61 (« achats auprès de tiers ») des comptes annuels les plus récents de chaque organisme de gestion, comparés aux mêmes coûts supportés par l'organisme agréé pour les déchets d'emballages ménagers dans le cadre dudit Accord de coopération du 4 novembre 2008 , qu'une même obligation est prévue pour l'organisme agréé pour les déchets d'emballages industriels dans le cadre de cet Accord de coopération, car des conditions identiques existent là aussi ,

Considérant que les montants de la cotisation sont indexés annuellement ,

Considérant que les cotisations de chaque flux de déchets visé par cet Accord de coopération tendront à être dédiées à des mesures de prévention générales ou à des mesures de prévention spécifiques à ce flux particulier ,

Considérant qu'il n'existe pas encore d'organisme de gestion pour tous les flux de déchets et que, par conséquent, un tarif zéro s'applique actuellement pour les flux de déchets concernés ; que le but est de réviser régulièrement le présent Accord de coopération, afin de l'adapter à la réalité ;

Considérant que les producteurs qui n'ont pas confié leur Responsabilité élargie des Producteurs à un organisme de gestion, assument eux-mêmes ces coûts par l'établissement d'un plan de gestion individuel, qui fixe les modalités pour que ces producteurs participent à la politique dans la même mesure que les producteurs affiliés à un organisme de gestion , qu'une même obligation est également prévue pour les responsables d'emballages qui remplissent individuellement l'obligation de reprise dans le cadre de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008, pour les déchets d'emballages d'origine tant ménagère qu'industrielle, car ces responsables d'emballages se trouvent dans une situation identique ,

Considérant que, dans un certain nombre de cas, une cotisation supplémentaire sera imposée à un organisme de gestion , que celle-ci s'appliquera dans le cas où l'organisme de gestion n'atteint pas les objectifs imposés , que le présent texte n'opte pas pour des sanctions pénales ou des amendes administratives, mais pour des cotisations au bénéfice de la politique des Régions , que le non-respect des objectifs entraîne en effet des coûts supplémentaires pour la communauté en matière de gestion des déchets ,

Considérant qu'une cotisation supplémentaire s'appliquera également dans le cas où l'organisme de gestion a des réserves excessives, car l'organisme de gestion se doit d'être efficace sur le plan financier et fiscal et ces réserves excessives représentent une charge injustifiée pour les consommateurs , que la cotisation supplémentaire devra inciter les organismes de gestion à tout mettre en œuvre pour remplir les tâches et les objectifs qui leur sont fixés de la manière la plus rentable possible ,

Considérant que la norme de niveau admissible des réserves dépend des frais de fonctionnement de l'organisme de gestion pour le flux de déchets concerné , que l'on entend par là les frais repris dans les comptes annuels sous la rubrique « coût des ventes et prestations (code 60/66A) », à l'exception des ajouts de provisions (code 635) , qu'il s'agit donc de la somme des codes 60, 61, 62, 630, 631, 64 et 66A ,

Considérant qu'il faut, d'une part, éviter la constitution de provisions illégales sur le plan comptable, servant de réserves « de fait » , que d'autre part, les organismes de gestion bénéficient aussi d'autonomie pour remplir leurs obligations REP et mener leur propre stratégie financière en tant que personne raisonnable et prudente , que des provisions ne sont possibles que dans le cadre strict du droit comptable et qu'une motivation objective de la nécessité comptable des provisions, basée sur des études, s'avère nécessaire pour vérifier que tel est bien le cas ; qu'il convient de noter à cet égard que l'approbation des comptes par son propre réviseur n'est pas une raison suffisante en soi pour admettre les provisions comme étant justifiées , qu'une procédure équitable est prévue pour que le contrôle du propre réviseur soit vérifié et complété par un contrôle indépendant, conforme au droit comptable et aux règles déontologiques, fixées par l'Institut des Réviseurs d'Entreprises , que cette procédure a démontré son bon fonctionnement dans le cadre de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages pour les organismes agréés Fost Plus et Valipac ;

Considérant que la limitation des réserves et provisions est également nécessaire pour éviter une distorsion de marché entre les organismes de gestion actuels et les futurs organismes de gestion pour un même flux de déchets, ainsi que des problèmes au niveau de la restitution de provisions, en cas de résiliation du contrat d'adhésion d'un producteur ,

Considérant qu'il est justifié, pour évaluer si un producteur prévoit une participation suffisante à la politique des Régions, de faire preuve de flexibilité particulière pour les producteurs qui importent des produits exclusivement pour leur propre usage ou gèrent leurs déchets en circuit fermé, car ces producteurs contribuent dans une bien moindre mesure aux problématiques des déchets que la politique des Régions doit résoudre ,

Considérant que l'imposition d'une mission d'intérêt général à un organisme de gestion, dans la mesure où la Responsabilité élargie des Producteurs qui lui est confiée concerne les déchets ménagers, ne signifie nullement que les Régions souhaitent pour cette raison que la législation en matière des marchés publics s'applique à cet organisme de gestion , qu'il revient uniquement au législateur fédéral de fixer le champ d'application de la législation en matière des marchés publics ,

Considérant qu'il est justifié de ne pas imposer de cotisation supplémentaire à un producteur non affilié à un organisme de gestion, qui ne s'avère pas en mesure d'atteindre ses objectifs de collecte ou de traitement, comme c'est néanmoins le cas pour un organisme de gestion qui ne s'avère pas en mesure d'atteindre ces objectifs, puisque le cas échéant, le producteur non affilié à un organisme de gestion, sera dès lors tenu de confier sa Responsabilité élargie des Producteurs à un organisme de gestion ,

Considérant que des agréments, à accorder par la Commission interrégionale de la REP, sont prévus pour les organismes de gestion , que ces agréments ne portent que sur les dispositions du présent Accord de coopération et ne concernent pas les matières qui restent du ressort des Régions , que les agréments accordés sont donc complémentaires aux règlementations régionales ,

Considérant que les organismes de gestion sont soumis à des obligations équitables d'intérêt général , que, dans ce cadre, les organismes de gestion sont également soumis à des obligations limitées d'approbation et de rapportage vis-à-vis de la Commission interrégionale de la REP ,

Considérant que les organismes de gestion doivent avoir pour seul objet statutaire la mise en œuvre de la Responsabilité élargie des Producteurs, mais qu'il est parfois nécessaire d'élargir cet objet statutaire de façon restreinte pour permettre à l'organisme de gestion d'atteindre de manière rentable les résultats imposés , que, toutefois, cet élargissement ne peut être accepté qu'en cas de garanties suffisantes qu'il n'existe pas de risque de distorsion de concurrence , que la Commission interrégionale de la REP doit avoir la possibilité de demander les avis nécessaires à cette fin, comme par exemple à l'Autorité belge de la concurrence, et que l'organisme de gestion doit ensuite tenir compte des remarques de la Commission interrégionale de la REP ,

Considérant que la législation nationale ne peut porter préjudice à la compétence en matière de la politique des déchets des Régions pour définir le cadre opérationnel de mise en œuvre de la Responsabilité élargie des Producteurs , que le cadre interrégional se limite donc à ce qui ne peut être réglementé qu'au niveau national ,

Considérant que des obligations de différentes natures sont imposées aux producteurs de divers produits afin que ceux-ci soient collectés et traités autant que possible de manière respectueuse de l'environnement , qu'il subsiste néanmoins un certain nombre de produits pour lesquels imposer certaines mesures est particulièrement difficile, en raison de leur nature spécifique , qu'il convient toutefois de prendre les mesures nécessaires pour éviter en tout état de cause que certains déchets ne soient abandonnés et ne deviennent des déchets sauvages ,

Considérant que les déchets sauvages constituent un problème sociétal et environnemental majeur et que leur élimination impose un coût financier important à la communauté , qu'il est approprié que les producteurs de produits qui contribuent de manière significative à la problématique des déchets sauvages, financent les coûts de prévention et d'élimination de ces derniers ,

Considérant que les producteurs ont le choix soit de remplir leurs obligations de manière individuelle, soit de s'associer en un organisme collectif, soit de confier la tâche de l'organisme collectif à un organisme agréé dans le cadre de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages ,

Considérant que la contribution financière des producteurs aux coûts de prévention et d'élimination des déchets sauvages devrait couvrir les coûts réels et complets , que cette contribution financière ne peut toutefois pas dépasser les coûts nécessaires pour assurer les services requis de manière rentable , que les coûts se limitent à ceux liés aux activités menées par ou pour le compte des autorités publiques et

que ceux-ci sont fixés de manière transparente par les administrations régionales, conformément au droit européen ,

Considérant que, par le biais de modifications à l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, les déchets d'emballages ménagers sont soumis aux mêmes obligations que celles imposées aux autres flux de déchets qui sont en grande partie responsables de la production de déchets sauvages , qu'avec l'introduction d'un système de consigne ou un système équivalent, on peut néanmoins s'attendre à ce que la part d'emballages ménagers dans les déchets sauvages diminue, ce qui nécessite de prévoir une réduction progressive de la cotisation sur les emballages ménagers ; qu'il convient en outre de limiter dans un premier temps la cotisation sur les emballages ménagers aux emballages visés par la directive SUP, ainsi qu'aux emballages de cigarettes et aux canettes de boissons d'origine ménagère en raison de leur présence importante dans les déchets sauvages et de l'absence actuelle de système de consigne ou de système équivalent ,

Considérant que les cotisations pour chacun de ces flux de déchets ont été déterminées sur la base des coûts effectifs, estimés par chacune des Régions, de gestion efficace des déchets sauvages, par le biais d'études complètes réalisées sur la base de l'évaluation des coûts réels et complets, adaptés de manière transparente et proportionnelle conformément aux principes de la Directive (UE) 2019/904 relative à la réduction de l'incidence de certains produits en plastique sur l'environnement, répartis entre les flux de déchets, sur la base des comptages de fractions les plus récents des Régions , que la méthode de calcul a été développée de manière à pouvoir fixer proportionnellement par groupe de produits les coûts de prévention, d'élimination, de transport et de traitement des déchets sauvages, ainsi que les coûts de contrôle et de répression des politiques mises en place , que, toutefois, les situations des Régions ne sont pas entièrement comparables , qu'une règle univoque de calcul de la cotisation s'avère, par ailleurs, nécessaire ,

Considérant que les mêmes obligations sont imposées aux producteurs et aux responsables d'emballages qui souhaitent remplir individuellement leurs obligations , qu'à cette fin, un « plan de gestion individuel déchets sauvages » est imposé aux producteurs de flux de déchets autres que les emballages qui souhaitent remplir individuellement leurs obligations, tandis que pour les responsables d'emballages qui souhaitent les remplir individuellement, ces mêmes obligations sont rendues applicables dans le cadre de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 ,

Considérant que le but est d'évaluer régulièrement les contributions financières à l'aide de comptages de fractions et d'un inventaire des coûts, les Régions s'efforçant d'appliquer une méthode uniforme de calcul des coûts , que le présent Accord de coopération sera adapté s'il s'avère que les contributions financières ne correspondent plus à la réalité ,

Considérant que, conformément à la Directive-cadre européenne relative aux déchets (2008/98/CE), les autorités publiques doivent tenir compte de la viabilité économique lorsqu'elles appliquent la Responsabilité élargie des Producteurs ,

Considérant que les chewing-gums représentent une part significative des déchets sauvages , qu'ils ne sont pas repris dans le champ d'application de la directive SUP, mais qu'ils posent un réel problème en termes de propreté publique et de nettoiement , qu'il convient donc de mettre en place des actions et campagnes de prévention et de nettoiement ,

Considérant que l'entrée en vigueur des cotisations découle des dispositions de la directive SUP ,

Considérant qu'il est nécessaire de prendre des mesures communes en Région de Bruxelles-Capitale, en Région flamande et en Région wallonne, en matière de prévention des déchets sauvages et de financement de leurs coûts, sans que l'union économique et l'unité monétaire belge soient perturbées ,

Considérant que seul un Accord de coopération ayant force de loi offre une garantie suffisante pour établir une réglementation uniforme sur l'ensemble du territoire belge,

LIVRE I – DISPOSITIONS COMMUNES

Section 1 – Dispositions générales

Article 1er

§1er Le présent Accord de coopération constitue une transposition partielle de la Directive 2008/98/CE du Parlement européen et du Conseil du 19 novembre 2008 relative aux déchets et abrogeant certaines directives et de la Directive (UE) 2019/904 du Parlement européen et du Conseil du 5 juin 2019 relative à la réduction de l'impact de certains produits en plastique sur l'environnement

§2 Le présent Accord de coopération a force de loi et est d'application directe dans la Région de Bruxelles-Capitale, la Région flamande et la Région wallonne

Sauf dispositions contraires, le présent Accord de coopération s'applique sans préjudice de l'application des législations régionales en vigueur relatives à la prévention et à la gestion des déchets et l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages

Le présent Accord de coopération ne porte pas préjudice aux compétences communales ou d'agglomération en matière de salubrité et de sécurité sur la voie publique Le présent Accord de coopération s'applique à la gestion des déchets soumis à la Responsabilité élargie des Producteurs sans préjudice de la possibilité pour les communes et l'agglomération bruxelloise de prendre, dans la sphère de leurs compétences respectives, des règlements complémentaires s'appliquant à la collecte de ces déchets

§3 Le présent Accord de coopération met partiellement en œuvre le chapitre VIII du Règlement (UE) 2023/1542 relatif aux batteries et aux déchets de batteries L'Organe de décision REP et l'Administration régionale, tels qu'ils sont définis à l'article 2, §1, 6° et 21° du présent Accord de coopération, sont des autorités compétentes conformément à l'article 54 (1) du Règlement (UE) 2023/1542

Article 2

§1 Pour l'application du présent Accord de coopération, il faut entendre par

1° « Équipements électriques et électroniques » ou « EEE » les équipements fonctionnant grâce à des courants électriques ou à des champs électromagnétiques et les équipements de production, de transfert et de mesure de ces courants et champs, conçus pour être utilisés à une tension ne dépassant pas 1 000 volts en courant alternatif et 1 500 volts en courant continu ,

2° « Véhicule » tout véhicule des catégories M1 ou N1 définies dans le Règlement (UE) 2018/858, ainsi que les véhicules à trois roues, tels que définis dans le Règlement (UE) 168/2013, mais à l'exclusion des tricycles à moteur, indépendamment de la manière dont le véhicule a été entretenu ou réparé en cours d'utilisation, et indépendamment du fait s'il a été équipé d'accessoires fournis par le constructeur ou d'autres éléments montés en tant que pièce de rechange ou intégrés conformément aux prescriptions générales ou à des dispositions internes ,

3° « Producteur » au sens du Livre II du présent Accord de coopération

- De EEE toute personne physique ou morale qui, quelle que soit la technique de vente utilisée, y compris par vente à distance conformément aux dispositions de l'article I 8, 15°, du Code de Droit économique
  a) est établie sur le territoire belge et fabrique des EEE sous son propre nom ou sa propre marque, ou fait concevoir ou fabriquer des EEE, et les commercialise sous son propre nom ou sa propre marque sur le territoire belge,

b) est établie sur le territoire belge et y revend, sous son propre nom ou sa propre marque, des équipements produits par d'autres fournisseurs , le revendeur ne devant pas être considéré comme « producteur » lorsque la marque du producteur figure sur l'équipement conformément au point a),
c) est établie sur le territoire belge et met sur le marché belge, à titre professionnel, des EEE provenant d'un pays tiers , ou
d) est établie en dehors du territoire belge et vend des EEE, par vente à distance au sens de l'article I 8, 15°, du Code de Droit économique, directement ou par le biais d'une place de marché en ligne, aux ménages privés ou à d'autres utilisateurs que des ménages privés en Belgique

Une personne qui assure exclusivement un financement en vertu de ou conformément à un contrat de financement n'est pas considérée comme « producteur », à moins qu'elle n'agisse aussi comme producteur au sens des points a) à d) ,

- De véhicules le constructeur d'un véhicule ou l'importateur professionnel d'un véhicule en Belgique
- D'autres produits toute personne physique ou morale qui, quelle que soit la technique de vente, y compris par vente à distance au sens de l'article I 8, 15°, du Code de Droit économique
  a) est établie sur le territoire belge et fabrique un produit sous son propre nom ou sa propre marque, ou le fait concevoir ou fabriquer et le commercialise sous son propre nom ou sa propre marque sur le territoire,
  b) est établie sur le territoire belge et y revend, sous son propre nom ou sa propre marque, un produit fabriqué par d'autres fournisseurs le revendeur ne devant pas être considéré comme producteur lorsque la marque du producteur figure sur le produit, conformément au point a),
  c) est établie sur le territoire belge et y met sur le marché, à titre professionnel, un produit provenant d'un pays tiers,
  d) est établie sur le territoire belge et fabrique ou importe un produit et l'affecte à son propre usage, à titre professionnel sur le territoire, ou
  e) est établie en dehors du territoire belge et vend un produit par une technique de vente à distance au sens de l'article I 8, 15°, du Code de Droit économique, directement ou par l'intermédiaire d'une place de marché en ligne aux ménages privés ou à des utilisateurs autres que les ménages privés sur le territoire

  La personne qui assure exclusivement un financement en vertu de, ou conformément à un contrat de financement, n'est pas considérée comme « producteur », à moins qu'elle n'agisse aussi comme producteur au sens des points a) à e) ,

4° « Responsabilité élargie des Producteurs » un ensemble de mesures prises pour veiller à ce que les producteurs de produits assument la responsabilité financière ou la responsabilité financière et organisationnelle de la gestion de la phase « déchet » du cycle de vie d'un produit ,

5° « Organe de décision REP » la plate-forme de concertation des Régions, appelée auparavant « Plateforme interrégionale des Responsabilités élargies des Producteurs » ou « PIREP », constituant une section de l'Organe de décision de la Commission interrégionale de la REP et chargée de certaines missions d'administration, de contrôle, d'approbation et d'avis dans le cadre du présent Accord de coopération ,

6° « Organisme de gestion » l'association sans but lucratif, créée et financée par les producteurs, qui assume la Responsabilité élargie des Producteurs fixée au Livre II du présent Accord de coopération, pour le compte de ses producteurs affiliés ,

7° « Commission interrégionale de la REP » l'institution visée à l'article 23 de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages ,

8° « Réserves » une partie des fonds propres d'une entreprise dépassant la valeur nominale de son capital libéré et appelé, servant de mise en réserve d'une partie de ses bénéfices pour une utilisation future ,

9° « Provision » une application du droit comptable qui oblige les entreprises à anticiper les événements qui pourraient avoir un impact négatif sur leur patrimoine , la provision ne peut servir qu'à couvrir les coûts futurs pour lesquels elle a été constituée ,

10° « Cotisation » le montant forfaitaire visé à l'article 8, 13, 14 ou 27 du présent Accord de coopération ,

11° « Huiles » toutes les huiles minérales ou synthétiques, lubrifiantes ou industrielles, telles que les huiles des moteurs à combustion et des systèmes de transmission, les huiles lubrifiantes, les huiles pour turbines et celles pour systèmes hydrauliques ,

12° « Pneu » · tout pneu en caoutchouc et éventuellement d'autres matériaux, pneumatique ou plein, en ce compris les bandages, et à l'exception de pneus de vélo ,

13° « Place de marché en ligne » une plateforme digitale, un portail ou tout autre support électronique, application ou service similaire permettant à un vendeur de conclure un contrat à distance, au sens de l'article I.8, 15°, du Code de Droit économique, avec des utilisateurs de la place de marché en ligne ;

14° « Gestionnaire d'une place de marché en ligne » toute personne physique ou morale qui organise ou gère une place de marché en ligne, à titre onéreux ou non ,

15° « Matelas » produit destiné au couchage et au repos, pouvant être utilisé par toute personne pendant une longue période, constitué d'une housse solide, rembourrée de matériaux de base, et susceptible d'être mis sur une structure de lit de support, surmatelas compris Un surmatelas est un élément de literie de faible épaisseur placé sur le matelas normal ,

16° « Panneau photovoltaique » appareil électrique qui est conçu dans le but de générer de l'électricité à partir de la lumière (solaire) pour des applications dans les domaines public, commercial, industriel, rural et résidentiel , cette définition n'inclut pas les équipements avec cellules photovoltaiques intégrées qui ont comme fonction de générer l'électricité nécessaire au fonctionnement de l'appareil ,

17° « Lange jetable » lange ou parties de lange à usage unique ,

18° « Textile » terme générique pour le groupe de produits composé de vêtements, chaussures, linge et produits fabriqués à partir de fibres naturelles ou synthétiques , la fraction textile comprend à la fois les textiles réutilisables et non réutilisables ,

19° « Meubles » toute chose meuble dont toutes les dimensions extérieures sont égales ou supérieures à quarante centimètres ou dont le volume est égal ou supérieur à soixante décimètres cubes, et qui est destinée à l'usage ou à l'ornement des locaux ou de leurs extérieurs, à l'exclusion des matelas ,

20° « Administration régionale » l'administration désignée par la Région ,

21° « Mise sur le marché » la première mise à disposition d'un produit sur le marché belge ,

22° « Mise à disposition sur le marché » toute fourniture d'un produit destiné à être distribué, consommé ou utilisé sur le marché belge dans le cadre d'une activité commerciale, à titre onéreux ou gratuit , cette définition peut être concrétisée dans l'Accord de coopération d'exécution visé à l'article 7, §1 ,

23° « Producteur » au sens du Livre III du présent Accord de coopération

a À l'exception des emballages, toute personne physique ou morale, établie sur le territoire belge, qui, quelle que soit la technique de vente, y compris les contrats à distance définis à l'article 2, point 7, de la Directive 2011/83/UE du Parlement européen et du Conseil (21), fabrique,

conditionne, vend ou importe des produits à titre professionnel et commercialise des produits ou des produits conditionnés sur le territoire belge, ou

b À l'exception des emballages, toute personne physique ou morale, établie dans un autre pays, qui vend, à titre professionnel, des produits ou des produits conditionnés directement à des ménages privés ou à des utilisateurs autres que des ménages privés sur le territoire belge, au moyen de contrats à distance définis à l'article 2, point 7, de la Directive 2011/83/UE ,

24° « Produits du tabac » des produits avec filtres pouvant être consommés et composés même partiellement de tabac, qu'il soit ou non génétiquement modifié, ainsi que les filtres commercialisés pour être utilisés en combinaison avec des produits du tabac ,

25° « Chewing-gum » gomme aromatisée destinée à être mâchée, sans être avalée ,

26° « Lingettes humides » · lingettes pré-humidifiées à des fins d'hygiène ou de nettoyage domestique ,

27° « Ballons de baudruche » un objet non poreux en matériau léger destiné à être gonflé avec de l'air ou du gaz, à l'exception des ballons de baudruche utilisés pour des usages et applications industriels ou professionnels, et qui ne sont pas distribués aux consommateurs ,

28° « Organisme collectif » l'association sans but lucratif, créée et financée par les producteurs, qui assume la Responsabilité élargie des Producteurs fixée au Livre III du présent Accord de coopération pour le compte de ses producteurs affiliés ,

29° « Déchets sauvages » tout déchet abandonné, rejeté ou géré en méconnaissance des règles en vigueur ,

30° « Règlement (UE) 2023/1542 » Règlement (UE) 2023/1542 du Parlement européen et du Conseil du 12 juillet 2023 relatif aux batteries et aux déchets de batteries, modifiant la directive 2008/98/CE et le règlement (UE) 2019/1020, et abrogeant la directive 2006/66/CE

§2 En ce qui concerne les batteries et déchets de batteries, les définitions du Règlement (UE) 2023/1542 s'appliquent Lorsque le présent Accord de coopération mentionne « l'organisme de gestion », il faut entendre, pour les batteries et déchets de batteries, « l'organisation compétente en matière de responsabilité des producteurs », visée à l'article 3 (1) 49° du Règlement (UE) 2023/1542 »

Article 3

Les objectifs du présent Accord de coopération sont les suivants

1° établir un cadre national pour la mise en œuvre de la Responsabilité élargie des Producteurs ,
2° prévenir et réduire les déchets sauvages et leur nocivité ,
3° rendre les producteurs financièrement responsables des coûts liés aux déchets sauvages résultant des produits qu'ils ont mis sur le marché ,
4° sensibiliser la population dans le but d'éviter les déchets sauvages

Section 2 – L'Organe de décision REP

Article 4

§1 L'article 2, 24°, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages est remplacé par le texte suivant

« 24° « Commission interrégionale de la REP » la commission, précédemment dénommée « Commission interrégionale de l'Emballage », visée à l'article 23 du présent Accord de coopération

et chargée de certaines missions d'administration, de contrôle, d'approbation et d'avis dans ce cadre , »

§2 Toutes les mentions, dans l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, du nom « *Commission interrégionale de l'Emballage* », à l'exception de celles reprises aux articles 2, 24°, 23, §1, et 24, sont remplacées par la nouvelle dénomination « *Commission interrégionale de la REP* »

§3 L'article 23, §1, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages est remplacé par le texte suivant

« §1 Les Régions maintiennent l'existence de la Commission interrégionale de l'Emballage, créée par l'Accord de coopération du 30 mai 1996 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, en tant qu'institution commune visée à l'article 92bis de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, moyennant la modification de son nom en « Commission interrégionale de la REP » Elle est dotée de la personnalité juridique

La Commission interrégionale de la REP est composée d'un Organe de décision et d'un Secrétariat permanent, qui a pour mission d'assister l'Organe de décision

L'Organe de décision est composé de deux sections de neuf membres chacune Chaque Gouvernement régional nomme trois membres effectifs et trois membres suppléants pour les deux sections Les membres peuvent être désignés soit pour les deux sections, soit pour une seule

La première section de l'Organe de décision, également appelée « Organe de décision Emballages », est responsable de la prévention et de la gestion des déchets d'emballages, comme le décrit plus en détail le présent Accord de coopération

La seconde section de l'Organe de décision est l'« Organe de décision REP » Les tâches et compétences de cet « Organe de décision REP » sont fixées dans l'Accord de coopération concernant le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages

Le Secrétariat permanent est composé de fonctionnaires et d'agents que chaque Gouvernement régional met à la disposition de la Commission interrégionale de la REP pour l'accomplissement des missions administratives et techniques qui lui reviennent

Au lieu de mettre du personnel à disposition, chaque Région peut choisir, par année budgétaire, d'allouer des budgets spécifiques à la Commission interrégionale de la REP pour l'engagement de son personnel propre

Les budgets spécifiques alloués couvrent aussi les frais de fonctionnement du secrétariat social qui sera chargé par la Commission interrégionale de la REP des aspects pratiques liés à la gestion du personnel »

Article 5

L'article 24 de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages est remplacé par le texte suivant

« Les deux sections de l'Organe de décision de la Commission interrégionale de la REP se réunissent au moins 10 fois par an, ainsi qu'à la demande d'un membre Chaque section ne siège valablement que si les trois Régions sont représentées

Les membres de chaque section de l'Organe de décision de la Commission interrégionale de la REP désignent, chaque année et à compter du 5 mars, en leur sein, un nouveau président en respectant une alternance entre les Régions Le secrétariat des deux sections de l'Organe de décision est assuré par le Secrétariat permanent

Le règlement d'ordre intérieur de la Commission interrégionale de la REP, qui fixe les règles de fonctionnement interne de la Commission interrégionale de la REP, régit la collaboration pratique entre les deux sections et peut prévoir des réunions communes aux deux sections

Tout avis, proposition ou décision de la Commission interrégionale de la REP doit être pris au consensus pour autant qu'au moins un représentant de chaque Région soit présent »

Article 6

§1 Le point est remplacé par un point-virgule à la fin de l'article 26, §1, 12°, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages

§2 Un point 13° est ajouté à l'article 26, §1, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, avec le texte suivant

« 13° exécute, au sein de sa seconde section, les tâches prévues dans l'Accord de coopération concernant le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages »

§3 L'article 26, §5, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages est supprimé L'article 26, §6, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages devient l'article 26, §5

LIVRE II – DISPOSITIONS RELATIVES AU CADRE INTERRÉGIONAL POUR LA RESPONSABILITÉ ÉLARGIE DES PRODUCTEURS DE CERTAINS FLUX DE DÉCHETS

Section 1. Responsabilité élargie des Producteurs

Article 7

§1er Une Responsabilité élargie des Producteurs s'applique aux producteurs pour les flux de déchets suivants

EEE, à l'exclusion des panneaux photovoltaïques
Panneaux photovoltaïques
Véhicules
Huiles
Pneus
Matelas
Meubles
Textiles
Langes jetables
Batteries

Conformément au Règlement (UE) 2023/1542 relatif aux batteries et aux déchets de batteries, une Responsabilité élargie des Producteurs s'applique au flux de déchets de batteries Ce Règlement fixe des objectifs et des obligations en matière de collecte, d'efficacité du recyclage et de valorisation des matériaux, de réemploi, de préparation en vue du réemploi, de réaffectation, de préparation en vue de réaffectation, de prévention, d'information et de rapportage Les Régions peuvent imposer des objectifs

et des obligations supplémentaires, par le biais d'un accord de coopération d'exécution, le cas échéant, à condition que ceux-ci soient compatibles avec le Règlement susmentionné

Pour chacun des flux de déchets visé au premier alinéa, des mesures en matière de Responsabilité élargie des Producteurs seront imposées aux producteurs par le biais d'un accord de coopération d'exécution, le cas échéant Ces mesures pourront consister en l'imposition d'une ou de plusieurs règles et d'obligations relatives à
1° la réalisation d'objectifs de collecte et de traitement des déchets résultant des produits mis sur le marché par les producteurs ,
2° la réalisation d'objectifs liés à la prévention, au réemploi, à la réparation et à la préparation en vue du réemploi ,
3° la réalisation d'objectifs de soutien et de développement d'opérations de réemploi et de réutilisation mises en œuvre par des entreprises à finalité sociale situées sur le territoire des Régions

Chaque accord de coopération d'exécution déterminera à partir de quand les objectifs et obligations visés aux articles 9 et 10 entreront en vigueur et précisera les indicateurs d'évaluation des systèmes mis en place

Les producteurs peuvent s'associer par flux de déchets à un ou plusieurs organismes de gestion, qui assument la Responsabilité élargie des Producteurs pour les producteurs qui sont affiliés chez eux.

§2 Lorsque plusieurs organisations compétentes en matière de responsabilité des producteurs sont créées pour un même flux, les organisations compétentes en matière de responsabilité des producteurs sont tenues de mettre en place un organisme coordonnateur, qui a notamment pour mission de prendre connaissance de la part de marché de chaque organisation compétente en matière de responsabilité des producteurs pour une année civile donnée La part de marché d'un organisme de gestion au cours d'une année civile donnée N est la somme des parts de marché de chaque producteur affilié à cet organisme de gestion, telle qu'elle a été établie à la fin de l'année civile précédente N-1 La part de marché d'un producteur est exprimée sous forme d'un pourcentage calculé en divisant les nombres des produits mis sur le marché par le producteur dont provient le flux de déchets en question par les nombres totaux des produits mis sur le marché dont provient le flux de déchets en question, puis en multipliant ce résultat par un facteur cent

L'Organe de décision REP veille à ce que les activités des organismes de gestion couvrent l'ensemble du territoire et à ce que ces organismes de gestion remplissent leurs obligations de manière coordonnée

§3 Si un producteur a confié à un organisme de gestion l'exécution de ses obligations en vertu du Livre II de cet Accord de coopération, ainsi qu'en vertu du Règlement (UE) 2023/1542 pour les déchets de batteries, un contrat d'adhésion est conclu entre le producteur et l'organisme de gestion

Le contrat d'adhésion garantit l'absence de discrimination et de distorsion de concurrence entre les producteurs, et précise les procédures de résiliation et les mécanismes d'exclusion Il comprend les dispositions nécessaires qui garantissent le financement de l'exécution de la Responsabilité élargie des Producteurs pour les produits mis sur le marché pendant la durée du contrat d'adhésion

Le contrat-type d'adhésion est soumis préalablement à l'avis de l'Organe de décision REP L'Organe de décision REP dispose de trois mois pour rendre un avis Au cours de cette période, l'Organe de décision REP peut réclamer des informations supplémentaires, auquel cas, le délai de trois mois recommence à courir à compter de la réception de ces informations

§4 Pour les flux de déchets spécifiés à l'article 8, une obligation financière est également imposée aux organismes de gestion dans le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs, afin de contribuer à la politique des Régions

Article 8

§1 Pour les flux de déchets « EEE, à l'exclusion des panneaux photovoltaiques », « Panneaux photovoltaiques », « Batteries », « Véhicules », « Huiles », « Pneus », « Matelas », « Meubles », « Textiles » et « Langes jetables », une responsabilité financière s'applique, sous la forme d'une cotisation par année civile, aux organismes de gestion , celle-ci doit contribuer au financement de la politique des Régions en matière de prévention et de gestion des déchets concernés

Le montant de la cotisation portant sur une année civile donnée est exprimé par habitant en Belgique, le nombre d'habitants étant fixé par les statistiques de population les plus récentes de la Direction générale Statistique et Information économique du SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie, disponibles au 1er janvier de l'année civile précitée

S'il existe plusieurs organismes de gestion pour un même flux de déchets, au dernier jour d'une année civile, la cotisation portant sur l'année civile en question est supportée par chaque organisme de gestion à hauteur de sa part de marché, telle qu'elle est fixée conformément au premier alinéa de l'article 7, §2

La cotisation s'élève à

EEE, à l'exclusion des panneaux photovoltaiques	0,148 EUR/habitant
Panneaux photovoltaiques	0,001 EUR/habitant
Batteries	0,057 EUR/habitant
Véhicules	0,003 EUR/habitant
Huiles	0,011 EUR/habitant
Pneus	0,082 EUR/habitant
Matelas	0,019 EUR/habitant
Meubles	0 EUR/habitant
Textiles	0 EUR/habitant
Langes jetables	0 EUR/habitant

Les montants par habitant sont adaptés annuellement en fonction de l'indice santé des prix à la consommation avec, comme taux de base, la moyenne des indices santé des prix à la consommation des quatre premiers mois de l'année précédente

Les montants indexés sont arrondis au dixième d'eurocent supérieur ou inférieur selon que le chiffre du centime d'eurocent atteint ou non 5

Les montants correspondants à la part de marché combinée des producteurs qui remplissent leurs obligations sur une base individuelle, en application de l'article 9, §10, sont déduits des montants de la cotisation

La cotisation n'est due que si la cotisation calculée s'élève au moins à 500 euros

§2 La politique des Régions en matière de prévention et de gestion des déchets concernés peut notamment avoir trait à

- la prévention et le réemploi des déchets concernés ,
- la lutte contre la présence des déchets concernés dans les déchets sauvages, les dépôts clandestins et les déchets résiduels ,
- la recherche et le développement aux fins d'améliorer la qualité des produits concernés et principalement leur recyclabilité ,
- l'amélioration des résultats et/ou de la qualité des collectes sélectives des déchets concernés ,
- la collecte non sélective et le traitement des déchets concernés ,

- la rémunération du personnel chargé du contrôle, la mise en œuvre et le suivi des actions susmentionnées ,
- le rapportage et l'évaluation concernant ces déchets ,
- la promotion d'un traitement local et de qualité, dans le cadre de l'économie circulaire

Les montants globaux de la cotisation sont répartis entre les Régions selon les statistiques de population les plus récentes de la Direction générale Statistique et Information économique du SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie, disponibles au 1er janvier de l'année civile sur laquelle porte la cotisation

Chaque Région détermine l'affectation concrète des cotisations respectivement perçues, après avoir consulté les organismes de gestion concernés, et fournit un relevé annuel des dépenses effectives à ces derniers

§3 Chaque organisme coordonnateur ou chaque organisme de gestion, pour les flux de déchets pour lesquels aucun organisme coordonnateur n'a été fondé, rend compte à la Commission interrégionale de la REP, pour une année civile N donnée, au plus tard le 1er mars de l'année qui suit ladite année civile, des nombres des produits soumis à la cotisation mis sur le marché par ses membres au cours de l'année civile N-1 La Commission interrégionale de la REP constate ensuite, pour l'année N, sur la base des nombres de l'année N-1, la part de marché de l'organisme de gestion, conformément à ce que prévoit le premier alinéa de l'article 7, §2, et communique dans un délai de 30 jours les montant exacts à payer par chaque organisme de gestion. La cotisation est payée au plus tard le 15 avril de l'année N+1, par versement sur les comptes bancaires communiqués par chaque Région.

La cotisation est due pour la première fois, pour un flux de déchets déterminé, au cours de l'année civile qui suit l'entrée en vigueur de l'accord de coopération d'exécution visé à l'article 7, §1

Article 9

§1 L'organisme de gestion qui a été désigné pour mettre en œuvre la Responsabilité élargie des Producteurs pour les producteurs affiliés chez lui dans le cadre du Livre II du présent Accord de coopération et du Règlement (UE) 2023/1542 pour les déchets de batteries, doit répondre aux conditions suivantes

1° être constitué en association sans but lucratif conformément aux dispositions du Code des sociétés et des associations du 23 mars 2019 ,

2° avoir pour seul objet statutaire la mise en œuvre de la Responsabilité élargie des Producteurs pour le compte de ses membres ,

3° les administrateurs ou les personnes pouvant engager l'association, doivent jouir de leurs droits civils et politiques ;

4° les administrateurs ou les personnes pouvant engager l'association ne doivent pas avoir été sanctionnés d'une peine d'emprisonnement effective ou d'une amende administrative ou pénale supérieure à 10 000 euros en raison d'infraction à la législation sur l'environnement des Régions au cours des cinq dernières années ,

5° disposer de moyens suffisants pour mettre en œuvre la Responsabilité élargie des Producteurs

§2 Si, à titre accessoire et par dérogation au §1, 2°, un organisme de gestion exerce des activités de nature commerciale ou qui ne relèvent pas de la stricte mise en œuvre de la Responsabilité élargie des Producteurs, il doit respecter le droit de la concurrence dans l'exercice de ces activités

Un organisme de gestion ne pourra exercer lui-même ces activités que dans la mesure où il n'abuse pas de son éventuelle position dominante sur le marché. À cette fin, l'organisme de gestion devra présenter une description précise de ces activités à l'Organe de décision REP, et justifiera sa décision en effectuant et fournissant à l'Organe de décision REP une étude de marché L'organisme de gestion tient compte des remarques de l'Organe de décision REP, qui peut demander les avis nécessaires à cette fin

Les dispositions du présent paragraphe s'appliquent également dans le cas où les activités s'exercent par le biais de la création ou de la participation de l'organisme de gestion à une entreprise distincte

Chaque année, l'organisme de gestion soumet à l'Organe de décision REP une vue d'ensemble de ses activités, inclues les activités exercées qui relèvent du présent paragraphe , y compris un état de la situation de cette activité sur le marché mondial

§3 L'organisme de gestion est tenu de

1° assurer la gestion des déchets en favorisant l'emploi local et le principe de proximité ,

2° fournir au public des informations sur les possibilités de prévention, de réparation et de réemploi ,

3° prendre des mesures appropriées pour encourager la conception de produits aux fins d'en réduire les incidences sur l'environnement et la production de déchets au cours de la production et de l'utilisation ultérieure des produits, et afin de veiller à ce que la valorisation et l'élimination des produits qui sont devenus des déchets aient lieu conformément aux dispositions de la Directive 2008/98/CE, ceci, entre autres pour encourager l'élaboration, la production et la commercialisation de produits à usage multiple, techniquement durables et susceptibles, après être devenus des déchets, de faire l'objet d'une valorisation convenable et sans risque, ainsi que d'une élimination compatible avec l'environnement ,

4° promouvoir la prévention, la réparation et le réemploi auprès de ses membres, par le biais d'une communication ciblée auprès des membres et la mise en place de projets pilotes en matière de prévention et de réemploi ,

5° réaliser un monitoring des actions de prévention, de réparation et de réemploi menées par ses membres ,

6° organiser un réseau de réparation performant et une collecte performante de tous les produits usagés, d'une manière qui favorise la prolongation des durées de vie et le réemploi et permet la réalisation des objectifs de prévention, de collecte et de traitement ,

7° conclure un contrat d'adhésion uniforme avec tout producteur qui le demande ,

8° conclure un contrat d'assurance couvrant les dommages susceptibles d'être causés par les activités envisagées ,

9° percevoir les cotisations, de manière non discriminatoire, auprès de ses membres, en vue de couvrir le coût réel et complet des obligations qui lui incombent en vertu du présent Accord de coopération, ainsi que des obligations supplémentaires en vertu du Règlement (UE) 2023/1542 (article 56 (4)) pour les déchets de batteries, et de moduler ces cotisations, là où cela est possible, sur la base de critères harmonisés et conformément au droit européen et notamment au Règlement (UE) 2023/1542 (article 57 (2)) pour les déchets de batteries, pour chaque produit ou groupe de produits similaires, compte tenu notamment de la durabilité, de la réparabilité, des possibilités de réemploi et de la recyclabilité de ceux-ci, de la présence de matériaux recyclés, ainsi que de la présence de substances dangereuses, en adoptant pour ce faire une approche fondée sur le cycle de vie ,

10° vérifier et contrôler le traitement des déchets, ainsi que les conditions environnementales et sociales dans lesquelles le traitement est opéré et garantir un contrôle de qualité de ces données, effectué par un organisme de contrôle indépendant, aux frais de l'organisme de gestion ,

11° rendre compte des résultats atteints avec une transparence maximale vis-à-vis des autorités régionales et de l'Organe de décision REP, tout en garantissant la confidentialité des données sensibles des entreprises, et étayer les résultats par un audit indépendant ou une certification indépendante , pour les déchets de batteries, le rapportage doit comprendre au moins les données visées à l'article 75 du Règlement (UE) 2023/1542 , les règles plus détaillées sont définies le cas échéant dans l'accord de coopération d'exécution ;

12° couvrir de façon homogène l'intégralité du territoire belge ,

13° atteindre annuellement, de façon homogène, les objectifs de collecte et de traitement prescrits dans l'Accord de coopération d'exécution mentionné à l'article 7, §1 ,

14° privilégier les filières courtes de traitement pour le recyclage, celui-ci ayant lieu exclusivement au sein de l'Union européenne et autant que possible en Belgique ,

15° assurer la reprise gratuite des déchets produits dans le cas des catastrophes naturelles et accidentelles et reconnues comme telles par les autorités ,

16° prévoir une sûreté financière équivalente aux frais estimés pour la prise en charge de la Responsabilité élargie des Producteurs pendant une période d'au moins neuf mois et pour les déchets de batteries, une garantie conforme à l'article 58 (7) du Règlement (UE) 2023/1542, et correspondant aux frais estimés pour la prise en charge de la Responsabilité élargie des Producteurs pendant une période d'au moins neuf mois

§4 L'exercice de la Responsabilité élargie des Producteurs par l'organisme de gestion est encadré en outre par les principes suivants

- la gestion des activités est réalisée en personne prudente et raisonnable et soucieuse des objectifs du présent Accord de coopération, de même que du Règlement (UE) 2023/1542 pour les déchets de batteries, en optimisant la performance et l'efficience de ses activités et en adaptant les frais de fonctionnement en conséquence, dans l'atteinte des objectifs qui lui sont fixés ,

- la programmation, la gestion et l'évaluation des activités doivent pouvoir être documentées et faire l'objet d'un accès à l'information tel qu'encadré par le présent Accord de coopération ,

- lorsque la gestion des activités nécessite la collaboration d'autres acteurs, celle-ci est encadrée par des accords équilibrés entre les parties ,

- les administrations régionales sont invitées au comité d'accompagnement des études réalisées pour le compte de l'organisme de gestion et qui sont pertinentes pour la politique ,

- les réunions du Conseil d'Administration et de l'Assemblée Générale de l'organisme de gestion sont ouvertes à un poste d'observateur pour les administrations régionales , les observateurs disposent des mêmes informations que les autres participants de la réunion ,

- l'organisme de gestion met en place des procédures de contrôle de qualité, via un ou plusieurs tiers externes impartiaux et indépendants qui évaluent notamment
    - la qualité des données quantitatives ,
    - l'objectivité et l'impartialité des études réalisées par l'organisme de gestion ,
    - le respect des éléments de la Responsabilité élargie des Producteurs ,
    - les données financières ,

et formulent, le cas échéant, des propositions d'amélioration ,

- l'organisme de gestion met en place une politique relative à la gestion des conflits d'intérêts potentiels Cette politique est rédigée par les organismes de gestion existants dans les 6 mois de l'entrée en vigueur des objectifs du présent Accord de coopération et dans les 6 mois suivant leur création, pour les nouveaux organismes de gestion , en particulier, en cas de conflit d'intérêts dans le chef d'une personne participant à l'évaluation, le suivi de la procédure d'attribution et/ou la décision d'attribution d'un contrat par l'organisme de gestion, celle-ci doit s'abstenir de toute intervention dans l'évaluation et/ou la prise de décision ,

- l'organisme de gestion organise un forum de discussion avec les administrations régionales et toutes les organisations représentatives des acteurs impliqués dans l'exécution de la Responsabilité élargie des Producteurs, y compris des représentants de l'économie sociale, d'associations des consommateurs et d'associations environnementales , le forum de discussion se réunit au moins une fois par an à l'occasion de la présentation du rapport annuel approuvé , l'organisme de gestion y présente également les actions en cours et futures , chaque réunion du forum de discussion fait l'objet d'un procès-verbal transmis à toutes les parties ,

- l'organisme de gestion prend part de manière active aux réunions du comité de suivi, organisées le cas échéant, en principe chaque année, par l'Organe de décision REP , ce comité de suivi a pour objectif principal d'examiner la bonne exécution de la Responsabilité élargie des Producteurs ; les éléments essentiels de la gestion du flux de déchets par l'organisme de gestion y sont discutés, ainsi que les initiatives des Régions , l'ordre du jour de la réunion est fixé par l'Organe de décision REP en partenariat avec les organismes de gestion , chaque réunion du comité de suivi fait l'objet d'un procès-verbal établi par l'Organe de décision REP,

- dans l'éventualité où l'organisme de gestion attribue lui-même des marchés relatifs à la collecte, au tri, au traitement et au recyclage des déchets, ces marchés sont attribués par l'organisme de gestion sur la base d'un cahier des charges et d'une procédure de sélection non discriminatoire sur la base de critères d'attribution transparents , pour l'élaboration des cahiers des charges et la procédure de passation des marchés, l' organisme de gestion consulte les personnes morales de droit public territorialement compétentes, les fédérations représentant les entreprises de gestion des déchets, les fédérations des entreprises de l'économie sociale actives dans le réemploi et la préparation en vue du réemploi et les associations de consommateurs , en vue de faciliter ces consultations, l'organisme de gestion peut constituer un « comité mixte » pour l'attribution des marchés composé de représentants de l'organisme de gestion, de personnes morales de droit public territorialement compétentes, de fédérations représentant les entreprises de gestion des déchets, de fédérations des entreprises de l'économie sociale actives dans le réemploi et la préparation en vue du réemploi, et d'associations de consommateurs , le comité mixte fixe ses règles de fonctionnement dans un règlement d'ordre intérieur , les procès-verbaux des réunions de consultations ou du comité mixte sont transmis à l'Organe de décision REP , le cahier des charges et la procédure d'attribution des marchés sont soumis à l'Organe de décision REP pour approbation

§5 Dans la mesure où la Responsabilité élargie des Producteurs porte sur des déchets ménagers, l'organisme de gestion accomplit une mission de service public et doit

1° desservir l'ensemble de la population dans chaque Région ,

2° conclure un contrat avec chaque personne morale de droit public territorialement responsable de la collecte des déchets ménagers , un modèle de contrat sera établi à cet effet, en concertation avec les autorités locales, et soumis à l'approbation préalable de l'administration régionale compétente ,

3° mettre gratuitement les conditionnements et autres récipients de collecte nécessaires à la disposition de tous les points de collecte avec lesquels un contrat uniforme est conclu en vue de

la collecte des déchets , les récipients de collecte tiennent notamment compte des capacités maximales de stockage des détaillants et des parcs à conteneurs, et veillent à optimiser la sécurité et l'ergonomie des stockages, la préservation, la préparation en vue du réemploi et le réemploi , le choix des conditionnements et récipients de collecte est guidé au maximum par les principes d'éco- design et d'utilisation de contenu recyclé ,

4° mettre en place un réseau de points de collecte suffisamment réparti, d'un point de vue géographique, et collecter de manière régulière auprès de ces points de collecte tous les déchets soumis à la Responsabilité élargie des Producteurs et issus de ses produits , cette collecte doit toujours être gratuite pour les points de collecte, sauf disposition contraire de l'Accord de coopération d'exécution ,

5° garantir que le citoyen puisse toujours déposer gratuitement son produit usagé dans un point de collecte ,

6° optimiser son organisation territoriale en matière de points de regroupement, de centres de tri et de traitement, et veiller à étudier les possibilités de limiter l'impact des transports en examinant notamment les potentialités offertes par le transport fluvial si pertinent ,

7° garantir l'accès au réseau de collecte pour la réutilisation des déchets pour lesquels c'est pertinent et faciliter l'emploi dans les associations ou sociétés à finalité sociale ,

8° prendre en compte les impacts des actes de vandalisme au niveau des points de collecte et leur répercussion sur les modalités de mise en œuvre et les performances de la collecte

Pour les points 1°, 4° et 5° ci-dessus, il est fait référence pour les déchets de batteries aux articles 59 à 61 du Règlement (UE) 2023/1542

§6 Dans la mesure où la Responsabilité élargie des Producteurs porte sur des déchets industriels, l'organisme de gestion est tenu de

1° perturber le moins possible le libre marché de la collecte sélective, du recyclage et de la valorisation ,
2° respecter l'égalité entre les opérateurs privés et publics qui sont responsables de la collecte, du tri, du recyclage et de la valorisation de déchets d'origine industrielle ,
3° assurer la transparence de la filière de traitement, de la collecte au traitement final, et garantir la vérifiabilité du traitement final des déchets industriels, ainsi que les conditions environnementales et sociales dans lesquelles s'effectue ce traitement final

Dans ce cadre, l'organisme de gestion doit également

- mettre en place un observatoire du libre marché depuis le producteur du déchet jusqu'à sa destination finale en vue de garantir une traçabilité optimale ,
- si pertinent, mettre en œuvre un plan PME en vue de stimuler le tri par les petites et très petites entreprises ,
- lorsqu'il est question de trading, conclure des contrats avec les traders en vue d'assurer une traçabilité totale des flux de déchets exportés ,
- mettre en place un mécanisme incitatif en vue de favoriser le recyclage en Belgique

§7 Dans les six mois à compter de l'entrée en vigueur de l'accord de coopération d'exécution pour le flux de déchets concerné, tel que prévu à l'article 7, §1, puis tous les cinq ans, l'organisme de gestion introduit, auprès de l'Organe de décision REP, une demande d'agrément décrivant la manière dont il entend répondre à l'ensemble des conditions prévues aux paragraphes 1 à 6 inclus L'Accord de coopération d'exécution peut fixer les modalités pour la concrétisation de cette disposition

L'Organe de décision REP vérifie, dans un délai de six mois, si la demande d'agrément de l'organisme de gestion répond bien à l'ensemble des conditions prévues aux paragraphes 1 à 6 inclus L'Organe de décision REP, le cas échéant, accorde un agrément à l'organisme de gestion, qui peut aussi contenir des

mesures correctives, auxquelles l'organisme de gestion devra se tenir L'agrément peut contenir des valeurs cibles complémentaires vers lesquelles l'organisme de gestion doit tendre

L'Organe de décision REP veille également à ce que l'organisme de gestion continue à respecter en tout temps l'ensemble des conditions prévues aux paragraphes 1 à 6 inclus En cas de non-respect de ces dispositions, l'Organe de décision REP peut procéder à une suspension ou à un retrait de l'agrément, après avoir donné un premier avertissement et une possibilité d'ajustement, avant d'entendre l'organisme de gestion, préalablement à la décision finale

Deux ans après l'entrée en vigueur de chaque agrément, l'Organe de décision REP réalise une évaluation intermédiaire et synthétique de la mise en œuvre de l'agrément et adresse un rapport d'évaluation aux représentants des Gouvernements régionaux Quatre ans après l'entrée en vigueur de chaque agrément, l'Organe de décision REP établit une note d'évaluation et synthétique ainsi qu'une note d'orientation stratégique en vue d'un éventuel nouvel agrément à l'attention des représentants des Gouvernements régionaux

§8. Pour les déchets de batteries, l'agrément visé au §7 s'entend comme une autorisation, au sens de l'article 58 du Règlement (UE) 2023/1542. La demande d'autorisation doit en outre satisfaire aux exigences du Règlement (UE) 2023/1542 et être traitée dans le délai prévu à l'article 58 (3) Les règles administratives et procédurales d'autorisation aux organisations compétentes en matière de responsabilité des producteurs, conformes à l'article 58 du Règlement (UE) 2023/1542, sont développées, le cas échéant, dans l'accord de coopération d'exécution, ou, à défaut d'accord de coopération d'exécution, dans la réglementation régionale

§9 Dans les six mois à compter de l'entrée en vigueur de l'accord de coopération d'exécution pour le flux de déchets concerné, tel que prévu à l'article 7, §1, puis tous les deux ans, l'organisme coordonnateur visé à l'article 7, §2 informe l'Organe de décision REP de la manière dont il entend remplir sa mission de coordination.

Le cas échéant, l'Organe de décision REP formule des mesures correctives, auxquelles l'organisme coordonnateur devra se tenir

§10. Le producteur qui n'a pas confié sa Responsabilité élargie des Producteurs à un organisme de gestion, doit respecter individuellement les obligations prévues au §3, 1°, 2°, 3°, 5°, 6°, 8°, 10°, 11°, 12°, 13°, 14°, 15° et 16°, ainsi que les obligations supplémentaires en vertu du Règlement (UE) 2023/1542 pour les déchets de batteries, tout en garantissant qu'aucun coût découlant de la Responsabilité élargie des Producteurs des produits qu'il a mis sur le marché ne sera pas répercuté sur d'autres producteurs Le producteur doit en outre participer, en ce qui concerne chaque année civile, à la politique des Régions en matière de prévention et de gestion des déchets concernés, telle que décrite à l'article 8, par le biais d'une cotisation fixée conformément au premier alinéa de l'article 7, §2 Concrètement, le producteur sera redevable d'une cotisation pour chaque année civile N, en fonction des flux de déchets et calculée sur la base des montants par habitant conformément à l'article 8, §1, mais proportionnellement à sa part de marché pour l'année civile précédente N-1 et pour autant que la cotisation calculée s'élève au moins à 500 euros

Chaque producteur rend compte à la Commission interrégionale de la REP, pour une année civile N donnée, au plus tard le 1er mars de l'année qui suit ladite année civile, des nombres des produits soumis à la cotisation mis par lui-même sur le marché au cours de l'année civile N-1 La Commission interrégionale de la REP constate ensuite, pour l'année N, sur la base des nombres de l'année N-1, la part de marché du producteur, conformément à ce que prévoit le premier alinéa de l'article 7, §2, et communique dans un délai de 30 jours le montant exact à payer La cotisation est payée au plus tard le 15 avril de l'année N+1, par versement sur les comptes bancaires communiqués par chaque Région

La cotisation est due pour la première fois, pour un flux de déchets déterminé, au cours de l'année civile qui suit l'entrée en vigueur de l'accord de coopération d'exécution visé à l'article 7, §1

Le producteur indiquera dans son plan de gestion individuel comment il contribuera à la politique des Régions

Dans les six mois à compter de l'entrée en vigueur de l'accord de coopération d'exécution pour le flux de déchets concerné, puis tous les cinq ans, le producteur introduit auprès de l'Organe de décision REP son plan de gestion individuel qui décrit la manière dont il entend remplir l'ensemble de ses obligations

L'Organe de décision REP vérifie, dans un délai de six mois, si le plan de gestion individuel répond bien à l'ensemble des obligations prévues au premier alinéa et, le cas échéant, approuve ou refuse le plan de gestion individuel ou formule des mesures correctives, auxquelles le producteur devra se tenir

L'Organe de décision REP veille également à ce que le producteur continue à respecter en tout temps l'ensemble des obligations.

§11 Pour les déchets de batteries, le plan de gestion individuel visé au §10 s'entend comme une autorisation, au sens de l'article 58 du Règlement (UE) 2023/1542 La demande d'autorisation doit en outre satisfaire aux exigences du Règlement (UE) 2023/1542 et être traitée dans le délai prévu à l'article 58 (3) Les règles administratives et procédurales d'autorisation aux organisations compétentes en matière de responsabilité des producteurs, conformes à l'article 58 du Règlement (UE) 2023/1542, sont développées, le cas échéant, dans l'accord de coopération d'exécution, ou, à défaut d'accord de coopération d'exécution, dans la réglementation régionale

Article 10

§1. L'organisme de gestion doit atteindre, pour l'ensemble de ses membres, les objectifs de collecte et/ou de traitement visés à l'article 7, §1

L'organisme de gestion rend compte annuellement à l'Organe de décision REP des produits mis sur le marché par ses membres qui génèrent le flux de déchets dont il est responsable, ainsi que des résultats obtenus en matière de collecte et de traitement

Ce rapportage est transmis chaque année, pour une date fixée dans l'Accord de coopération d'exécution visé à l'article 7, §1

L'Organe de décision REP examinera, sur la base du rapportage de l'organisme de gestion, si les objectifs de collecte et de traitement, fixés dans le cadre du présent Accord de coopération, sont atteints

§2 Le producteur qui n'a pas transféré sa Responsabilité élargie des Producteurs à un organisme de gestion doit atteindre les objectifs de collecte et de traitement visés à l'article 7, §1 Il rend compte annuellement à l'Organe de décision REP des produits qu'il a mis sur le marché et qui génèrent le flux de déchets dont il est responsable, ainsi que des résultats obtenus en matière de collecte et de traitement

Ce rapportage est transmis chaque année, pour une date fixée dans l'Accord de coopération d'exécution visé à l'article 7, §1

L'Organe de décision REP examinera, sur la base du rapportage du producteur, si les objectifs de collecte et de valorisation fixés dans le cadre du présent Accord de coopération, sont atteints

Le producteur qui ne se révèle pas en mesure d'atteindre ses objectifs de collecte et de traitement, devra, par décision de l'Organe de décision REP, dès lors confier sa Responsabilité élargie des Producteurs à un organisme de gestion

§3 Les modalités du rapportage visé aux §§1 et 2, sont précisées pour chaque flux de déchets par les Gouvernements régionaux, par le biais de l'Accord de coopération d'exécution visé à l'article 7, §1

L'Accord de coopération d'exécution peut également prévoir des rapportages supplémentaires pour le flux de déchets en question, dans le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs, et en déterminer les modalités , il s'agit ici de rapportages, d'acteurs bien déterminés, à l'attention des autorités ou d'un système désigné par les autorités, conformément à l'article 41

§4 Pour les déchets de batteries, en complément des §1 et §2, les données doivent être communiquées conformément à l'article 75 du Règlement (UE) 2023/1542, dans le délai spécifié à l'article 75 (7) dudit Règlement.

L'Organe de décision REP, ou l'organisation désignée par l'Organe de décision REP, met en place un système électronique par lequel les données lui sont communiquées, conformément à l'article 75 (8) du Règlement, et précise les formats à utiliser Les organisations compétentes en matière de responsabilité des producteurs sont chargées de financer le système électronique Les producteurs qui n'ont pas confié leur Responsabilité élargie des Producteurs à une organisation compétente en matière de responsabilité des producteurs paient un remboursement proportionnel à leur part de marché

L'Accord de coopération d'exécution définit les règles administratives et procédurales de collecte des données relatives aux batteries et aux déchets de batteries, y compris le système électronique.

L'Accord de coopération d'exécution définit les mesures nécessaires afin de veiller, conformément à l'article 69 du Règlement (UE) 2023/1542, à ce que les objectifs de collecte en vigueur soient atteints

En l'absence d'un accord de coopération d'exécution, les régions définissent les règles administratives et procédurales

Article 11

§1 Le gestionnaire d'une place de marché en ligne est tenu d'informer par écrit, tous les producteurs qui vendent un produit à distance à des ménages privés ou à d'autres utilisateurs que des ménages privés sur le territoire par l'intermédiaire de sa place de marché en ligne, des obligations qui leur incombent en vertu de la Responsabilité élargie des Producteurs

§2 Le gestionnaire d'une place de marché en ligne empêche les producteurs qui n'introduisent pas un plan de gestion individuel auprès de l'Organe de décision REP ou qui ne sont pas affiliés à un organisme de gestion, de conclure des contrats à distance avec des ménages privés ou à d'autres utilisateurs que des ménages privés sur le territoire, par l'intermédiaire de sa place de marché en ligne À cette fin, le gestionnaire d'une place de marché en ligne exige que le producteur fournisse au moment de son enregistrement sur la place de marché en ligne, une preuve écrite de son introduction d'un plan individuel de gestion ou de son affiliation à l'/aux organisme(s) de gestion concerné(s)

Par dérogation au précédent alinéa, le gestionnaire d'une place de marché en ligne peut tout de même permettre à un producteur qui n'a pas introduit un plan de gestion individuel auprès de l'Organe de décision REP ou qui n'est pas affilié à l'/des organisme(s) de gestion concerné(s), de conclure des contrats à distance avec des ménages privés ou à d'autres utilisateurs que des ménages privés sur le territoire par l'intermédiaire de sa place de marché en ligne, auquel cas ce gestionnaire devra assumer les obligations découlant de la Responsabilité élargie des Producteurs à laquelle ce producteur est normalement soumis

Le gestionnaire d'une place de marché en ligne fournit chaque année à l'Organe de décision REP, au plus tard le 1er mars, la liste de tous les producteurs qui ont pu conclure des contrats à distance avec des ménages privés ou à d'autres utilisateurs que des ménages privés sur le territoire, au cours de l'année précédente sur sa place de marché en ligne, ainsi que la date d'introduction de leur plan de gestion individuel ou leur numéro d'enregistrement auprès de l'/des organisme(s) de gestion concerné(s)

§3 Si le gestionnaire d'une place de marché en ligne agit également comme producteur, il est également soumis aux obligations découlant de la Responsabilité élargie des Producteurs pour les produits qu'il vend lui-même.

§4 Les §§ 1 à 3 entrent en vigueur un an après l'entrée en vigueur du présent Accord de coopération

Article 12

§1 L'organisme de gestion doit veiller tout particulièrement à l'équilibre économique et financier du système mis en place À cette fin, l'organisme de gestion établit chaque année un plan financier Le plan financier englobe

1° le budget ;
2° le calcul des éventuelles contributions financières des membres, qui seront uniformes sur le territoire belge ;
3° la stratégie en matière d'affectation des contributions financières des membres ,
4° la stratégie en matière de provisions et réserves, les réserves pouvant correspondre au maximum aux frais de fonctionnement de l'organisme de gestion pour le flux de déchets concerné sur une période de 18 mois et les provisions n'étant possibles que dans la mesure où elles sont autorisées par le droit comptable et suffisamment motivée à la lumière de l'instabilité du marché, démontrée par une étude détaillée, à actualiser chaque année, des marchés actuels et futurs , la motivation est étayée par le contrôle des comptes annuels de l'organisme de gestion effectué chaque année par son réviseur, complété, le cas échéant, par une évaluation complémentaire d'un autre réviseur d'entreprises externe désigné par l'Organe de décision REP ,
5° le mode de financement des pertes éventuelles ,
6° le mode de financement de la gestion des produits usagés dont le producteur n'est plus actif ou ne peut être identifié ,
7° la politique d'investissement, les placements financiers devant être sécurisés et limitant les risques de pertes de capital ,
8° la politique en matière d'éco-modulation

L'Accord de coopération d'exécution visé à l'article 7, §1, peut imposer, par flux de déchets, des éléments supplémentaires à inclure dans le plan financier, concrétisant également les modalités de financement, conformément à l'article 41

§2 Une partie distincte du budget reprendra les moyens prévus par l'organisme de gestion pour la prévention, ainsi que pour réaliser une circularité de haute qualité, outre les objectifs fixés de collecte et de traitement, et pour stimuler l'économie circulaire Ces moyens s'ajoutent à la contribution de l'organisme de gestion à la politique des Régions par le paiement de la cotisation prévue à l'article 8, §1.

§3 Le plan financier est soumis pour avis à l'Organe de décision REP, au plus tard pour le 1er novembre L'Organe de décision REP dispose de trois mois pour rendre un avis Au cours de cette période, l'Organe de décision REP peut réclamer des informations supplémentaires, auquel cas, le délai de trois mois recommence à courir à compter de la réception de ces informations

Dans le cadre de cet avis, l'Organe de décision REP examinera, sur la base du plan financier soumis par l'organisme de gestion, si les provisions éventuelles répondent aux conditions visées à l'article 12, § 1, 4°

L'Organe de décision REP peut interroger les réviseurs d'entreprises de l'organisme de gestion pour obtenir toutes les informations qu'il souhaite Il peut également faire examiner les comptes par un réviseur ou un comptable externe désigné à ses frais

S'il ressort du contrôle des comptes annuels de l'organisme de gestion effectué par son réviseur, complété, le cas échéant, par une évaluation complémentaire d'un autre réviseur d'entreprises externe désigné par l'Organe de décision REP, que certaines provisions ne se justifient pas d'un point de vue de droit comptable ou que la justification de certaines provisions ne peut être établie en l'absence de motivation suffisante, l'Organe de décision REP peut procéder à la suspension ou au retrait de l'agrément visé à l'article 9, §7, après avoir donné un premier avertissement et demandé à l'organisme de gestion d'émettre une proposition afin d'annuler les dispositions problématiques dans les meilleurs délais , si cette proposition n'est pas présentée par l'organisme de gestion dans un délai de trois mois ou si celle-ci n'est pas acceptée par l'Organe de décision REP, l'organisme de gestion sera entendu, avant la décision définitive de suspension ou de retrait de l'agrément

Article 13

§1. Si les objectifs de collecte et/ou de traitement visés à l'article 7, §1, ne sont pas atteints par l'organisme de gestion pour les producteurs affiliés chez lui, il paie une cotisation supplémentaire de 50 EUR par tonne entamée pour laquelle l'objectif de collecte n'est pas atteint et une cotisation supplémentaire de 50 EUR par tonne entamée pour laquelle l'objectif de collecte éventuel est bien atteint, mais l'objectif de traitement n'est pas atteint

Si les objectifs de collecte et/ou de traitement visés à l'article 7, §1, ne sont pas atteints par l'organisme de gestion pour une 2eme année consécutive, les montants de la cotisation sont augmentés à 100 EUR par tonne entamée et à partir de la 3eme année consécutive, les montants de la cotisation sont augmentés à 150 EUR par tonne entamée

Cette cotisation supplémentaire doit contribuer au financement de la politique des Régions en matière de prévention et de gestion des déchets concernés et est soumise aux dispositions de l'article 8, §2

§2 Si les objectifs de collecte et de traitement n'ont pas été atteints, l'Organe de décision REP communiquera à l'organisme de gestion les cotisations supplémentaires à payer par Région

La cotisation est payée au plus tard dans un délai de trois mois, par versement sur le compte bancaire communiqué par chaque Région

Article 14

§1 Si dans un délai de trois ans suivant la fin de l'année civile d'entrée en vigueur de cet Accord de coopération, selon ce qu'il ressort des comptes annuels déposés, les réserves d'un organisme de gestion sont supérieures aux frais de fonctionnement de l'organisme de gestion pour le flux de déchets concerné sur une période de 12 mois, une cotisation supplémentaire de 10% est instaurée sur la part des réserves dépassant cette norme

Dans un accord de coopération d'exécution tel qu'il est visé à l'article 7, §1, le pourcentage de la cotisation supplémentaire mentionnée au premier alinéa pourra être réduit à 5% pour une durée maximale de 3 ans, s'il s'agit d'un flux de déchets provenant de produits dont la durée de vie moyenne est supérieure à 15 ans

Cette cotisation supplémentaire doit contribuer au financement de la politique des Régions en matière de prévention et de gestion des déchets concernés Les dispositions de l'article 8, §2 s'appliquent

§2 Si les réserves sont supérieures à la norme visée au §1, l'Organe de décision REP communiquera à l'organisme de gestion les cotisations supplémentaires à payer par Région

La cotisation est payée au plus tard dans un délai de trois mois, à compter de la clôture de l'exercice au cours duquel les réserves dépassent la norme visée au §1, et ce par versement sur le compte bancaire communiqué par chaque Région

Section 2 – Registre et mandataire

Article 15

§1 Chaque producteur, y compris les producteurs qui fournissent des produits par des moyens de vente à distance, doit être enregistré dans un registre en ligne et public mis gratuitement à disposition par l'organisation désignée à cet effet par l'Organe de décision REP dans un délai de 6 mois à compter de l'entrée en vigueur du présent Accord de coopération

§2 Le registre visé au paragraphe 1er du présent article contient toutes les informations utiles, rendant compte des activités du producteur en Belgique, dont notamment les données suivantes

1 nom et adresse du producteur et nom et adresse du mandataire le cas échéant (code postal et localité, rue et numéro, pays, numéros de téléphone et de télécopieur, adresse de courrier électronique, ainsi que personne de contact) ,
2 numéro d'identification national du producteur, y compris numéro d'identification fiscal européen ou national ,
3 catégorie de produit, telle que fixée dans l'Accord de coopération d'exécution prévu à l'article 7, §1 ,
4 type de produit (ménager ou destiné à des utilisateurs autres que les ménages) ,
5 dénomination commerciale du produit ,
6. informations relatives à la manière dont le producteur assume ses responsabilités dans le cadre d'un système individuel ou collectif, y compris informations sur les garanties financières ,
7 méthode de vente utilisée (par exemple, vente à distance) ,
8 déclaration certifiant que les informations fournies sont conformes à la réalité.

§3 Par dérogation aux paragraphes 1 et 2, le registre des producteurs de déchets de batteries est établi conformément à l'article 55 du Règlement (UE) 2023/1542 Le registre des producteurs est établi par l'Organe de décision REP ou par une organisation désignée par l'Organe de décision REP L'accord de coopération d'exécution comprendra des dispositions plus détaillées concernant l'enregistrement des producteurs conformément au Règlement (UE) 2023/1542

Article 16

§1 Le producteur établi en dehors du territoire belge peut désigner une personne physique ou morale établie en Belgique en tant que mandataire chargé d'assurer le respect des obligations qui incombent au producteur en vertu des dispositions du présent Accord de coopération

Tout producteur établi en dehors du territoire belge, qui vend des produits à distance directement à des ménages privés ou à d'autres utilisateurs que des ménages privés, en Belgique, désigne une personne physique ou morale établie en Belgique en tant que mandataire chargé d'assurer le respect des obligations qui incombent au producteur en vertu des dispositions du présent Accord de coopération

§2 La désignation d'un mandataire se fait par mandat écrit Si le mandat prend fin, le mandataire et le producteur préviennent par écrit l'administration dans le mois qui suit la fin du mandat

§3 Tout producteur établi sur le territoire belge, qui vend des produits en dehors du territoire belge mais au sein de l'Union européenne, désigne un mandataire sur ce territoire chargé d'assurer le respect des obligations qui incombent audit producteur sur ce territoire en vertu de la législation qui y est applicable

§4 Conformément à l'article 56 (3) du Règlement (UE) 2023/1542, la désignation d'un mandataire chargé de la Responsabilité élargie des Producteurs est obligatoire pour un producteur défini à l'article 3, point 47d), dudit Règlement

Section 3 – Compétences régionales

Article 17

À l'exception des tâches explicitement attribuées à l'Organe de décision REP, en vertu du présent Accord de coopération, les Régions sont compétentes quant à la manière dont les producteurs mettent en œuvre leurs obligations

Dans la mesure où ils ne sont pas réglementés par les Gouvernement régionaux dans un accord de coopération d'exécution, tel que prévu à l'article 7, §1, les domaines suivants peuvent être réglementés par chacune des Régions pour son propre territoire, dans une législation ou réglementation régionale

1° la stratégie de communication ,
2° le système de collecte ;
3° l'organisation du traitement des déchets ,
4° la stratégie en matière de prévention ,
5° l'affectation des diverses cotisations

Section 4 – Modifications à l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages

Article 18

Un article 14bis est ajouté à l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, avec le texte suivant

*« **Art. 14bis.** §1 Pour le flux de déchets « déchets d'emballages d'origine industrielle » une responsabilité financière s'applique à l'organisme agréé, sous la forme d'une cotisation , celle-ci doit contribuer au financement de la politique des Régions en matière de prévention et de gestion des déchets concernés*

Le montant de la cotisation est exprimé par an et par habitant, le nombre d'habitants étant fixé par les statistiques de population les plus récentes de la Direction générale Statistique et Information économique du SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie, disponibles au 1er janvier de la même année

S'il existe plusieurs organismes agréés, la cotisation est supportée par chaque organisme agréé à hauteur de sa part de marché La part de marché d'un organisme agréé au cours d'une année civile N donnée est la somme des parts de marché de chaque responsable d'emballages affilié à cet organisme agréé, telle qu'elle a été établie à la fin de l'année civile précédente N-1 La part de marché d'un responsable d'emballages est exprimée sous forme d'un pourcentage calculé en divisant les nombres des emballages industriels mis sur le marché par le responsable d'emballages dont provient le flux de déchets en question par les nombres totaux des emballages industriels mis sur le marché dont provient le flux de déchets en question, puis en multipliant ce résultat par un facteur cent

Chaque organisme agréé rend compte à la Commission interrégionale de la REP, pour une année civile N donnée, au plus tard le 1er mars de l'année qui suit ladite année civile, des nombres des emballages soumis à la cotisation mis sur le marché par ses membres au cours de l'année civile N-1 La Commission interrégionale de la REP constate ensuite, pour l'année N, sur la base des nombres de l'année N-1, la part de marché de l'organisme agréé, conformément à ce que prévoit l'alinéa précédent et communique dans un délai de 30 jours le montant exact à payer par l'organisme agréé La cotisation est payée au plus tard le 15 avril de l'année N+1, par versement sur les comptes bancaires communiqués par chaque Région

La cotisation est due pour la première fois le 15 avril 2026 pour l'année civile 2025

La cotisation s'élève à 0,040 EUR/habitant

Les montants par habitant sont adaptés annuellement en fonction de l'indice santé des prix à la consommation avec, comme taux de base, la moyenne des indices santé des prix à la consommation des quatre premiers mois de l'année précédente

Les montants indexés sont arrondis au dixième d'eurocent supérieur ou inférieur selon que le chiffre du centime d'eurocent atteint ou non 5

Les montants correspondants à la part de marché combinée des responsables d'emballages qui remplissent leurs obligations sur une base individuelle, en application de l'article 7, sont déduits des montants de la cotisation.

La cotisation n'est due que si la cotisation calculée s'élève au moins à 500 euros

§2 La politique des Régions en matière de prévention et de gestion des déchets concernés peut notamment avoir trait à

- *la prévention et le réemploi des déchets concernés ,*
- *la lutte contre la présence des déchets concernés dans les déchets sauvages, les dépôts clandestins et les déchets résiduels ,*
- *la recherche et le développement aux fins d'améliorer la qualité des produits concernés et principalement leur recyclabilité ;*
- *l'amélioration des résultats et/ou de la qualité des collectes sélectives des déchets concernés ,*
- *la collecte non sélective et le traitement des déchets concernés ;*
- *la rémunération du personnel chargé du contrôle, la mise en œuvre et le suivi des actions susmentionnées ,*
- *le rapportage et l'évaluation concernant ces déchets ,*
- *la promotion d'un traitement local et de qualité, dans le cadre de l'économie circulaire.*

Les montants globaux de la cotisation sont répartis entre les Régions selon les statistiques de population les plus récentes de la Direction générale Statistique et Information économique du SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie, disponibles au 1er janvier de l'année où a lieu la période de déclaration

Chaque Région détermine l'affectation concrète des montants respectivement perçus, après avoir consulté les organismes agréés concernés »

LIVRE III – DISPOSITIONS RELATIVES À LA RESPONSABILITÉ ÉLARGIE DES PRODUCTEURS POUR LES DÉCHETS SAUVAGES

Section 1 – Champ d'application

Article 19

§1 Le Livre III du présent Accord de coopération s'applique aux déchets de

1° produits du tabac ,
2° chewing-gum ,
3° lingettes humides ,
4° ballons de baudruche

§2 Le Livre III du présent Accord de coopération instaure un régime de Responsabilité élargie des Producteurs pour les déchets énumérés au §1

Le régime de Responsabilité élargie des Producteurs implique que les producteurs couvrent les coûts réels et complets

1° des mesures de sensibilisation prises dans le cadre de l'article 33 en ce qui concerne ces déchets ,

2° de l'élimination des déchets sauvages pour les produits de tabac, les lingettes humides et les ballons de baudruche, ainsi que du transport et du traitement ultérieurs de ces déchets sauvages, conformément aux dispositions régionales ,

3° de la collecte de déchets de ces produits, abandonnés dans des systèmes publics de collecte, y compris les coûts d'infrastructure et d'exploitation desdits systèmes, ainsi que du transport et du traitement ultérieurs de ces déchets Ces coûts peuvent également porter sur la mise en place d'une infrastructure spécifique pour la collecte, sélective ou non, de déchets de ces produits, telle que des récipients appropriés dans les endroits où l'on retrouve fréquemment des déchets sauvages ,

4° de la récolte et du rapportage de données sur les produits mis sur le marché en Belgique par les producteurs, ainsi que de données sur la collecte et le traitement des déchets provenant de ces produits ;

5° de leur contribution aux frais généraux de la politique des autorités publiques en matière de déchets sauvages, en ce compris le contrôle

§3 Le Livre III du présent Accord de coopération ne porte pas préjudice aux compétences communales ou d'agglomération en matière de propreté publique

Article 20

Les producteurs, établis dans un autre État membre, qui mettent des produits sur le marché en Belgique, peuvent désigner une personne physique ou morale établie en Belgique en tant que mandataire chargé d'assurer le respect des obligations qui incombent au producteur en ce qui concerne les régimes de Responsabilité élargie des Producteurs

Tout producteur établi en Belgique qui vend des produits à distance directement à des ménages privés ou à des utilisateurs autres que des ménages privés dans un autre État membre, doit désigner un mandataire dans cet État membre Le mandataire est chargé de remplir les obligations du producteur en vertu de la directive (UE) 2019/904 sur le territoire de cet autre État membre

Section 2 – Obligations des producteurs

Article 21

Le producteur qui relève du champ d'application défini à l'article 19 peut assumer sa Responsabilité élargie de Producteur

1° à titre individuel en disposant d'une approbation de son « plan de gestion individuel déchets sauvages » prévu à la sous-section 2 1 ,

2° de manière collective en concluant une convention avec un organisme collectif prévu à l'article 26, à condition que ce dernier remplisse les obligations imposées en vertu de la sous-section 2 2

Sous-section 2.1 – Mise en œuvre individuelle

Article 22

§1 Le producteur qui souhaite mettre en œuvre sa Responsabilité élargie de Producteur à titre individuel doit soumettre à l'approbation de l'Organe de décision REP son « plan de gestion individuel

déchets sauvages », qui comprend la demande de mettre en œuvre sa Responsabilité élargie de Producteur pour les déchets sauvages à titre individuel

§2 Le « plan de gestion individuel déchets sauvages » contient les informations et les engagements suivants

1° données d'identification
   a nom, forme juridique, siège social et numéro du registre du commerce ou un numéro d'enregistrement et d'entreprise correspondant du producteur ,
   b domicile et adresse du producteur et, le cas échéant, des sièges social, administratif et d'exploitation ,
   c numéro de téléphone du domicile, du siège ou de l'établissement, sur le territoire, où le producteur peut être contacté ,
   d si le demandeur n'a pas de domicile ou, le cas échéant, de siège social sur le territoire, mention d'un établissement, d'une filiale ou d'un bureau où le registre du commerce peut être consulté à tout moment par l'administration régionale ,
   e nom et fonction du signataire de la demande ,

2° objet
   a mention des déchets couverts par le champ d'application et des produits correspondants auxquels le plan de gestion s'applique ,
   b description de la manière dont le producteur se conformera au régime de Responsabilité élargie des Producteurs qui lui est imposé par le Livre III du présent Accord de coopération, par le biais de son plan de gestion Celui-ci détaillera comment le producteur assurera soit la reprise organisationnelle et financière de la totalité des déchets sauvages provenant des produits qu'il a mis sur le marché, soit le remboursement des coûts visés à l'article 19, §2, pour les déchets sauvages provenant des produits qu'il a mis sur le marché La première option doit contenir l'accord des autorités publiques qui assurent la gestion des déchets sauvages provenant des produits mis sur le marché par le producteur et contient également, outre un plan d'actions portant sur le nettoyage des déchets sauvages, les actions relatives à la collecte et au rapportage des données, ainsi qu'au financement des autres éléments de la politique en matière de déchets sauvages, repris à l'article 19, §2, 1°-4°
   La deuxième option concerne une cotisation à payer à toutes les autorités publiques supportant ces coûts Cette cotisation doit être en rapport avec la part de marché du producteur, calculée conformément à l'alinéa quinze de l'article 27, §1, et n'est due que dans la mesure où la cotisation calculée s'élève au moins à 500 euros
   Chaque producteur rend compte à la Commission interrégionale de la REP, pour une année civile N donnée, au plus tard le 1er mars de l'année qui suit ladite année civile, des nombres des produits soumis à la cotisation mis par lui-même sur le marché au cours de l'année civile N-1 La Commission interrégionale de la REP constate ensuite, pour l'année N, sur la base des nombres de l'année N-1, la part de marché du producteur, conformément à ce que prévoit l'article 27, et communique dans un délai de 30 jours le montant exact à payer La cotisation est payée au plus tard le 15 avril de l'année N+1, par versement sur les comptes bancaires communiqués par chaque Région Ces dernières se chargent chacune de la répartition ultérieure de la cotisation à toutes les autorités publiques supportant ces coûts sur leur territoire
   La cotisation est due pour la première fois le 15 avril 2026 pour l'année civile 2025

3° engagement l'engagement écrit, daté et signé par le producteur ou, le cas échéant, par une personne physique pouvant engager la société, que les engagements visés au 2°, b) pour la reprise organisationnelle et financière des déchets sauvages ou le financement des autorités publiques, seront effectivement mis en œuvre

§3 Le producteur qui met en œuvre sa Responsabilité élargie des Producteurs à titre individuel doit rendre compte à l'Organe de Décision REP, pour le 31 mars au plus tard de chaque année, de la manière dont il exécute son « plan de gestion individuel déchets sauvages » et les obligations découlant du présent Accord de coopération

Article 23

§1 Le « plan de gestion individuel déchets sauvages » visé à l'article 22 est approuvée selon la procédure suivante

1° le plan est introduit auprès de l'Organe de décision REP, datée et signée par le demandeur, ou, le cas échéant, par une personne physique pouvant engager la société, avec, en annexe, une copie de l'acte constitutif et de ses éventuelles modifications au cours des cinq dernières années ,

2° l'Organe de décision REP examine l'exhaustivité du plan, conformément aux dispositions de l'article 22, §2

a si le plan est jugé incomplet, l'Organe de décision REP en informe le demandeur dans un délai de 30 jours civils à compter de l'introduction du plan ou de son complément en indiquant les informations et données manquantes ,

b si le plan est jugé complet, l'Organe de décision REP en informe le demandeur dans un délai de 30 jours civils à compter de l'introduction du plan ou de son complément ,

3° l'Organe de décision REP se prononce sur le plan dans un délai de quatre mois à compter de la date à laquelle le plan a été jugé complet , pendant ces quatre mois, l'Organe de décision REP peut réclamer toutes les clarifications et informations nécessaires pour évaluer le contenu du plan ,

4° l'Organe de décision REP transmet sa décision d'approbation ou de refus du plan de gestion au demandeur dans un délai de dix jours civils à compter de la décision

§2 Le « plan de gestion individuel déchets sauvages » est soumis à des frais de dossier de € 250, payables à l'introduction du plan Le délai pour examiner l'exhaustivité ne commence qu'après réception des frais de dossier

§3 L'approbation, mentionnée au §1, ne peut être accordée que pour une période de cinq ans maximum

Toute décision d'approbation pour une période plus courte, doit être motivée L'approbation peut être renouvelée conformément à la procédure visée au présent article, pour une période de cinq ans maximum à chaque fois

Article 24

L'approbation de l'Organe de décision REP, mentionnée à l'article 23, §1, peut,

1° être levée à la demande de son titulaire ,

2° après audition du producteur concerné, être suspendue ou révoquée, sur production d'un rapport de constat ou d'un procès-verbal établissant une violation des prescriptions du présent Accord de coopération ou une infraction pénale

Sauf en cas de danger imminent et immédiat pour l'homme ou l'environnement, le titulaire de l'approbation est informé, par courrier recommandé avec accusé de réception, de la décision envisagée et de ses motifs au moins quatorze jours avant sa signification Durant ce délai, le titulaire de l'approbation peut se défendre ou régulariser sa situation

Article 25

§1 Le titulaire de l'approbation, mentionné à l'article 23, §1, est tenu de notifier immédiatement à l'Organe de décision REP toute modification des informations suivantes figurant dans son « plan de gestion individuel déchets sauvages »

1° le nom, la forme juridique, le siège social et numéro du registre du commerce ou numéro d'enregistrement et d'entreprise correspondant ,

2° son domicile, adresse ou numéro de téléphone et, le cas échéant, l'adresse ou le numéro de téléphone des sièges social, administratif et d'exploitation ou de l'établissement sur le territoire ,
3° l'objet du plan de gestion ,
4° les engagements contenus dans le plan de gestion

§2 Le producteur doit respecter strictement les engagements contenus dans son plan de gestion

Sous-section 2.2 – Mise en œuvre collective

Article 26

§1 Le producteur qui souhaite exercer sa Responsabilité élargie des Producteurs de manière collective, doit adhérer à un organisme collectif, directement ou par le biais d'une personne physique ou morale habilitée à le représenter.

§2 Pour pouvoir être chargé par des producteurs de remplir leurs obligations, un organisme collectif doit être une personne morale qui remplit les conditions suivantes
1° être constituée en association sans but lucratif, conformément au Code des sociétés et des associations du 23 mars 2019 ,
2° être mandatée et financée par les producteurs ,
3° avoir pour seul objet statutaire la prise en charge, pour le compte de ses membres, des obligations qui leur sont imposées dans le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs du Livre III du présent Accord de coopération ,
4° les administrateurs ou les personnes pouvant engager l'association, doivent jouir de leurs droits civils et politiques ,
5° les administrateurs ou les personnes pouvant engager l'association ne doivent pas avoir été condamnés à une peine d'emprisonnement effective ou à une amende administrative ou pénale supérieure à 10 000 euros en raison d'infraction à la législation sur l'environnement des Régions au cours des cinq dernières années ,
6° disposer de moyens suffisants pour remplir son objet statutaire ,
7° être active dans les trois Régions

§3 L'organisme collectif est tenu de
1° conclure un contrat d'adhésion avec tout producteur qui le demande ,
2° mettre en ligne, à la disposition de l'Organe de décision REP, la liste complète des producteurs ayant conclu un contrat d'adhésion avec l'organisme collectif ,
3° garantir l'absence de discrimination dans l'acceptation ou dans l'exclusion de membres ,
4° garantir que les données individuelles ou individualisées sont traitées de manière confidentielle ,
5° veiller à ce que l'Organe de décision REP ait un accès en ligne aux données dans le cadre du présent Accord de coopération ,
6° remplir les obligations de tous les producteurs qui ont conclu un contrat d'adhésion avec lui ,
7° percevoir, de manière non discriminatoire, en tenant éventuellement compte de la nocivité des produits pour l'environnement, comme leur teneur en plastique, auprès de ses contractants les cotisations visant à couvrir le coût réel et complet des obligations qui lui incombent en vertu du présent accord ,
8° déposer chaque année auprès de l'Organe de décision REP les bilans et comptes de résultats pour l'exercice écoulé, dans un délai d'un mois après la clôture de l'exercice, et, pour le 1er novembre, le budget de l'année suivante, relatif au présent Accord de coopération

Article 27

§1 Afin de se conformer au régime de Responsabilité élargie des Producteurs, fixé par le Livre III du présent Accord de coopération, les producteurs, via leur organisme collectif, et les autorités publiques ensemble optent, soit pour la reprise organisationnelle et financière des déchets sauvages (option organisationnelle et financière), soit pour le remboursement des coûts visés à l'article 19, §2, supportés par ces autorités à cause de déchets sauvages provenant de produits mis sur le marché par les membres de l'organisme collectif (option financière) L'option choisie peut varier selon l'autorité publique concernée qui reste libre de choisir l'option qui lui convient le mieux

Dans le cas d'un choix pour le remboursement des coûts visés à l'article 19, §2, (option financière), l'organisme collectif doit couvrir les coûts réels et complets des autorités publiques concernées par le versement annuel aux Régions d'une cotisation à hauteur des montants suivants (option financière), qui correspondent aux coûts réels et complets de toutes les autorités publiques

1° à compter de l'année civile 2025, pour les déchets sauvages de produits du tabac 53 991 135,09 EUR, constitués d'un montant de 17 520 164,14 EUR pour la Région de Bruxelles-Capitale, d'un montant de 12 084 250,86 EUR pour la Région wallonne et d'un montant de 24 386 720,09 EUR pour la Région flamande ,
2° à compter de l'année civile 2025, pour les déchets sauvages de lingettes humides 2 342 340,42 EUR, constitués d'un montant de 760 091,29 EUR pour la Région de Bruxelles-Capitale, d'un montant de 524 260,72 EUR pour la Région wallonne et d'un montant de 1 057 988,41 EUR pour la Région flamande ,
3° à compter de l'année civile 2025, pour les déchets sauvages de ballons de baudruche 148 331,27 EUR, constitués d'un montant de 48 133,48 EUR pour la Région de Bruxelles-Capitale, d'un montant de 33 199,29 EUR pour la Région wallonne et d'un montant de 66 998,50 EUR pour la Région flamande.

Si plusieurs organismes collectifs sont créés pour un même flux de déchets, chaque organisme collectif supporte la cotisation à concurrence de sa part de marché, déterminée conformément à l'alinéa quinze de ce paragraphe

Les sommes correspondant à la part de marché combinée des producteurs qui remplissent individuellement leurs obligations, en exécution de la sous-section 2 1, déterminée conformément à l'alinéa quinze de ce paragraphe, sont déduites des montants de la cotisation

La cotisation n'est due que dans la mesure où la cotisation calculée s'élève au moins à 500 euros

Dans la mesure où l'organisme collectif et les autorités publiques concernées ont opté ensemble pour la reprise organisationnelle et financière des déchets sauvages, la cotisation n'est pas d'application pour cette part

La Commission interrégionale de la REP assure la publication, par Région, des autorités publiques concernées et de la part des coûts couverte par chacune de ces autorités, une distinction supplémentaire pouvant être faite entre les coûts visés à l'article 19, §2, 1°, 2°, 3°, 4° et 5°

Les montants sont adaptés annuellement en fonction de l'indice santé des prix à la consommation avec, comme taux de base, la moyenne des indices santé des prix à la consommation des quatre premiers mois de l'année précédente

Dans la mesure où l'organisme collectif et les autorités publiques concernées n'ont pas opté ensemble pour la reprise organisationnelle et financière des déchets sauvages et où la cotisation prévue au deuxième alinéa est payée, les Régions s'engagent à faire mesurer l'efficacité des actions financées avec les cotisations perçues en utilisant des indicateurs de prestations

Dans les deux ans à compter de l'entrée en vigueur du présent Accord de coopération, la Commission interrégionale de la REP et les administrations régionales compétentes procèderont ensemble à une évaluation des montants de la cotisation prévue au second alinéa, sur la base des mêmes hypothèses

dans les trois Régions, à l'attention des Gouvernements régionaux Les montants de la cotisation devront être adaptés sur la base de cette évaluation au plus tard à partir de l'année civile 2028 Une telle évaluation sera ensuite répétée tous les cinq ans

Dans l'éventualité du choix de la reprise organisationnelle et financière des déchets sauvages (option organisationnelle et financière), soit l'organisme collectif introduit sa demande d'agrément auprès de l'Organe de décision REP, soit la mission est confiée à l'organisme agréé au sens de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008, conformément à l'article 28

Un organisme collectif est agréé en principe pour une période de cinq ans Si la demande d'agrément porte sur des produits du tabac, l'Organe de décision REP demandera l'avis de l'Alliance pour une société sans tabac L'Organe de décision REP veille à ce que l'organisme collectif continue à respecter en tout temps l'ensemble de ses obligations En cas de non-respect de ces obligations, l'Organe de décision REP se réserve le droit de reconsidérer l'agrément, après avoir donné un premier avertissement et une possibilité d'ajustement, avant d'entendre l'organisme de gestion, préalablement à la décision finale

Quatre ans après l'entrée en vigueur de chaque agrément d'un organisme collectif, l'Organe de décision REP établit une note d'évaluation et synthétique ainsi qu'une note d'orientation stratégique en vue d'un éventuel nouvel agrément à l'attention des représentants des Gouvernements régionaux

La demande d'agrément doit contenir au minimum les informations suivantes

- une copie des statuts publiés au Moniteur belge ,
- un plan financier et un budget prévisionnel pour la durée de l'agrément ,
- la nature des déchets concernés ,
- un projet de contrat d'adhésion que l'organisme collectif doit conclure avec ses membres ,
- un modèle de convention avec les personnes morales de droit public territorialement compétentes en matière de propreté publique et avec les autres autorités publiques chargées de gérer des déchets sauvages, y compris les règles et modalités de remboursement du coût réel et complet incluant les frais généraux ; ce modèle de convention doit être établi en concertation avec lesdites personnes morales et autorités publiques, ou leurs représentants ,
- un plan opérationnel de gestion des déchets sauvages en partenariat avec les personnes morales de droit public territorialement compétentes en matière de propreté publique, ainsi qu'une description des actions à mener auprès des autres autorités publiques gérant des déchets sauvages ,
- le taux de progression proposé au niveau des territoires régionaux et les délais de réalisation ,
- la mise en place de nouveaux modèles (par exemple Green deals) ;
- la méthode de rapportage et de contrôle pour évaluer l'efficience du système mis en place

L'application de la reprise organisationnelle et financière des déchets sauvages ne peut en aucun cas donner lieu à

- ce que les producteurs ou leurs représentants déterminent la politique de lutte contre les déchets sauvages des autorités ;
- contrecarrer la politique des autorités visant à décourager le tabagisme ,
- enfreindre la convention-cadre de l'Organisation mondiale de la santé pour la lutte antitabac ,
- contrecarrer la politique des autorités visant à décourager l'utilisation d'emballages perdus

Lorsque plusieurs organismes collectifs sont créés pour un même flux, les organismes collectifs sont tenus de mettre en place un organisme coordonnateur, qui a notamment pour mission de prendre connaissance de la part de marché de chaque organisme collectif pour une année civile donnée La part de marché d'un organisme collectif au cours d'une année civile donnée N est la somme des parts de marché de chaque producteur affilié à cet organisme collectif, telle qu'elle a été établie à la fin de l'année civile précédente N-1 La part de marché d'un producteur est exprimée sous forme d'un pourcentage calculé en divisant les nombres des produits mis sur le marché par le producteur dont proviennent les déchets sauvages en question par les nombres totaux des produits mis sur le marché dont proviennent les déchets sauvages en question, puis en multipliant ce résultat par un facteur cent

§2 Chaque organisme coordonnateur ou chaque organisme collectif, pour les flux de déchets pour lesquels aucun organisme coordonnateur n'a été fondé, rend compte à la Commission interrégionale de la REP, pour une année civile N donnée, au plus tard le 1er mars de l'année qui suit ladite année civile, des nombres des produits soumis à la cotisation mis sur le marché par ses membres au cours de l'année civile N-1 La Commission interrégionale de la REP constate ensuite, pour l'année N, sur la base des nombres de l'année N-1, la part de marché de l'organisme collectif, conformément à ce que prévoit l'alinéa quinze de l'article 27, §1, et communique dans un délai de 30 jours le montant exact à payer par chaque organisme collectif, au moyen d'un formulaire La cotisation est payée au plus tard le 15 avril de l'année N+1, par versement sur les comptes bancaires communiqués par chaque Région Ces dernières se chargent chacune de la répartition ultérieure de la cotisation aux autorités publiques supportant les coûts visés à l'article 19, §2, 1°-5° sur leur territoire

La cotisation est due pour la première fois le 15 avril 2026 pour l'année civile 2025

Le formulaire visé au premier alinéa contient au moins les informations suivantes

1° les montants réclamés par Région ou autorité publique concernée ,
2° les numéros du compte sur lequel les montants doivent être versés

Pour l'année civile 2025 et pour chaque Région, le montant de l'éventuelle contribution financière volontaire, mise à disposition des Régions par les producteurs dans le cadre de la politique en matière de déchets sauvages, sera déduit des montants visés au §1, deuxième alinéa du présent article

§3 Si un organisme collectif n'effectue pas le paiement ou si le contrôle du fonctionnaire chargé de la perception et du recouvrement révèle que les montants payés sont incorrects, le fonctionnaire chargé de la perception et du recouvrement peut imposer une amende administrative Cette amende équivaut à 10 % du montant impayé

§4 Si le montant n'est pas payé à l'expiration du délai visé au §2, l'intérêt légal mentionné dans l'arrêté royal du 4 août 1996 modifiant le taux de l'intérêt légal, est dû de plein droit

§5 L'organisme collectif est tenu de présenter toutes les informations nécessaires à la vérification de l'exactitude des montants versés, à la demande des fonctionnaires chargés du contrôle

L'organisme collectif est tenu, à la demande des fonctionnaires chargés du contrôle, de fournir, oralement ou par écrit, tout renseignement demandé pour vérifier l'exactitude des montants versés

§6 Concernant les chewing-gums, le secteur s'engage à mettre en œuvre un programme d'actions et de campagnes de sensibilisation et de nettoiement, pour 3,5 millions d'euros étalés sur cinq ans et à partir de 2026 Les modalités de cet engagement, ainsi que la répartition équilibrée des actions au niveau national et régional, seront discutées et approuvées par l'Organe de décision REP

Article 28

Un organisme agréé au sens de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, peut remplir le rôle d'organisme collectif pour d'autres flux de déchets que les déchets d'emballages et moyennant un remboursement qui couvre les coûts réels et complets encourus pour ces flux de déchets, en remplissant l'obligation financière prévue à l'article 27, §1, pour le compte des producteurs et/ou en organisant et finançant les actions et coûts visés à l'article 19, §2, pour le compte des producteurs, au moyen de contrats conclus, le cas échéant, par l'organisme agréé avec les autorités publiques qui supportent les coûts visés à l'article 19, §2 , dans ce dernier cas, les montants correspondant à la part des coûts totaux couverte par les autorités publiques qui ont conclu un tel contrat seront déduits de l'obligation financière visée à l'article 27, §1

Ces contrats doivent être conformes aux modèles de convention approuvés par l'Organe de décision REP, après consultation auprès de l'Organe de décision Emballages

L'Organe de décision REP assure la publication, par Région, des autorités publiques concernées et de la part des coûts couverte par chacune de ces autorités, une distinction supplémentaire pouvant être faite entre les coûts visés à l'article 19, §2, 1°, 2°, 3°, 4° et 5°

Article 29

Des indicateurs de moyens et de résultats relatifs à l'évolution de la propreté publique, pertinents et mesurables, seront fixés, sur proposition de l'Organe de décision REP, dans l'agrément prévu à l'article 27, §1, et/ou dans l'agrément de l'organisme prévu à l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages La Commission interrégionale de la REP vérifiera si les résultats des indicateurs traduisent une évolution favorable de la situation en matière d'amélioration de la propreté publique

Article 30

L'Organe de décision REP peut interroger les réviseurs d'entreprises de l'organisme collectif pour obtenir toutes les informations nécessaires qu'il souhaite dans le cadre du présent Accord de coopération L'Organe de décision REP peut faire examiner à ses frais les comptes par un réviseur ou un expert-comptable externe qu'il désigne Si l'organisme collectif n'a pas désigné de réviseur, cette tâche est exécutée aux frais de l'organisme collectif

Article 31

Si un organisme collectif organise des actions à portée régionale pour sensibiliser les consommateurs, celles-ci doivent être soumises au préalable à l'approbation des administrations régionales Ces dernières vérifient que les actions prévues sont bien conformes aux objectifs et dispositions de l'Accord de coopération, ainsi qu'aux objectifs de la politique relative aux déchets et matériaux de la Région

Section 3 – Missions des autorités

Article 32

Si des montants sont versés à la Région dans le cadre de l'option financière, en exécution des sous-sections 2 1 et 2 2, chaque Région détermine de manière autonome les dépenses et affectations concrètes de ces montants, en vue d'un remboursement des coûts réels et complets de la politique relative aux déchets sauvages des autorités publiques concernées

Article 33

Si des montants sont versés à la Région dans le cadre de l'option financière, en exécution des sous-sections 2 1 et 2 2, les administrations régionales prennent des mesures pour informer les consommateurs et pour encourager un comportement responsable de la part des consommateurs, afin de réduire les déchets sauvages de produits couverts par le présent Accord de coopération, et prennent les mesures pour informer les consommateurs sur

1° l'existence d'alternatives réutilisables, de systèmes de réutilisation et d'options de gestion des déchets pour ces produits, ainsi que les meilleures pratiques pour une gestion saine des déchets, conforme à la législation régionale en la matière ,

2° l'impact sur l'environnement, en particulier sur le milieu marin, des déchets sauvages et d'autres formes inappropriées d'élimination de déchets provenant de ces produits ,
3° les conséquences d'une élimination inappropriée de déchets de ces produits sur le réseau d'égouttage

Article 34

§1 L'organisme collectif est tenu de communiquer chaque année, au plus tard pour le 1er mars, les données suivantes à l'Organe de décision REP, pour l'année civile écoulée .

- la liste des contrats passés avec les autorités publiques qui supportent des coûts en matière de déchets sauvages et les montants payés à chacune de ces autorités publiques ,
- la liste des producteurs qui ont conclu un contrat d'adhésion ,
- les données financières intervenant dans le calcul des cotisations des membres

§2 Dans le cas de la reprise organisationnelle et financière des déchets sauvages (option organisationnelle et financière), l'organisme collectif est tenu de communiquer également chaque année, au plus tard pour le 31 mars, les données suivantes à l'Organe de décision REP, pour l'année civile écoulée

- les quantités de déchets sauvages collectées ,
- les quantités de déchets sauvages triées, recyclées et valorisées

Section 4 – Modifications à l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages

Article 35

§1 À l'article 10, §2, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, le point est remplacé par un point-virgule à la fin du point 7°

§2 Un point 8° est ajouté à l'article 10, §2, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, avec le texte suivant

« 8° lorsque l'agrément concerne les obligations de l'Accord de coopération concernant le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages

- *un plan financier et un budget prévisionnel pour la durée de l'agrément ,*
- *la nature des déchets concernés ,*
- *un projet de contrat d'adhésion que l'organisme collectif doit conclure avec ses membres ,*
- *un modèle de contrat avec les personnes morales de droit public territorialement compétentes en matière de propreté publique et avec les autres autorités publiques chargées de gérer des déchets sauvages, y compris les règles et modalités de remboursement du coût réel et complet, incluant les frais généraux ;*
- *un plan opérationnel de gestion des déchets sauvages en partenariat avec les personnes morales de droit public territorialement compétentes en matière de propreté publique, ainsi qu'une description des actions à mener auprès des autres autorités publiques gérant des déchets sauvages ,*
- *le taux de progression proposé au niveau des territoires régionaux et les délais de réalisation ,*
- *les modalités de renforcement de la collecte sélective des emballages ménagers auprès des ménages et out-of-home ,*
- *la mise en place de nouveaux modèles (par exemple Green deals) ,*
- *la méthode de rapportage et de contrôle pour évaluer l'efficience du système mis en place »*

Article 36

§1 Un §3 est ajouté à l'article 7 de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, avec le texte suivant

« §3 Le responsable d'emballages, visé au paragraphe 1er du présent article, doit assurer, soit la reprise organisationnelle et financière de la totalité des déchets sauvages provenant des emballages ménagers qu'il a mis sur le marché, soit le remboursement des coûts énumérés à l'article 13, §1, 15° de l'ensemble des autorités publiques supportant ces coûts, pour les déchets sauvages provenant des emballages ménagers qu'il a mis sur le marché La première option doit contenir l'accord des autorités publiques qui assurent la gestion des déchets sauvages provenant des emballages ménagers mis sur le marché par le responsable d'emballages et contient également, outre un plan d'actions portant sur le nettoyage des déchets sauvages, les actions relatives à la collecte et au rapportage des données, ainsi qu'au financement des éléments de la politique en matière de déchets sauvages, repris à l'article 13, §1, 15°, 1°-3° La deuxième option concerne le remboursement de toutes les autorités publiques supportant ces coûts Ce remboursement doit être proportionnel à sa part du marché, comme le prévoit le §4.

Le responsable d'emballages décrit la manière dont il entend remplir cette obligation.

Ce paragraphe s'applique uniquement aux responsables d'emballages qui mettent les emballages suivants sur le marché emballages visés par la directive SUP, emballages de cigarettes et canettes de boissons d'origine ménagère »

§2 Un §4 est ajouté à l'article 7 de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, avec le texte suivant

« §4 Le responsable d'emballages, visé au paragraphe 1er du présent article doit, en ce qui concerne chaque année civile N, participer à la politique des Régions en matière de prévention et de gestion des déchets d'emballages, par le biais d'une cotisation proportionnelle à sa part de marché pour l'année civile N-1

Concrètement, le responsable d'emballages sera redevable d'une cotisation pour chaque année civile N, calculée sur la base du montant par habitant à l'article 13, §1, 12° pour le flux de déchets d'emballages ménagers et à l'article 14bis pour le flux de déchets d'emballages industriels, mais proportionnellement à sa part de marché pour l'année civile N-1 et pour autant que la cotisation calculée s'élève au moins à 500 euros

Chaque responsable d'emballages rend compte à la Commission interrégionale de la REP, pour une année civile N donnée, au plus tard le 1er mars de l'année qui suit ladite année civile, des nombres des emballages soumis à la cotisation mis par lui-même sur le marché au cours de l'année civile N-1 La Commission interrégionale de la REP constate ensuite, pour l'année N, sur la base des nombres de l'année N-1, la part de marché du responsable d'emballages, conformément à ce que prévoit le cinquième alinéa de l'article 13, §1, 14° pour les déchets d'emballages d'origine ménagère et le troisième alinéa de l'article 14bis, §1, pour les déchets d'emballages d'origine industrielle, et communique dans un délai de 30 jours le montant exact à payer La cotisation est payée au plus tard le 15 avril de l'année N+1, par versement sur les comptes bancaires communiqués par chaque Région

La cotisation est due pour la première fois le 15 avril 2026 pour l'année civile 2025

Les modalités de participation à la politique des Régions sont fixées dans le plan de gestion individuel du producteur

Pour autant qu'il s'agit de déchets d'emballages d'origine ménagère, ce paragraphe s'applique uniquement aux responsables d'emballages qui mettent les emballages suivants sur le marché emballages visés par la directive SUP, emballages de cigarettes et canettes de boissons d'origine ménagère »

§3 Un §5 est ajouté à l'article 10 de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, avec le texte suivant

« §5 Quatre ans après l'entrée en vigueur de chaque agrément, l'Organe de décision Emballages établit une note d'évaluation et synthétique ainsi qu'une note d'orientation stratégique en vue d'un éventuel nouvel agrément à l'attention des représentants des Gouvernements régionaux ».

§4 À l'article 13, §1, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, le 5eme alinéa du point 12° est remplacé par le texte suivant

« La politique des Régions en matière de prévention et de gestion d'emballages peut notamment avoir trait à

- *la prévention des déchets d'emballages ,*
- *le Research & Development aux fins d'améliorer la qualité des emballages et principalement leur recyclabilité ;*
- *l'amélioration de la quantité et/ou la qualité des collectes sélectives ,*
- *la collecte non sélective et le traitement des déchets d'emballages ,*
- *le contrôle et le monitoring des objectifs de cet Accord de coopération ;*
- *la lutte contre la présence d'emballages dans les déchets sauvages et les dépôts clandestins ,*
- *la rémunération du personnel chargé du contrôle, la mise en œuvre et le suivi des actions susmentionnées »*

§5 À l'article 13, §1, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, le point est remplacé par un point-virgule à la fin du point 13°

§6 Un point 14° est ajouté à l'article 13, §1, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, avec le texte suivant

"14° dans la mesure où aucun contrat prévu au point 15° ne s'applique et dans la mesure où les membres de l'organisme agréé ne remplissent pas cette obligation via une autre personne morale créée à cette fin, supporter les coûts visés au point 15°, à compter de l'année civile 2025, en payant une cotisation de 101 916 395,63 EUR, constituée d'un montant de 33.071 946,73 EUR pour la Région de Bruxelles-Capitale, d'un montant de 22 810 842,29 EUR pour la Région wallonne et d'un montant de 46 033 606,61 EUR pour la Région flamande

L'Organe de décision REP assure la publication, par Région, des autorités publiques concernées et la part de chacune de ces autorités publiques dans les coûts totaux, une distinction supplémentaire pouvant être faite entre les coûts visés aux points 1, 2, 3 et 4 du point 15°

Les montants de la cotisation visée au premier alinéa de ce point devront être adaptés sur la base de l'évaluation prévue à l'article 27, §1 de l' Accord de coopération concernant le cadre de la Responsabilité Elargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages, au plus tard à partir de l'année civile 2028 , cette adaptation a également pour but explicite d'étendre le champ d'application de la cotisation aux déchets sauvages provenant de tous les emballages ménagers

Les montants de la cotisation visée au premier alinéa de ce point seront réduits de plein droit de 25 % à compter de l'année civile suivant la première année complète du fonctionnement d'un système de consigne ou d'un système équivalent sur les emballages ménagers de boissons ; ensuite, les montants ainsi réduits sont à nouveau réduits de plein droit de 5%, chaque année, pour chacune des six années civiles suivantes

Les montants correspondants à la part de marché combinée des responsables d'emballages qui remplissent leurs obligations sur une base individuelle, en application de l'article 7, sont déduits des montants de la cotisation La part de marché de ces responsables d'emballages est exprimée sous forme d'un pourcentage calculé en divisant les nombres des emballages ménagers mis sur le marché par le responsable d'emballages dont provient le flux de déchets sauvages en question par les nombres

totaux des emballages ménagers mis sur le marché dont provient le flux de déchets sauvages en question, puis en multipliant ce résultat par un facteur cent

La cotisation n'est due que dans la mesure où la cotisation calculée s'élève au moins à 500 euros

Dans la mesure où l'organisme collectif et les autorités publiques concernées ont opté ensemble pour la reprise organisationnelle et financière des déchets sauvages, la cotisation n'est pas d'application pour cette part.

Les montants visés au premier alinéa de ce point sont adaptés annuellement en fonction de l'indice santé des prix à la consommation avec, comme taux de base, la moyenne des indices santé des prix à la consommation des quatre premiers mois de l'année précédente

Dans la mesure où aucun contrat prévu au point 15° ne s'applique et où la cotisation prévue au premier alinéa est payée, les Régions s'engagent à faire mesurer l'efficacité des actions financées avec les cotisations perçues en utilisant des indicateurs de prestations

Dans les deux ans à compter de l'entrée en vigueur de l'Accord de coopération concernant le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs pour certains flux de déchets et pour les déchets sauvages, la Commission interrégionale de la REP et les administrations régionales compétentes procèderont ensemble à une évaluation des montants de la cotisation prévue au premier alinéa, sur la base des mêmes hypothèses dans les trois Régions, à l'attention des Gouvernements régionaux Cette évaluation sera ensuite répétée tous les cinq ans

L'organisme agréé rend compte à la Commission interrégionale de la REP, pour une année civile N donnée, au plus tard le 1er mars de l'année qui suit ladite année civile, des nombres des emballages ménagers soumis à la cotisation mis sur le marché par ses membres au cours de l'année civile N-1 La Commission interrégionale de la REP constate ensuite, pour l'année N, sur la base des nombres de l'année N-1, la part de marché de l'organisme agréé, conformément à ce que prévoit le quatrième alinéa de ce point, et communique dans un délai de 30 jours le montant exact à payer par l'organisme agréé, au moyen d'un formulaire La cotisation est payée au plus tard le 15 avril de l'année N+1, par versement sur les comptes bancaires communiqués par chaque Région Ces dernières se chargent chacune de la répartition ultérieure de la cotisation à toutes les autorités publiques supportant les coûts visés à l'article 13, §1, 15°, 1°-3° sur leur territoire

La cotisation est due pour la première fois le 15 avril 2026 pour l'année civile 2025

Le formulaire visé au dixième alinéa de ce point contient au moins les informations suivantes :

1° les montants réclamés par Région ou autorité publique concernée ,

2° les numéros du compte sur lequel les montants doivent être versés

Si un organisme agréé n'effectue pas le paiement ou si le contrôle du fonctionnaire chargé de la perception et du recouvrement révèle que les montants payés sont incorrects, les membres du Secrétariat permanent chargés du contrôle peuvent imposer une amende Cette amende équivaut à 10 % du montant impayé

Si les montants ne sont pas payés à l'expiration du délai fixé, l'intérêt légal mentionné dans l'arrêté royal du 4 août 1996 modifiant le taux de l'intérêt légal, est dû de plein droit

L'organisme agréé est tenu de présenter toutes les informations nécessaires à la vérification de l'exactitude des montants versés, à chaque demande des fonctionnaires chargés du contrôle

L'organisme agréé est tenu, à chaque demande des fonctionnaires chargés du contrôle, de fournir, oralement ou par écrit, tout renseignement demandé pour vérifier l'exactitude des montants versés

Pour l'année civile 2025, et pour chaque Région, le montant des éventuels engagements financiers volontaires visés au point 4° et non couverts par une convention antérieure, sera déduit des montants visés au second alinéa de ce point »

§7 Un point 15° est ajouté à l'article 13, §1, de l'Accord de coopération du 4 novembre 2008 concernant la prévention et la gestion des déchets d'emballages, avec le texte suivant

« 15° Dans l'éventualité où le responsable d'emballages choisit, via l'organisme agréé et les autorités publiques concernées ensemble, de remplir son obligation par le biais d'un système de reprise organisationnelle et financière des déchets sauvages (option organisationnelle et financière), conclure des contrats avec les autorités publiques supportant des coûts de la gestion des déchets sauvages provenant des emballages ménagers visés par la directive SUP, des emballages de cigarettes et des emballages de boissons en métal mis sur le marché par les membres de l'organisme agréé Ces contrats doivent être conformes aux contrats-types approuvés par l'Organe de décision Emballages, après analyse et sur proposition de l'Organe de décision REP, et qui ont pour objet d'organiser et de financer le coût réel et complet ·

1. *des mesures de sensibilisation, afin de réduire les déchets sauvages d'emballages ménagers, et l'information des consommateurs sur*
   a) *l'existence d'alternatives réutilisables, de systèmes de réutilisation et d'options de gestion des déchets d'emballages ménagers jetables, ainsi que les meilleures pratiques pour une gestion saine des déchets, conforme à la législation régionale en la matière ,*
   b) *l'impact sur l'environnement, en particulier sur le milieu marin, des déchets sauvages et d'autres formes inappropriées d'élimination de déchets d'emballages ménagers ,*
2. *de l'élimination des déchets sauvages d'emballages ménagers, ainsi que du transport et du traitement ultérieurs de ces déchets sauvages, conformément aux dispositions régionales ,*
3. *de la collecte de déchets d'emballages ménagers jetés dans les systèmes publics de collecte, y compris les coûts d'infrastructure et d'exploitation desdits systèmes, ainsi que du transport et du traitement ultérieurs de ces déchets Ces coûts doivent également porter sur la mise en place d'une infrastructure spécifique pour la collecte, sélective ou non, des emballages ménagers, telle que des récipients appropriés dans les endroits où l'on retrouve fréquemment des déchets sauvages ,*
4. *de la contribution proportionnelle aux frais généraux de la politique des autorités publiques en matière de déchets sauvages, en ce compris le contrôle »*

Section 5 – Contrôle et dispositions pénales

Article 37

§1 Sans préjudice des compétences des officiers de police judiciaire, les fonctionnaires et agents de chaque administration compétente de la Région désignés par leur Gouvernement, ainsi que les membres du Secrétariat permanent de la Commission interrégionale de la REP, sont chargés du contrôle des dispositions des Livres II et III du présent Accord de coopération, ainsi que du contrôle de l'exécution des obligations en matière de Responsabilité élargie des Producteurs, conformément au Règlement (UE) 2023/1542 Les fonctionnaires et agents de chaque administration compétente de la Région désignés par leur Gouvernement, ont la qualité d'agent de police judiciaire et prêtent serment en cette qualité Ils peuvent se faire assister par la police ordinaire

§2 Tout producteur et tout organisme collectif est tenu de produire, à la demande des personnes citées au premier paragraphe, tout document et toute correspondance et de fournir verbalement ou par écrit tout renseignement relatif à l'exécution de ses obligations en vertu du présent Accord de coopération et du Règlement (UE) 2023/1542

Lorsque ces documents et correspondances sont tenus, établis, délivrés, reçus ou conservés au moyen d'un système informatique, les personnes nommées au premier paragraphe ont le droit de se faire communiquer les données enregistrées sur des supports informatiques sous forme lisible et intelligible

Les personnes nommées au premier paragraphe peuvent également requérir la personne mentionnée plus haut de réaliser, en leur présence et sur son matériel, des copies dans la forme qu'ils souhaitent, de tout ou d'une partie des données précitées, ainsi que d'effectuer les traitements informatiques jugés nécessaires à la vérification du respect des obligations du présent Accord de coopération et du Règlement (UE) 2023/1542

§3 Tout producteur et tout organisme collectif est tenu d'accorder, à tout moment et sans avertissement préalable, le libre accès des locaux où sont exercées ses activités, pour autant que ceux-ci ne soient pas utilisés comme habitation, afin de permettre aux personnes citées au premier paragraphe de contrôler le respect des obligations du présent Accord de coopération et du Règlement (UE) 2023/1542 Sont à considérer comme locaux où une activité est exercée, notamment les bureaux, les fabriques, les ateliers, les magasins, les garages et les terrains servant d'usines, d'ateliers ou de dépôts

Si ces opérations présentent les caractéristiques d'une perquisition, elles ne peuvent être effectuées qu'à condition que le juge d'instruction en ait donné l'autorisation

Article 38

§1 Est puni d'une amende de mille à deux millions d'euros, le producteur qui n'est pas en mesure d'atteindre ses objectifs de collecte et de traitement et qui, par décision de l'Organe de décision REP, doit dès lors confier sa Responsabilité élargie des Producteurs à un organisme de gestion, comme le prévoit l'article 10, §2, et qui omet de le faire dans un délai de trois mois après avoir été informé de la décision de l'Organe de décision REP

§2 Est puni d'une amende de mille à deux millions d'euros, le producteur qui n'a pas confié ses obligations à un organisme collectif conformément à l'article 26, §1er, et qui ne met pas en œuvre sa Responsabilité élargie de Producteur à titre individuel conformément à l'article 22

LIVRE IV – DISPOSITIONS FINALES ET TRAITEMENT DES DONNÉES À CARACTÈRE PERSONNEL

Article 39

L'Organe de décision REP de la Commission interrégionale de la REP

1° approuve, conjointement avec l'Organe de décision Emballages de la Commission interrégionale de la REP, la proposition annuelle de budget aux gouvernements régionaux ,

2° approuve, conjointement avec l'Organe de décision Emballages de la Commission interrégionale de la REP, le programme de travail annuel du Secrétariat permanent, la description de fonction et les objectifs annuels à atteindre par le Directeur et les chefs de service du Secrétariat permanent et se charge, avec l'Organe de décision Emballages de la Commission interrégionale de la REP, de l'évaluation annuelle du Directeur et des chefs de service du Secrétariat permanent ,

3° fixe, conjointement avec l'Organe de décision Emballages de la Commission interrégionale de la REP, l'organigramme et les règles de fonctionnement interne de la Commission interrégionale de la REP ,

4° approuve la manière dont le producteur qui n'a pas confié sa Responsabilité élargie des Producteurs à un organisme de gestion ou à un organisme collectif, s'acquitte de ses obligations ,

5° rend un avis sur le modèle de convention entre le producteur et l'organisme de gestion ,

6° contrôle les demandes d'agrément introduites par les organismes de gestion et les organismes collectifs dans le cadre de l'article 9, §7 et de l'article 27, §1, et vérifie la mise en œuvre des agréments qu'il accorde ,

7° rend un avis sur le plan financier des organismes de gestion ,

8° informe les Régions de l'applicabilité ou non des cotisations prévues aux articles 13 et 14 ,

9° communique les noms des autorités publiques concernées qui supportent les coûts résultant des déchets sauvages, ainsi que les coûts à couvrir pour chacune de ces autorités et tout autre indicateur pertinent ,

10° établit les formulaires prévus à l'article 27, §2 ,

11° met en œuvre toutes les autres tâches qui lui sont fixées par le présent Accord de coopération

Article 40

Dans les deux ans suivant l'entrée en vigueur du présent Accord de Coopération, l'Organe de décision REP de la Commission interrégionale de la REP réalisera une évaluation du système dans son ensemble, dans le but notamment de permettre une évolution possible, et de permettre la poursuite d'un système commun sur l'ensemble du territoire belge

Le système commun repose sur un modèle dans lequel les acteurs publics et privés impliqués collaborent, chacun selon son rôle et ses compétences propres, à l'objectif général en matière de propreté publique

Article 41

Dans le cadre de la Responsabilité élargie des Producteurs mise en place par cet Accord de coopération et par le Règlement (UE) 2023/1542, les Gouvernements régionaux, agissant ensemble par le moyen d'un accord de coopération d'exécution, sont habilités, dans la mesure où ils agissent de manière raisonnable, pertinente et proportionnelle, à définir clairement les rôles et les responsabilités des producteurs, des organismes de gestion et des organismes collectifs, des vendeurs intermédiaires et finaux, des opérateurs publics ou privés de gestion des déchets, des autorités locales et, le cas échéant, des opérateurs de réemploi et de préparation en vue du réemploi et des entreprises de l'économie sociale et solidaire

La définition des rôles et responsabilités des acteurs impliqués doit viser à permettre une bonne mise en œuvre de la responsabilité élargie des producteurs et peut porter sur

- les modalités de collecte et de reprise des déchets concernés ,
- la coopération entre les producteurs et les personnes morales de droit public territorialement responsables de la collecte des déchets ménagers Le principe est ici que les personnes morales de droit public assurent la collecte gratuite des déchets ménagers concernés et que les producteurs doivent payer un remboursement équitable à cet effet Il est possible de déroger à ce principe si d'autres canaux de collecte s'avèrent plus effectifs et efficaces ,
- le rapportage sur les activités propres concernant les déchets concernés ,
- l'obligation de garantir et d'encourager les possibilités de réparation, de réemploi et de traitement de haute qualité des déchets concernés lors de leur collecte, de leur stockage et leur transport ,
- l'obligation de fournir aux détenteurs des déchets concernés des informations sur la prévention des déchets, le réemploi et la préparation en vue du réemploi, les systèmes de reprise et de collecte et la prévention des déchets sauvages ,

- la mention de la contribution environnementale sur la facture

Article 42

Les données à caractère personnel visées aux articles 11, 15 et 34 sont utilisées afin de vérifier si le producteur respecte ses obligations en matière de responsabilité élargie des producteurs

Le responsable du traitement de ces données est la Commission interrégionale de la REP Ces données sont conservées pendant une durée d'au maximum 5 ans

Article 43

Les données à caractère personnel visées aux articles 22, 23 et 25 sont utilisées dans le cadre de l'évaluation du plan de gestion individuel déchets sauvages pour identifier le producteur ayant introduit ledit plan

Le responsable du traitement de ces données est la Commission interrégionale de la REP Ces données sont conservées durant la durée de validité du plan de gestion individuel déchets sauvages

Article 44

La Commission interrégionale de la REP prend des mesures appropriées afin de transmettre à la personne concernée les informations visées aux articles 13 et 14 du Règlement (UE) 2016/679 du Parlement Européen et du Conseil du 27 avril 2016 relatif à la protection des personnes physiques à l'égard du traitement des données à caractère personnel et à la libre circulation de ces données, et abrogeant la directive 95/46/CE (règlement général sur la protection des données) et la communication visée aux articles 15 à 22 et à l'article 34 du même règlement en ce qui concerne le traitement de ses données à caractère personnel aux fins visées à l'article 42 du présent accord de coopération, en des termes clairs et simples, sous une forme concise, transparente, compréhensible et aisément accessible

Bruxelles,

Le Ministre-Président du Gouvernement flamand,
M. Diependaele

Signed by:Matthias Diependaele (Signatu
Signed at:2025-07-31 13:14:12 +02:00
Reason:Ik keur dit document goed

Diependaele Matthias Vlaamse overheid

Le Ministre flamand de l'Environnement et de l'Agriculture,
J Brouns

Signed by:Brouns Jo
Signed at:2025-07-30 11:56:21 +02:00
Reason:Ik keur dit document goed

Brouns Jo Vlaamse overheid

Le Ministre-Président de la Région wallonne,
A. Dolimont

Le Ministre wallon de la Santé, de l'Environnement, des Solidarités et de l'Économie sociale,
Y. Coppieters

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,
R. Vervoort

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale chargé de la Transition climatique,
de l'Environnement, de l'Energie et de la Démocratie participative,
A. Maron